

17.

ULUSLARARASI AKADEMİK
ARAŞTIRMALAR KONGRESİ
(ICAR)

SEMPOZYUM
ÖZET KİTAPÇIĞI
CONFERENCE ABSTRACTS

19-20 ŞUBAT
2026

www.icarcongress.org

17. Uluslararası Akademik Araştırmalar Kongresi

(19 – 20 Şubat 2026)

(İCAR)

Özet Kitabı

Yayın Tarihi: 24.02.2026

Editörler / Editors

Prof .Dr. Sertan DEMİR

Asos Yayınevi

1.baskı

Adres: Çaydaçıra Mah. Hacı Ömer Bilginoğlu Cad. No: 67/2-4/MERKEZ/ELAZIĞ

Telefon: [0532 643 75 23](tel:05326437523)

Mail Adresi: asos@asosyayinlari.com

Web: www.asosyayinlari.com

Instagram: <https://www.instagram.com/asosyayinevi/>

Facebook: <https://www.facebook.com/asosyayinevi/>

Twitter: <https://twitter.com/Asosyayinevi>

978-625-8545-32-6

KONGRE BAŞKANI

Prof .Dr. Sertan DEMİR, Sakarya Üniversitesi

DÜZENLEME KURULU

Doç. Dr. Mahir MAK Sakarya Üniversitesi

Doç. Dr. Resul BAĞI Niğde Ömer Halisdemir

Doç. Dr. Can DOĞAN Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç. Dr. Kutup Ata TUNCER Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Doç. Dr. Deniz GÜNEŞ İstanbul Teknik Üniversitesi

Dr. Öğr. Üye. Yavuz KÖKTAN Sakarya Üniversitesi

Dr. Öğr. Üye. Seçil SOYTOK NALÇACI Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Dr. Deniz KÖKTAN Sakarya Üniversitesi

Dr. Murat Can DİLBER Sakarya Üniversitesi

Kemal AKDEMİR Düzce Üniversitesi (Sanatta Yeterlik unvanı var)

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Erdal Irmak ,Gazi Üniversitesi Teknoloji Fakültesi

Prof. Dr. İbrahim Kavaz, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Prof. Dr. Advije Gülçin Sağdıçoğlu Celup, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Metin BAŞAL, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Reyhan ERDOĞAN, Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Aysel USLU, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Oğuz YILMAZ, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Şükran ŞAHİN, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Deniz HASIRCI, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Prof. Dr. Zeynep TUNA ULTAV, İzmir Yaşar Üniversitesi

Prof. Dr. Ferit İZCİ, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Prof. Dr. Metin ARGAN, Anadolu Üniversitesi

- Prof. Dr. Öner Demirel, Kırıkkale Üniversitesi
- Prof. Dr. Nizami CEFEROV (Azerbaycan)
- Prof. Dr. Blagovesta IVANOVA (Bulgaristan)
- Prof. Dr. Nurşat JUMADİLOVA (Kazakistan)
- Prof. Dr. Nergüz Bulut SERİN, Lefke Avrupa Üniversitesi
- Prof. Dr. Dosay KENJETAY (Kazakistan)
- Prof. Dr. Arshi KHAN (Hindistan)
- Prof. Dr. Dimitri KİTSİKİS (Yunanistan)
- Prof. Nilgün BİLGE, Mimar Sinan Üniversitesi
- Prof. Caner KARAVİT, Mimar Sinan Üniversitesi
- Prof. Rıdvan COŞKUN, Anadolu Üniversitesi
- Prof. Mustafa BULAT, Atatürk Üniversitesi
- Prof. Dr. Vural BÜTÜN, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
- Prof. Dr. Angel Arturo Lopez Gonzalez, Escuela Universitaria ADEMA. SPAIN
- Prof. Dr. Tahsin YILMAZ, Akdeniz Üniversitesi
- Prof. Dr. Işık SEZEN, Atatürk Üniversitesi
- Prof. Dr. Murat AKTEN ,Süleyman Demirel Üniversitesi
- Doç.Dr. Mahir Mak, Sakarya Üniversitesi
- Doç. Dr. İbrahim YILMAZ, İstanbul Rumeli Üniversitesi
- Doç. Dr. Osman Cenk Kanca, Atatürk Üniversitesi
- Doç.Dr. Serkan ARSLAN, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi
- Doç. Dr. Sergey Klyuev, Saratov Medical University Russia.
- Doç.Dr. Müsemma ALAGÖZ KARABEL,Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi
- Doç. Dr. Toni Risteski, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, North Macedonia
- Doç.Dr. Recep POLAT, Sakarya Eğitim Araştırma Hastanesi
- Doç. Dr. İlkey Ebru Tuncer BOON, Dokuz Eylül Üniversitesi
- Doç.Dr. Musemma Alagöz KARABEL, Dicle Üniversitesi
- Doç. Dr. Hakan ERER, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

- Doç. Dr. Mehmet Kıvanç AK, Düzce Üniversitesi
- Doç. Dr. Betül TÜLEK, Çankırı Karatekin Üniversitesi
- Doç. Dr. Arzu ALTUNTAŞ, Siirt Üniversitesi
- Doç. Dr. Derya Sarı, Artvin Çoruh Üniversitesi
- Doç. Dr. Özgür Burhan Timur, Çankırı Karatekin Üniversitesi
- Doç. Dr. Mehmet BAKIRTAŞ, T.C. Sağlık Bakanlığı, Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi
- Doç. Dr. Ülkün Ünlü ÜNSAL, T.C. Sağlık Bakanlığı, Manisa Şehir Hastanesi
- Doç. Dr. Deniz Güneş (İstanbul teknik Üniversitesi)
- Doç. Dr. Eren Lehimler (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi)
- Doç. Dr. Ahmet Mutlu Terzioğlu (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Köktan (Sakarya Üniversitesi)
- Dr. Öğr. Görevlisi Deniz Köktan (Sakarya Üniversitesi)
- Op. Dr. Murat BALOĞLU, T.C. Sağlık Bakanlığı, Eskişehir Şehir Hastanesi
- Op. Dr. Lütfi Çağatay ONAR, T.C. Sağlık Bakanlığı, Dr. İsmail Fehmi Cumalıoğlu Şehir Hastanesi
- Dr. Öğr. Üyesi Merve KALAYCI KADAK Kastamonu Üniversitesi
- Dr. Öğr. Üyesi Meryem Bihter BİNGÜL BULUT, Kırıkkale Üniversitesi
- Doç. Dr. Ali Korkut ULUDAĞ, Atatürk Üniversitesi
- Doç. Dr. Yener Lütfü MERT, İstanbul Galata Üniversitesi
- Doç. Dr. Adem PEKER, Atatürk Üniversitesi
- Doç. Dr. Aşkın ÇELİK, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- Doç. Dr. Etem Yeşilyurt, Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Doç. Dr. Aslıhan ESRİNGÜ, Atatürk Üniversitesi
- Doç. Dr. Elif AKPINAR KÜLEKÇİ, Atatürk Üniversitesi
- Doç. Dr. Fabio L. GRASSİ (İtalya)
- Doç. Dr. Gürcan YILDIRIM, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- Doç. Dr. Shener BILALLI, International Balkan University
- Doç. Dr. Banu KARAŞAH, ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr. Mansumeh DAEİ (İran)

Doç.Dr. Üyesi Cansel TUNCER, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Doç. Dr. Ebru Kondolot Solak ,Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Duygu YAŞAR ŞİRİN, Namık Kemal Üniversitesi

Doç. Dr. Numan KARAARSLAN, İstanbul Medeniye Üniversitesi Tıp Fakültesi

Doç. Dr. İsmail BOZKURT, Medical Park Ankara Hastanesi

Dr. Öğretim Üyesi M. Furkan YÜZBAŞI, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi

Dr. Öğretim Üyesi Tamer TAMDOĞAN, Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi

Dr. Öğretim Üyesi Sevim ÖNDÜL, Giresun Üniversitesi Tıp Fakültesi

Dr. Öğretim Üyesi Mamdouh ALENEZİ, Prince Sultan University

Dr. Öğr. Üyesi Duygu Uysal Zıraman, Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Obalı Tutumlu (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Can Doğan, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Damla ÜLKER, Yakın Doğu Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Seçil Soytok NALÇACI, Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yakup AÇAR, Kafkas Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ceren Haktanır ,Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Şehriban Eraslan,Süleyman Demirel Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Volkan MÜFTÜOĞLU, Bursa Teknik Üniversitesi

Salon1 (1. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Erkan Bozkurt		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Arş.Gör.Dr. Erkan Bozkurt	Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Fen ve Sosyal Öğretim Programlarında Sürdürülebilirlik Temasının Eğitim Felsefesi Bağlamında İncelenmesi
9:15	Dr. Öğretim Üyesi Tayfun Öztaş	Ülkelerin Turizm Sektörü Performansının Çkkv Yöntemleriyle Karşılaştırılması: Logsta-Ram Yaklaşımı
9:30	Yağmur Çakan - Dr. Öğretim Üyesi Adem Yurdunkulu	Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Sistematik Analizi
9:45	Doç.Dr. Hüseyin Akar	Görünmeyen Engeller: Eğitim Örgütlerinde Örgütsel Atalet ve Körlüğün İncelenmesi
10:00	Doç.Dr. Hüseyin Akar	Eğitim Örgütlerinde Muhalefet Eğilimleri ve Korku Kültürü İlişkisi

Salon2 (1. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. A. Muhsin Yılmazçoban		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Doç.Dr. A. Muhsin Yılmazçoban	Flört ve Görücü Usulü
9:15	Dr. Öğretim Üyesi Hande Özek Uçkan	Psikolojik Rahatlık Algısının Kuşaklar, Çalışma Biçimi ve Kıdem Yılı Açısından İncelenmesi
9:30	Araştırmacı Gürkan Soydaş - Araştırmacı Melek Geylani Bayram	Oyun Tabanlı Öğrenme Yaklaşımıyla Çocuklara Yönelik Doğal Afet Bilinci Eğitimi
9:45	Araştırmacı Sude Dinçer - Doç.Dr. Mahmut Akgül	Yapay Zekâ Destekli Dijital Pazarlamanın Müşteri Deneyimi ve Çevrimiçi Satın Alma Niyeti Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi
10:00	Dr. Öğretim Üyesi Bayram Barış Kızılsaç - Bilge Betül Asilsoy - Prof.Dr. Leyla Tavacıoğlu	Türkiye’de Denizcilik Politikalarının Kamu Yönetimi Perspektifinden Analizi; Kurumsal Yapı, Koordinasyon ve Uygulama Sorunları

Salon3 (1. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Selma Çetiner		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Doç.Dr. Asuman Bolkan - Prof.Dr. Selma Çetiner - Dr. Öğretim Üyesi Tuba Kutoğlu - Dr. Öğretim Üyesi . Başak Balkır Gülen	Hayvan Haklarının Hukuki Statüsü: Sınırlı Hak Öznesi Yaklaşımı
9:15	Prof.Dr. Z. Gönül Balkır - Prof.Dr. Hasan Tunç - Dr. Ecem Kocaoğlu - Arş.Gör. Yağmur Kaya	Anayasal Bir Hak Olarak Hayvan Hakları: Yaşam Hakkının Pasif Öznesi Olarak Hayvanlar
9:30	Melih Yiğit Yüksel - Prof.Dr. Musa Kılıç	1897 Osmanlı- Yunan Harbi Dahilinde Girit Müslümanlarının Ahvali
9:45	Murat Yaşar - İbrahim Ünal	İnönü Döneminde Siyasal Yumuşama ve Basın: Hüseyin Cahit Yalçın Örneği
10:00	Beyza Erol - Dr. Öğretim Üyesi Gökçe Sancak Aydın	Aday Psikolojik Danışmanların Özşefkat Algılarının İncelenmesi

Salon1 (1. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Servet Karabağ		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Dr. Murat Gülbetekin - Prof.Dr. Servet Karabağ	Lise Öğrencilerinin Türk Dünyası Algıları
10:45	Dr. Öğretim Üyesi İsa Altınışık	Yüksek Enflasyon Ortamında Vergi Gelirlerinin Reel Değeri:Tanzi Etkisi Bağlamında Türkiye Örneği
11:00	Dr. Mehmet Fatih Dinçaslan	Ürenelim Gagauzça! Öğretim Setinin Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Yeterlilikleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi
11:15	Dr. Mehmet Fatih Dinçaslan	Gagavuz Türkçesinin Sağlık ve Hijyenle İlgili Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme
11:30	Ayşe Ağca - Zeynep Karataş - Dr. Öğretim Üyesi Adem Yurdunkulu	Türkiye'de Sivil Toplum Kuruluşlarının Eğitime Katkısına İlişkin Yazılmış Tezlerin Sistematik İncelemesi

Salon2 (1. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. A. Muhsin Yılmazçoban		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Doç.Dr. A. Muhsin Yılmazçoban	Bütünleşmiş Türk Ailesi
10:45	Arş.Gör. Yağmur Sevim Parim Sağlam	Sosyal Medyada Maruziyet ve Toksikite
11:00	Doç.Dr. Esra Özata Şahin - Araştırmacı Öğrenci Mücella Altunbay	Üniversite Öğrencilerinin Yeme Tutumlarını Belirlemeye Yönelik Araştırma: Hitit Üniversitesi Örneği
11:15	Doç.Dr. Mustafa Solmaz	Türk Kültüründen Bir Damla: Cığa
11:30	Doç.Dr. Tamer Baran	“katılımcıların Demografik Özellikleri Tablo 1’de Sunulmaktadır” Tüketici Araştırmalarında Demografik Verilerin Analizlerinin Kullanımına İlişkin Keşfedici Bir Araştırma

Salon3 (1. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Aytekin Albuz		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Araştırmacı Büşra Sevim - Prof.Dr. Aytekin Albuz	Viyola Öğretiminde Geleneksel Ezgi Kullanımı: Trakya Repertuarı Temelli Bir Durum Analizi
10:45	Doç.Dr. Asuman Bolkan - Prof.Dr. Z. Gönül Balkır - Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen - Dr. Öğretim Üyesi Ecem Kocaoğlan	Ekvador Hukukundaki Doğa Hakları Modelinin Hayvan Haklarına Uygulanabilirliği
11:00	Doç.Dr. Asuman Bolkan - Prof.Dr. Z.Gönül Balkır - Dr. Öğretim Üyesi Tuba Kutoğlu - Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen	Hayvan Görünmezliğinin Kırılması: Actio Popularis Benzeri Hayvan Kavramı
11:15	Araştırmacı Seray İlhan - Prof.Dr. Şebnem Yıldırım Orhan	Ortaokul Düzeyinde Çalgı Eğitimi ve Öğrenci Beklentilerinin 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı Bağlamında Değerlendirilmesi
11:30	Arş.Gör. Ali Duman	George Grosz'un "the Pillars of Society" Eserinin Grotesk Bağlamında İncelenmesi

Salon1 (1. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Adnan Algül		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Diyaeddin Kahraman - Doç.Dr. Adnan Algül	Muhammed Yâsîn El-Fâdânî: Hayatı ve Şafii Mezhebindeki Yeri
12:15	Muhammet Davut Tutuş - Doç.Dr. Adnan Algül	El-Cevheratü'n-Neyyire'nin Hanefi Mezhebinde Kitap Tabakaları İçindeki Konumu ve Fetva Kaynağı Olması Bakımından Değeri
12:30	Halime Tosun - Dr. Öğretim Üyesi Abdullah Aldemir	Dijital Dünyada Var Olma Çabası: Sosyal Onay İhtiyacı, Öz-İfşa ve Sosyal Medya Bağımlılığı Üçgeni Üzerine Bir Literatür Taraması
12:45	Doç.Dr. Bora Başaran	Aile Araştırmalarında Tematik Yönelimler: Almanya ve Türkiye'de Sosyo-Eğitsel Bağlımlara Dayalı Bibliyometrik Bir Karşılaştırma (2019– 2024)
13:00	Doç.Dr. Bora Başaran	Yabancı Dil Eğitiminde Yapay Zekâ Destekli Konuşma Materyallerine Öğretmen Adaylarının Yaklaşımlarının İncelenmesiulusal Akademik Gelenekler ve Aile Araştırmalarının Yapılandırılması: Almanya ve Türkiye'deki Doktora Tezlerinin Bourdieucu Bir Analizi

Salon2 (1. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Emrah Şahin		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Dr. Öğretim Üyesi Emrah Şahin	Borsa İstanbul'da Faaliyet Gösteren Yenilenebilir Enerji Firmalarının Topsis Yöntemi İle Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi
12:15	Dr. Öğretim Üyesi Nihan Turhan - Araştırmacı Tuba Çelebi	Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Okul Öncesi Dönemde Çocukların Sosyal Becerilerine Etkisi
12:30	Araştırmacı Merve Doğancı - Doç.Dr. Gönül Yazgan Sağ	Matematiksel Problem Kurma Süreçlerine İlişkin Bir İnceleme: Üstün Yetenekli Ortaöğretim Öğrencileri Örneği
12:45	Prof.Dr. Ali Eraslan - Araştırmacı Güliz Dilşad Çevikkol	İmam Hatip Ortaokulu 6.Sınıf Öğrencilerinin Matematiksel Modelleme Süreçlerinin İncelenmesi
13:00	Araştırmacı Meryem Ülkü Aygül	Kamu Yönetimi Bağlamında Yunus Emre'nin "risâletün Nushiye" Eserine Bakış

Salon3 (1. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Z. Gönül Balkır		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Prof.Dr. Z. Gönül Balkır - Dr. Öğretim Üyesi Altay İltan Aktürk - Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen	Hayvan Ceza Hukuku ve İnsan Haklarının Kesişimi: Ortak Bir Zemin Olarak Onur Kavramı
12:15	Prof.Dr. Z. Gönül Balkır - Prof.Dr. Gülsün Ayhan Aygörmez - Dr. Öğretim Üyesi Altay İltan Aktürk - Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen	Hayvan Ceza Hukukunda Temsil Sorunu
12:30	Prof.Dr. Selma Çetiner - Prof.Dr. Z. Gönül Balkır - Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen - Dr. Öğretim Üyesi Altay İltan Aktürk	Hak Öznesi Olarak Hayvan Temsilinin Hukuki Niteliği
12:45	Prof.Dr. Z. Gönül Balkır - Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen - Dr. Öğretim Üyesi Ecem Kocaoğlu - Arş.Gör. Yağmur Kaya	Konuşamayanın Hukuku, Duyulmayanın Etiği: Sessiz Hak Öznesi Olarak Hayvan Hakları
13:00	Araştırmacı Samir Diab	Dijital ve Sosyal Medya Platformlarının Sinemaya Etkisi

Salon1 (1. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Melih Günaydın		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Dr. Öğretim Üyesi Melih Günaydın	Güzel Sanatlar Lisesi 9. Sınıf Keman Ders Kitabının Sol El I. Konum Yerleşiminin (Ünite 3) Bilişsel Yük Teorisi Çerçevesinde Değerlendirilmesi
13:45	Dr. Ebru Mutlu	Aile Katılımı İçeren Gerçek Yaşam Bağlılı Matematik Etkinlikleri
14:00	Dr. Öğretim Üyesi Betül Kılıç	Sanal Influencer'ların Reklam Anlatısında "duygusuz Hikâye" Kurgusu
14:15	Doç.Dr. Tuncay Oral	Çözüm Odaklı Yaklaşımı Anlamak ve Çözüm Odaklı Ebeveyn Olmak
14:30	Dr. Gamze Kargın Akkoç	Türkiye'de Dijital Kültürel Malların Tüketim Dinamikleri

Salon2 (1. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Zühal Akbayır		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Doç.Dr. Zühal Akbayır	Yapay Zekanın Grassroots İletişimindeki Rolü: Fırsatlar ve Riskler Üzerine Bir Analiz
13:45	Dr. Öğretim Üyesi Hatice Cilsalar-Sagnak - Eda Çitil	Yaratıcı Yolculuklar: Okul Öncesi Yapay Zeka Etkinlikleriyle Çocukların Hikaye Dünyalarını Keşfedilmesi
14:00	Araştırmacı Yasemin Çelik - Prof.Dr. Süleyman Göksoy	Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği İle Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri Arasındaki İlişki
14:15	Araştırmacı Oya Öztepe - Prof.Dr. Ahmet Arıkan - Doç.Dr. Zerrin Toker	Lisans Düzeyinde Matematik Derslerinde İspat Yapma Yetkinliklerinin Geliştirilmesi ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri: Rocq Prover İspat Yazılımı İle Bir Uygulama
14:30	Arş.Gör. Alper Özaşkın - Arş.Gör. Taygun Abiri - Doç.Dr. Esra Aydın Göktepe	Tedarik Zinciri Yönetiminde Yapay Zekâ: Scopus Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Analiz

Salon1 (1. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Süleyman Göksoy		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Özgür Eti - Prof.Dr. Süleyman Göksoy	Okul Yöneticilerinin Özdenetimleri İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişki
15:15	Kayra Arslantaş - Dr. Özgül Su Özenir	Çukurova Bölgesindeki Bitki Örtü Tiplerinin Olası Orman Yangını Riskleri Üzerine Coğrafi Analizi
15:30	Dr. Ali Özcan	Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Öz Düzenleme Becerileri ve Anksiyete Düzeylerinin İncelenmesi
15:45	Ömer Akca - Dr. Özgül Su Özenir	Kuantum Teleportasyonda Dolanık Kaynakların Performansının Simülasyonla İncelenmesi
16:00	Dr. Öğretim Üyesi Laçın Akyıl - Doç.Dr. Seçil Gürün Karatepe	Avrupa Birliği'nde Genç İşsizliği: Yapısal Nedenler ve Sosyal Politika Yanıtları

Salon2 (1. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Serap Tekinsav Sütçü		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Arş.Gör. Gizem Gedik - Prof.Dr. Serap Tekinsav Sütçü	Romantik İlişkilerin Kalitesinde Nesne İlişkileri, Zihinselleştirme ve Affetmenin Rolü: Kuramsal Bir Derleme*
15:15	Dr. Öğretim Üyesi Taylan Akal	Yakınmaya Verilen Karşılıklar: Farklı Bağlamsal Ortamlarda Bir İnceleme
15:30	Zekiye Tan	Beğavi'nin Meâlimü't- Tenzîl Adlı Eserinde En'âm Süresi Özelinde Hz. Âişe'den Nakledilen Rivayetlerin Tespiti ve Değerlendirilmesi
15:45	Öğr.Gör. Fazlı Irmak	Bıst Sürdürülebilirlik 25 Firmalarında Finansal Performansın Zaman İçindeki Değişimi: Entropi Tabanlı Topsıs Analizi (2020–2024)
16:00	Dr. Nil Dirlik Deniz - Araştırmacı Melike İmri	Hüsamettin Efendi Türbesi'nde Yeni Ortaya Çıkarılan Kalem İşi Bezemeler

Salon1 (2. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Musa Milli		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Dr. Öğretim Üyesi Musa Milli	Lsb Yöntemi ile Elde Edilen Stego Görüntülerde Taşıyıcıdaki Algılanamama ve Kapasite Arasındaki Denge
9:15	Dr. Recep Suk	Burulma Düzensizliği Olan Mevcut Betonarme Yapılarda Sürtünme Tipi Sönümleyicilerin Deprem Performansa Olan Etkisinin Araştırılması
9:30	Ali Mert Bakır - Doç.Dr. Ümit Çelik	Sinüzoidal Yüzey Geometrisine Sahip Kompozit Ciltlerin Morphing Kanat Uygulamaları İçin Deneysel Mekanik İncelemesi
9:45	Dr. Çağla Kayışoğlu	Kahve Bitkisi (Coffea Spp.): Kimyasal Bileşimi, Sağlık Üzerine Etkileri ve Kavurma Süreci Kontaminantları
10:00	Ezgi Gümre - Prof.Dr. Veysel Yılmaz	Yapay Zekâ Destekli Kredi Kararlarının Etik Kabulü: Algılanan Şeffaflık ve Algoritmik Güvenin Finansal Ürün Satın Alma Niyeti Üzerindeki Doğrusal ve Doğrusal Olmayan Etkileşimi (Pls-Sem ve Ann Hibrit Yaklaşımı)

Salon2 (2. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Fatın Sönmez		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Dr. Öğretim Üyesi Fatın Sönmez	S-Şekilli Türbülötör Geometrisinin Çok Kriterli Termo-Hidrolik Optimizasyonu
9:15	Dr. Öğretim Üyesi Seval Kından	Mor Soğan Kabuğu Tabanlı Biyo-Atık Entegreli Triboelektrik Nanogeneratör: Temas-Ayrılma Modunda Tasarım ve Gösterim
9:30	Araştırmacı Veysel Cerav - Doç.Dr. Ebru Karaköse	İnsansız Hava Araçlarında Makine Öğrenmesi Tabanlı Sensör Arıza Tespiti Analizi
9:45	Doç.Dr. İrfan Uçkan	Lityum-İyon Bataryalarda Termal Yönetim Sistemleri
10:00	Araştırmacı Gülben Eroğlu	Bir Otomotiv Yan Sanayi Firmasında Taşıyıcı Parça Üretim Sürecinin Değer Akış Haritalama Tekniği İle İyileştirmesi

Salon3 (2. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Tarık Şengöz		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Doç.Dr. Tarık Şengöz	Factors Affecting Ablation Success in Patients Diagnosed With Differentiated Thyroid Cancer and Given Radioactive Iodine Treatment
9:15	Dr. Öğretim Üyesi Seda Elçim Yıldırım	Acil Servise Başvuran St Elevasyonlu Miyokard Enfarktüsü Hastalarında Prognostik Nutrisyonel İndeks ile Hastanede Yatış Süresi Arasındaki İlişki
9:30	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner	Tedavi Edilebilen Kalıtsal Metabolik Hastalık: Fenilketonüri
9:45	Uzman Sema Gültekin Arayıcı - Prof.Dr. G.Serap Tekinsav Sütçü	Omurilik Yaralanması Olan Bireylerde Sporun Çok Boyutlu Etkileri: Nitel Bir Değerlendirme
10:00	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner	Sitogenetikde Marker Kromozom Orijininin Belirlenmesi

Salon4 (2. Gün - 1. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
9:00	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner	Nörodejeneratif Hastalık: Hungtinton ve Dinamik Mutasyonlar
9:15	Dr. Öğretim Üyesi İpek Erdem - Doç.Dr. Aykut Zerek - Bengi Su Şahin	Hatay İlinde Bir Altın Çakal'da (Canis Aureus) Uncinaria Stenocephala Enfeksiyonu
9:30	Dr. Öğretim Üyesi Emin Celalettin Ün	Diş Hekimliğinde 3d Yazıcı Teknolojisi: Güncel Uygulamalar ve Gelecek Perspektifleri
9:45	Dr. Öğretim Üyesi Emin Celalettin Ün	Dental İmplant Cerrahisinde Osteotomi Bölgelerinde Isı Oluşumunun Nedenleri ve Kemiğe Etkileri
10:00	Dr. Arda Kazım Demirkan	Bariatrik Cerrahi Adaylarında Preoperatif Anksiyete ve Depresyon Belirtilerinin Yeme Patolojisi ve Dürtüsellik ile İlişkisi

Salon1 (2. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Ayşe Erdoğan Eliuz		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Doç.Dr. Ayşe Erdoğan Eliuz	Shitake (<i>Lentinula Edodes</i>) Ekstraselüler Peptitlerinin Tek Başına ve Ampisilin ile Kombinasyon Halinde <i>Escherichia Coli</i> 'ye Karşı Antibakteriyel Mekanizmasının Spektrofotometrik İncelenmesi
10:45	Dr. Öğretim Üyesi Hüseyin Allahverdi - Sinan Ayaz	İşlenen ve İşlenmeyen Tarım Alanları Arasındaki Ekotonun Örümcek (<i>Araneae</i>) Çeşitliliği Açısından Önemi: Korkut (<i>Muş</i>)
11:00	Dr. Öğretim Üyesi Tuğba Türkoğlu Kaya	Çok Ölçütlü Öneri Sistemlerinde Şilin Atakların Kullanıcı Popülerlik Duyarlılığına Etkisi
11:15	Fatih Zileli - Doç.Dr. Ahmet Yurtseven	Denizaltılarda Dümen Davranışının Dalış Karakteristiğine Olan Etkisinin Sayısal Olarak İncelenmesi
11:30	Dr. Öğretim Üyesi Murat Taşkiran - Araştırmacı Emre Aslan - Doç.Dr. Nihan Kahraman	İnce Ayar ile Geliştirilmiş Gemma 3 Tabanlı Müşteri Temsilcisi Değerlendirme Sistemi

Salon2 (2. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Leyla Tavacıoğlu		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Umut Çelen Arıcan - Prof.Dr. Leyla Tavacıoğlu	Konteyner Taşımacılığında Erp Modüllerinin Önceliklendirilmesi: Promethee 1ı Tabanlı Bir Karar Destek Yaklaşımı
10:45	Büşra Bülbül Çakırer - Prof.Dr. Leyla Tavacıoğlu - Dr. Öğretim Üyesi Bayram Barış Kızılsaç	Denizcilerde Ayrık Eş Sendromu ve Psikososyal Sonuçları
11:00	Dr. Mehmet Yaşar	Ekinoks Günlerinde Elazığ İyonküresi İçin Elektrik Alan, İletkenlik ve Sürüklenme Hızı İlişkisi
11:15	Araştırmacı Ahmet Çay - Araştırmacı Alaeddin Türkmen - Dr.Araştırmacı Barış Bayra	Denetimli Öğrenme ile Yapılandırılmış Lojistik Süreçlerde Teslimat Gecikmelerinin Erken Tespiti
11:30	Nilüfer Aydemir - İbrahim Umut Bekcan - Prof.Dr. Engin Ertan2	Pro-Ca (Prohexadione Calcium) Uygulamalarının Çilekte Verim ve Kalite Üzerine Etkileri

Salon3 (2. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner	Moleküler Sitogenetik ve Mikrodelesyonlar
10:45	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner	Hematolojik Kanserlerde Philadelphia Kromozomu
11:00	Dr. Öğretim Üyesi Pınar Tekcan - Prof.Dr. Yalçın Kanbay	Sirya Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği Ergen Formunun Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi
11:15	Uzman Kübra Arslan	Lomber Vertebrada Nadir Görülen Konvansiyonel Kordoma: Ayırıcı Tanıda Metastaz Yanılgısı
11:30	Mehmet Veysel Aslan - Doç. Dr. Hazal Koray Alay	Sağlık Yönetiminde İş Sağlığı ve Güvenliği Odaklı Akademik Eğilimlerin İncelenmesi: Lisansüstü Tezler Üzerinden Bir Değerlendirme

Salon4 (2. Gün - 2. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Doç.Dr. Bahattin Bulduk		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
10:30	Doç.Dr. Bahattin Bulduk	Ulusal Fizyoloji Araştırmalarında Translasyonel ve Yöntemsel Boşlukların Analizi: 50. Kongre Örneği
10:45	Dr. Emre Erdoğan - Dr. Ömer Akay	Acil Servise Başvuran Politravma Hastalarında Pelvik Kırıkların Öngörülebilirliği: İlk Başvuru Parametrelerinin Prediktif Değeri
11:00	Dr. Öğretim Üyesi Akgül Arıcı	Malign Melanom: 70 Olgunun Klinikopatolojik Verilerinin İncelenmesi
11:15	Doç.Dr. Cansu Şahbaz Pirinççi - Saadet Tarcan - Aslı Mazlum - Doç.Dr. Emine Cihan	Nikotin Bağımlılığı, Frontal Kişilik Özellikleri, Duyusal İşleme ve Fiziksel Aktivite Arasındaki İlişkiler: Sigara İçen ve İçmeyen Bireylerde Karşılaştırmalı Bir Çalışma
11:30	Dr. Öğretim Üyesi Gamze Kavas	Kadın Genital Sistemde Görülen Adenomatoid Tümörler

Salon1 (2. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Hazar Batuhan Aydın		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Dr. Öğretim Üyesi Hazar Batuhan Aydın	Optimization of Cementitious Mortar Composites for 3d Printing in Construction
12:15	Arş.Gör.Dr. Fuat Bilican	Yeni Nesil Malzemelerde Hidrojen Depolama
12:30	Dr.Araştırmacı Safinaz Elmasulu	Kuraklık Stresinin Tıbbi Adaçayı (Salvia Officinalis L.) Tohumlarının Çimlenmesi Üzerindeki Etkileri
12:45	Dilara Duymaz	Su Temasına Uyumlu Cam Elyaf Takviyeli Poliftalamid Kompozitlerin Üretilmesi ve Geliştirilmesi
13:00	Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Kılıçarslan	Görsel Dil Modelleri ile Otonom Araç Eylem Sınıflandırması: Road Veriseti Üzerinde Semantik Analiz

Salon2 (2. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Leyla Tavacıoğlu		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Engin Büyüktepe - Prof.Dr. Leyla Tavacıoğlu	Denizcilikte İnsan Faktörünün Bilişsel Psikoloji Tabanlı Dijital Testlerle Ölçülmesi
12:15	Enes Yılmaz - Prof.Dr. Engin Ertan	Meyve Yetiştiriciliğinde Yeni Trend: Tarımsal Ormancılık
12:30	Armağan Tanrıku - Prof.Dr. Engin Ertan	Küresel İklim Değişikliğinin Türkiye Meyveciliği Üzerine Etkileri
12:45	Arş.Gör.Dr. Egemen Belge	Derece-Normalize Edilmiş Laplasyen Yaklaşımı Tabanlı Holonomik Olmayan Çoklu Robotlarda Hız Konsensüsünün Kontrolü
13:00	Dr. Öğretim Üyesi Seçkin Karasu	Sını ve Sını Ergodik Göstergelerinde Maksimum Kayıp Kontrolü ve Hibrit Makine Öğrenmesi Modelleri ile Sinyal Kalitesinin Artırılması

Salon3 (2. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Öğretim Üyesi Kadir Çebi		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Dr. Öğretim Üyesi Kadir Çebi - Hümeysra Koçoğlu	Çimlendirilmiş Tahılların Fonksiyonel Açından Değerlendirilmesi
12:15	Dr. Nurcan Gürsoy	Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Dijital Göz Yorgunluğu ve İlişkili Faktörler: Kesitsel Bir Çalışma
12:30	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner	Meme Kanseriinde Biyobelirteçler ve Floresan in Situ Hibridizasyon
12:45	Dr. Mirkan Demir - Dr. Ufuk Arzu	Türkiye’de Femoroasetabular İmpingement Sendromu Araştırmalarının Son 13 Yıllık Görünümü: Tr Dizin Tabanlı Bir Analiz
13:00	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner	Down Sendrom Tipleri ve Sitogenetik Olarak Tanımlanması

Salon4 (2. Gün - 3. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
12:00	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner	Talasemi Hastalığı ve Belirlenmesinin Önemi
12:15	Öğr.Gör. Erhan Canbay	Kreatinin, Tmao, İndoksil Sülfat ve P-Krezil Sülfatın Tek Analitik Koşulda Eş Zamanlı Kantifikasyonu İçin Hızlı Bir Lc-Ms/ms Panelinin Geliştirilmesi
12:30	Dr. Öğretim Üyesi Kadir Çebi - Hümeysra Koçoğlu	Meyve Tozlarıyla Zenginleştirilmiş Kekler: Fonksiyonel Bir Bakış

Salon1 (2. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Fuat Bilican		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Arş.Gör.Dr. Fuat Bilican	Cn ₁₂ İki Boyutlu Kristalin Gaz Algılama Performansı
13:45	Dr. Öğretim Üyesi Şahin Çağlar Tuna	Deterministik Güvenlik Katsayılarından Olasılıksal Performansa Dayalı Geoteknik Deprem Tasarımına Geçiş
14:00	Gülcan Avcıoğlu - Dr. Öğretim Üyesi Hilal Atıcı Ulusu	But Parçalama Bölümü Ergonomik Analizi ve İyileştirilmesi
14:15	Zehra Sude Gültekin - Doç.Dr. Kibar Ak	Endüstriyel Kenevirde (Cannabis Sativa L.) Aphididae (Hemiptera) Türleri ve Mücadele Yaklaşımları
14:30	Öğr.Gör. Aylin Aydın Sel	Doku İskelelerinde Kullanılan Polimerler

Salon2 (2. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Gül Sayan Atanur		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Şahin Acır - Prof.Dr. Gül Sayan Atanur	Vadistanbul Örneğinde Yapay Süs Havuzlarında Tasarım-Yapım-Yönetim Bütünlüğü
13:45	Feyzanur Sakallı - Prof.Dr. Ahmet Tuğrul Polat	Samsun İli Terme İlçesi Kent Merkezinin Kent Kimliği ve Kent Estetiği Yönünden Değerlendirilmesi
14:00	Rana Şahin - Prof.Dr. Serpil Önder	Erişilebilir Çevre Standartlarının İncelenmesi: Milli Egemenlik Parkı (Turhal/ Tokat) Örneği

Salon3 (2. Gün - 4. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Dr. Nurcan Gürsoy		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
13:30	Dr. Nurcan Gürsoy	Türkiye’de Göz Yüzeyi Şikâyetlerine Yönelik İnternet Arama Davranışlarının Google Trends ile Değerlendirilmesi
13:45	Uzman Hasan Budak - Dr. Öğretim Üyesi Samet Kıyak	Edirne’de 2016–2025 Yılları Arasında Otopsi Yapılan Kesici–delici Alet Yaralanmalarına Bağlı Ölüm Olgularının Değerlendirilmesi
14:00	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner	Abortus Materyali ve Poliploidler
14:15	Dr. Ufuk Kuşkun	Kemoterapiye Bağlı Kardiyotoksisite: Fitoterapötik ve Doğal Antioksidan Yaklaşımlara Güncel Bir Bakış
14:30	Dr. Ufuk Kuşkun	Elementel Analiz Öncesi Ffpe Doku Hazırlığında Deparafinizasyon Parametrelerinin Etkileşimi ve Optimum Koşulların Belirlenmesi

Salon1 (2. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Prof.Dr. Mustafa Yıldız		
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Prof.Dr. Mustafa Yıldız - Dr. Öğretim Üyesi Emre Pehlivan - Doç.Dr. Hakan Terzi	Tiyoüre Uygulamasının Tuz Stresi Altındaki mısırdı Savunma ve Metabolizma Yolaklarını Düzenlemesi: Bir Rna-Seq Çalışması
15:15	Dr. Öğretim Üyesi Murat Akın	Çift Serbestlik Dereceli Dinamik Durum Geri Beslemesi ile Sürekli Model İzleme Probleminin Doğrusal Matris Eşitsizlikleri Kullanılarak Çözümü
15:30	Dr. Öğretim Üyesi Özkan Akar	Deniz Taşımacılığında Yük Gözetim Faaliyetlerinin Rolü ve Önemi
15:45	Dr. Öğretim Üyesi Murat Akın	Tek Serbestlik Dereceli Dinamik Çıkış Geri Beslemesi ile Ayrık Model İzleme Probleminin Doğrusal Matris Eşitsizlikleri Kullanılarak Çözümü
16:00	Alican Fidan - Prof.Dr. Turgay Partal	Orta Karadeniz Kıyıları Maksimum Yağışların Trendleri

Salon3 (2. Gün - 5. Oturum)

Oturum Başkanı		Oturum Başkan Yrd.
Sıra	Yazar Bilgisi	Bildiri Bilgileri
15:00	Uzman Kübra Arslan	Her Büyük Kist Neoplazi mıdır' Pankreatik Kistlerde Nadir Ama Önemli Bir Ayırıcı Tanı: Kist Hidatik
15:15	Dr. Furkan Yıldız	Sol Böbrekte İntrapankimal Küçük Renal Hücreli Karsinom ve Eşlik Eden Presakral Kitle
15:30	Betül Çevik - Prof.Dr. Türkan Özbayır	Peg Komplikasyonları Literatürünün Tematik Bibliyometrik Analizi: Web of Science Verileri Üzerinden Genel ve Hemşirelik Perspektiflerinin Karşılaştırılması
15:45	Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner - Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstün Er	İnaktif X Kromozomunun Belirlenmesi
16:00	Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Akif Baktır - Arş.Gör. Sinem Önem - Doç.Dr. Ercan Babür	Streptozosin ile Oluşturulan Diyabet Modelinde Hipokampal Nörojeneze Hiperbarik Oksijen Tedavisinin Etkilerinin Araştırılması

İçindekiler

1897 Osmanlı- Yunan Harbi Dahilinde Girit Müslümanlarının Ahvalı	43
Aday Psikolojik Danışmanların Özşefkat Algılarının İncelenmesi	45
Aile Araştırmalarında Tematik Yönelimler: Almanya ve Türkiye’de Sosyo-Eğitsel Bağlamlara Dayalı Bibliyometrik Bir Karşılaştırma (2019–2024)	47
Aile Katılımı İçeren Gerçek Yaşam Bağlamlı Matematik Etkinlikleri	49
Avrupa Birliği’nde Genç İşsizliği: Yapısal Nedenler ve Sosyal Politika Yanıtları.....	51
Beğavî’nin Meâlimü’t- Tenzîl Adlı Eserinde En’âm Süresi Özelinde Hz. Âişe’den Nakledilen Rivayetlerin Tespiti ve Değerlendirilmesi	53
Bıst Sürdürülebilirlik 25 Firmalarında Finansal Performansın Zaman İçindeki Değişimi: Entropi Tabanlı Topsis Analizi (2020–2024)	55
Borsa İstanbul’da Faaliyet Gösteren Yenilenebilir Enerji Firmalarının Topsis Yöntemi ile Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi	57
Bütünleşmiş Türk Ailesi	59
Çözüm Odaklı Yaklaşımı Anlamak ve Çözüm Odaklı Ebeveyn Olmak	61
Çukurova Bölgesindeki Bitki Örtü Tiplerinin Olası Orman Yangını Riskleri Üzerine Coğrafi Analizi.....	63
Dijital Dünyada Var Olma Çabası: Sosyal Onay İhtiyacı, Öz-İfşa ve Sosyal Medya Bağımlılığı Üçgeni Üzerine Bir Literatür Taraması	65
Eğitim Örgütlerinde Muhalefet Eğilimleri ve Korku Kültürü İlişkisi	67
El-Cevheratü’n-Neyyire’nin Hanefî Mezhebinde Kitap Tabakaları İçindeki Konumu ve Fetva Kaynağı Olması Bakımından Değeri.....	69
Flört ve Görücü Usulü	71
Gagavuz Türkçesinin Sağlık ve Hijyenle İlgili Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme	73
Görünmeyen Engeller: Eğitim Örgütlerinde Örgütsel Atalet ve Körlüğün İncelenmesi	75
Güzel Sanatlar Lisesi 9. Sınıf Keman Ders Kitabının Sol El I. Konum Yerleşiminin (Ünite 3) Bilişsel Yük Teorisi Çerçevesinde Değerlendirilmesi.....	77
Hüsamettin Efendi Türbesi’nde Yeni Ortaya Çıkarılan Kalem İşi Bezemeler	79
Imam Hatip Ortaokulu 6.Sınıf Öğrencilerinin Matematiksel Modelleme Süreçlerinin İncelenmesi.....	81
Inönü Döneminde Siyasal Yumuşama ve Basın: Hüseyin Cahit Yalçın Örneği.....	83
Kamu Yönetimi Bağlamında Yunus Emre’nin “risâletün Nushiye” Eserine Bakış	85
Kuantum Teleportasyonda Dolanık Kaynakların Performansının Simülasyonla İncelenmesi ...	87
Lisans Düzeyinde Matematik Derslerinde İspat Yapma Yetkinliklerinin Geliştirilmesi ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri: Rocq Prover İspat Yazılımı ile Bir Uygulama.....	89

Lise Öğrencilerinin Türk Dünyası Algıları	91
Matematiksel Problem Kurma Süreçlerine İlişkin Bir İnceleme: Üstün Yetenekli Ortaöğretim Öğrencileri Örneği	93
Muhammed Yâsîn El-Fâdânî: Hayatı ve Şafii Mezhebindeki Yeri	95
Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği ile Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri Arasındaki İlişki	97
Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Öz Düzenleme Becerileri ve Anksiyete Düzeylerinin İncelenmesi.....	99
Okul Yöneticilerinin Özdenetimleri ile Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişki.....	101
Oyun Tabanlı Öğrenme Yaklaşımıyla Çocuklara Yönelik Doğal Afet Bilinci Eğitimi.....	103
Psikolojik Rahatlık Algısının Kuşaklar, Çalışma Biçimi ve Kıdem Yılı Açısından İncelenmesi	105
Romantik İlişkilerin Kalitesinde Nesne İlişkileri, Zihinselleştirme ve Affetmenin Rolü: Kuramsal Bir Derleme*.....	107
Sanal Influencer'ların Reklam Anlatısında “duygusuz Hikâye” Kurgusu.....	109
Sosyal Medyada Maruziyet ve Toksikite	111
Tedarik Zinciri Yönetiminde Yapay Zekâ: Scopus Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Analiz	113
Türk Kültüründen Bir Damla: Cığa	115
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Fen ve Sosyal Öğretim Programlarında Sürdürülebilirlik Temasının Eğitim Felsefesi Bağlamında İncelenmesi	117
Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin SistematiK Analizi.....	120
Türkiye'de Sivil Toplum Kuruluşlarının Eğitime Katkısına İlişkin Yazılmış Tezlerin SistematiK İncelemesi.....	121
Türkiye'de Denizcilik Politikalarının Kamu Yönetimi Perspektifinden Analizi; Kurumsal Yapı, Koordinasyon ve Uygulama Sorunları	123
Türkiye'de Dijital Kültürel Malların Tüketim Dinamikleri	125
Ülkelerin Turizm Sektörü Performansının Çkqv Yöntemleriyle Karşılaştırılması: Logsta-Ram Yaklaşımı.....	127
Üniversite Öğrencilerinin Yeme Tutumlarını Belirlemeye Yönelik Araştırma: Hitit Üniversitesi Örneği.....	129
Ürenelim Gagauzça! Öğretim Setinin Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Yeterlilikleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi.....	131
Yabancı Dil Eğitiminde Yapay Zekâ Destekli Konuşma Materyallerine Öğretmen Adaylarının Yaklaşımlarının İncelenmesiulusal Akademik Gelenekler ve Aile Araştırmalarının Yapılandırılması: Almanya ve Türkiye'deki Doktora Tezlerinin Bourdieucu Bir Analizi.....	133
Yakınmaya Verilen Karşılıklar: Farklı Bağlamsal Ortamlarda Bir İnceleme.....	135

Yapay Zekâ Destekli Dijital Pazarlamanın Müşteri Deneyimi ve Çevrimiçi Satın Alma Niyeti Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi	137
Yapay Zekanın Grassroots İletişimindeki Rolü: Fırsatlar ve Riskler Üzerine Bir Analiz	139
Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Okul Öncesi Dönemde Çocukların Sosyal Becerilerine Etkisi	141
Yaratıcı Yolculuklar: Okul Öncesi Yapay Zeka Etkinlikleriyle Çocukların Hikaye Dünyalarını Keşfedilmesi	143
Yüksek Enflasyon Ortamında Vergi Gelirlerinin Reel Değeri: Tanzi Etkisi Bağlamında Türkiye Örneği	145
“katılımcıların Demografik Özellikleri Tablo 1’de Sunulmaktadır” Tüketici Araştırmalarında Demografik Verilerin Analizlerinin Kullanımına İlişkin Keşfedici Bir Araştırma	147
Bir Otomotiv Yan Sanayi Firmasında Taşıyıcı Parça Üretim Sürecinin Değer Akış Haritalama Tekniği ile İyileştirilmesi	149
Burulma Düzensizliği Olan Mevcut Betonarme Yapılarda Sürtünme Tipi Sönümleyicilerin Deprem Performansa Olan Etkisinin Araştırılması	151
But Parçalama Bölümü Ergonomik Analizi ve İyileştirilmesi	154
Büyük Ölçekli Yazılım Ekosistemlerinde Devops Yönetişimi İçin Bağlam Duyarlı Bir Mühendislik Zekâsı Platformu	156
Çift Serbestlik Dereceli Dinamik Durum Geri Beslemesi ile Sürekli Model İzleme Probleminin Doğrusal Matris Eşitsizlikleri Kullanılarak Çözümü	159
Cn ₁₂ İki Boyutlu Kristalin Gaz Algılama Performansı	161
Çok Ölçütlü Öneri Sistemlerinde Şilin Atakların Kullanıcı Popülerlik Duyarlılığına Etkisi	163
Denetimli Öğrenme ile Yapılandırılmış Lojistik Süreçlerde Teslimat Gecikmelerinin Erken Tespiti	165
Deniz Taşımacılığında Yük Gözetim Faaliyetlerinin Rolü ve Önemi	167
Denizaltılarda Dümen Davranışının Dalış Karakteristiğine Olan Etkisinin Sayısal Olarak İncelenmesi	169
Denizcilerde Ayrık Eş Sendromu ve Psikososyal Sonuçları	171
Denizcilikte İnsan Faktörünün Bilişsel Psikoloji Tabanlı Dijital Testlerle Ölçülmesi	173
Derece-Normalize Edilmiş Laplasyen Yaklaşımı Tabanlı Holonomik Olmayan Çoklu Robotlarda Hız Konsensüsünün Kontrolü	175
Deterministik Güvenlik Katsayılarından Olasılıksal Performansa Dayalı Geoteknik Deprem Tasarımına Geçiş	177
Doku İskelelerinde Kullanılan Polimerler	179
Ekinoks Günlerinde Elazığ İyonküresi İçin Elektrik Alan, İletkenlik ve Sürüklenme Hızı İlişkisi	181
Endüstriyel Kenevirde (Cannabis Sativa L.) Aphididae (Hemiptera) Türleri ve Mücadele Yaklaşımları	183

Görsel Dil Modelleri ile Otonom Araç Eylem Sınıflandırması: Road Veriseti Üzerinde Semantik Analiz	185
Ince Ayar ile Geliştirilmiş Gemma 3 Tabanlı Müşteri Temsilcisi Değerlendirme Sistemi	187
İnsansız Hava Araçlarında Makine Öğrenmesi Tabanlı Sensör Arıza Tespiti Analizi	189
İşlenen ve İşlenmeyen Tarım Alanları Arasındaki Ekotonun Örümcek (Araneae) Çeşitliliği Açısından Önemi: Korkut (Muş)	191
Kahve Bitkisi (Coffea Spp.): Kimyasal Bileşimi, Sağlık Üzerine Etkileri ve Kavurma Süreci Kontaminantları	193
Konteyner Taşımacılığında Erp Modüllerinin Önceliklendirilmesi: Prometheus Iı Tabanlı Bir Karar Destek Yaklaşımı	195
Kuraklık Stresinin Tıbbi Adaçayı (Salvia Officinalis L.) Tohumlarının Çimlenmesi Üzerindeki Etkileri	197
Küresel İklim Değişikliğinin Türkiye Meyveciliği Üzerine Etkileri	199
Lityum-Iyon Bataryalarda Termal Yönetim Sistemleri	201
Lsb Yöntemi ile Elde Edilen Stego Görüntülerde Taşıyıcıdaki Algılanamama ve Kapasite Arasındaki Denge	203
Meyve Yetiştiriciliğinde Yeni Trend: Tarımsal Ormanlık	205
Mor Soğan Kabuğu Tabanlı Biyo-Atık Entegreli Triboelektrik Nanojeneratör: Temas-Ayrılma Modunda Tasarım ve Gösterim	208
Orta Karadeniz Kıyıları Maksimum Yağışların Trendleri	210
Pro-Ca (Prohexadione Calcium) Uygulamalarının Çilekte Verim ve Kalite Üzerine Etkileri ..	212
S-Şekilli Türbülötör Geometrisinin Çok Kriterli Termo-Hidrolik Optimizasyonu	214
Shitake (Lentinula Edodes) Ekstraselüler Peptitlerinin Tek Başına ve Ampisilin ile Kombinasyon Halinde Escherichia Coli'ye Karşı Antibakteriyel Mekanizmasının Spektrofotometrik İncelenmesi	216
Sinüzoidal Yüzey Geometrisine Sahip Kompozit Ciltlerin Morphing Kanat Uygulamaları İçin Deneysel Mekanik İncelemesi	218
S_{m1} ve S_{m2} Ergodik Göstergelerinde Maksimum Kayıp Kontrolü ve Hibrit Makine Öğrenmesi Modelleri ile Sinyal Kalitesinin Artırılması	220
Su Temasına Uyumlu Cam Elyaf Takviyeli Poliftalamid Kompozitlerin Üretilmesi ve Geliştirilmesi	222
Tek Serbestlik Dereceli Dinamik Çıkış Geri Beslemesi ile Ayrık Model İzleme Probleminin Doğrusal Matris Eşitsizlikleri Kullanılarak Çözümü	224
Tiyoüre Uygulamasının Tuz Stresi Altındaki mısırdaki Savunma ve Metabolizma Yolaklarının Düzenlemesi: Bir Rna-Seq Çalışması	226
Yapay Zekâ Destekli Kredi Kararlarının Etik Kabulü: Algılanan Şeffaflık ve Algoritmik Güvenin Finansal Ürün Satın Alma Niyeti Üzerindeki Doğrusal ve Doğrusal Olmayan Etkileşimi (Pls-Sem ve Ann Hibrit Yaklaşımı)	228

Yeni Nesil Malzemelerde Hidrojen Depolama.....	230
Dijital ve Sosyal Medya Platformların Sinemaya Etkisi.....	232
George Grosz'un "the Pillars of Society" Eserinin Grotesk Bağlamında İncelenmesi.....	233
Ortaokul Düzeyinde Çalgı Eğitimi ve Öğrenci Beklentilerinin 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı Bağlamında Değerlendirilmesi.....	235
Viyola Öğretiminde Geleneksel Ezgi Kullanımı: Trakya Repertuarı Temelli Bir Durum Analizi	237
Anayasal Bir Hak Olarak Hayvan Hakları: Yaşam Hakkının Pasif Öznesi Olarak Hayvanlar	239
Ekvador Hukukundaki Doğa Hakları Modelinin Hayvan Haklarına Uygulanabilirliği.....	241
Hak Öznesi Olarak Hayvan Temsilinin Hukuki Niteliği	243
Hayvan Ceza Hukuku ve İnsan Haklarının Kesişimi: Ortak Bir Zemin Olarak Onur Kavramı	245
Hayvan Ceza Hukukunda Temsil Sorunu	247
Hayvan Görünmezliğinin Kırılması: Actio Popularis Benzeri Hayvan Kavramı	249
Hayvan Haklarının Hukuki Statüsü: Sınırlı Hak Öznesi Yaklaşımı	251
Konuşamayanın Hukuku, Duyulmayanın Etiği: Sessiz Hak Öznesi Olarak Hayvan Hakları ..	253
Erişilebilir Çevre Standartlarının İncelenmesi: Milli Egemenlik Parkı (Turhal/ Tokat) Örneği	255
Samsun İli Terme İlçesi Kent Merkezinin Kent Kimliği ve Kent Estetiği Yönünden Değerlendirilmesi.....	257
Vadistanbul Örneğinde Yapay Süs Havuzlarında Tasarım-Yapım-Yönetim Bütünlüğü	259
Abortus Materyali ve Poliploidler	261
Acil Servise Başvuran Politravma Hastalarında Pelvik Kırıkların Öngörülebilirliği: İlk Başvuru Parametrelerinin Prediktif Değeri.....	263
Acil Servise Başvuran St Elevasyonlu Miyokard Enfarktüsü Hastalarında Prognostik Nutrisyonel İndeks ile Hastanede Yatış Süresi Arasındaki İlişki	266
Bariatrik Cerrahi Adaylarında Preoperatif Anksiyete ve Depresyon Belirtilerinin Yeme Patolojisi ve Dürtüsellik ile İlişkisi.....	268
Çimlendirilmiş Tahılların Fonksiyonel Açidan Değerlendirilmesi.....	270
Dental İmplant Cerrahisinde Osteotomi Bölgelerinde Isı Oluşumunun Nedenleri ve Kemiğe Etkileri.....	272
Diş Hekimliğinde 3d Yazıcı Teknolojisi: Güncel Uygulamalar ve Gelecek Perspektifleri	274
Down Sendrom Tipleri ve Sitogenetik Olarak Tanımlanması	277
Edirne'de 2016–2025 Yılları Arasında Otopsi Yapılan Kesici–delici Alet Yaralanmalarına Bağlı Ölüm Olgularının Değerlendirilmesi.....	279

Elementel Analiz Öncesi Ffpe Doku Hazırlığında Deparafinizasyon Parametrelerinin Etkileşimi ve Optimum Koşulların Belirlenmesi	281
Factors Affecting Ablation Success in Patients Diagnosed With Differentiated Thyroid Cancer and Given Radioactive Iodine Treatment	283
Hatay İlinde Bir Altın Çakal'da (Canis Aureus) Uncinaria Stenocephala Enfeksiyonu	286
Hematolojik Kanselerde Philadelphia Kromozomu	288
Her Büyük Kist Neoplazi midir' Pankreatik Kistlerde Nadir Ama Önemli Bir Ayırıcı Tanı: Kist Hidatik	290
Inaktif X Kromozomunun Belirlenmesi	292
Kadın Genital Sistemde Görülen Adenomatoid Tümörler	294
Kemoterapiye Bağlı Kardiyotoksisite: Fitoterapötik ve Doğal Antioksidan Yaklaşımlara Güncel Bir Bakış	296
Kreatinin, Tmao, İndoksil Sülfat ve P-Krezil Sülfatın Tek Analitik Koşulda Eş Zamanlı Kantifikasyonu İçin Hızlı Bir Lc-Ms/ms Panelinin Geliştirilmesi	298
Lomber Vertebrada Nadir Görülen Konvansiyonel Kordoma: Ayırıcı Tanıda Metastaz Yanılgısı	300
Malign Melanom: 70 Olgunun Klinikopatolojik Verilerinin İncelenmesi	302
Meme Kanseriinde Biyobelirteçler ve Floresan in Situ Hibridizasyon	304
Meyve Tozlarıyla Zenginleştirilmiş Kekler: Fonksiyonel Bir Bakış	306
Moleküler Sitogenetik ve Mikrodelesyonlar	308
Nikotin Bağımlılığı, Frontal Kişilik Özellikleri, Duyusal İşleme ve Fiziksel Aktivite Arasındaki İlişkiler: Sigara İçen ve İçmeyen Bireylerde Karşılaştırmalı Bir Çalışma	310
Nörodejeneratif Hastalık: Hungtinton ve Dinamik Mutasyonlar	312
Omurilik Yaralanması Olan Bireylerde Sporun Çok Boyutlu Etkileri: Nitel Bir Değerlendirme	314
Peg Komplikasyonları Literatürünün Tematik Bibliyometrik Analizi: Web of Science Verileri Üzerinden Genel ve Hemşirelik Perspektiflerinin Karşılaştırılması	316
Sağlık Yönetiminde İş Sağlığı ve Güvenliği Odaklı Akademik Eğilimlerin İncelenmesi: Lisansüstü Tezler Üzerinden Bir Değerlendirme	318
Sırya Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği Ergen Formunun Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi	320
Sitogenetikde Marker Kromozom Orijininin Belirlenmesi	322
Sol Böbrekte İntrapanankimal Küçük Renal Hücreli Karsinom ve Eşlik Eden Presakral Kitle	324
Streptozosin ile Oluşturulan Diyabet Modelinde Hipokampal Nörojeneze Hiperbarik Oksijen Tedavisinin Etkilerinin Araştırılması	326
Talasemi Hastalığı ve Belirlenmesinin Önemi	328

Tedavi Edilebilen Kalıtsal Metabolik Hastalık: Fenilketonüri	330
Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Dijital Göz Yorgunluğu ve İlişkili Faktörler: Kesitsel Bir Çalışma	332
Türkiye’de Femoroasetabular İmpingement Sendromu Araştırmalarının Son 13 Yıllık Görünümü: Tr Dizin Tabanlı Bir Analiz	334
Türkiye’de Göz Yüzeyi Şikâyetlerine Yönelik İnternet Arama Davranışlarının Google Trends ile Değerlendirilmesi.....	336
Ulusal Fizyoloji Araştırmalarında Translasyonel ve Yöntemsel Boşlukların Analizi: 50. Kongre Örneği.....	338

Makale id= 160

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0009-9204-5890, 0000-0003-4720-9939

1897 Osmanlı- Yunan Harbi Dahilinde Girit Müslümanlarının Ahvali

Melih Yiğit Yüksel¹ , Prof.Dr. Musa Kılıç²

¹ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Ana Bilim Dalı
Yakınçağ Tarihi Yüksek Lisans Öğrencisi

² Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, İnsan Ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü,
Eskişehir

*Corresponding author: Melih Yiğit Yüksel

Özet

19. asrın ikinci yarısı ile beraber Girit Adası'nda baş gösteren isyan teşebbüsleri, vaziyetin hassasiyetini kavrayan Osmanlı idaresinin aldığı tedbirlere rağmen durmamış ve 1897 Harbi'ne giden sürecin ana eksenini teşkil etmiştir. Yunanlı isyancıların canlarına kastetmeleri, mal ve mülklerine el koymaları gibi zulüm ve baskıları neticesinde buldukları yerleri terk eden Müslümanlar, deniz kenarındaki büyük kentlere sığınmıştır. Kandiye, Hanya, Resmo gibi Girit'in önemli merkezlerinde konumlanan Müslümanların mevcudunun 100 binden daha fazla olduğu devrin kaynaklarında yer almaktadır. Gerçekleşen bu kriz halinin ve zor anların getirdiği bir diğer önemli katkı ise, ada idaresinin elinden gelen azmi göstermek ile birlikte yeterli gelmeyen yardımlarına ilave olarak; beslenme, giyim ve para yardımı kapsamında Osmanlı toplumunun egemen rol oynamasıdır. Yetim, dul ve yaralı Müslümanlara yardım etmek için önceliğini "Girit Muhtacin-i İslamiye İane Komisyonu" adıyla Osmanlı devleti yönetiminin çektiği bu yardım faaliyetleri, ülke sathına yayılım sağlamış; yardım komisyonları ihdas edilmiş ve basın aracılığıyla Girit Müslümanlarının başlarına gelen hadiselerin Osmanlı toplumuna iletilmesi sağlanabilmiştir. Bu minvalde Mizan, Yeni Asır, Malumat, Ahenk, Hizmet, İkdam gibi gazeteler, sütunlarında Girit Müslümanlarına yer vermiştir. Devletin ve toplumun birlikte tazmin etmeye uğraş gösterdiği bu yardım faaliyetleriyle, Girit Adasında yerleşik olan Müslümanların ihtiyaçlarının karşılanmasına çaba gösterilmiştir. Bu çalışma, Melih Yiğit Yüksel'in Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim

Dalı'nda devam etmekte olan 'Girit Hadiseleri ile Bağıntılı Olarak 1897 Osmanlı Yunan Harbi'nin Osmanlı Kamuoyuna Yansıması' başlıklı Yüksek Lisans Tezi'nden üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Girit, Müslüman, Yunan, Osmanlı

The Situation of the Muslims of Crete During the 1897 Ottoman-Greek War

Abstract

The rebellions that broke out on the island of Crete in the second half of the 19th century continued despite the measures taken by the Ottoman administration, which understood the sensitivity of the situation, and formed the main axis of the process leading up to the 1897 War. Muslims, who fled their homes as a result of the atrocities and oppression committed by Greek rebels, such as attempts on their lives and seizure of their property, sought refuge in large coastal cities. Contemporary sources indicate that the Muslim population in important Cretan centres such as Candia, Chania, and Resmo exceeded 100,000. Another important contribution arising from this crisis and the difficult times was the dominant role played by Ottoman society in providing food, clothing and financial assistance, in addition to the insufficient aid provided by the island's administration, which showed determination to do what it could. These relief efforts, spearheaded by the Ottoman state administration under the name 'Girit Muhtacin-i İslamiye İane Komisyonu' (Crete Islamic Relief Commission) to assist Muslim orphans, widows, and the wounded, spread throughout the country; relief commissions were established, and the events befalling the Muslims of Crete were communicated to Ottoman society through the press. In this vein, newspapers such as Mizan, Yeni Asır, Malumat, Ahenk, Hizmet, and İkdam devoted space in their columns to the Muslims of Crete. Through these relief efforts, in which the state and society worked together to provide compensation, efforts were made to meet the needs of the Muslims living on the island of Crete.

Keywords: Crete, Muslim, Greek, Ottoman

Makale id= 156

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1305-1221>

Aday Psikolojik Danışmanların Özşefkat Algılarının İncelenmesi

Beyza Erol¹ , Dr. Öğretim Üyesi Gökçe Sancak Aydın¹

¹Yozgat Bozok Üniversitesi

*Corresponding author: Gökçe Sancak Aydın

Özet

Son yıllarda üzerine yoğun çalışmalar yürütülen öz şefkat ile ilgili ülkemiz ve dünyada pek çok çalışma yürütüldüğü görülmektedir. Özşefkat kavramı ile ilişkili olan kendini kabul, hoşgörü, farkındalık, ortak deneyim gibi özelliklerin psikolojik danışmanlık mesleği ile yakından ilişkili olduğu görülmektedir. Bu kapsamda, aday psikolojik danışmanların özşefkat algısının incelenmesi önemli görülmektedir. Bu araştırma, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR) öğrencilerinin öz şefkat algıları yapılan görüşmeler aracılığı ile incelenmiştir. Çalışmaya bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 11 kadın (Myaş: 21,21, SDyaş: 2,16) ve 4 erkek (Myaş: 21,75, SDyaş: 1,26) psikolojik danışman adayı katılmıştır. Verilerin toplanmasında, araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşmeler, katılımcıların öz şefkat kavramına ilişkin algılarını, bu kavramı nasıl tanımladıklarını ve günlük yaşamlarındaki yansımalarını derinlemesine ele alacak şekilde planlanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Bulgular, aday psikolojik danışmanların özşefkati meslekleri için destekleyici bir unsur olarak algıladıklarına, bunun yanında bazı katılımcıların özşefkat düzeylerini yeterli bulmadıklarına işaret etmektedir. Özşefkatin özellikle mesleki tükenmişliğe karşı koruyucu olabileceği vurgulanmış ve kabul ile yakın ilişkisine dikkat çekilmiştir. Kendini kabul etmekte zorlanan bir danışmanın koşulsuz kabul sağlamakta zorlanabileceği görüşmelerde belirtilmiştir. Katılımcılar özşefkat düzeylerini geliştirmek için nasıl bir yol izleyecekleri noktasında ise hobiler edinme, bilişsel yapılandırma, kendini izleme, sosyal destek alma gibi yöntemler kullandıklarını paylaşmışlardır. Özşefkatin faydalarını ise stresle etkin başetmeyi sağlama, kendini kabul, motivasyon ve kişisel güç kavramları ile açıklamışlardır. Bu çalışmanın, aday psikoloji danışmanların öz şefkat algılarını

anlamak yolu ile bu alandaki çalışmalara katkı sunacağı ve psikolojik danışman eğitiminde özşefkati güçlendirecek uygulamalara dair ihtiyaçlara ışık tutacağı düşünülmektedir. Bilgilendirme: Bu çalışma TÜBİTAK 2209 kapsamında desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öz Şefkat, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğrencileri, Psikolojik Danışman Eğitimi

An Examination of Self-Compassion Perceptions of Pre-Service Psychological Counselors

Abstract

In recent years, self-compassion has been the subject of extensive research both nationally and internationally. Constructs closely associated with self-compassion—such as self-acceptance, tolerance, mindfulness, and a sense of common humanity—are considered to be closely related to the profession of psychological counseling. In this context, examining the self-compassion perceptions of pre-servicecounselors is regarded as particularly important. This study aimed to explore the self-compassion perceptions of students enrolled in the Psychological Counseling and Guidance program through in-depth interviews. The study sample consisted of 15 pre-service counselors studying at a public university, including 11 females (Mage = 21.21, SDage = 2.16) and 4 males (Mage = 21.75, SDage = 1.26). Data were collected using a semi-structured interview form developed by the researchers. The interviews were designed to explore participants' perceptions of the concept of self-compassion, how they define it, and how it is reflected in their daily lives in a comprehensive manner. The data were analyzed using content analysis. The findings indicated that pre-service counselors perceive self-compassion as a supportive factor in their professional lives. However, some participants reported that they did not consider their own level of self-compassion to be sufficient. Self-compassion was emphasized as potentially protective against professional burnout, and its close relationship with acceptance was highlighted. During the interviews, it was suggested that a counselor who struggles with self-acceptance may experience difficulty in providing unconditional acceptance to clients. Regarding strategies to enhance their self-compassion levels, participants reported engaging in activities such as developing hobbies, cognitive restructuring, self-monitoring, and seeking social support. They described the benefits of self-compassion in terms of effective stress coping, self-acceptance, motivation, and personal strength. It is believed that this study will contribute to the existing literature by enhancing the understanding of pre-service psychological counselors' perceptions of self-compassion and will shed light on the need for practices aimed at strengthening self-compassion within psychological counselor education.

Keywords: Self-Compassion, Psychological Counseling and Guidance Students, Psychological Counselor Education

Makale id= 54

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0251-5895>

Aile Araştırmalarında Tematik Yönelimler: Almanya ve Türkiye’de Sosyo-Eğitsel Bağlamlara Dayalı Bibliyometrik Bir Karşılaştırma (2019–2024)

Doç.Dr. Bora Başaran¹

¹Anadolu Üniversitesi

*Corresponding author: Bora BAŞARAN

Özet

Bu çalışmada; 2019-2024 yılları arasında Almanya ve Türkiye'deki üniversitelerin sosyal bilimler enstitülerinde tamamlanan doktora tezlerine yansıyan aile araştırmalarının tematik yapılandırmaları, iki analitik yaklaşım kullanılarak incelenmektedir: bibliyometrik analiz ve başlık tabanlı içerik analizi. Toplamda 645 doktora tezi (278'i Almanya'dan ve 367'si Türkiye'den) analiz edilmiştir. Çalışmanın amacı; Almanya ve Türkiye'deki araştırmacıların aileyi nasıl kavramsallaştırdıklarını, akademik bir araştırma teması olarak nasıl konumlandıklarını ve aileyle ilgili meselelere farklı ulusal akademik ortamlar içerisindeki farklı metodolojik çerçevelerle nasıl yaklaştıklarını incelemektir. Bulgular, tezlerde gözlemlenen tematik kümelenmelerde önemli farklılıklar olduğunu göstermektedir. Spesifik olarak, Türkiye'de tamamlanan tezler (1) değer aktarımı, (2) aile-okul ilişkileri ve (3) aile ve çocuklarla ilgili demografik değişimler üzerine yoğunlaşırken; Almanya'da tamamlanan tezler öncelikle (1) çocuk gelişimi, (2) ebeveynlik uygulamaları ve (3) aileleri ve çocuklarını etkileyen göç-entegrasyon bağlantısı üzerine odaklanmaktadır. Bu tematik yapılandırmalar; her iki ülkede aile araştırmalarını şekillendiren ulusal akademik gelenekler, toplumsal öncelikler ve akademik politika söylemleri arasındaki etkileşimi örneklemektedir. Buna ek olarak çalışma, ortak bir kavramsal odağın —ailenin— ulusal düzeyde özelleşmiş farklı araştırma öncelikleri aracılığıyla nasıl yorumlandığını göstererek karşılaştırmalı eğitim araştırmalarına ilişkin kanıtlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Aile Araştırmaları, Karşılaştırmalı Eğitim, Bibliyometrik Analiz, Tematik Yapılandırmalar, Almanya, Türkiye.

Thematic Trends in Family Research Across Socio-Educational Contexts: A Comparative Bibliometric Study of Family Research in Germany and Türkiye (2019–2024)

Abstract

In this study, the thematic configurations of family research reflected in doctoral dissertations completed within social sciences departments at universities in Germany and Turkey between 2019 and 2024 are examined using two analytical approaches: bibliometric analysis and title-based content analysis. A total of 645 doctoral dissertations (278 from Germany and 367 from Turkey) were analyzed. The purpose of the study is to examine how researchers in Germany and Turkey conceptualize the family, position it as a theme of academic inquiry, and approach the study of family-related issues through different methodological frameworks within distinct national academic environments. The findings indicate significant differences in the thematic clustering observed across the dissertations. Specifically, dissertations completed in Turkey emphasize (1) the transmission of values, (2) family–school relationships, and (3) demographic changes related to families and children, whereas dissertations completed in Germany primarily focus on (1) child development, (2) parenting practices, and (3) the migration–integration nexus affecting families and their children. These thematic configurations illustrate the interplay between national academic traditions, societal priorities, and academic policy discourses shaping family research in each country. In addition, the study provides evidence relevant to comparative education research by demonstrating how a shared conceptual focus—family—is interpreted through distinct, nationally specific research priorities.

Keywords: Family Research, Comparative Education, Bibliometric Analysis, Thematic Configurations, Germany, Turkey.

Makale id= 66

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-3314-8346

Aile Katılımı İçeren Gerçek Yaşam Bağlı Matematik Etkinlikleri

Dr. Ebru Mutlu¹

¹Pamukkale Üniversitesi

Özet

Öğrencilerin matematik öğrenme süreçlerinde aile katılımı hem kavramsal anlamının derinleşmesi hem de matematik ile günlük yaşam arasında anlamlı bağların kurulması açısından önemli bir role sahiptir. Bu çalışmanın amacı, ortaokul beşinci sınıf öğrencilerinin matematiksel becerilerinin aile bireyleriyle birlikte gerçekleştirilen gerçek yaşam bağli etkinlikler yoluyla nasıl desteklendiğini incelemektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kapsamında yürütölmüş ve Denizli ilindeki bir devlet ortaokulunda öğrenim gören 89 beşinci sınıf öğrencisiyle gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerden aile bireyleriyle günlük yaşamda matematiğı içeren etkinlikler gerçekleştirmeleri, bu etkinlikleri yazılı olarak açıklamaları ve çizimlerle desteklemeleri istenmiştir. Araştırmanın verileri öğrencilerin yazılı yanıtları ve bu yanıtları destekleyen çizimlerden oluşmaktadır. Elde edilen verilerin içerik analizi sonucunda öğrencilerin %73,0'ünün (n = 65) kek ve pizza gibi yiyecekler hazırlayarak farklı büyüklükler için gerekli malzeme miktarlarını hesapladığı; %10,1'inin (n = 9) haftalık market alışverişi maliyetlerini belirlediğı; %6,7'sinin (n = 6) evdeki halı desenlerinde yer alan geometrik şekilleri inceleyip resimlediğı; %5,6'sının (n = 5) mutfak ve banyodaki karolardan yola çıkarak tekrarlayan örüntüleri fark ettiğı ve %4,5'inin (n = 4) aylık elektrik ya da su faturalarını inceleyerek tüketim miktarları üzerine farkındalık geliştirdiğı belirlenmiştir. Sonuç olarak, aile katılımına dayalı gerçek yaşam bağli matematik etkinliklerinin öğrencilerin matematiksel düşünme, problem çözme ve akıl yürütme becerilerini desteklediğı ve matematiğı günlük yaşamla ilişkilendirmelerine katkı sağladığı görölmüştür. Bu bulgular, aile temelli öğrenme ortamlarının matematik öğretiminde tamamlayıcı ve destekleyici bir rol üstlenebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Aile Katılımı, Beşinci Sınıf Öğrencileri, Gerçek Yaşam Bağli

Real-Life Context–based Mathematics Activities Involving Family Participation

Abstract

Family involvement in students' mathematics learning processes plays an important role in both deepening conceptual understanding and fostering meaningful connections between mathematics and everyday life. The purpose of this study is to examine how fifth-grade middle school students' mathematical skills are supported through real-life contextual activities carried out collaboratively with their family members. The study was conducted using a qualitative case study design and involved 89 fifth-grade students attending a public middle school in Denizli, Türkiye. Students were asked to engage in mathematics-related activities in their daily lives with their family members and to describe these activities in written form, supported by drawings. The data of the study consisted of students' written responses and the drawings accompanying these responses. Content analysis of the collected data revealed that 73.0% of the students ($n = 65$) prepared foods such as cakes and pizzas and calculated the required amounts of ingredients for different sizes; 10.1% ($n = 9$) calculated the costs of weekly grocery shopping; 6.7% ($n = 6$) examined and illustrated geometric shapes found in carpet patterns at home; 5.6% ($n = 5$) identified repeating patterns by counting tiles in kitchens and bathrooms; and 4.5% ($n = 4$) developed awareness of consumption amounts by examining monthly electricity or water bills. Overall, the findings indicate that family-based, real-life contextual mathematics activities support students' mathematical thinking, problem-solving, and reasoning skills, and contribute to their ability to relate mathematics to everyday life. These results suggest that family-based learning environments can play a complementary and supportive role in mathematics education.

Keywords: Family Involvement, Fifth-Grade Students, Real-Life Context

Makale id= 76

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7816-3131, 0000-0001-5355-6131

Avrupa Birliği'nde Genç İşsizliği: Yapısal Nedenler ve Sosyal Politika Yanıtları

Dr. Öğretim Üyesi Laçın Akyl¹ , Doç.Dr. Seçil Gürün Karatepe²

¹İstanbul Arel Üniversitesi

²İstanbul Arel Üniversitesi

*Corresponding author: LAÇIN AKYIL

Özet

İşsizlik, günümüzde pek çok ülkede ekonomik istikrarsızlığın temel göstergelerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Teknolojik dönüşüm, ekonomik krizler ve demografik değişimler, iş gücü piyasalarında rekabeti artırarak istihdam olanaklarını daraltmakta olup bu durum özellikle iş gücü piyasasına yeni dâhil olan gençler açısından daha yüksek işsizlik riskleri doğurmaktadır. Deneyim yetersizliği, eğitim ile iş gücü piyasası arasındaki kopukluk ve beceri uyumsuzluğu, genç işsizliğini derinleştiren başlıca unsurlar arasında yer almaktadır. Avrupa Birliği (AB) bağlamında genç işsizliği, 2008 küresel ekonomik krizi ile COVID-19 salgını sonrasında birçok üye ülkede uzun süreli ve kalıcı bir sorun hâline gelmiştir. Bu çalışma, AB'de genç işsizliğinin yapısal belirleyicilerini ortaya koymayı ve bu soruna yönelik geliştirilen sosyal politika araçlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada eğitim-istihdam ilişkisi ve güvencesiz çalışma biçimleri ele alınmakta; yöntem olarak güncel akademik çalışmalar ile Avrupa Komisyonu, Eurostat ve Uluslararası Çalışma Örgütü kaynaklarına dayalı nitel bir literatür incelemesi esas alınmaktadır. Ayrıca başta Güçlendirilmiş Gençlik Garantisi Programı ve Avrupa Sosyal Fonu Artı olmak üzere AB'nin aktif iş gücü piyasası girişimlerinin genç istihdamına katkısı değerlendirilmektedir. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular çerçevesinde, AB'de genç işsizliğiyle mücadelede uygulanan sosyal politika araçlarının etkisinin, eğitim-istihdam uyumunun güçlendirilmesi ve aktif işgücü piyasası politikalarının üye ülkelerin kurumsal ve yapısal özellikleriyle uyumlu biçimde tasarlanmasının önemli olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Aktif İstihdam Politikaları, Genç İşsizliği, Sosyal Politika.

Youth Unemployment in the European Union: Structural Causes and Social Policy Responses

Abstract

Unemployment has emerged as one of the principal indicators of economic instability in many countries today. Technological transformation, economic crises, and demographic changes intensify competition in labor markets and constrain employment opportunities, thereby generating higher unemployment risks, particularly for young people newly entering the labor force. Insufficient work experience, weak linkages between education systems and labor markets, and skill mismatches are among the main factors that exacerbate youth unemployment. In the context of the European Union (EU), youth unemployment has become a long-term and persistent problem in many member states following the 2008 global financial crisis and the COVID-19 pandemic. This study aims to identify the structural determinants of youth unemployment in the EU and to examine the social policy instruments developed in response to this challenge. The analysis addresses the education–employment relationship and precarious forms of work and adopts a qualitative literature review methodology based on up-to-date academic studies as well as reports from the European Commission, Eurostat, and the International Labour Organization. In addition, the contribution of the EU’s active labor market initiatives particularly the Reinforced Youth Guarantee Programme and the European Social Fund Plus to youth employment is assessed. Based on the findings of the study, it is concluded that the effectiveness of social policy instruments aimed at combating youth unemployment in the EU depends on strengthening education–employment alignment and designing active labor market policies in line with the institutional and structural characteristics of the member states.

Keywords: European Union, Active Labor Market Policies, Youth Unemployment, Social Policy.

Makale id= 151

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-7904-1763

Beğavî'nin Meâlimü't- Tenzîl Adlı Eserinde En'âm Süresi Özelinde Hz. Âişe'den Nakledilen Rivayetlerin Tespiti ve Değerlendirilmesi

Zekiye Tan¹

¹Fırat üniversitesi

Özet

Hz. Âişe, İslam ahlakını en güzel şekilde temsil eden, derin ilmi birikimi ve keskin kavrayışı ile her Müslüman kadına örnek olabilecek müstesna şahsiyetlerdendir. Resûlullah'ın kendisine vermiş olduğu eğitim sayesinde İslam'ın ana kaynağı olan Kur'an-ı Kerim'i anlama, yorumlama ve tefsir etme noktasında öne çıkan sahâbiler arasında yer almaktadır. Hz. Âişe, Hz. Peygamber'in eşi olması hasebiyle Kur'an-ı Kerim'de birçok ayetin nüzulüne şahit olmuş ve bunları diğer sahâbilere aktarmıştır. Tefsir ilmi rivayet tefsiriyle ortaya çıkmıştır. Rivayet tefsirinde önemli bir yere sahip olan Beğavî'nin Meâlimü't- Tenzîl isimli tefsiri araştırmanın temel konusunu teşkil etmektedir. Bu çalışmada amacımız Beğavî'nin Meâlimü't- Tenzîl adlı eserinde En'âm süresi özelinde Hz. Âişe'den nakledilen rivayetlerin tespiti ve değerlendirilmesidir. Araştırmamız sonucunda Hz. Âişe'nin En'âm süresinde naklettiği rivayetlerin sayısının üç olduğunu tespit ettik. Hz. Âişe'nin naklettiği rivayetlerden biri Harem bölgesi içinde ve dışında öldürülmesine izin verilen hayvanları konu edinmektedir. Diğer rivayet ise yemeğe başlamadan önce Allah'ın adının zikredilmesini ele almaktadır. Üçüncü rivayet de ümmet içerisinde fırkalaşmanın nedenlerini konu edinmiştir. Söz konusu rivayetlerin tamamı merfu olarak aktarılmıştır. İlgili rivayetler senedlerinin muttasıl olması ve muteber hadis kaynaklarında yer alması hasebiyle sahih kabul edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hadis, Beğavî, Me'âlimü't-Tenzîl, Hz. Âişe, En'âm Sûresi.

Identification and Evaluation of the Narrations Transmitted From Aisha Bint Abi Bakr in Surah Al-An‘am in Ma‘ālim Al-Tanzīl by Al-Baghawi

Abstract

Aisha bint Abi Bakr is one of the distinguished personalities who represents Islamic morality in the finest way and, with her profound knowledge and sharp insight, stands as an exemplary model for every Muslim woman. Thanks to the education she received from the Messenger of Allah, she was among the prominent Companions in understanding, interpreting, and explaining the Qur’an, the primary source of Islam. As the wife of the Prophet, she witnessed the revelation of many Qur’anic verses and conveyed them to other Companions. The science of tafsir (Qur’anic exegesis) emerged through transmitted (riwāyah-based) interpretation. The tafsir titled Ma‘ālim al-Tanzīl, written by Al-Baghawi, who holds an important place in transmitted exegesis, constitutes the main subject of this study. In this research, our aim is to identify and evaluate the narrations transmitted from Aisha in Surah al-An‘am within al-Baghawi’s Ma‘ālim al-Tanzīl. As a result of our study, we determined that the number of narrations reported from Aisha in Surah al-An‘am is three. One of these narrations concerns the animals permitted to be killed within and outside the sacred precinct (Haram). Another narration addresses the mention of Allah’s name before beginning a meal. The third narration discusses the causes of sectarian division within the Muslim community. All of these narrations are reported as marfū‘ (attributed directly to the Prophet). They are considered authentic (ṣaḥīḥ) due to their uninterrupted chains of transmission (muttasil) and their inclusion in reliable hadith sources.

Keywords: Hadith, Al-Baghawi, Ma‘ālim Al-Tanzīl, Aisha, Surah Al-An‘am.

Makale id= 139

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3584-2462>

Bıst Sürdürülebilirlik 25 Firmalarında Finansal Performansın Zaman İçindeki Değişimi: Entropi Tabanlı Topsis Analizi (2020–2024)

Öğr.Gör. Fazlı Irmak¹

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi
*Corresponding author: fazli ırmak

Özet

Bu çalışmada, XSD25 endeksinde yer alan firmaların 2020-2024 dönemleri arası finansal performansları Entropi tabanlı TOPSIS yaklaşımı analiz edilmiştir. Çalışma döneminde veri sürekliliği sağlamayan firmalar analiz dışı bırakılarak 21 firma incelenmiştir. Sürdürülebilirlik kriterlerine göre faaliyet gösteren firmaların finansal açıdan nasıl performans sergilediği literatür tarafından tartışılmakta olup, zaman içindeki performans değişimlerinin incelenmesi önem taşımaktadır. Analizde, firmaların ilgili dönemlerde finansal tablolarından elde edilen karlılık, likidite, finansal yapı ve piyasa performansı oranları kullanılmıştır. Öznel değerlendirmeden kaçınmak amacıyla, Entropi yöntemi ile kriter ağırlıkları belirlenmiş ve TOPSIS yöntemi ile göreceli yakınlık katsayıları hesaplanarak performans sıralamaları oluşturulmuştur. Bulgular, firmaların performans sıralamalarının yıllar itibarıyla değişkenlik gösterdiği ve firmaların performans açısından homojen olmadığı tespit edilmiştir. Yapılan hesaplamalar sonucunda 2020 yılında en iyi performans gösteren firmalar; DOAS, CIMSA, AEFES iken; 2024 yılında ise TRCELL, SAHOL, PETKM'dir. En düşük performans gösteren firmalar ise 2020 yılında ASELS, ULKER, KCHOL iken; 2024 yılında FROTO, PGSUS, AEFES'dir. Sıralamalar incelendiğinde, bazı firmaların yüksek oynaklık gösterdiği ve yıllar itibarıyla sıralamalarında keskin farklılıklar (örn. PGSUS) ortaya çıktığı görülmektedir. Bu bulgu, performansın ekonomik ve sektörel koşullara duyarlı olduğunu göstermektedir. En iyi ve en kötü performansları daha somut hale getirebilmek amacıyla yıllık sıralamaların aritmetik ortalaması alınmıştır. Buna göre oluşturulan genel sıralamada TRCELL, SAHOL ve CIMSA en yüksek sıralamalara sahip olan firmalardır. Buna karşılık en kötü performansı ise THYAO,

FROTO ve MGROS göstermiştir. Elde edilen bu bulgular sürdürülebilirlik endeksi kapsamında yer alan firmaların finansal performanslarının zaman içinde değişkenlik gösterdiğini ve endeksin finansal istikrar sağlamadığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Borsa İstanbul, Topsis, Entropi

The Change in Financial Performance Over Time in Bist Sustainability 25 Firms: An Entropy-Based Topsis Analysis (2020–2024)

Abstract

This study analyzes the financial performance of firms included in the XSD25 Index for the 2020–2024 period using the Entropy-based TOPSIS approach. Firms that did not ensure data continuity during the study period were excluded from the analysis, and 21 firms were examined. The financial performance of firms operating under sustainability criteria has been widely discussed in the literature, and examining changes in performance over time is considered important. In the analysis, profitability, liquidity, capital structure, and market performance ratios derived from the firms' financial statements for the relevant periods were used. In order to avoid subjective evaluation, criterion weights were determined using the Entropy method, and relative closeness coefficients were calculated through the TOPSIS method to generate performance rankings. The findings indicate that firms' performance rankings vary across years and that firms are not homogeneous in terms of financial performance. According to the calculations, DOAS, CIMSA, and AEFES were the top-performing firms in 2020, whereas TRCELL, SAHOL, and PETKM ranked highest in 2024. The lowest-performing firms were ASELS, ULKER, and KCHOL in 2020, while FROTO, PGSUS, and AEFES were identified as the lowest-performing firms in 2024. An examination of the rankings shows that some firms exhibit high volatility, with sharp differences in their positions across years (e.g., PGSUS). This finding suggests that financial performance is sensitive to economic and sectoral conditions. To provide a clearer assessment of the best and worst performances, the arithmetic mean of the annual rankings was calculated. According to the overall ranking, TRCELL, SAHOL, and CIMSA were the firms with the highest positions. In contrast, THYAO, FROTO, and MGROS demonstrated the weakest performance. These findings indicate that the financial performance of firms included in the sustainability index varies over time and that inclusion in the index does not ensure financial stability.

Keywords: Sustainability, Borsa Istanbul, Topsis, Entropy

Makale id= 113

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-1001-6511

Borsa İstanbul'da Faaliyet Gösteren Yenilenebilir Enerji Firmalarının Topsis Yöntemi ile Finansal Performanslarının Değerlendirilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Emrah Şahin¹

¹Hitit Üniversitesi

Özet

Bu kapsamda, Borsa İstanbul'da faaliyet gösteren enerji firmalarının 2020–2024 dönemindeki finansal performansları, çok kriterli karar verme (ÇKKV) yöntemlerinden biri olan TOPSİS yöntemi kullanılarak değerlendirilmiştir. Analiz sürecinin finansal performans düşüşüne ilişkin ağırlığın belirlenmesinde Entropi yönteminden yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında TOPSİS analizine dahil edilen 13 enerji firmasının ilgili dönemdeki finansal performansları ortaya çıkmıştır. Elde edilen bulgular, TOPSİS sıralamalarının yıllar itibariyle önemli oranda değişkenlik gösterdiğini ortaya koymaktadır. Buna göre 2020 yılında en iyi finansal performans sergileyen firmalar sırasıyla ESEN, ALFAS ve NATEN iken; 2021 yılında SAYAS, BIOEN ve AKFYE, 2022 yılında PAMEL, AKFYE ve ESEN, 2023 yılında SAYAS, PAMEL ve HUNER, 2024 yılında ise AYDEM, ESEN ve NATEN firmaları en yüksek finansal performansa sahip firmalar olarak belirlenmiştir. Yıllara göre, elde edilen TOPSİS sıralamalarındaki oynama oranı ve uzun dönemli finansal performanslarını daha bütüncül ve sade bir biçimde değerlendirebilmek amacıyla, her firmanın yıllık sıralamalarının aritmetik olarak izlediği tüm dönemi kapsayan yeni bir genel sıralamada yer aldı. Bu yeteneğin elde edildiğine göre, tüm dönemler itibarıyla en iyi finansal performansı gösteren ilk üç firma sırasıyla ESEN, AKFYE ve NATEN olarak belirlendi. Buna karşılık, düşük finansal performansa sahip ilk üç firma CWENE, ALFAS ve SAYAS olmuştur. Genel olarak sıralanan sonuçlar içerisinde dikkat çekici firma SAYAS olarak öne çıkar. SAYAS firması 2021 ve 2023 yıllarında yüksek bir finansal performans sergilemesine rağmen, diğer yıllarda son üç sırada yer alarak yüksek bir performans sergiledi. Bu durum, şirketin dönemsel olarak güçlü sonuçlar elde etmesine, sürdürülebilir ve düzenli bir finansal performans sergileyemediğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Topsis, Yenilenebilir Enerji, Entropi, Borsa İstanbul.

Evaluation of the Financial Performance of Renewable Energy Companies Operating On the Istanbul Stock Exchange Using the Topsis Method

Abstract

In this context, the financial performance of energy companies operating on the Istanbul Stock Exchange during the 2020–2024 period was evaluated using the TOPSIS method, one of the multi-criteria decision-making (MCDM) methods. The Entropy method was used to determine the weighting of the decline in financial performance during the analysis process. The study revealed the financial performance of 13 energy companies included in the TOPSIS analysis for the relevant period. The findings show that the TOPSIS rankings vary significantly over the years. Accordingly, in 2020, the companies exhibiting the best financial performance were ESEN, ALFAS, and NATEN, respectively; In 2021, SAYAS, BIOEN, and AKFYE; in 2022, PAMEL, AKFYE, and ESEN; in 2023, SAYAS, PAMEL, and HUNER; and in 2024, AYDEM, ESEN, and NATEN were identified as the companies with the highest financial performance. To more comprehensively and simply evaluate the fluctuations in the TOPSIS rankings over the years and their long-term financial performance, a new overall ranking encompassing the entire period, where each company's annual rankings are followed arithmetically, was created. Based on this capability, the top three companies with the best financial performance across all periods were determined to be ESEN, AKFYE, and NATEN, respectively. Conversely, the top three companies with the lowest financial performance were CWENE, ALFAS, and SAYAS. Overall, SAYAS stands out as a noteworthy company among the overall ranking results. Despite exhibiting strong financial performance in 2021 and 2023, SAYAS company ranked among the bottom three in other years. This indicates that while the company achieved strong results periodically, it failed to demonstrate sustainable and consistent financial performance.

Keywords: Topsis, Renewable Energy, Entropy, Istanbul Stock Exchange.

Makale id= 93

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7134-7624

Bütünleşmiş Türk Ailesi

Doç.Dr. A. Muhsin Yılmazçoban¹

¹Gümüşhane Üniversitesi

Özet

Evlilik öncesiyle yapılan evlilikler arasında nasıl bir etkileşim ve ilişki süreci paralelliğiyle birlikte aralarında sebep-sonuç ilişkisi ve birçok etken varsa, bu durum evlilik, boşanmalar öncesi, boşanmalara ait bütün süreçlerde ortaya çıkmaktadır. Evlilik öncesinden başlayarak boşanmalara ve sonrasına kadar birbirini etkileyen ve sonucunda çok farklı bir yapı ve sistemin ortaya çıkmasını sağlayan ve aralarında tutarlılık bulunan bütün bir ilişkiler sistematiği bulunmaktadır. Evlilik öncesi, evlilik ve boşanma olguları, tarihten beri süregelen aile ve toplum yapılarıyla ilişkili şekilde devam etmektedir. Bütün temel yapılar iletişim ve ilişki sistematiği içinde en önemli ve özgün yapı ise Türk toplumunun temelinde var olmaya devam eden Bütünleşmiş aile ve toplum özellikleridir. Dünya genelinde toplumları ikiye ayıracak olursak bütün özellikleriyle birbirine ters olan her iki toplumun, farklı yapıları karşımıza çıkar. Aynı zamanda analiz kolaylığı sağlayacak olan, Doğu ve Batı toplumlarının farklı işlevlerle ayrılan aile ve toplum yapıları karşılaştırılarak, incelenmelidir. İnsan ve toplumlara ait olan ya Batı toplumları zihniyet ve kültür yapısına yahut Doğu ve Doğu İslamı zihniyet ve kültür yapısına bağlı olarak, davranış ve tutumları temelden etkileyen ve kendine has özelliklere sahip farklı kültür ve medeniyet altyapısına göre biçimlenerek oluşan bütün evlilik kavram ve kurumları, kendine özgü farklılıklar taşıyan sistematik bir sonuca ulaşmaktadır. Yukarıda zikredilen bu birkaç yönden farklı analiz ve tahlil birimleriyle, Bütünleşmiş Türk aile yapısı farklı kavramlarla tahlil edilip incelenerek, özgün bir sonuca ulaşılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Evlilik, Aile, Bütünleşmiş Aile, Batı Toplumları, Doğu İslam Toplumu, Türk Toplumu.

The Integrated Turkish Family

Abstract

Just as there is a parallel interaction and relationship process between pre-marital and marriage, along with cause-and-effect relationships and numerous factors, this situation manifests itself in all processes related to marriage, divorce, and subsequent divorces. From the pre-marital stage to divorce and its aftermath, there is a complete system of relationships that influence each other, resulting in a very different structure and system, yet maintaining consistency. The phenomena of pre-marital, marriage, and divorce continue in relation to family and societal structures that have persisted throughout history. Within this fundamental communication and relationship system, the most important and unique structure is the integrated family and societal characteristics that continue to exist at the foundation of Turkish society. If we were to divide societies worldwide into two groups, we would find that both societies, with their contrasting characteristics, have distinct structures. Therefore, to facilitate analysis, the family and societal structures of Eastern and Western societies, distinguished by their different functions, should be compared and examined. Marriage concepts and institutions, shaped by different cultural and civilizational backgrounds that fundamentally influence behavior and attitudes—either those of Western societies or those of the East and Eastern Islamic tradition—reach a systematic conclusion with their own unique characteristics. Through various analytical and interpretive units based on the aforementioned perspectives, the integrated Turkish family structure will be examined and analyzed using different concepts, aiming to arrive at a unique conclusion.

Keywords: Marriage, Family, Integrated Family, Western Societies, Eastern Islamic Society, Turkish Society.

Makale id= 61

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-5039-9812

Çözüm Odaklı Yaklaşımı Anlamak ve Çözüm Odaklı Ebeveyn Olmak

Doç.Dr. Tuncay Oral¹

¹Pamukkale Üniversitesi

Özet

Aileler çocuk yetiştirme sürecinde birçok zorlukla karşı karşıya kalmaktadır. Bunlardan biri çocuğa, stresli ve olumsuz durumlarla etkili bir biçimde başa çıkmayı öğretmektir. Çocuklar karşılaştıkları gelişimsel görevlerle baş edemediklerinde ortaya bazı uyum ve davranış sorunları çıkabilir. Çözüm odaklı yaklaşım, problem ve çözümün prensipte birbirinden ayrı olduğunu düşünmektedir. Buradan hareketle temel çalışma alanını ebeveyn ve ailelerin sorunlara yönelik geliştirebilecekleri çözümlere kaydırır. Sorunların nedenlerini geçmiş ve farklı insanların yaptıkları olumsuz davranışlarda aramak yerine, sorunun devam ettiği şu ana odaklanmak, sorunun fazla yaşanmadığı istisnalara odaklanmak, problem çözüldüğünde hayatın nasıl olacağına dair amaç odaklı çözüm yolları aramak gibi hedefleri vardır. Ayrıca aile üyelerinin bakış açılarını değiştirmek, bazı durumlarda uygulanabilecek özgün yöntemler bulmak gibi amaçları da vardır. Çözüm odaklı yaklaşımda her ebeveynin kendine özgü çözüm yeteneklerinin olduğu kabul edilir. Bu nedenle hali hazırda var olan yeteneklerini kullanmasının yolları aranır. Eğer ebeveynler sürekli sorunları ifade eden bir dil kullanıyorsa bunun yerine, ebeveynlerin çözümleri ifade eden bir dil kullanmasına yönelik uygulamalar yapılır. Çözüm odaklı yaklaşımda sorunların analizinden kaçınma yani farklı bir ifadeyle soruna değil çözüme odaklanma söz konusudur. “Soruna” odaklanmanın ve çocukların sorundaki rolleri hakkında yaptıklarımızın işe yaramamasının nedeninin çocukların benmerkezci olmaları olabilir. Bu, bazen çocukların yaptıklarıyla kim olduklarını birbirinden ayırmakta güçlük çektikleri anlamına gelebilir. Bu nedenle, kötü bir şey yaptıklarını söylediğimizi duyduklarında, “kötü olduklarını” duyarlar ve doğal olarak kendilerini bu şekilde görmeye direnirler. Bu da bizim düzeltmelerimizi veya tavsiyelerimizi değerli bulmamalarına neden olur ve böylece güç mücadelesi doğmuş olur. Peki, ne yapabiliriz? Öncelikle, onların kendilerini “yanlış” ya da “kötü” hissetmeleri aslında ulaşmak istediğimiz şey değildir. Asıl istediğimiz şey çocuklarımızın davranışlarını gelecekte daha farklı tepki verecekleri şekilde değiştirmeleridir.

Eğer öyleyse, “sorun” hakkında sadece kötü bir his ya da ondan kaçınma yerine ne yaratmaya çalıştığımıza, bir çözüme ve çözüm odaklı yaklaşımın çeşitli uygulamalarına odaklanabiliriz.

Anahtar Kelimeler: Çözüm, Çözüm Odaklı Yaklaşım, Çözüm Odaklı Ebeveynlik

Understanding the Solution-Focused Approach and Becoming Solution-Focused Parents

Abstract

Families face many challenges in the process of raising children. One of these is teaching children to cope effectively with stressful and negative situations. When children are unable to cope with the developmental tasks they encounter, certain adjustment and behavioral problems may arise. Rather than looking for the causes of problems in the past and in the negative behaviors of different people, the goals include focusing on the present moment when the problem persists, focusing on exceptions where the problem is less frequent, and seeking goal-oriented solutions for how life will be when the problem is solved. Other goals include changing the perspectives of family members and finding unique methods that can be applied in certain situations. If parents consistently use language that expresses problems, practices are implemented to encourage parents to use language that expresses solutions instead. The solution-focused approach avoids analyzing problems; in other words, it focuses on the solution rather than the problem. Focusing on the “problem” and our actions regarding children's roles in the problem may not work because children are egocentric. Therefore, when they hear us say they have done something bad, they hear that they are “bad,” and naturally resist seeing themselves that way. This causes them to devalue our corrections or advice, and thus a power struggle arises. Firstly of all, making them feel ‘wrong’ or “bad” is not actually what we want to achieve. What we really want is for our children to change their behavior in a way that will lead to different reactions in the future. If so, instead of just focusing on the “problem” as a bad feeling or something to avoid, we can focus on what we are trying to create, on a solution, and on various applications of a solution-focused approach.

Keywords: Solution, Solution-Focused Approach, Solution-Focused Parenting

Makale id= 73

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-9809-4552 ;0000-0001-9605-4596

Çukurova Bölgesindeki Bitki Örtü Tiplerinin Olası Orman Yangını Riskleri Üzerine Coğrafi Analizi

Kayra Arslantaş¹ , Dr. Özgül Su Özenir¹

¹MEB

Özet

Bu çalışmada, Çukurova Bölgesi'nde orman yangını riskinin mekânsal dağılımı Corine Land Cover (CLC) arazi örtüsü sınıfları ve VIIRS hotspot verileri kullanılarak incelenmiştir. Çalışmadaki amaç, yangın riskinin farklı orman tipleri ve arazi kullanım sınıfları arasında nasıl değiştiğini ortaya koymak ve yangınların hangi coğrafi bantlarda yoğunlaştığını belirlemektir. VIIRS hotspot verileri ile CLC arazi örtüsü sınıflarını birlikte kullanarak Çukurova ölçeğinde hem tutuşma hem de yayılım potansiyelini aynı anda değerlendiren bütünlük bir risk analizi sunması bakımından önem taşımaktadır. Bu kapsamda VIIRS hotspot noktaları için çekirdek yoğunluk kestirimi (Kernel Density Estimation, KDE) uygulanmış, ardından CLC sınıfları için (Karışık Orman, İğne Yapraklı Orman, Geniş Yapraklı Orman, Geçiş/Çalılık Alanları) Poisson tabanlı Göreceli Risk (Relative Risk, RR) analizi yapılmıştır. Bulgular, yangın hotspotlarının bölgeye rastgele dağılmadığını, yerleşim-orman sınırlarında, tarım-orman geçiş zonlarında ve özellikle iğne yapraklı ve çalılık alanlarda yoğunlaştığını göstermektedir. RR sonuçları iğne yapraklı ormanlarda yangın riskinin karışık ormanlara kıyasla anlamlı ölçüde yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, bölgesel yangın yönetimi stratejilerinin yüksek tutuşma ve hızlı yayılım potansiyeli taşıyan bu alanlara odaklanması gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Clc, Cbs, Yangın Riski, Hotspot

Geographical Analysis of Potential Forest Fire Risks of Vegetation Types in the Çukurova Region

Abstract

In this study, the spatial distribution of forest fire risk in the Çukurova Region was examined using Corine Land Cover (CLC) classes and VIIRS hotspot data. The aim of the study is to reveal how fire risk varies among different forest types and land use classes and to determine in which geographical bands fires are concentrated. It is important because it provides an integrated risk analysis that simultaneously evaluates both ignition and spread potential on the Çukurova scale by using VIIRS hotspot data and CLC land cover classes together. In this context, Kernel Density Estimation (KDE) was applied to VIIRS hotspot points, followed by Poisson-based Relative Risk (RR) analysis for CLC classes (Mixed Forest, Coniferous Forest, Broadleaf Forest, Transition/Shrubland Areas). The findings show that fire hotspots are not randomly distributed in the region, but are concentrated at settlement-forest boundaries, agricultural-forest transition zones, and especially in coniferous and shrubland areas. RR results revealed that the fire risk is significantly higher in coniferous forests compared to mixed forests. The findings indicate that regional fire management strategies should focus on these areas with high ignition and rapid spread potential.

Keywords: Clc, G1s, Fire Risk, Hotspot

Makale id= 55

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0001-9994-4006/ 0000-0001-5887-1050

Dijital Dünyada Var Olma Çabası: Sosyal Onay İhtiyacı, Öz-İfşa ve Sosyal Medya Bağımlılığı Üçgeni Üzerine Bir Literatür Taraması

Halime Tosun¹ , Dr. Öğretim Üyesi Abdullah Aldemir¹

¹TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

*Corresponding author: HALİME TOSUN

Özet

DİJİTAL DÜNYADA VAR OLMA ÇABASI: SOSYAL ONAY İHTİYACI, ÖZ-İFŞA VE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI ÜÇGENİ ÜZERİNE BİR LİTERATÜR TARAMASI Sosyal medya platformlarının kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte insanlar kendilerini ifade etme, başkalarıyla etkileşim kurma ve sosyal onay ihtiyaçlarını bu ağlar üzerinden gerçekleştirmektedirler. Bireyler aldıkları geri bildirimlerle (beğeni, yorum vs.) daha fazla kabul görmeye çalışmakta ve bunun sonucunda da öz-ifşa davranışlarını artırabilmektedirler. Artan öz-ifşa ile birlikte daha çok onay almak istemekte ve bu durum da sosyal medya bağımlılığına sebep olabilmektedir. Sosyal onay ihtiyacı, öz-ifşa ve sosyal medya bağımlılığı değişkenleri literatürde ayrı ayrı ele alınmış olsa da bu kavramları bütüncül bir çerçevede ele alan çalışmalar sınırlıdır. Özellikle sosyal medya platformlarında ‘var olma’ çabası ile bireylerin psikolojik ihtiyaçları ve bunlara eşlik eden davranışları yeterince açıklığa kavuşturulmamış olması bu çalışmanın temel problemini oluşturmaktadır. Literatür taraması ağırlıklı olarak 2010-2025 yılları arasındaki çalışmaları kapsamaktadır. Sosyal medya platformlarının ve akıllı telefon kullanımının artması ve bu konudaki çalışmaların sürekli güncellenmesi sebebiyle bu tarih aralığı daha uygun görülmektedir. Araştırma; psikoloji, sosyoloji, iletişim bilimleri disiplinlerindeki çalışmalardan hazırlanmıştır. Bu araştırma nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde betimsel (narrative review) bir literatür taraması (derleme) yöntemine dayanmaktadır. Söz konusu değişkenlerin literatürde nasıl ele alındığı incelenip bütüncül bir çerçeve sunulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla, söz konusu kavramlara ilişkin kuramsal yaklaşımlar ve ampirik bulgular tematik bir yapı içerisinde analiz edilerek

sentezlenmiştir. Çalışma, sistematik derleme veya meta-analiz niteliğinde olmayıp, bu konuda alanda yer alan bilgileri ve boşlukları ortaya koymayı amaçlayan kavramsal bir incelemedir. Literatür taraması incelendiğinde; sosyal onay ihtiyacı, öz-ifşa ve sosyal medya bağımlılığı değişkenlerinin döngüsel bir ilişki içinde olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Onay, Öz-Ifşa, Sosyal Medya Bağımlılığı

The Struggle to Exist in the Digital World: A Literature Review On the Triangle of Need for Social Approval, Self-Disclosure, and Social Media Addiction.

Abstract

With the widespread use of social media platforms, individuals increasingly fulfill their needs for self-expression, interaction with others, and social approval through these networks. Individuals attempt to gain greater acceptance through the feedback they receive (likes, comments, etc.), and as a result, they may increase their self-disclosure behaviors. Along with increased self-disclosure, the desire to receive more approval intensifies, which may in turn lead to social media addiction. Although the variables of need for social approval, self-disclosure, and social media addiction have been examined separately in the literature, studies that address these concepts within a holistic framework are limited. In particular, the lack of sufficient clarification regarding individuals' psychological needs and the accompanying behaviors associated with the effort to "exist" on social media platforms constitutes the main problem of this study. The literature review primarily covers studies conducted between 2010 and 2025. This time frame is considered more appropriate due to the increasing use of social media platforms and smartphones, as well as the continuous updating of research in this field. The study draws on research from the disciplines of psychology, sociology, and communication studies. This research is based on a descriptive (narrative review) literature review method within the framework of a qualitative research approach. By examining how the relevant variables are addressed in the literature, the study aims to present a holistic framework. For this purpose, theoretical approaches and empirical findings related to these concepts are analyzed and synthesized within a thematic structure. The study is not a systematic review or a meta-analysis; rather, it is a conceptual examination aimed at revealing existing knowledge and gaps in the field. The review of the literature indicates that the variables of need for social approval, self-disclosure, and social media addiction are in a cyclical relationship.

Keywords: Social Approval, Self-Disclosure, Social Media Addiction

Makale id= 24

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0453-6465>

Eğitim Örgütlerinde Muhalefet Eğilimleri ve Korku Kültürü İlişkisi

Doç.Dr. Hüseyin Akar¹

¹Kilis 7 Aralık Üniversitesi

Özet

Günümüz eğitim örgütlerinde değişime uyum, yenilik ve sürdürülebilir başarı; öğretmenlerin düşüncelerini özgürce ifade edebildikleri, güvene dayalı bir örgütsel iklimin varlığına bağlıdır. Bu bağlamda, korku kültürünün öğretmenlerin muhalif ses davranışları üzerindeki etkisinin incelenmesi, okul etkililiğinin artırılması açısından önemli bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çalışma, eğitim örgütlerinde korku kültürü ile örgütsel muhalefet arasındaki ilişkiyi öğretmen algıları üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, ilişkiyel tarama modeliyle yürütülmüş ve 2025–2026 eğitim-öğretim yılında Kilis il merkezindeki devlet okullarında görev yapan 288 öğretmenden elde edilen veriler analiz edilmiştir. Çalışmada Korku Kültürü Ölçeği ve Örgütsel Muhalefet Ölçeği kullanılmıştır. Betimsel istatistikler, öğretmenlerin korku kültürü algı düzeyinin orta düzeyde olduğunu ($M = 3.06$, $SS = 0.66$) ve örgütsel muhalefet algısının da orta düzeyde seyrettiğini göstermektedir ($M = 2.93$, $SS = 0.70$). Korelasyon analizi sonuçlarına göre, korku kültürü ile örgütsel muhalefet arasında orta düzeyde, negatif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = -0.439$, $p < .01$). Bu bulgu, korku temelli yönetim anlayışlarının öğretmenlerin karşıt görüşlerini ifade etme eğilimlerini azalttığını ortaya koymaktadır. .

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Muhalefet, Korku Kültürü, Eğitim Kurumları

The Relationship Between Dissent Tendencies and Fear Culture in Educational Organizations

Abstract

In contemporary educational organizations, adaptability to change, innovation, and sustainable success largely depend on the existence of a trust-based organizational climate in which teachers can freely express their thoughts and opinions. In this context, examining the effect of fear culture on teachers' dissenting voice behaviors has emerged as an important necessity for enhancing school effectiveness. This study aims to investigate the relationship between fear culture and organizational dissent in educational organizations based on teachers' perceptions. The research was conducted using a correlational survey design, and data were collected from 288 teachers working in public schools at different educational levels in the city center of Kilis, Turkey, during the 2025–2026 academic year. The Fear Culture Scale and the Organizational Dissent Scale were used as data collection instruments. Descriptive statistics indicated that teachers' perceptions of fear culture were at a moderate level ($M = 3.06$, $SD = 0.66$), as were their perceptions of organizational dissent ($M = 2.93$, $SD = 0.70$). Correlation analysis revealed a moderate, negative, and statistically significant relationship between fear culture and organizational dissent ($r = -0.439$, $p < .01$). These findings suggest that fear-based managerial practices reduce teachers' willingness to express dissenting views within educational organizations.

Keywords: Organizational Dissent, Fear Culture, Educational Organizations

Makale id= 59

Sözlü Sunum

ORCID ID: Muhammet Davut TUTUŞ: <http://orcid.org/0009-0008-7692-2120> ----- Adnan
ALGÜL: <http://orcid.org/0000-0002-1052-3548>

El-Cevheratü'n-Neyyire'nin Hanefî Mezhebinde Kitap Tabakaları İçindeki Konumu ve Fetva Kaynağı Olması Bakımından Değeri

Muhammet Davut Tutuş¹ , Doç.Dr. Adnan Algül²

¹Gaziantep Üniversitesinde Doktora Öğrencisi

²Gaziantep Üniversitesi

Özet

Hanefî mezhebine dair çok sayıda fıkıh eseri telif edilmiştir. Bu eserler arasında mezhebin meselelerini ve muteber görüşlerini sahih bir şekilde aktaran kaynaklar bulunduğu gibi, yöntem bakımından yeterli titizliği göstermeyen; mezhepte merdûd veya zayıf kabul edilen birçok görüşü ihtiva eden ve rivayetler arasında gerekli temyizi yapmayan eserler de yer almaktadır. Bu durum, Hanefî fıkıhında “kitap tabakaları” şeklinde bir tasnifin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Bazı araştırmacılar bu tasnifi muteber ve merdûd şeklinde ikili bir ayırıma tâbi tutarken, bazıları ise muteber, makbûl ve merdûd olmak üzere üçlü bir sınıflandırmayı benimsemiştir. Bir fıkıh eserinin bu tabakalardan hangisinde yer aldığı tespiti; fıkıh eğitiminin sağlıklı yürütülmesi, fetvada doğru kaynağa müracaat edilmesi ve mezhebin sahih bir biçimde aktarılması bakımından büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, ilim havzalarında mütedâvil olan ve kitap tabakaları tasnifinde adı geçen el-Cevheratü'n-Neyyire adlı eserin, Hanefî mezhebindeki kitap tabakalarından hangisinde yer alması gerektiği incelenmiştir. Araştırma neticesinde, kitap tabakaları tasnifine yer veren bazı eserlerde el-Cevheratü'n-Neyyire'nin merdûd kitaplar tabakasında zikredilmesine ilişkin olumsuz değerlendirmelerin yeterli gerekçe ve ilmî dayanaklardan yoksun olduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık eserin, birçok muteber Hanefî fıkıh kaynağında güvenilir bir referans olarak kullanılması ve pek çok âlimin müellifi ve eserleri hakkındaki değerlendirmeleri dikkate alındığında, el-Cevheratü'n-Neyyire'nin merdûd değil, makbûl kitaplar tabakasında yer alması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fıkıh, Hanefî Mezhebi, Kitap Tabakaları, El-Cevheratü'n-Neyyire.

The Position of Al-Cawharāt Al-Nayyira Within the Hierarchy of Legal Texts in the Ḥanafī School and Its Value As a Source for Fatwā

Abstract

A large number of juridical works have been authored within the Ḥanafī school of law. Among these works are sources that accurately transmit the school’s legal issues and authoritative opinions, as well as others that lack sufficient methodological rigor, contain numerous views regarded as weak or rejected within the school, and fail to carefully distinguish between transmitted opinions. This situation paved the way for the emergence of a classification known in Ḥanafī jurisprudence as the “hierarchy of legal texts” (ṭabaqāt al-kutub). While some scholars have adopted a binary classification distinguishing between authoritative (mu’tabar) and rejected (mardūd) works, others have preferred a tripartite scheme consisting of authoritative (mu’tabar), acceptable (maqbul), and rejected (mardūd) texts. Determining the position of a given juridical work within these categories is of great importance for sound legal education, correct reference in issuing fatwās, and the accurate transmission of the school’s doctrine. This study examines which category within the hierarchy of Ḥanafī legal texts should properly include al-Cawharāt al-Nayyira, a work widely circulated in scholarly circles and frequently mentioned in discussions of book classification. The findings of the study demonstrate that the negative assessments found in some classificatory works—where al-Cawharāt al-Nayyira is listed among rejected texts—are unsupported by sufficient justification or sound scholarly evidence. On the contrary, given the frequent reliance on this work as a trustworthy reference in numerous authoritative Ḥanafī legal sources, as well as the evaluations of many scholars concerning its author and his writings, the study concludes that al-Cawharāt al-Nayyira should be placed not among rejected works, but rather within the category of acceptable (maqbul) texts.

Keywords: Fiqh, Ḥanafī School, Hierarchy of Legal Texts, Al-Cawharāt Al-Nayyira.

Makale id= 92

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7134-7624

Flört ve Görücü Usulü

Doç.Dr. A. Muhsin Yılmazçoban¹

¹Gümüşhane Üniversitesi

*Corresponding author: A. MUHSİN YILMAZÇOBAN

Özet

Evlilik öncesiyle yapılan evlilikler arasında ve her aşamada bir etkileşim ve ilişki süreci paralelliğiyle birlikte aralarında sebep-sonuç ilişkisi ve birçok etken bulunmaktadır. Bu durum evlilik öncesi, evliliklerin yapılmasıyla sonuçlanarak devam eden evlilik sürecinde ortaya çıkmaktadır. Evliliklerde birbirini etkileyen ve sonucunda bir yapı ve sistemin ortaya çıkmasını sağlayan bütün bir ilişkiler sistematiği bulunmaktadır. Evlilik öncesi, Flört Arkadaşlığı ve Görücü Usulü olgusu, tarihten beri süregelen aile ve toplum yapılarıyla ilişkili şekilde ortaya çıkmaktadır. Batıdan etkilenerek batılı bir tarz olarak Türk toplumunda lise ve Üniversite öğrencilerinde çoğunlukla görülen Flört Arkadaşlığı, Bütünleşmiş toplum yapısı temellerine uygun düşmemekte ve sonucunda çarpık bir yapı kazanmaktadır. Diğer taraftan geleneksel tarz olan Görücü Usulü de evlilik öncesinde bu olumsuz yapıdan etkilenerek, bazı bölgelerde ve aile yapılarında çok daha fazla içine kapanarak, sağlıksız yapının ortaya çıkmasında etkili olmaktadır. Doğu ve Batı'da aile ve toplum yapıları farklı işlevlerle ayrılır. İnsan ve toplumlara ait olan ya Batı toplumları zihniyet ve kültür yapısına yahut Doğu ve Doğu İslamı zihniyet ve kültür yapısına bağlı olarak, davranış ve tutumları temelden etkileyen ve kendine has özelliklere sahip farklı kültür ve medeniyet altyapısına göre biçimlenerek, evlilikler gerçekleşmekte ve kendine özgü farklılıklar taşıyan bir sonuca ulaşmaktadır. Yukarıda zikredilen bu birkaç yönden farklı analiz ve tahlil birimleriyle, evlilik öncesi Flört arkadaşlığı ve Görücü Usulü yapıları incelenerek tahlili yapılacak, böylece özgün bir sonuca ulaşılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Evlilik Öncesi, Flört Arkadaşlığı, Görücü Usulü, Evlilik, Batı Toplumları, Doğu İslam Toplumu, Türk Toplumu.

Flirting and Arranged Marriages

Abstract

There is a parallel process of interaction and relationship between premarital relationships and marriages, with cause-and-effect relationships and many factors at every stage. This situation emerges in the premarital period and the marriage process that culminates in marriage. Marriages involve a whole system of relationships that influence each other and ultimately lead to the emergence of a structure and system. The phenomenon of premarital dating and arranged marriages arises in relation to family and social structures that have existed throughout history. Premarital dating, influenced by the West and seen mostly among high school and university students in Turkish society as a Western style, does not conform to the foundations of an integrated social structure and consequently acquires a distorted structure. On the other hand, the traditional arranged marriage style is also affected by this negative structure, becoming much more introverted in some regions and family structures, contributing to the emergence of an unhealthy structure. Family and social structures in the East and West differ in their functions. Marriages, shaped by different cultural and civilizational backgrounds—either Western or Eastern Islamic—influence behaviors and attitudes fundamentally and with their own unique characteristics, lead to distinctive outcomes. This analysis will examine pre-marital courtship and arranged marriages through various analytical approaches, aiming to arrive at a unique conclusion.

Keywords: Premarital, Dating, Arranged Marriage, Marriage, Western Societies, Eastern Islamic Societies, Turkish Society.

Makale id= 43

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4725-0739

Gagavuz Türkçesinin Sağlık ve Hijyenle İlgili Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme

Dr. Mehmet Fatih Dinçaslan¹

¹Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi

*Corresponding author: Mehmet Fatih Dinçaslan

Özet

Sağlık ve hijyen, günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası olup dildeki değişim ve etkileşimlerin en belirgin şekilde gözlemlendiği alanlardan biridir. Gagavuz Türkçesi, Oğuz grubuna ait bir Türk yazı dili olarak tarihsel ve sosyokültürel etkileşimler doğrultusunda çevre dillerden önemli ölçüde etkilenmiştir. Bu çalışma, Gagavuz Türkçesinin sağlık ve hijyenle ilgili kelime dağarcığını sistematik bir şekilde incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nitel bir yaklaşımla yürütülmüş olup iki ana temele dayanmaktadır. İlk olarak, Gagavuz Türkçesinin sağlık ve hijyenle ilgili terimlerinin tespiti ve anlam alanları doğrultusunda sınıflandırılması yapılmış, ardından Gagavuz Türkçesinin Rusça, Romence ve Bulgarca ile olan etkileşimlerinin sağlık terminolojisine etkisi, dil ilişkileri kuramı çerçevesinde değerlendirilmiştir. Veriler, başta "Gagauzça-Rusça Ürenmäk Tematika Sözlüğü" (GRÜTS) olmak üzere, Gagavuz Türkçesi söz varlığı üzerine yapılmış akademik çalışmalar ve Gagauziya'da kullanılan eğitim materyalleri gibi çeşitli kaynaklardan elde edilmiştir. Bu veriler anlam kategorilerine göre sınıflandırılmış ve Türkiye Türkçesi ile karşılaştırmalı bir inceleme yapılmıştır. Bulgular, Gagavuz Türkçesinin sağlık ve hijyen alanında, bir yanda Oğuz Türkçesinin mirası olan kelimeler, diğer yanda tarihsel ve sosyokültürel etkileşimler nedeniyle çevre dillerden özellikle de Rusçadan alınan tıbbi terimlerle zenginleşmiş bir kelime dağarcığına sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Çalışma, Gagavuz Türkçesinin sağlık ve hijyenle ilgili kelime dağarcığının belgelenmesine ve dil bilimsel açıdan korunmasına katkı sağlamakla birlikte, Gagavuz Türkçesinin sağlık ve hijyen alanındaki kelime dağarcığının hem Türkçe kökenli kelimelerden hem de alıntı kelimelerden oluşan zengin bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca Gagavuz Türkçesi ile Türkiye Türkçesi arasındaki benzerliklerin, iki Türk yazı dili arasındaki karşılıklı

anlaşılabilirliği güçlendireceği öngörülmektedir. Son olarak dilin korunması ve gelecek nesillere aktarılması için tematik kelime dağarcığı üzerine yapılan bu tür çalışmaların artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dil İlişkileri, Gagavuz Türkçesi, Hijyen, Leksikoloji, Sağlık, Tematik Söz Varlığı, Tıp Terimleri.

An Investigation On the Vocabulary of Gagauz Turkish Related to Health and Hygiene

Abstract

Health and hygiene are integral components of daily life and represent one of the domains where linguistic change and interaction are most prominently observed. As a Turkic written language belonging to the Oghuz group, Gagauz Turkish has been significantly influenced by neighboring languages through historical and sociocultural interactions. This study aims to systematically examine the vocabulary of Gagauz Turkish related to health and hygiene. Conducted with a qualitative approach, the research is based on two primary pillars. First, health and hygiene-related terms in Gagauz Turkish were identified and classified according to their semantic fields. Subsequently, the impact of interactions with Russian, Romanian, and Bulgarian on health terminology was evaluated within the framework of language contact theory. Data were obtained from various sources, primarily the “Gagauzça-Rusça Ürenmāk Tematika Sözlüğü” (GRÜTS), academic studies on Gagauz Turkish vocabulary, and educational materials used in Gagauzia. These data were categorized semantically and subjected to a comparative analysis with Turkey Turkish. The findings reveal that the health and hygiene vocabulary of Gagauz Turkish is enriched by both the linguistic heritage of Oghuz Turkic and medical terms borrowed from neighboring languages -particularly Russian- due to historical and sociocultural influences. While contributing to the documentation and linguistic preservation of the health and hygiene vocabulary, this study demonstrates that this lexicon possesses a rich structure composed of both Turkic-rooted and loanwords. Furthermore, it is anticipated that the similarities between Gagauz Turkish and Turkey Turkish will strengthen mutual intelligibility between the two written languages. Finally, it is suggested that studies on thematic vocabulary should be increased to ensure the preservation and transmission of the language to future generations.

Keywords: Gagauz Turkish, Health, Hygiene, Language Contact, Lexicology, Medical Terminology, Thematic Vocabulary.

Makale id= 25

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0453-6465>

Görünmeyen Engeller: Eğitim Örgütlerinde Örgütsel Atalet ve Körlüğün İncelenmesi

Doç.Dr. Hüseyin Akar¹

¹Kilis 7 Aralık Üniversitesi

Özet

Günümüz eğitim örgütlerinde çevresel değişimlere uyum sağlama, yenilikçilik ve stratejik kararların doğruluğu, örgütsel ataletin düzeyi ve örgütsel körlüğün varlığı ile yakından ilişkilidir. Bu bağlamda, bu çalışma eğitim kurumlarında örgütsel atalet ile örgütsel körlük arasındaki ilişkiyi öğretmen algıları temelinde incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, korelasyonel tarama modeli ile yürütülmüş ve 2025–2026 eğitim-öğretim yılında Kilis il merkezindeki devlet okullarında görev yapan 288 öğretmenden elde edilen veriler analiz edilmiştir. Çalışmada Örgütsel Atalet Ölçeği ve Örgütsel Körlük Ölçeği kullanılmıştır. Betimsel istatistikler, öğretmenlerin örgütsel atalet algısının orta düzeyde ($M = 2,73$, $SS = 0,84$) ve örgütsel körlük algısının da orta düzeyde ($M = 2,86$, $SS = 0,54$) seyrettiğini göstermektedir. Korelasyon analizi sonuçları, örgütsel atalet ile örgütsel körlük arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur ($r = 0,511$, $p < .01$). Bu bulgu, ataletin artmasıyla örgütlerin çevresel uyarıları algılama yeteneğinin azalabileceğini ve örgütsel körlüğün güçlenebileceğini göstermektedir. Sonuç olarak, eğitim örgütlerinin yenilikçi kültürler geliştirmesi ve öğrenme süreçlerini desteklemesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Körlük, Atalet, Eğitim

Unseen Barriers: Exploring Organizational Inertia and Blindness in Educational Institutions

Abstract

In contemporary educational organizations, adaptation to environmental changes, innovation, and the accuracy of strategic decisions are closely related to the level of organizational inertia and the presence of organizational blindness. In this context, this study aims to examine the relationship between organizational inertia and organizational blindness based on teachers' perceptions. The research was conducted using a correlational survey model, and data were collected in the 2025–2026 academic year from 288 teachers working in public schools in the city center of Kilis. The Organizational Inertia Scale and Organizational Blindness Scale were used in the study. Descriptive statistics indicated that teachers' perceptions of organizational inertia ($M = 2.73$, $SD = 0.84$) and organizational blindness ($M = 2.86$, $SD = 0.54$) were at a moderate level. Correlation analysis results revealed a positive and significant relationship between organizational inertia and organizational blindness ($r = 0.511$, $p < .01$). This finding suggests that as inertia increases, the ability of organizations to perceive environmental cues may decrease, thereby reinforcing organizational blindness. Accordingly, it is recommended that educational organizations foster innovative cultures and support learning processes.

Keywords: Organizational Blindness, Inertia, Education

Makale id= 69

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0644-6180>

**Güzel Sanatlar Lisesi 9. Sınıf Keman Ders Kitabının Sol El I. Konum Yerleşiminin
(Ünite 3) Bilişsel Yük Teorisi Çerçevesinde Değerlendirilmesi**

Dr. Öğretim Üyesi Melih Günaydın¹

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzik Bölümü, Yaylı Sazlar ASD
Özet

Keman eğitimi; notasyonun görsel deşifresi, işitsel entonasyon kontrolü ve sağ-sol elin asimetric motor koordinasyonunu eş zamanlı gerektiren, bilişsel mimari üzerinde yoğun baskı oluşturan bir süreçtir. John Sweller tarafından geliştirilen Bilişsel Yük Teorisi (BYT), öğrenme verimliliğinin zihinsel kapasitenin sınırları dâhilinde yönetilmesine bağlı olduğunu savunur. Bu çalışma, Türkiye’de mesleki müzik eğitiminin temel kaynaklarından biri olan MEB Güzel Sanatlar Lisesi 9. Sınıf Keman Ders Kitabı’nın teknik temellerinin atıldığı "Sol El I. Konum Yerleşimi" ünitesinin (Ünite 3), BYT ilkeleriyle ne düzeyde örtüştüğünü incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi deseninin kullanıldığı çalışmada, veriler BYT ilkeleri kriter alınarak betimsel analize tabi tutulmuştur. Bulgular, ders kitabında görsel ve metinsel unsurların fiziksel olarak birbirine yakın konumlandırılarak "Bölünmüş Dikkat Etkisi"nin minimize edildiğini ve zihinsel kaynakların konu dışı yükten tasarruf edilerek teknik beceriye odaklandığını göstermektedir. Ayrıca, sol el teknik becerilerinin basamaklandırılarak sunulmasının, keman icrasının doğasından kaynaklanan yüksek "asıl yükü" yönetilebilir kıldığı ve kalıcı şema inşasını desteklediği saptanmıştır. Sonuç olarak, incelenen ders kitabının pedagojik tasarımının, öğrencinin sınırlı çalışan bellek kapasitesini koruyan bir pedagojik iskele işlevi gördüğü belirlenmiştir. Bu çalışma, gelecekte tasarlanacak çalgı eğitimi materyallerinde bilişsel süreçleri merkeze alan görsel yerleşim stratejilerinin ve kademeli teknik sunum hiyerarşilerinin kuramsal bir model olarak benimsenmesini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Yük Teorisi, Keman Eğitimi, Sol El I. Konum Yerleşimi, Meb 9. Sınıf Keman Ders Kitabı, Meb 9. Sınıf Keman Ders Kitabı.

Evaluation of the Left Hand 1st Position Placement (Unit 3) of the Fine Arts High School 9th Grade Violin Textbook Within the Framework of Cognitive Load Theory

Abstract

Violin education is a complex process that demands simultaneous visual decoding of notation, auditory intonation control, and asymmetric motor coordination of the hands, thereby imposing significant pressure on cognitive architecture. Cognitive Load Theory (CLT), developed by John Sweller, posits that learning efficiency is contingent upon managing information within the boundaries of human mental capacity. This study aims to investigate the extent to which the "Left Hand 1st Position Placement" unit (Unit 3) of the Ministry of National Education (MoNE) Fine Arts High School 9th Grade Violin Textbook—a foundational resource for professional music education in Türkiye—aligns with CLT principles. Utilizing the document analysis design, a qualitative research method, the data were subjected to descriptive analysis based on CLT criteria. The findings reveal that the textbook minimizes the "Split-Attention Effect" by physically integrating visual and textual elements in close proximity, thereby reducing extraneous load and allowing cognitive resources to be focused on technical skill acquisition. Furthermore, it was determined that the segmented, step-by-step presentation of left-hand technical skills renders the high "intrinsic load" inherent to violin performance manageable and facilitates the construction of permanent schemas. In conclusion, the pedagogical design of the examined textbook serves as an effective scaffolding mechanism that preserves the student's limited working memory capacity. This study proposes that visual layout strategies and hierarchical technical presentation models centered on cognitive processes be adopted as a theoretical framework for the design of future instrument education materials.

Keywords: Cognitive Load Theory, Violin Education, Left Hand 1st Position Placement, Mone 9th Grade Violin Textbook.

Makale id= 155

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-1540-5666/0009-0009-2546-9247

Hüsamettin Efendi Türbesi'nde Yeni Ortaya Çıkarılan Kalem İşi Bezemeler

Dr. Nil Dirlik Deniz¹ , Araştırmacı Melike İmri²

¹Ula Belediyesi

²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Özet

Muğla ili Ula ilçesinde bulunan Hüsamettin Efendi Türbesi, kitabesine (H.1026/M.1617) dayanarak XVII. yüzyılın başlarına tarihlenen sekizgen planlı bir Osmanlı türbesidir. Yapı mimari özellikleri bakımından daha önce incelenmiş olmakla birlikte, iç mekânda yer alan kalem işi bezemeler yakın döneme kadar belgelenmemiştir. 2020 yılında başlatılan onarım süreci ve devamındaki restorasyon çalışmaları sırasında gerçekleştirilen yüzey müdahaleleri, çok katmanlı badana tabakalarının altında kalem işi bezemelerin varlığını ortaya çıkarmıştır. Söz konusu bezemeler ilk kez sistematik biçimde belgelendirilmiş ve ikonografik açıdan değerlendirilmiştir. Tespit edilen bezeme programı; kubbe altı kuşağında yer alan madalyonlu isim kompozisyonları, giriş cephesindeki ışınal güneş motifi, kapı açıklığını iki yandan sınırlayan simetrik servi tasvirleri ile mihrap çevresindeki çarkıfelek ve perde motiflerinden oluşan bütünlüklü bir düzen sergilemektedir. Motiflerin üslupsal karakteri ve kompozisyon anlayışı, bezemelerin yapının ilk inşa evresiyle eş zamanlı olmadığını düşündürmektedir. Yapının kasnak yüzeyinde yer alan ve H.1149/M.1736 tarihini veren “El-zâviyetü'l-mübareke” ibaresi, bu değerlendirmeyi kronolojik açıdan destekleyen bir kanıt niteliği taşımaktadır. Bu çalışma, yakın dönemde görünür hâle gelen kalem işi bezemeleri sistematik olarak belgeleyerek Osmanlı taşra türbe mimarisinde mimari kuruluş ile bezeme uygulamaları arasındaki kronolojik katmanlaşmayı ortaya koymakta ve çok evreli müdahale olgusunun değerlendirilmesine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hüsamettin Efendi Türbesi, Osmanlı Türbe Mimarisi, Kalem İşi Beze, İkonografi, Taşra Sanatı, Kronolojik Katmanlaşma.

Newly Discovered Interior Painted Decorations in the Mausoleum of Hüsametttin Efendi

Abstract

The Mausoleum of Hüsametttin Efendi, located in the district of Ula in Muğla Province, is an octagonal Ottoman funerary structure dated to the early 17th century on the basis of its inscription (H.1026/M.1617). Although the mausoleum has previously been examined in terms of its architectural characteristics, its interior painted decorations had not been documented until recently. Surface interventions undertaken during the repair and subsequent restoration works initiated in 2020 revealed painted decorations beneath multiple layers of whitewash. These decorations have been systematically documented and evaluated iconographically for the first time. The identified decorative program presents a coherent iconographic scheme composed of medallion name inscriptions in the zone beneath the dome, a radial sun composition on the entrance façade, symmetrical cypress depictions flanking the doorway, and wheel-of-fortune and curtain motifs surrounding the mihrab. The character of the motifs and the compositional approach display stylistic features indicating that the decorations are not contemporaneous with the original architectural construction phase. The inscription reading “El-zâviyetü’l-mübareke” and dated (H.1149/M.1736) on the drum of the structure constitutes supporting chronological evidence for this evaluation. By systematically documenting the painted decorations that have recently been revealed in the Mausoleum of Hüsametttin Efendi, this study highlights the chronological distinction between architectural construction and decorative application in Ottoman provincial funerary architecture and contributes to the assessment of multi-phase interventions.

Keywords: Mausoleum of Hüsametttin Efendi, Ottoman Funerary Architecture, Painted Decoration (Kalem İşi), İconography, Provincial Art, Chronological Layering.

Makale id= 122

Sözlü Sunum

ORCID ID: Yazar 1 Orcid ID: 0000-0003-4006-9363 Yazar 2 Orcid ID: 0003-5273-0443

İmam Hatip Ortaokulu 6.Sınıf Öğrencilerinin Matematiksel Modelleme Süreçlerinin İncelenmesi

Prof.Dr. Ali Eraslan¹ , Araştırmacı Güliz Dilşad Çevikkol¹

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi

*Corresponding author: Güliz Dilşad ÇEVİKKOL

Özet

Bu çalışmada MEB-İmam Hatip Ortaokullarında öğrenim gören altıncı sınıf öğrencilerinin matematiksel modelleme becerilerinin incelenmesi ve bu süreçte karşılaştıkları güçlüklerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma Karadeniz Bölgesi'nde yer alan büyük bir şehre bağlı merkez ilçede yer alan İmam Hatip Ortaokulunda gerçekleştirilmiş nitel bir çalışmadır. Çalışmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen on öğrenciden oluşmaktadır. Beşer kişilik iki odak grup oluşturulduktan sonra dört haftalık bir ön uygulama süreci gerçekleştirilmiş ardından esas uygulama olarak Taksi Problemi öğrencilere verilerek üzerinde çalışmaları istenmiştir. Tüm süreç ses ve video olarak kayıt altına alınmış, gözlem raporları ve öğrenci çalışma kağıtları ile beraber Blum ve Ferri'nin (2009) modelleme döngüsü çerçevesinde nitel olarak analiz edilmiştir. Çalışmanın sonuçları öğrencilerin süreç içerisinde bazı güçlükler yaşadıklarını ortaya koymuştur. Başlangıçta öğrenciler problemi tam olarak anlamadan, doğrudan bir sonuç bulmaya yönelik hareket etmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin problemde verilen bazı kavramları gerçek hayatla ilişkilendirmekte zorlandıkları ve bu durumun model oluşturma sürecini negatif yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Model oluşturma sürecinde öğrencilerin genellenebilir bir model oluşturmada güçlük çektikleri ve süreçte problemi anlama aşamasına birçok kez geri döndükleri belirlenmiştir. Öğrenciler oluşturdukları modelin doğrulanabilirliği hakkında herhangi bir çalışma yapmamışlardır. Diğer taraftan öğrenciler grup içinde beraber uyumlu içinde çalışmış ve birbirlerinin fikirlerini desteklemişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Matematiksel Modelleme, İmam Hatip Ortaokulları, Taksi Problemi, Model Oluşturma Etkinlikleri

An Analysis of the Mathematical Modeling Processes of 6th Grade Students At Imam Hatip Secondary School

Abstract

This study aims to examine the mathematical modeling abilities of sixth-grade students attending MEB-Imam Hatip Middle Schools and to identify the difficulties they encounter in this process. The research is a qualitative study conducted at an Imam Hatip Middle School located in the central district of a large city in the Black Sea Region. The participants of the study consisted of ten students selected by purposive sampling. After forming two focus groups of five people each, a four-week preliminary application process was carried out, followed by the main application, in which students were given the Taxi Problem to work on. The entire process was recorded in audio and video format and analyzed qualitatively within the framework of Blum and Ferri's (2009) modeling cycle, along with observation reports and student worksheets. The results of the study revealed that students experienced some difficulties during the process. Initially, students attempted to find a direct solution without fully understanding the problem. It also revealed that students struggled to relate some of the concepts given in the problem to real life and that this negatively affected the model eliciting process. Students also struggled to create a generalizable model eliciting the model creation process and repeatedly returned to the problem understanding stage. Students did not conduct any work regarding the verifiability of the model they created. On the other hand, students worked harmoniously within the group and supported each other's ideas.

Keywords: Mathematical Modelling, Imam Hatip Secondary Schools, Taxi Problem, Model Eliciting Activities

Makale id= 157

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0003-3787-7009 ve 0009-0007-6939-5345

Inönü Döneminde Siyasal Yumuşama ve Basın: Hüseyin Cahit Yalçın Örneği

Murat Yaşar¹ , İbrahim Ünal¹

¹Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Özet

Hüseyin Cahit Yalçın, Osmanlı Devleti'nin son yıllarından Cumhuriyete kadar uzanan siyasal ve edebi kişiliği ile en dikkat çekici isimlerinden biridir. Edebi anlamda Servet-i Fünun dergisi çevresinde tanınan Yalçın, II. Meşrutiyet döneminde Tanin gazetesi başyazarlığı yapmış sonra İttihat ve Terakki Cemiyetine katılmış ve katıldığından itibaren cemiyetin en önemli fikir adamlarından birisi olmuştur. Tanin gazetesi vasıtası ile yazdığı yazılar Yalçının siyasal ve edebi yönünü göstermektedir. Yalçın hayatı boyunca sadece bir yazar olarak değil İttihatçılığın Osmanlı Devletinde ki temsilcilerinden biri olarak öne çıkmıştır. Yeni Türk Devletinin kuruluşu ile birlikte siyasal rejimin kendine yeni yol arayışları Cumhuriyetin eski İttihatçılarla olan ilişkilerinde sorunlar yaratmıştır. İttihatçı şahsiyetlerden ön planda bulunması sebebiyle Atatürk döneminde Siyasal düzende kendine yer bulamayan Yalçın'ın bu dönemdeki konumu, İttihatçı geçmişin siyasal bir yük olarak nitelendirildiğini ve bu geçmişteki şahısların eylem ve hareketlerinin bilinçli bir şekilde sınırlandırıldıklarını göstermektedir. Böylece erken Cumhuriyet döneminde sistem kurucu kadro kontrolünde ilerlemiş ve Yalçın gibi İttihatçı geçmişe sahip kişiler ise sınırlı olarak sistemde varlık gösterebilmişlerdir. Atatürk'ün ölümü sonrası Cumhurbaşkanı seçilen İnönü'nün siyasal sistemde yumuşama politikasıyla birlikte Hüseyin Cahit Yalçın Basın hayatına geri dönmüş ve tek parti rejimi içerisinde sınırlı muhalefet ve ifade özgürlüğü tartışmalarında öne çıkan bir önemli bir figür hâline gelmiştir. Bu bildiride Hüseyin Cahit Yalçın'ı edebi yönünden, İttihatçı geçmişi ve Cumhuriyet dönemindeki siyasal rolünü birlikte ele alarak, İnönü döneminde yeniden siyasal ve basın hayatına dönüşünü dönemin siyasi atmosferi bakımından analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet, Hüseyin Cahit Yalçın, İttihat ve Terakki, Siyasal

Political Thaw and the Press During the İnönü Era: the Case of Hüseyin Cahit Yalçın

Abstract

Hüseyin Cahit Yalçın is one of the most notable figures of the late Ottoman Empire and early Republic of Turkey, known for his political and literary persona. Known in literary circles for his work with the *Servet-i Fünun* magazine, Yalçın served as editor-in-chief of the *Tanin* newspaper during the Second Constitutional Era, later joining the Committee of Union and Progress, where he became one of its most important intellectuals. The articles he wrote for the *Tanin* newspaper reveal Yalçın's political and literary side. Throughout his life, Yalçın stood out not only as a writer but also as one of the representatives of Unionism in the Ottoman Empire. With the establishment of the new Turkish state, the political regime's search for a new path created problems in the Republic's relations with the old Unionists. Due to his prominence among the Unionist figures, Yalçın, who could not find a place for himself in the political order during the Atatürk era, demonstrates that the Unionist past was considered a political burden and that the actions and movements of the individuals from this past were deliberately restricted. Thus, in the early Republican period, the system progressed under the control of the founding cadre, and individuals with a Unionist past, such as Yalçın, were only able to exist within the system to a limited extent. Following Atatürk's death, with the political system softening under President İnönü, Hüseyin Cahit Yalçın returned to the press and became a prominent figure in discussions of limited opposition and freedom of expression within the single-party regime. This paper aims to analyse Hüseyin Cahit Yalçın's literary side, his Unionist past, and his political role during the Republican era, examining his return to political and press life during the İnönü period in the context of the political atmosphere of the time.

Keywords: Republic, Hüseyin Cahit Yalçın, Committee of Union and Progress, Political

Makale id= 125

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0008-4204-5764

Kamu Yönetimi Bağlamında Yunus Emre'nin "risâletün Nushiye" Eserine Bakış

Araştırmacı Meryem Ülkü Aygöl¹

¹ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

*Corresponding author: Meryem Ülkü Aygöl

Özet

Araştırmanın amacı Yunus Emre'nin öğütlerini içeren "Risâletü'n Nushiyye" eserini kamu yönetimi bağlamında ele alarak kamu yönetiminin gelişmesine katkı sağlamaktır. Yunus Emre; Anadolu'da siyasî istikrarın olmadığı bir dönemde yaşamış, yöneticilerin keyfi tutumlarına şahitlik etmiştir. Bu eserde Yunus; gördüğü eksiklikleri ve bozuklukları dile getiren bir tenkitçi olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğütlerini verirken dönemin sosyal ve siyasi unsurlarını olumlu ve olumsuz kavramlara karşılık gelecek şekilde semboller ve kişileştirmeleri kullanan Yunus Emre; öğütlerinin arkasındaki sosyal ve siyasi yapıya, yönetim anlayışına dair bakış açısını da ortaya koymuştur. Devlet kurma geleneğine sahip Türklerin yönetim anlayışını devam ettiren bu eserde özellikle terörle mücadele hususunda sunduğu yöntemler; devletin temel varlık nedenlerinden birine dair somut tedbirler içermektedir.

Anahtar Kelimeler: İdeal Yönetici, Kamu Yönetimi, Risâletü'n Nushiyye, Yönetim Anlayışı, Yunus Emre.

A Look At Yunus Emre's "Risâletün Nushiye" Work in the Context of Public Administration

Abstract

The aim of this research is to contribute to the development of public administration by examining Yunus Emre's work, "Risâletü'n Nushiyye," which contains his advice, within the context of public administration. Yunus Emre lived in a period of political instability in Anatolia and witnessed the arbitrary attitudes of the rulers. In this work, Yunus appears as a critic who expresses the shortcomings and flaws he observed. While giving his advice, Yunus Emre uses symbols and personifications to represent the social and political elements of the time, both positive and negative, and reveals his perspective on the social and political structure and understanding of governance behind his advice. In this work, which continues the understanding of governance of the Turks, who have a tradition of state-building, the methods he offers, especially regarding the fight against terrorism, contain concrete measures related to one of the fundamental reasons for the existence of the state.

Keywords: Ideal Manager, Public Administration, Risâletü'n Nushiyye, Management Approach, Yunus Emre.

Makale id= 74

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-6938-1907 ; 0000-0001-9605-4596

Kuantum Teleportasyonda Dolanık Kaynakların Performansının Simülasyonla İncelenmesi

Ömer Akca¹ , Dr. Özgül Su Özenir¹

¹MEB

Özet

Kuantum iletişim, klasik iletişim yöntemleriyle gerçekleştirilemeyen bilgi aktarım süreçlerini mümkün kılan modern bir araştırma alanıdır. Bu alandaki temel protokollerden biri olan kuantum teleportasyon, kuantum durumlarının dolanıklık yardımıyla uzak mesafelere aktarılmasını sağlar. Teleportasyon protokolünün başarısı, kullanılan dolanık kuantum kaynağın kalitesiyle doğrudan ilişkilidir. Bu çalışmada, iki qubit'ten oluşan dolanık kuantum sistemlerinin kuantum teleportasyondaki performansı teorik ve sayısal olarak incelenmiştir. Çalışmada, rastgele üretilmiş 1000 adet saf iki-qubit kuantum durumu kullanılmıştır. Her bir durum için dolanıklık miktarı concurrence ölçütü ile hesaplanmıştır. Teleportasyon protokolündeki başarı ise teleportasyon fidelitesi ile değerlendirilmiştir. Ayrıca, dolanıklık miktarı ile iletişim performansını tek bir ölçütte birleştirmek amacıyla operasyonel bir kalite skoru olarak EOS (Entanglement Operational Score) tanımlanmıştır. Elde edilen simülasyon sonuçları, ideal koşullar altında teleportasyon fidelitesinin dolanıklık miktarı ile güçlü bir ilişki içinde olduğunu göstermektedir. EOS metriği ise dolanık kaynakların kuantum iletişimdeki göreceli performanslarını tek bir skor altında karşılaştırmaya imkân sağlamaktadır. Bu çalışma, dolanıklığın kuantum iletişimdeki rolünü sezgisel ve sayısal bir yaklaşımla ortaya koyarak, ileri çalışmalara temel oluşturmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kuantum Teleportasyon, Dolanıklık, Eos, Simülasyon

Simulation Investigation of the Performance of Entangled Sources in Quantum Teleportation

Abstract

Quantum communication is a modern research field that enables information transfer processes that cannot be achieved with classical communication methods. Quantum teleportation, one of the fundamental protocols in this field, allows the transfer of quantum states over long distances with the help of entanglement. The success of the teleportation protocol is directly related to the quality of the entangled quantum source used. In this study, the performance of entangled quantum systems consisting of two qubits in quantum teleportation is investigated theoretically and numerically. In the study, 1000 randomly generated pure two-qubit quantum states were used. The amount of entanglement for each state was calculated using the concurrence metric. The success of the teleportation protocol was evaluated with teleportation fidelity. In addition, an operational quality score, EOS (Entanglement Operational Score), was defined to combine the amount of entanglement and communication performance in a single metric. The simulation results show that under ideal conditions, teleportation fidelity is strongly correlated with the amount of entanglement. The EOS metric allows for the comparison of the relative performance of entangled sources in quantum communication under a single score. This study aims to reveal the role of entanglement in quantum communication through an intuitive and numerical approach, thus laying the groundwork for further research.

Keywords: Quantum Teleportation, Entanglement, Eos, Simulation

Makale id= 133

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-7297-1043

Lisans Düzeyinde Matematik Derslerinde İspat Yapma Yetkinliklerinin Geliştirilmesi ve Öğretmen Adaylarının Görüşleri: Rocq Prover İspat Yazılımı ile Bir Uygulama

Araştırmacı Oya Öztepe¹ , Prof.Dr. Ahmet Arıkan¹ , Doç.Dr. Zerrin Toker²

¹Gazi Üniversitesi

²Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, Rocq Prover ispat yazılımı kullanımının, matematik öğretmen adaylarının ispat yapma yetkinlikleri üzerindeki etkisini incelemek ve bu sürece ilişkin görüşlerini ortaya koymaktır. Lisans öğrencilerinin ispat süreçlerinde yaşadığı neden-sonuç ilişkisi kurmadaki güçlükler ve sembolik dil sorunları, geleneksel yöntemlerle anında giderilememektedir. Bu çalışmanın gerekçesi; anında dönüt ve adım adım doğrulama imkânı sunan Rocq Prover ispat yazılımının, bu güçlükleri aşmadaki rolünü ortaya koyma ihtiyacıdır. Araştırma, nitel durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Çalışma grubunu, lisans düzeyinde öğrenim gören matematik öğretmen adayları oluşturmaktadır. Veriler, Rocq Prover ispat yazılımı ile ispat yapmanın öğretilmesinden önce ve öğretildikten sonra uygulanan ispat görevleri ve yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler, ispat oluşturma sürecini biçimsel-retorik yapı ve problem odaklı içerik bağlamında ele alan Fukawa-Connelly (2012) kavramsal çerçevesi kullanılarak analiz edilmiştir. Bulgular, Rocq Prover ispat yazılımının, öğretmen adaylarının ispatın mantıksal adımlarını yapılandırmasında ve formel detayları fark etmelerinde destekleyici bir rol oynadığını göstermektedir. Katılımcıların başlangıçta informal argümanlar kurma eğilimindeyken, yazılım deneyimi sonrasında daha sistematik ve doğrulamaya dayalı bir ispat sürecine yöneldikleri görülmüştür. Ayrıca katılımcı görüşleri, yazılımın sağladığı geri bildirimlerin, matematiksel düşünmede otokontrol becerilerinin gelişimine katkı sağladığı yönündedir.

Anahtar Kelimeler: Rocq Prover İspat Yazılımı, Matematiksel İspat, Öğretmen Adayları, Matematik Eğitimi.

Development of Proof Competencies in Undergraduate Mathematics Courses and Pre-Service Teachers' Views: An Application With Rocq Prover Proof Software

Abstract

The aim of this research is to examine the effect of using Rocq Prover proof software on the proof construction competencies of pre-service mathematics teachers and to reveal their views regarding this process. The difficulties experienced by undergraduate students in establishing cause-effect relationships and symbolic language problems during proof processes cannot be instantly resolved with traditional methods. The rationale of this study is the need to reveal the role of the Rocq Prover proof software, which offers immediate feedback and step-by-step verification opportunities, in overcoming these difficulties. The research was designed as a qualitative case study. The study group consists of pre-service mathematics teachers studying at the undergraduate level. Data were collected through proof tasks administered before and after teaching proof construction with Rocq Prover proof software, and through semi-structured interviews. The obtained data were analyzed using the Fukawa-Connelly (2012) conceptual framework, which addresses the proof construction process in the context of formal-rhetorical structure and problem-centered content. The findings indicate that the Rocq Prover proof software plays a supportive role in pre-service teachers' structuring of the logical steps of the proof and in noticing formal details. It was observed that while participants tended to construct informal arguments initially, they oriented towards a more systematic and verification-based proof process after the software experience. Furthermore, participant views suggest that the feedback provided by the software contributes to the development of self-control skills in mathematical thinking.

Keywords: Rocq Prover Proof Software, Mathematical Proof, Pre-Service Teachers, Mathematics Education.

Makale id= 42

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-4128-907X 0000-0001-8678-3648

Lise Öğrencilerinin Türk Dünyası Algıları

Dr. Murat Gülbetkin¹ , Prof.Dr. Servet Karabağ²

¹Milli Eğitim Bakanlığı Mehmet Emin Resulzade Anadolu Lisesi

²Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, Coğrafya Eğitimi

*Corresponding author: Murat GÜLBETEKİN

Özet

Bu araştırma lise öğrencilerinin Türk Dünyası algılarını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma betimsel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada araştırmacı tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Anket formu katılımcılara internet ortamında on-line olarak doldurtulmuştur. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde cinsiyet, sınıf düzeyi ve okul türü gibi değişkenlere dair bilgiler yer alırken ikinci bölümde Türk Dünyası Algısını ölçmeye dair ifadeler yer verilmiştir. Araştırmada yer alan çalışma grubunu Ankara'nın farklı ilçelerindeki liselerde 9. 10. 11. ve 12. sınıf düzeylerinde eğitim gören toplam 280 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; katılımcıların en fazla bildiği ülke ve en fazla ziyaret ettiği ülke Azerbaycan olmuştur. Katılımcıların Türk Dünyası ile ilgili haberleri farklı derecelerde olmakla beraber takip ettikleri anlaşılmıştır. Katılımcıların Türk Dünyası ile ilgili bilgilerini en fazla edindikleri kaynaklar internet, dersler ve TV olduğu anlaşılmıştır. Katılımcılar için Türk Dünyası kavramının daha çok ortak kültürel miras, ortak geçmiş ve ortak tarih bilinci üzerinden oluştuğu anlaşılmıştır. Ayrıca katılımcıların Türk Devletlerinin aralarındaki işbirliğini büyük oranda yeterli bulmadıkları ve gelecekte Avrupa Birliği gibi bir yapıya dönüşmesini büyük oranda destekledikleri anlaşılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğrencilerin Türk Dünyası ile ilgili bilgilerini artıracak çalışmaların yapılması, bu amaçla Türk Dünyası konulu seçmeli derslerin sayısının artırılması, Türk Devletlerindeki öğrenciler arasındaki iletişimi artıracak kanalların oluşturulması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Algı, Birlik, Türk Devletleri, Türk Dünyası.

High School Students' Perceptions of the Turkic World

Abstract

This research was conducted to reveal high school students' perceptions of the Turkic World. The research was carried out using a descriptive survey model. A questionnaire developed by the researcher was used in the study. The questionnaire was completed online by the participants. The questionnaire consisted of two sections. The first section included information on variables such as gender, grade level, and school type, while the second section included statements measuring the perception of the Turkic World. The study group consisted of a total of 280 students studying in the 9th, 10th, 11th, and 12th grades in high schools in different districts of Ankara. According to the findings of the research, the country that the participants knew best and visited most was Azerbaijan. It was understood that the participants followed news related to the Turkic World to varying degrees. The study revealed that participants primarily obtained information about the Turkic World from the internet, lectures, and television. It was understood that the concept of the Turkic World was largely formed through shared cultural heritage, a common past, and a shared sense of history. Furthermore, participants largely disapproved of the insufficient cooperation among Turkic states and strongly supported their transformation into a structure similar to the European Union in the future. Based on the research findings, it is recommended that efforts be made to increase students' knowledge of the Turkic World, that the number of elective courses on the Turkic World be increased, and that channels for communication between students in Turkic states be established.

Keywords: Perception, Unity, Turkic States, Turkic World.

Makale id= 121

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0008-5252-0290

Matematiksel Problem Kurma Süreçlerine İlişkin Bir İnceleme: Üstün Yetenekli Ortaöğretim Öğrencileri Örneği

Araştırmacı Merve Doğancı¹ , Doç.Dr. Gönül Yazgan Sağ¹

¹Gazi Üniversitesi

Özet

Bu nitel araştırmanın amacı üstün yetenekli ortaöğretim öğrencilerinin problem kurma süreçlerini incelemektir. Bu nedenle nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji çalışması tercih edilmiştir. Araştırmanın fenomeni, problem kurma sürecinde katılımcıların gerçekleştirdikleri eylemler olarak belirlenmiştir. 9. ve 10. sınıf öğrencileri arasından üstün yetenekli dört öğrenci belirlenmiştir. Ham veriler iki odak grup görüşmesi ile toplanmıştır. Görüşmelerde literatür göz önüne alınarak belirlenen çeşitli problem kurma etkinlikleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler analiz edilirken; literatürde yer alan problem kurma eylemlerini betimleyen problem kurma süreçleri dikkate alınmıştır. Araştırma bulguları, üstün yetenekli ortaöğretim öğrencilerinin problem kurarken problem kurma süreçlerinde yer alan görevi anlama, bağlantı kurma, üretim ve yansıtma aşamalarına yönelik eylemleri gerçekleştirdiklerini göstermektedir. Katılımcıların görevi anlama ve bağlantı kurma aşamalarına daha çok zaman ayırırken, üretim ve yansıtma aşamalarına daha az zaman ayırdıkları görülmüştür. Öğrenciler görevi anlamak için genellikle verilen problem kurma durumundaki problemi çözmüştür. Sonrasında ise bağlamı ve problemde verilenleri nasıl değiştirebilecekleri, probleme nasıl bir yenilik katabilecekleri üzerinde tartışmıştır. Katılımcıların üretim aşamasında çoğunlukla kurdukları problemin çözülebilirliğini kontrol ettikleri görülmüştür. Araştırmada en az ortaya çıkan sürecin ise yansıtma aşaması olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Problem Kurma, Problem Kurma Süreçleri, Üstün Yetenekli Öğrenci

An Investigation On Mathematical Problem-Posing Processes: A Case of Gifted Secondary School Students

Abstract

The purpose of this qualitative study is to examine the problem-posing processes of gifted secondary school students. For this reason, a phenomenological research design was adopted. The phenomenon of the study was defined as the actions performed by participants during the problem-posing process. Four gifted students from the 9th and 10th grades participated in the study. Raw data were collected through two focus group interviews. During the interviews, several problem-posing activities was used which were developed based on the literature. In the analysis of the data, problem-posing processes described in previous studies were considered. The findings showed that gifted secondary school students demonstrated behaviors related to the phase of orientation, connections, generation, and reflection while posing problems. Participants spent more time on orientation and connections, while less time was devoted to generation and reflection. Students usually solved the given problem in order to achieve orientation. After that, they discussed how the context and given elements of the problem could be changed and how new ideas could be added. During the generation phase, participants mainly checked whether the problems they created were solvable. Reflection emerged as the least frequently observed phase in the process.

Keywords: Problem Posing, Problem-Posing Processes, Gifted Secondary Students

Makale id= 60

Sözlü Sunum

ORCID ID: Diyaeddin KAHRAMAN <http://orcid.org/0009-0009-2493-5162> Adnan
ALGÜL: <http://orcid.org/0000-0002-1052-3548>

Muhammed Yâsîn El-Fâdânî: Hayatı ve Şafii Mezhebindeki Yeri

Diyaeddin Kahraman¹, Doç.Dr. Adnan Algül²

¹Gaziantep Üniversitesinde Doktora Öğrencisi

²Gaziantep Üniversitesi

Özet

İslâm hukuku, klasik dönemde hadis, fıkıh ve usûl ilimleri arasındaki organik bütünlük üzerine inşa edilmiş; bu bütünlüğün en belirgin tezahürlerinden biri Şâfiî mezhebi olmuştur. İmam eş-Şâfiî'nin metodolojisi, sahih rivayeti hukukun asli dayanaklarından biri hâline getirerek isnad ilmini fıkıhın ayrılmaz bir unsuru olarak konumlandırmıştır. Ancak modern dönemde ilim dallarının giderek ayrışması ve disiplinler arası kopukluklar sebebiyle bu bütüncül yaklaşım büyük ölçüde zayıflamış; hadis ve fıkıh ilimleri çoğu zaman birbirinden bağımsız sahalarda şeklinde ele alınmıştır. XX. yüzyılda yaşamış olan Muhammed Yâsîn el-Fâdânî (1916–1990), klasik ilimler arasındaki bu bütünlüğü temsil eden müstesna âlimlerden biridir. Hadis rivayet zincirleri (isnad) alanındaki temayüzü sebebiyle “Müsnidü'd-Dünyâ” ve “Musnidü'l-Asr” unvanlarıyla tanınan el-Fâdânî'nin ilmî şahsiyeti, literatürde çoğu zaman muhaddis kimliğiyle sınırlandırılmış; bu durum onun Şâfiî fıkıhı ve İslâm hukuku alanındaki ilmî birikiminin yeterince görünür olmamasına yol açmıştır. Bu çalışma, el-Fâdânî'nin ilmî şahsiyetini Şâfiî mezhebi ve İslâm hukuku bağlamında bütüncül bir yaklaşımla ele almayı; onun yalnızca isnad ve hadis sahasındaki yetkinliğini değil, aynı zamanda usûl, kavâ'id ve fikhî metin geleneğine yaptığı katkıları ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmada, el-Fâdânî'nin Şâfiî usûlüne dair şerh ve hâşiyeleri merkeze alınarak, mezhep içi istidlal yöntemlerine vukufu ve klasik fıkıh geleneği içerisindeki konumu değerlendirilmektedir. Bu yönüyle çalışma, el-Fâdânî'nin fakih kimliğini görünür kılarak literatürdeki önemli bir boşluğu doldurmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: İslâm Hukuku, Mezhep, Şâfiî Ekolü, Muhammed Yâsîn El-Fâdânî.

Muhammad Yasin Al-Fadani: His Life and His Place in the Shafi'i School of Thought

Abstract

Islamic law was constructed in the classical period upon an organic unity between the sciences of hadith, fiqh, and usul; one of the most prominent manifestations of this unity was the Shafi'i school of jurisprudence. Imam al-Shafi'i's methodology established authentic transmission as a primary source of legal reasoning, thereby positioning the science of isnad as an integral component of fiqh. However, in the modern era, this holistic framework has significantly weakened due to disciplinary fragmentation, and the sciences of hadith and fiqh have often been treated as separate and independent fields. Muhammad Yasin al-Fadani (1916–1990), a twentieth-century scholar, represents one of the rare figures who embodied this classical unity of Islamic sciences. Owing to his exceptional expertise in the field of hadith transmission chains (isnad), he became widely known by the titles “Musnid al-Dunya” and “Musnid al-‘Asr.” Nevertheless, his scholarly identity has largely been confined to his role as a muhaddith, resulting in the relative neglect of his contributions to Shafi'i jurisprudence and Islamic legal theory. This study aims to reassess al-Fadani's scholarly legacy from a comprehensive perspective within the framework of the Shafi'i school and Islamic law. It seeks to demonstrate that al-Fadani was not merely a transmitter of hadith but also a deeply rooted jurist who produced significant works in usul al-fiqh, legal maxims, and juridical commentary. By examining his commentaries and glosses on foundational Shafi'i texts, the study highlights his mastery of intra-madhhab legal reasoning and his adherence to the classical methodological tradition. In doing so, this research endeavors to address a notable gap in the existing literature and to reassert al-Fadani's position as a jurist of considerable scholarly depth.

Keywords: Islamic Law, School of Thought, Shafi'i School, Muhammad Yasin Al-Fadani.

Makale id= 129

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-3626-7156

Öğretmen Adaylarının Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği ile Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri Arasındaki İlişki

Araştırmacı Yasemin Çelik¹ , Prof.Dr. Süleyman Göksoy¹

¹Düzce Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının meslek öncesi öğretmen kimliği algıları ile öğretmenlik mesleği genel yeterlik algıları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma, nicel yaklaşım çerçevesinde ilişkisel tarama modeli ile yürütülmüştür. Örneklem, 2025–2026 eğitim-öğretim yılında Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 323 öğretmen adayından oluşmaktadır. Veriler, Meslek Öncesi Öğretmen Kimliği Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri Ölçeği aracılığıyla toplanmış; betimsel istatistikler ve Pearson korelasyon analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Bulgular, öğretmen adaylarının hem meslek öncesi öğretmen kimliği hem de mesleki yeterlik algılarının yüksek düzeyde olduğunu göstermiştir. İki değişken arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=0,426$; $p<0,01$). Sonuçlar, mesleki kimlik algısı güçlendikçe yeterlik algısının da arttığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen Adayları, Öğretmen Kimliği, Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri, Mesleki Kimlik, Yeterlik Algısı

The Relationship Between Pre-Service Teachers' Professional Identity and Their Perceptions of General Teaching Competencies

Abstract

The aim of this study is to examine the relationship between pre-service teachers' professional identity perceptions and their perceptions of general teaching profession competencies. The research was conducted within a quantitative framework using a correlational survey design. The sample consisted of 323 pre-service teachers studying at the Faculty of Education at Düzce University during the 2025–2026 academic year. Data were collected using the Pre-Service Teacher Identity Scale and the General Teaching Competencies Scale and were analyzed through descriptive statistics and Pearson correlation analysis. The findings indicated that pre-service teachers reported high levels of both professional identity and teaching competency perceptions. A moderate, positive, and statistically significant relationship was found between the two variables ($r = .426$, $p < .01$). The results suggest that as professional identity perceptions strengthen, perceptions of teaching competencies also increase.

Keywords: Pre-Service Teachers, Professional Identity, Teacher Identity, General Teaching Competencies, Competency Perceptions

Makale id= 79

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-2589-0591

Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Öz Düzenleme Becerileri ve Anksiyete Düzeylerinin İncelenmesi

Dr. Ali Özcan¹

¹Pamukkale Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın temel amacı okul öncesi dönemdeki çocukların öz düzenleme becerileri ile anksiyete düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu temel amaç doğrultusunda alt amaç olarak çocukların öz düzenleme becerileri ile anksiyete düzeylerinin çeşitli demografik değişkenlere göre farklılıkların bulunup bulunmadığı araştırılmıştır. Bu çalışma genel tarama modellerinden ilişkisel tarama modeli özelliğine sahiptir. Araştırmanın örneklemini Denizli ili Pamukkale ve Merkezefendi İlçelerinde okul öncesi eğitime devam eden 60-72 aylık 321 çocuk oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla Demografik Bilgi Formu, 5/6 Yaş Çocuklar İçin Psikolojik İyi Oluş Ölçeği'nin Öz Düzenleme alt boyutu ve Sosyal Yetkinlik ve Davranış Değerlendirme-30 Ölçeği'nin Anksiyete/İçe Dönüklük alt boyutu kullanılmıştır. Okul öncesi dönemdeki çocukların öz düzenleme becerileri ve anksiyete düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı analizi yapılmıştır. Çocukların öz düzenleme becerileri ile anksiyete düzeylerinin çeşitli demografik değişkenlere göre farklılığı incelenirken t testi ve tek yönlü varyans analizi (OneWay ANOVA) kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, çocukların öz düzenleme becerileri ile kaygı düzeyleri arasında anlamlı ve negatif yönlü bir ilişki olduğunu göstermiştir. Öz düzenleme ve kaygı alt boyutlarına ilişkin ortalama puanlar açısından ise kız ve erkek çocuklar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Araştırma bulguları, çocukların öz düzenleme becerilerinin anne ve babalarının eğitim düzeylerine göre anlamlı biçimde farklılaştığını ortaya koymuştur. Buna göre, üniversite ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip ebeveynlerin çocuklarının öz düzenleme becerileri, daha düşük eğitim düzeyine sahip ebeveynlerin çocuklarına kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Araştırmada ayrıca çocukların anksiyete düzeylerinin anne ve baba eğitim durumuna göre anlamlı olarak farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda eğitimcilere, ebeveynlere, araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, Okul Öncesi Dönem, Öz Düzenleme

An Examination of Self-Regulation Skills and Anxiety Levels in Preschool-Aged Children

Abstract

The primary aim of this study is to examine the relationship between self-regulation skills and anxiety levels in preschool-aged children. In line with this primary objective, as a secondary aim, the study investigates whether children's self-regulation skills and anxiety levels differ according to various demographic variables. This study employs a relational survey design, which is a type of general survey model. The sample of the study consists of 321 children aged 60–72 months who are attending preschool education in the Pamukkale and Merkezefendi districts of Denizli Province. In order to collect the research data, a Demographic Information Form, the Self-Regulation subscale of the Psychological Well-Being Scale for Children Aged 5–6, and the Anxiety/Withdrawal subscale of the Social Competence and Behavior Evaluation–30 Scale were used. Pearson's product–moment correlation analysis was performed to examine the association between self-regulation skills and anxiety levels in preschool-aged children. Independent samples t-tests and one-way analysis of variance (One-way ANOVA) were used to examine whether children's self-regulation skills and anxiety levels differed according to various demographic variables. The results of the study indicated that children's self-regulation skills were significantly and negatively associated with their anxiety levels. No statistically significant differences were found between girls and boys in terms of their mean scores on the self-regulation and anxiety subscales. The findings of the study revealed that children's self-regulation skills differed significantly according to the educational levels of their mothers and fathers. Specifically, children of parents with university and postgraduate degrees demonstrated significantly higher self-regulation skills compared to children of parents with lower educational levels. The study also found that children's anxiety levels did not differ significantly according to the educational levels of their mothers and fathers. Based on the findings of the study, recommendations were presented for educators, parents, and researchers.

Keywords: Anxiety, Preschool Period, Self-Regulation

Makale id= 80

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0005-4460-3289 / 0000-0002-7151-0863

Okul Yöneticilerinin Özdenetimleri ile Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişki

Özgür Eti¹ , Prof.Dr. Süleyman Göksoy²

¹Aziziye İlkokulu

²Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Eğitim Yönetimleri BölümüBölümü
Özet

Araştırmanın amacı okul yöneticilerinin özdenetimleriyle problem çözme becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemek, okul yöneticilerinin denetimlerinde özdenetim yaklaşımı kullanarak problem çözme becerilerini geliştirmektir. Bu bağlamda okul yöneticilerinin özdenetimleri ile problem çözme becerilerinin cinsiyet, yaş, görev, eğitim, kıdem, okulda çalışma süresi, görev yeri ve kademe değişkenlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır. Veri toplama sürecinde, Düzce ilinde görev yapmakta olan okul idarecilerine kişiler arası problem çözme envanteri ölçeği ile çok boyutlu özdenetim ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemi, 320 okul yöneticisinden oluşmaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre erkek okul yöneticileri, kadın okul yöneticilerine göre; müdür yardımcısı okul yöneticileri müdür okul yöneticilerine göre; eğitim düzeyi lisansüstü olan okul yöneticileri lisans eğitim düzeyinde olan okul yöneticilerine göre daha çok problemlere olumsuz yaklaşmaktadır. Kadın okul yöneticileri, erkek okul yöneticilerine göre problemleri daha yapıcı çözmektedirler. Temel eğitim kademesindeki okul yöneticileri ortaöğretim kademesindeki okul yöneticilerine göre daha fazla kendilerine güvenmektedirler. Erkek okul yöneticileri, kadın okul yöneticilerinden daha az sorumluluk almaktadır. Kadın okul yöneticileri erkek okul yöneticilerinden daha ısrarcı ve sebatkârdırlar. Mesleki kıdemleri 1-10 yıl arasında olan okul yöneticileri; 11-20 yıl arasında olanlara göre problemlere olumsuz yaklaşmaktadırlar. Mesleki kıdemi 1-10 yıl arasında olan okul yöneticileri; 21 yıl ve üzerinde olanlara göre problemleri yapıcı bir şekilde çözmektedirler. Mesleki kıdemleri 1-10 yıl arasında olan okul yöneticileri; 11-20 yıl ve 21 yıl ve üzerinde olanlara göre ısrarcı ve sebatkârdırlar. Yaşları 26-37 arasında olan okul yöneticileri ile 38-44 arasında olanlara göre problemlere olumsuz yaklaşmaktadır. Yaşları 26-37 arasında olan okul yöneticileri, 38-44 arasında olanlara göre problemleri daha yapıcı olarak çözmektedirler. Yaşları 26-37 arasında olan okul yöneticileri, 38-44 arasında olanlara göre sorumluluk almaktadırlar. Yaşları 26-37 arasında olan okul yöneticileri, 38-44

arasında olanlara göre ısrarcı ve sebatkârdırlar. Okul yöneticilerinin cinsiyetleri, görev türleri, eğitim düzeyleri, çalıştıkları kademe, kıdem, yaş ile okuldaki görev süreleri özdenetim düzeyleri arasında anlamlı fark gözlemlenmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticisi, Özdenetim, Problem Çözme Becerisi

The Relationship Between School Administrators' Self-Regulation and Problem-Solving Skills

Abstract

The purpose of this study is to determine the relationship between school administrators' self-regulation and their problem-solving skills, and to improve problem-solving skills by using a self-regulation approach in school supervision. In this context, it was investigated whether school administrators' self-regulation and problem-solving skills differed significantly according to variables such as gender, age, position, education level, professional seniority, length of service at the school, workplace, and school level. During the data collection process, the Interpersonal Problem-Solving Inventory and the Multidimensional Self-Regulation Scale were administered to school administrators working in the province of Düzce. The sample of the study consisted of 320 school administrators. According to the results of the study, male school administrators approached problems more negatively than female administrators; assistant principals approached problems more negatively than principals; and administrators with postgraduate education approached problems more negatively than those with only an undergraduate degree. Female school administrators solved problems more constructively than male administrators. Administrators working in primary education had higher self-confidence than those working in secondary education. Male administrators took less responsibility than female administrators, while female administrators were more persistent and determined than their male counterparts. Administrators with 1–10 years of professional experience approached problems more negatively than those with 11–20 years of experience, but solved problems more constructively than those with 21 years or more of experience. Administrators with 1–10 years of experience were also more persistent and determined than those with 11–20 years and 21 years or more. Administrators aged 26–37 approached problems more negatively than those aged 38–44, but they solved problems more constructively, took more responsibility, and were more persistent and determined. No significant differences were found in self-regulation levels according to school administrators' gender, position, education level, school level, professional seniority, age, or length of service at the school.

Keywords: School Administrator, Self-Discipline, Problem-Solving Skills

Makale id= 85

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0004-7030-3741

Oyun Tabanlı Öğrenme Yaklaşımıyla Çocuklara Yönelik Doğal Afet Bilinci Eğitimi

Araştırmacı Gürkan Soydaş¹, Araştırmacı Melek Geylani Bayram²

¹Turgutlu Mehmet Akif Ersoy Ortaokulu

²Manisa Bilim ve Sanat Merkezi

Özet

Doğal afetler, çocukların yaşam güvenliğini doğrudan etkileyen önemli risk unsurları arasında yer almaktadır. Afetlerin yol açtığı olumsuz etkilerin azaltılmasında, erken yaşlarda afet bilinci kazandırılması büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı, oyun tabanlı öğrenme yaklaşımı kullanılarak 7–14 yaş arası öğrencilerin doğal afetlere yönelik farkındalık ve bilinç düzeylerini artırmaktır. Araştırma kapsamında deprem, sel, yangın ve heyelan gibi afetleri içeren dijital bir eğitim oyunu geliştirilmiştir. Çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeliyle yürütülmüş ve ilkokul ile ortaokul düzeyinde öğrenim gören 30 öğrenciye uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak 5’li Likert tipi Öğrenci Görüş Anketi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, oyun tabanlı öğrenmenin öğrencilerin afet bilinci kazanmalarında etkili olduğunu ve öğrenme sürecini daha eğlenceli ve kalıcı hâle getirdiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Afet Bilinci, Dijital Eğitim, Doğal Afetler, Oyun Tabanlı Öğrenme

Natural Disaster Awareness Training for Children Using a Game-Based Learning Approach

Abstract

Natural disasters are among the major risk factors that directly affect children’s safety and well-being. Raising disaster awareness at an early age plays a critical role in reducing the negative impacts of such events. The aim of this study is to increase disaster awareness and preparedness

levels of students aged 7–14 through a game-based learning approach. Within the scope of the study, a digital educational game including scenarios related to earthquakes, floods, fires, and landslides was developed. The research was conducted using a quantitative survey model and applied to 30 primary and secondary school students. A five-point Likert-type Student Opinion Questionnaire was used as the data collection tool. The findings indicate that game-based learning is effective in enhancing students' disaster awareness and makes the learning process more engaging and long-lasting.

Keywords: Disaster Awareness, Digital Education, Game-Based Learning, Natural Disasters

Makale id= 86

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000 0002 1374 8398

Psikolojik Rahatlık Algısının Kuşaklar, Çalışma Biçimi ve Kıdem Yılı Açısından İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Hande Özek Uçkan¹

¹İSTANBUL YENİ YÜZYIL ÜNİVERSİTESİ
*Corresponding author: HANDE ÖZEK UÇKAN

Özet

Bu çalışma, psikolojik rahatlık algısının kuşaklar, çalışma biçimi (hibrit/yerinde) ve örgütsel kıdem yılına göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemeyi amaçlamaktadır. Psikolojik rahatlık, çalışanların kişilerarası risk almaktan çekinmeden kendilerini ifade edebilmeleri açısından örgütsel öğrenme ve performansın kritik bir belirleyicisi olarak değerlendirilmektedir (Edmondson, 1999). Araştırmada Edmondson (1999) tarafından geliştirilen ve Yener (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan 7 maddelik psikolojik rahatlık ölçeği kullanılmış olup, ölçeğin güvenirlik katsayısı Cronbach alfa = 0.789 olarak hesaplanmıştır. Örneklem, çevrim içi ortamda kolayda ve kartopu örnekleme yöntemleriyle belirlenmiş; 63 X, 68 Y ve 66 Z kuşağı olmak üzere toplam 197 katılımcıdan oluşmuştur. Kuşaklar, literatürde yaygın olarak kabul edilen yaş aralıklarına göre sınıflandırılarak kategorik değişken olarak ele alınmıştır (Haerberle, Herzberg & Hobby 2009; Keleş 2011; Kyles, 2005; Senbir, 2004; Yelkikalan& Altın, 2010; Türk, 2013; Twenge, 2013). Normal dağılım varsayımının en az bir grupta sağlanmaması nedeniyle kuşaklar arası karşılaştırmalarda Kruskal–Wallis testi, ikili karşılaştırmalarda ise Bonferroni düzeltmeli Mann–Whitney U testleri kullanılmıştır. Bulgular, kuşaklar arasında psikolojik rahatlık algısının anlamlı biçimde farklılaştığını göstermekte; özellikle Z kuşağının psikolojik rahatlık algısının (Medyan=3.57), X kuşağına (Medyan=4.00) kıyasla daha düşük olduğu görülmektedir (p=.003). Ayrıca hibrit çalışanların psikolojik rahatlık algısı (Medyan=4.00), yerinde çalışanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksektir (p=.001). Buna karşın, mevcut iş yerindeki kıdem yılına (3 yıldan az, 3–11 yıl, 11 yıl ve üzeri) göre anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Çalışmanın bulguları, psikolojik rahatlığın çalışanların kıdeminden çok kuşak

özellikleri ve çalışma biçimi tarafından şekillendiğini ortaya koyarak, psikolojik rahatlık literatürüne kuşaklar arası karşılaştırmalar açısından özgün bir katkı sunmakta ve yöneticiler için kuşak temelli, esnek çalışma odaklı insan kaynakları uygulamalarının gerekliliğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik Rahatlık, Kuşak Farklılıkları, Çalışma Biçimi, Örgütsel Kıdem

A Study On the The Perception of Psychological Safety in Terms of Generations, Working Style, and Organisational Tenure

Abstract

This study aims to examine whether employees' perceptions of psychological safety differ according to generation, work style (hybrid vs. on-site), and organizational tenure. Psychological safety is considered as a critical determinant of organizational learning and performance, in terms of employees being able to express themselves without hesitation in taking interpersonal risks (Edmondson, 1999). In this study the 7-item Psychological Safety Scale developed by Edmondson (1999) and adapted into Turkish by Yener (2015) was utilized. The reliability coefficient of the scale was calculated as Cronbach's alpha =0.789. The sample consisted of 197 participants (63 Generation X, 68 Generation Y, and 66 Generation Z), selected through convenience and snowball sampling methods via an online survey. Generations were classified based on age ranges commonly accepted in the literature (Haeberle, Herzberg & Hobby 2009; Keleş 2011; Kyles, 2005; Senbir, 2004; Yelkikalan & Altın, 2010; Türk, 2013; Twenge, 2013) and treated as categorical variables. Since the assumption of normality was not met in at least one group, the Kruskal–Wallis test was employed for intergenerational comparisons, followed by Mann–Whitney U tests with Bonferroni correction for pairwise comparisons. The findings indicate that perceptions of psychological safety differ significantly across generations; Generation Z reported lower levels of psychological safety (Median = 3.57) compared to Generation X (Median = 4.00) ($p = .003$). Furthermore, hybrid workers' perception of psychological safety (Median =4.00) is significantly higher than that of on-site workers ($p=.001$). However, no significant differences were found with respect to organizational tenure (less than 3 years, 3–11 years, and 11 years and over). The study's findings reveal that psychological safety is shaped by generational characteristics and work style rather than by organizational tenure. It is providing an original contribution to the literature on psychological safety in terms of intergenerational comparisons while highlighting the need for generation-based, flexible work-oriented human resources practices for managers.

Keywords: Psychological Safety, Generational Differences, Work Style, Organizational Tenure

Makale id= 136

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7368-2653

**Romantik İlişkilerin Kalitesinde Nesne İlişkileri, Zihinselleştirme ve Affetmenin Rolü:
Kuramsal Bir Derleme***

Arş.Gör. Gizem Gedik¹ , Prof.Dr. Serap Tekinsav Sütçü¹

¹Ege Üniversitesi

Özet

Alan yazındaki çalışmalar, doyum verici bir evlilik ya da romantik ilişkinin hem fiziksel hem de psikolojik sağlıkla yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu nedenle romantik ilişki kalitesini etkileyen değişkenlerin belirlenmesi önemli bir araştırma alanı oluşturmaktadır. Mevcut çalışmalar, nesne ilişkilerinin niteliğinin, zihinselleştirme kapasitesinin ve affetme eğiliminin romantik ilişki kalitesiyle anlamlı biçimde ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte söz konusu değişkenlerin romantik ilişki kalitesi bağlamında bütüncül biçimde ele alındığı kuramsal çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Bu derlemenin amacı, nesne ilişkileri, zihinselleştirme ve affetme kavramlarını romantik ilişki kalitesi bağlamında birlikte değerlendirerek bütünleştirici bir kuramsal çerçeve sunmaktır. Elde edilen kuramsal çıkarımların, romantik ilişki ve evlilik kalitesini artırmaya yönelik klinik müdahalelerde odaklanılması gereken alanların belirlenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Affetme, Nesne İlişkileri, Romantik İlişki Kalitesi, Zihinselleştirme.

The Role of Object Relations, Mentalization, and Forgiveness in Romantic Relationship Quality: A Theoretical Review

Abstract

Studies in the literature indicate that a satisfying marital or romantic relationship is closely associated with both physical and psychological health. Therefore, identifying the variables that influence romantic relationship quality constitutes an important field of inquiry. Existing research demonstrates that the quality of object relations, mentalization capacity, and forgiveness are significantly related to romantic relationship quality. However, theoretical studies that address these variables within an integrative framework remain limited. The aim of this review is to evaluate object relations, mentalization, and forgiveness together in the context of romantic relationship quality and to propose a comprehensive theoretical framework. The theoretical implications derived from this review are expected to contribute to the identification of key focus areas for clinical interventions aimed at enhancing romantic relationship and marital quality.

Keywords: Forgiveness, Object Relations, Romantic Relationship Quality, Mentalization.

Makale id= 65

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4753-001X

Sanal Influencer'ların Reklam Anlatısında “duygusuz Hikâye” Kurgusu

Dr. Öğretim Üyesi Betül Kılıç¹

¹Marmara Üniversitesi

Özet

Sanal influencer'lar, reklam anlatılarında giderek daha görünür hâle gelen ve insan benzeri temsilleriyle dijital kültürün yeni figürleri olarak konumlanan aktörlerdir. Bu figürler, fiziksel bir deneyime, yaşanmışlığa ya da biyografik sürekliliğe dayanmayan yapılarıyla, reklam anlatısında duygulanımın kurulma biçimini de dönüştürmektedir. Bu çalışma, sanal influencer'ların yer aldığı reklamlarda anlatının hangi estetik ve yapısal kodlar üzerinden kurulduğunu inceleyerek, bu anlatıların “duygusuz hikâye” olarak tanımlanabilecek bir anlatı kurgusuna işaret ettiğini ileri sürmektedir. Araştırma, sanal influencer'ların merkezde yer aldığı seçilmiş reklam örneklerini amaçlı örnekleme yöntemiyle ele almakta; anlatı yapısı, görsel süreklilik, jest–mimik kullanımı, metinsellik ve duygusal çağrı unsurları bağlamında nitel bir çözümleme sunmaktadır. Analizler, bu reklamlarda hikâye anlatımının klasik empati, özdeşleşme ve duygusal derinlikten ziyade; görsel tutarlılık, kontrollü ifade, estetik mesafe ve nötr bir duygulanım üzerinden kurulduğunu göstermektedir. Çalışma, sanal influencer'ların reklam anlatısında duygunun tamamen dışlandığı değil; duygunun temsili olarak üretilmiş, yüzeysel ve ölçülü bir biçimde yeniden yapılandırıldığı bir anlatı modelinin öne çıktığını savunmaktadır. Bu bağlamda “duygusuz hikâye”, reklam anlatısında güven, gerçeklik ve temsil ilişkilerinin dönüşümünü görünür kılan kavramsal bir çerçeve olarak ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sanal Influencer, Reklam Anlatısı, Dijital Temsil, Duygulanım, Görsel Kültür

The Construction of the “emotionless Story” in Virtual Influencer Advertising

Abstract

Virtual influencers are actors who are becoming increasingly visible in advertising narratives and are positioned as new figures in digital culture with their human-like representations. With their structures that are not based on physical experience, lived reality, or biographical continuity, these figures are also transforming the way emotion is constructed in advertising narratives. This study examines the aesthetic and structural codes through which narratives are constructed in advertisements featuring virtual influencers, arguing that these narratives point to a narrative structure that can be defined as an “emotionless story.” The research examines selected advertising examples centered on virtual influencers using purposive sampling; it provides a qualitative analysis in terms of narrative structure, visual continuity, use of gestures and facial expressions, textuality, and emotional appeal elements. The analyses show that storytelling in these advertisements is constructed through visual consistency, controlled expression, aesthetic distance, and neutral emotionality rather than classic empathy, identification, and emotional depth. The study argues that virtual influencers' advertising narrative does not completely exclude emotion; rather, it presents a narrative model in which emotion is represented in a superficial and measured way. In this context, the “emotionless story” is considered a conceptual framework that reveals the transformation of trust, reality, and representation within advertising narrative.

Keywords: Virtual Influencer, Advertising Narrative, Digital Representation, Affect, Visual Culture

Makale id= 97

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4092-1341

Sosyal Medyada Maruziyet ve Toksikite

Arş.Gör. Yağmur Sevim Parım Sağlam¹

¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

*Corresponding author: YAĞMUR SEVİM PARİM SAĞLAM

Özet

Sosyal medyada toksisite, kullanıcının zararlı veya zararlı olmayan herhangi bir içeriğe maruz kalmasıyla oluşur. Maruziyet tekil zararlı içerikten ziyade mikro maruziyetin sürekliliği sebebiyle zaman içinde biriken bir toksisite üretir. Bu bağlamda temel sorun güncel iktidar teknolojilerinin etkileşimi ve geliri tahmin etmesi sayesinde sıklığı, süreyi ve uyarılmayı optimize ederek kullanıcının dikkatini ve arzusunu yönetmesidir. Bu durum kullanıcının tercihinden çok maruziyetin nasıl dozlanacağına ilişkin ex ante mimari kararların bir sonucudur. Çalışma hesap verebilirlik düzeyinin zararlı tekil içeriklerin yönetimi ile sınırlı kalmayıp maruz bırakma alt yapılarının yönetimi olarak ele alınması gerektiğini öne sürer. Sonuç olarak maruz bırakma alt yapısı üzerindeki kullanıcı kontrolü sıralama faktörlerini değiştirme ve alternatif akışlara erişme potansiyeli sağlar.

Anahtar Kelimeler: Dijital Toksikite, Maruziyet, Algoritmik Yönetişim

Social Media Exposure and Toxicity

Abstract

Social media toxicity occurs when a user is exposed to any content, harmful or not. Exposure produces toxicity that accumulates over time due to the continuity of micro-exposure rather than individual harmful content. In this context, the fundamental problem is that current power technologies manage user attention and desire by optimizing frequency, duration, and stimulation through interaction and revenue prediction. This is a result of ex ante architectural decisions regarding how exposure is dosed, rather than user preference. The study suggests that the level of accountability should not be limited to the management of individual harmful content but should encompass the management of exposure infrastructures. Consequently, user control over the exposure infrastructure provides the potential to change ranking factors and access alternative feeds.

Keywords: Digital Toxicity, Exposure, Algorithmic Governance

Makale id= 134

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-4789-0317, 0000-0002-7851-1105, 0000-0001-7833-448X

Tedarik Zinciri Yönetiminde Yapay Zekâ: Scopus Veri Tabanına Dayalı Bibliyometrik Analiz

Arş.Gör. Alper Özaşkın¹, Arş.Gör. Taygun Abiri¹, Doç.Dr. Esra Aydın Göktepe¹

¹Istanbul Arel Üniversitesi

Özet

Dijitalleşme, artan rekabet baskısı ve çevresel belirsizliklerin etkisiyle tedarik zinciri yönetimi, son yıllarda önemli bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Özellikle yapay zekâ teknolojilerindeki hızlı gelişim, tedarik zinciri yönetiminde karar alma süreçlerini ve operasyonel yapılarını önemli ölçüde dönüştürmektedir. Yapay zekâ teknolojileri; Talep tahmini, tedarikçi seçimi, envanter planlaması, üretim planlaması, lojistik optimizasyonu ve risk analizi gibi birçok kritik tedarik zinciri faaliyetinde karar destek mekanizması olarak giderek daha fazla kullanılmaktadır. Tedarik zinciri faaliyetlerinde yapay zekâ tabanlı uygulamaların yaygınlaşması, akademik literatürde de belirgin bir artışa yol açmıştır. Buna karşın, tedarik zinciri yönetiminde yapay zekâ uygulamalarına yönelik akademik çalışmaların bütüncül bir perspektifle incelendiği, alanın entelektüel yapısını, tematik kümelerini ve zaman içerisindeki evrimini ortaya koyan kapsamlı analizlerin sınırlı olduğu görülmektedir. Bu çalışma, tedarik zinciri yönetiminde yapay zekâ uygulamalarına ilişkin literatürü bibliyometrik yöntemle sistematik olarak incelemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda Scopus veri tabanında gerçekleştirilen tarama sonucunda elde edilen 2.406 yayın analiz edilmiştir. Bulgular, literatürde makine öğrenmesi ve yapay zekâ kavramlarının kavramsal ağın merkezinde yer aldığını göstermektedir. Analiz sonucunda dört temel araştırma alanı belirlenmiştir: öngörülse analitik ve optimizasyon uygulamaları; blockchain ve nesnelerin interneti tabanlı dijital izlenebilirlik çözümleri; tedarik zinciri dayanıklılığı ve risk yönetimi; sürdürülebilirlik ve döngüsel ekonomi odaklı yaklaşımlar. Ülke bazlı değerlendirmede Çin ve Hindistan yayın üretkenliği açısından öne çıkarken, Birleşik Krallık, Fransa ve Kanada bilimsel etki düzeyi bakımından daha yüksek performans sergilemektedir. Amerika Birleşik Devletleri ise hem üretkenlik hem de uluslararası iş birliği ağındaki merkezi konumu ile alanın en etkili aktörlerinden biridir. Türkiye ise yayın sayısı ve artan uluslararası iş birliği eğilimi ile literatürde orta-üst segmentte konumlanmakta ve gelişim potansiyeli göstermektedir. Sonuçlar,

yapay zekâ araştırmalarının başlangıçta teknik optimizasyon problemlerine yoğunlaştığını, zamanla tedarik zinciri dayanıklılığı ve sürdürülebilirlik gibi daha kapsamlı yönetsel konulara doğru genişlediğini göstermektedir. Çalışma, yapay zekânın tedarik zinciri yönetimindeki rolünü yapısal ve küresel bir perspektifle ortaya koyarak literatüre sistematik bir çerçeve sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Tedarik Zinciri Yönetimi, Bibliyometrik Analiz

Makale id= 111

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3323-7448

Türk Kültüründen Bir Damla: Cığa

Doç.Dr. Mustafa Solmaz¹

¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Özet

Orta Asya bozkır kültür geleneğinde özellikle güç ve kuvvet sembolizmi olarak görülen kartal, şahin, doğan gibi yırtıcı kuşların tüyleri Hun ve Göktürk dönemlerinden itibaren savaşçıların başlıklarına takılmış, Selçuklu, Osmanlı dönemlerinde de bu alışkanlık devam etmiştir. Zamanla kartal, horoz, tavus kuşu, ördek, kaz, turna gibi en güzel tüylere sahip kuşların kuyruğundaki uzun tüylerden en gösterişli olanları seçilmiş gösteriş, güzellik, cazibe ve zarafeti yansıtmaya açısından halk kültüründe kullanılmış, edebiyatta şiirler içerisinde kendisine yer bulmuştur. Türkler, yaşadıkları coğrafyadaki gücü, gösterişi, asaleti temsil eden en güzel tüylere sahip kuşların kuyruğundaki uzun tüylerden en gösterişli olanını seçip kullandıkları tüylere cığa demişler, halk kültürü ve göçebe gelenekler içerisinde ilk doğan erkek çocuğa verilen önemi göstermek amacıyla çocuğun taktığı başlıkta, şölenlerde, düğünlerde gelinin taktığı başlıkta kullanmışlardır. Padişah ve yüksek rütbeli devlet adamlarının değerli taşlarla süslenmiş başlıklarında iktidar ve gösterişin bir imgesi olarak yerini alan cığa Osmanlı sarayında ve askeri teşkilatı içerisinde yeniçeriler ile sipahilerin rütbelerine göre farklı biçimlerde kendisine yer bulmuştur. Günümüzde modern moda tasarımlarında cığa motiflerinin çağdaş yorumlarla yaşatılması ondan vazgeçilemediğini ve kültürel bellekten esinlendiğini gösterir. Çok katmanlı anlamlar taşıyan önemli bir kültür imgesi olan cığa, geçmişten günümüze kadar Türk kültüründeki tarihsel derinliğiyle inanç, estetik, statü, kimlik gibi kavramlarla iç içe geçmiştir.

Anahtar Kelimeler: Asalet, Cığa, Güç, Güzellik, Kültürel Kimlik

A Drop of Turkish Culture: Cığa

Abstract

In the steppe culture tradition of Central Asia, the feathers of birds of prey such as eagles, falcons and hawks, seen as symbols of power and strength, were attached to warriors' headdresses from the Hun and Göktürk periods onwards, and this custom continued during the Seljuk and Ottoman periods. Over time, the most spectacular long tail feathers of birds with the most beautiful plumage, such as eagles, roosters, peacocks, ducks, geese and cranes, were selected for their reflectiveness of splendour, beauty, charm and elegance, and were used in folk culture and found their place in poetry. The Turks called the most spectacular feathers selected from the long tail feathers of the birds with the most beautiful plumage, representing power, splendour and nobility in the geography they lived in, cığa. and used them in the headdress worn by the first-born son to show the importance given to him in folk culture and nomadic traditions, as well as in the headdresses worn by brides at feasts and weddings. The cığa, which took its place as an image of power and ostentation in the headdresses of the sultan and high-ranking statesmen, adorned with precious stones, found its place in various forms within the Ottoman palace and military organisation, according to the ranks of the janissaries and sipahis. In contemporary fashion design, the preservation of cığa motifs through modern interpretations demonstrates their enduring significance and the inspiration drawn from cultural memory. As a significant cultural symbol carrying multiple layers of meaning, cığa has been intertwined with concepts such as belief, aesthetics, status, and identity throughout Turkish culture, reflecting its historical depth from the past to the present day.

Keywords: Nobility, Cığa, Strength, Beauty, Cultural Identity

Makale id= 8

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5548-0385

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Fen ve Sosyal Öğretim Programlarında Sürdürülebilirlik Temasının Eğitim Felsefesi Bağlamında İncelenmesi

Arş.Gör.Dr. Erkan Bozkurt¹

¹Uşak Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli kapsamında hazırlanan 2024 Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler öğretim programlarında sürdürülebilirlik temasının nasıl kavramsallaştırıldığını ve bu temanın eğitim felsefesi açısından ne ölçüde temellendirildiğini incelemektedir. Seçilen iki disiplin, doğrudan doğa-toplum ilişkisini kurması bakımından sürdürülebilirlik eğitiminin temel zeminini oluşturmakta; bireyde hem çevresel farkındalık hem de toplumsal sorumluluk geliştirmeyi hedeflemektedir. Çalışmada, nitel doküman analizi yöntemi benimsenmiş; Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan Ortak Metin, Fen Bilimleri (3–8. sınıf) ve Sosyal Bilgiler (4–7. sınıf) öğretim programları analiz kapsamına alınmıştır. Belgeler, açık kaynak kodlu nitel analiz yazılımı olan Taguette aracılığıyla çözümlenmiş; sürdürülebilirlik temasıyla ilişkili kavramsal geçişler, kazanımlar ve açıklamalar kuramsal temelli içerik analizi çerçevesinde ve a priori kodlama yöntemiyle incelenmiştir. Kodlar üç ana kategori altında yapılandırılmıştır: (1) Kavramsal düzeyde sürdürülebilirlik; (2) Pedagojik içeriklerde temsili; (3) Etik-felsefi yönelim. Analiz sonuçları, “sürdürülebilirlik” kavramının Ortak Metin’de açık şekilde tanımlanarak “sürdürülebilirlik okuryazarlığı” başlığı altında değer temelli bir yaşam pratiği olarak sunulduğunu göstermektedir. Fen Bilimleri programı, 5–7. sınıflar arasında yapılandırılmış “sürdürülebilir yaşam” temalı üniteleriyle geri dönüşüm, enerji verimliliği ve çevresel etkileşim konularını işlerken; Sosyal Bilgiler programı doğal kaynakların sınırlılığı, bilinçli tüketim ve toplumsal sorumluluk gibi konular üzerinden sürdürülebilirlik bilincini desteklemektedir. Ancak iklim krizi, küresel ısınma ve iklim değişikliği gibi çağın en kritik çevresel sorunları yalnızca bir farklılaştırılmış öğretim etkinliği içerisinde (7. sınıf) dolaylı olarak yer almakta, programın ana yapısında görünür kılınmamaktadır. Eğitim felsefesi açısından değerlendirildiğinde, öğretim programları yeniden yapılandırmacı bir çerçeve sunmakla birlikte, ekolojik etik, doğayla ontolojik bağlılık ve küresel sorumluluk gibi daha derin felsefi katmanlara ulaşmamaktadır. Bu bağlamda Spinoza’nın doğa ile özdeş varlık

anlayışı ve Murray Bookchin'in ekolojik yurttaşlık vizyonu, sürdürülebilirlik eğitiminin daha bütünlüklü bir etik çerçevede yeniden düşünülmesine katkı sağlayabilir. Çalışma, sürdürülebilirliğin yalnızca bilgi aktarımı değil; değer, duyarlılık ve etik eylemle bütünleşmiş bir eğitim felsefesi olarak yapılandırılmasını önermektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik Eğitimi, Eğitim Felsefesi, Türkiye Yüzyılı, İklim Krizi, Ekolojik Etik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler, Müfredat, Bookchin, Spinoza

An Educational Philosophy Analysis of the Sustainability Theme in the Science and Social Studies Curricula of the Türkiye Yüzyılı Maarif Model

Abstract

This study examines how the theme of sustainability is conceptualized in the 2024 Science and Social Studies curricula developed under the Türkiye Yüzyılı Maarif Model and to what extent it is philosophically grounded within these curricular frameworks. The two selected disciplines are foundational to sustainability education due to their direct engagement with the relationship between nature and society, aiming to cultivate both environmental awareness and social responsibility in learners. A qualitative document analysis method was adopted in the study. The official Ministry of National Education publications—namely the Common Text, the Science Curriculum (Grades 3–8), and the Social Studies Curriculum (Grades 4–7)—were included in the analysis. These documents were analyzed using Taguette, an open-source qualitative data analysis software. All conceptual references, learning outcomes, and pedagogical explanations related to sustainability were examined through a theory-driven content analysis approach employing a priori coding. The codes were organized into three main categories: (1) Conceptual representations of sustainability; (2) Pedagogical integration in curricular content; and (3) Ethical and philosophical orientations. The findings reveal that the concept of sustainability is explicitly defined in the Common Text and framed as a value-oriented way of living under the label of “sustainability literacy.” The Science curriculum, particularly in Grades 5–7, incorporates structured units such as “sustainable life,” addressing topics like recycling, energy efficiency, and environmental interaction. The Social Studies curriculum promotes sustainability awareness through themes such as the scarcity of natural resources, responsible consumption, and civic engagement with global issues. However, critical environmental concerns such as the climate crisis, global warming, and climate change appear only tangentially within a differentiated instruction activity in Grade 7, without being meaningfully integrated into the main curricular structure. From a philosophical perspective, although the curricula reflect a reconstructionist orientation, they fall short of engaging with deeper ethical layers such as ecological ethics, ontological connectedness with nature, and planetary responsibility. In this context, Spinoza’s conception of nature as immanent substance and Murray Bookchin’s vision of ecological citizenship offer valuable philosophical pathways for rethinking sustainability education within a more holistic ethical framework. The study argues that sustainability should not be reduced to knowledge transmission but should instead be enacted as a pedagogical paradigm grounded in values, critical awareness, and ethical action.

Keywords: Sustainability Education, Philosophy of Education, Türkiye Yüzyılı, Climate Crisis, Ecological Ethics, Science Education, Social Studies, Curriculum, Bookchin, Spinoza

Makale id= 26

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-6423-8623

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Sistemik Analizi

Yağmur Çakan¹, Dr. Öğretim Üyesi Adem Yurdunkulu¹

¹Ibn Haldun Üniversitesi

*Corresponding author: yağmur çakan

Özet

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM), Türk eğitim sisteminde köklü bir paradigma değişikliği öngörerek 2024 yılı itibarıyla eğitim süreçlerine entegre edilmiştir. Bu çalışma modelin bilimsel temellerinin anlaşılması ve alan yazınındaki yerini anlamak için önemlidir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli konu başlığı altında hazırlanan lisansüstü tezleri; tür, yıl, üniversite, konu alanı ve araştırma eğilimleri açısından sistemik olarak incelemektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi deseniyle kurgulanmıştır. Veri toplama sürecinde YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanı kullanılmış olup, 17.12.2025 tarihi itibarıyla yapılan taramada "Maarif Modeli" anahtar kelimesini içeren çalışmalar analiz kapsamına alınmıştır. 2024-2025 yılları arasında konuyla ilgili toplam 52 lisansüstü tez hazırlandığı tespit edilmiştir. Bu tezlerin 48'i (%92) yüksek lisans, 4'ü (%8) ise doktora düzeyindedir. Konu dağılımları incelendiğinde çalışmaların; Okul Öncesi, Türkçe Eğitimi, Matematik, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi gibi temel eğitim branşlarında yoğunlaşmasının yanı sıra finansal okuryazarlık ve çocuk romanları gibi spesifik alanlarda da modelin araştırıldığı tespit edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre model kendine akademik dünyada yer bulmuş ve eğitimin farklı kademelerinde çalışılmıştır. Çalışma modelin akademik gelişimini ortaya koyması bakımından gelecek araştırmalara bir çerçeve sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, Lisansüstü Tezler, Bibliyometrik Analiz, Eğitim Programları, Yök Tez Merkezi.

Makale id= 38

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-5125-579X

Türkiye'de Sivil Toplum Kuruluşlarının Eğitime Katkısına İlişkin Yazılmış Tezlerin Sistematik İncelemesi

Ayşe Ağca¹ , Zeynep Karataş¹ , Dr. Öğretim Üyesi Adem Yurdunkulu¹

¹Ibn Haldun Üniversitesi

Özet

Sivil toplum kuruluşlarının (STK) tarihsel gelişimi incelendiğinde, bu kurumların eğitim, sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal alanlarda belirgin bir konuma sahip olduğu anlaşılmaktadır. Küresel dünyanın etkisiyle meydana gelen yenilikçi hareketler, STK'ların görev ve sorumluluk alanını önemli ölçüde genişletmiş, bununla birlikte Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) uyum yasaları gibi siyasal düzenlemeler de temel hak ve hürriyetlerin ön plana çıkarılmasıyla bu kuruluşların işlevselliği artırılmıştır. Eğitim temelli STK'lar, mevcut çağdaş eğitim sisteminde kritik bir konumda yer alarak hem hizmet hem de destekleyici rollerini üstlenmektedir. Bu kuruluşlar, devletin eksik kaldığı alanlardaki boşlukları doldurmak amacıyla tamamlayıcı uygulamalarla eğitimin erişim, kalite ve kapsayıcılık sorunlarını iyileştirmeye çalışmaktadır. Eğitime ise birçok boyutta katkıda bulunur: Öğrencilere burs ve staj avantajları sağlayarak mali destek sunmakta, kitap ve tablet gibi eğitim materyallerini temin etmekte, eğitimcilere alanına yönelik mesleki gelişim programları düzenlemekte, örgün dışı eğitim merkezleri aracılığıyla düzenledikleri aktivitelerle çocukların birden fazla gelişimsel alanına katkı sağlamaktadır. Uluslararası konumuna bakıldığında ise, STK'ların etkileri bölgesel farklılıklar göstermektedir. Örneğin, Asya kıtasına baktığımızda STK'lar, etkin azınlıklar, kız çocuklarının eğitime kazandırılması ve göçebe halklar vb. durumlara odaklanarak fırsat eşitliklerinin kapsamının artırılmasına ağırlık verilmiştir. Türkiye'deki eğitim STK'ları ise daha çok mesleki gelişim kursları, okul inşası, materyal desteği ve burs sağlamaya yöneliktir. Bu çalışmada yapılan bölgesel yaklaşımlar, STK'ların uluslararası eğitim faaliyetlerinin artırılması bakımından incelenmekte, özellikle de Orta Asya'daki kuruluşları bilinçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sivil Toplum Kuruluşları (Stk), Türk Eğitim Sistemi, Destekleyici ve Tamamlayıcı Rol

Makale id= 81

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-7945-0914

**Türkiye’de Denizcilik Politikalarının Kamu Yönetimi Perspektifinden Analizi;
Kurumsal Yapı, Koordinasyon ve Uygulama Sorunları**

**Dr. Öğretim Üyesi Bayram Barış Kızılsaç¹, Bilge Betül Asilsoy¹, Prof.Dr. Leyla
Tavacıoğlu¹**

¹Istanbul Teknik Üniversitesi

Özet

Türkiye denizcilik politikalarını kurumsal yapı, kurumlar arası koordinasyon ve politika uygulamalarının kamu yönetimi perspektifinden analiz eden bu çalışma, sektörün çok aktörlü yapısından kaynaklı koordinasyon problem ve eksikliklerinin ne şekilde örgütlendiğini temel birkaç sorunsal temelinde yanıtlamaya çalışmaktadır. Denizcilik sektörü, çok aktörlü ve dağınık yapısı nedeniyle, iş birliği ve rasyoneliteye dayalı etkili bir yönetim ve koordinasyon anlayışıyla ele alınması gereken bir sektördür. Türkiye’deki denizcilik politikaları kapsamında görev alan kamu kurumları arasındaki yetki karmaşaları, koordinasyon boşlukları ve uygulama kapasite sorunları vurgulanmaktadır. Çalışma nitel araştırma yöntemiyle yapılmıştır. Araştırmada, strateji belgeleri, mevzuat metinleri, resmi raporlar ve uluslararası denetim verileri içerik analizi yoluyla değerlendirilmiştir. Bulgular, denizcilik politikalarında kurumsal parçalanmanın, uygulama yetersizliğinin ve zayıf takip, izleme mekanizmalarının politika etkinliğini azalttığını göstermektedir. Çalışma, kamu yönetimi ilkeleri gereğince kurumsal uyumu geliştirme önerisinde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Denizcilik Politikaları, Kamu Yönetimi, Yönetişim, Kurumsal Koordinasyon, Politika Uygulaması.

Analysis of Maritime Policies in Turkey From a Public Administration Perspective; Institutional Structure, Coordination, and Implementation Problems

Abstract

This study analyzes Turkish maritime policies from a public administration perspective, focusing on institutional structure, inter-institutional coordination, and policy implementation. It attempts to address the coordination problems and deficiencies stemming from the sector's multi-actor structure, focusing on a few fundamental issues. Due to its multi-actor and fragmented nature, the maritime sector requires an effective governance and coordination approach based on cooperation and rationality. This study highlights the confusion of authority, coordination gaps, and implementation capacity problems among public institutions primarily involved in maritime policies in Turkey. The research was conducted using a qualitative research method; strategy documents, legislative texts, official reports, and international audit data were evaluated through content analysis. The findings indicate that institutional fragmentation, inadequate implementation, and weak monitoring mechanisms reduce policy effectiveness in maritime policies. The study recommends improving institutional coherence in accordance with public administration principles.

Keywords: Maritime Policies, Public Administration, Governance, Institutional Coordination, Policy Implementation.

Makale id= 72

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8436-0462

Türkiye’de Dijital Kültürel Malların Tüketim Dinamikleri

Dr. Gamze Kargın Akkoç¹

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, dijital kültürel malların kullanımında etkili olan sosyoekonomik belirleyicileri Türkiye örneğinde incelemektir. Dijital kültürel malların tüketimi yalnızca haber ve sosyal medya tüketimini değil; dijital beceriler, kültürel içerik erişimi ve ücretli dijital abonelikleri de kapsayan çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Kültürel malların kapsamı dijitalleşmenin artışı ile erişimi kolaylaşan ve yaygınlaşan mallardır. Bunun yanı sıra, bu malların kapsamı ve türü de giderek çeşitlenmektedir. Dijital kültürel mallar aracılığı ile bireylerin hem kültürel sermayenin dönüşümüne hem de toplumsal katılım biçimlerinin yeniden şekillenmesine olanak tanınmaktadır. Bu mallar, kültüre erişimde mekânsal ve fiziksel sınırları ortadan kaldırarak, bireylerin kültürel tüketimlerini ve pratiklerini çeşitlendirmekte ve dijital eşitsizlikler bağlamında yeni araştırma alanları açmaktadır. Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) 2024 yılı Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması mikro verisi kullanılarak, bireylerin dijital kültürel mal kullanımları faktör analizi ile dijital kültürel tüketim faktörü oluşturulmuştur. Ardından bu faktörün belirleyicileri tahmin edilmiştir. Çalışmada ilk olarak, haber takibi, sosyal medya kullanımı, dijital beceri ve kültürel içerik erişimi gibi göstergeler üzerinden dört ayrı alt faktör oluşturulmuştur. Bu faktör skorlarından türetilen genel dijital kültür skoru, bağımlı değişken olarak alınmış ve yaş, eğitim düzeyi, gelir grubu, istihdam durumu, cinsiyet ve hanenin internet erişimi gibi sosyoekonomik değişkenlerle modellenmiştir. Elde edilen bulgular, dijital kültürel malların kullanımında özellikle yaş ve gelir düzeyinin belirleyici olduğunu göstermektedir. Genç, yüksek eğitilmiş, çalışan ve yüksek gelirli bireylerin dijital kültürel içeriklere erişme olasılıkları daha yüksektir. Cinsiyet ve istihdam etkileşimleri de bazı alt faktörlerde anlamlı farklara işaret etmektedir. Ayrıca, bireylerin ücretli abonelik tercihleri de dikkate alınmıştır. Bunun sonucuna göre, özellikle yaşlı bireyler ve düşük gelir gruplarının abonelik sistemlerinin dışında kaldıkları görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Mallar, Kültürel Mallar, Hanehalkı Tüketimi, Dijital Ekonomi.

Consumption Dynamics of Digital Cultural Goods in Türkiye

Abstract

The aim of this study is to examine the socio-economic dynamics that influence the use of digital cultural goods in the case of Türkiye. The consumption of digital cultural goods encompasses not only news and social media consumption but also digital skills, access to cultural content, and paid digital subscriptions, constituting a multidimensional structure. The scope of cultural goods become more accessible and widespread with the increase of digitalization. Digital cultural goods enable individuals to transform cultural capital and reshape forms of social participation. By eliminating spatial and physical barriers to accessing culture, these goods diversify individuals' cultural consumption and practices and open up new areas of research in the context of digital inequalities. In this context, using microdata from the Turkish Statistical Institute's (TURKSTAT) 2024 Survey on Information and Communication Technology (ICT) Usage in Households and by Individuals, a digital cultural consumption factor was created using factor analysis of individuals' digital cultural goods usage. The determinants of this factor were then estimated. First, four different sub-factors were created based on indicators such as news following, social media usage, digital skills, and access to cultural content. The overall digital culture score derived from these factor scores was taken as the dependent variable and modeled with socioeconomic variables such as age, education level, income group, employment status, gender, and household internet access. The findings indicate that age and income level are particularly decisive in the use of digital cultural goods. Young, highly educated, employed, and high-income individuals are more likely to access digital cultural content. Gender and employment interactions also point to significant differences in some sub-factors. Besides, individuals' paid subscription preferences have also been taken into account. The results indicate that that older individuals and low-income groups in particular remain outside the subscription systems.

Keywords: Digital Goods, Cultural Goods, Household Consumption, Digital Economy.

Makale id= 19

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8224-5092>

**Ülkelerin Turizm Sektörü Performansının Çkv Yöntemleriyle Karşılaştırılması:
Logsta-Ram Yaklaşımı**

Dr. Öğretim Üyesi Tayfun Öztaş¹

¹Pamukkale Üniversitesi

*Corresponding author: Tayfun Öztaş

Özet

Turizm, kendisiyle doğrudan ve dolaylı ilişkili faaliyetlerle ülke ekonomilerinin gelişmesine katkı sunan önemli bir sektördür. Turizm sektörünün sıklıkla ülkelerin sahip olduğu doğal ve kültürel varlıkların bulunduğu destinasyonların ziyaret edilmesiyle sınırlı olduğu düşünülmektedir. Ancak, bu sektör çok sayıda dış faktörden etkilenen ve bu nedenle kırılğan bir yapıya sahiptir. Sektörü etkileyen faktörler, genel olarak ekonomi, ulaşırma altyapısı, iklim, işgücü piyasası, tedarik zinciri, bilgi ve iletişim teknolojileri ve çevresel sürdürülebilirlik ile ilişkilidir. Ülkeler, gelen turist sayısını artırarak ve bu gelen turistlere farklı deneyim imkânları sunarak kişi başı harcama tutarlarının artmasını, dolayısıyla daha çok gelir elde etmek istemektedir. Ancak, artan küresel rekabet nedeniyle ülkelerin turistler için çekici olması, rekabetçi fiyatlardan çok daha fazla faktöre bağlıdır. Bu çalışma, seçilen Akdeniz ülkelerinin turizm sektöründeki performanslarını karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Ülkelerin performansları çok sayıda kritere bağlı olduğundan çalışmada Çok Kriterli Karar Verme yöntemleri kullanılarak bir karşılaştırma yapılmıştır. Kriter ağırlıklarını belirlemede LOGSTA, ülkeleri sıralamada ise RAM yöntemlerinden yararlanılmıştır. Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayımlanan Seyahat ve Turizm Gelişme Endeksi 2024 verileri ile yapılan analizde "seyahat ve turizm kaynakları" kriterleri en önemli kriter; Fransa ise en yüksek performansı gösteren ülke olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Logsta, Performans Değerlendirme, Ram, Turizm

Tourism Performance Evaluation of Countries With Mcdm Methods: Logsta-Ram Approach

Abstract

Tourism is a vital sector that contributes to countries' economies through direct and indirect activities. It is commonly thought that the tourism sector is limited to visiting destinations where natural and cultural assets are located. However, this sector has a vulnerable structure that is affected by many external factors. These factors are related to economy, transportation infrastructure, climate, labor market, supply chains, information and communication technologies, and environmental sustainability in general. Countries aim to increase visitor per capita expenditure and consequently, their revenues by raising the number of visitors and enhancing diverse experience opportunities. However, the attractiveness of countries depends on many factors beyond just competitive prices due to increasing global competition. This study aims to compare the tourism performance of selected Mediterranean countries. The performance comparison was conducted using Multi-Criteria Decision-Making methods, considering multiple factors. The LOGSTA and RAM methods were utilized to determine criteria weights and rank the countries, respectively. The analysis was based on the Travel & Tourism Development Index 2024 dataset published by the World Economic Forum. The results show that the "travel and tourism resources" criterion was determined as the most important criterion, and France was identified as the best-performing alternative.

Keywords: Logsta, Performance Evaluation, Ram, Tourism

Makale id= 98

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9438-5882

Üniversite Öğrencilerinin Yeme Tutumlarını Belirlemeye Yönelik Araştırma: Hitit Üniversitesi Örneği

Doç.Dr. Esra Özata Şahin¹ , Araştırmacı Öğrenci Mücella Altunbay¹

¹Hitit Üniversitesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin yeme tutumlarını incelemek ve yeme bozukluğu risk düzeylerini belirlemektir. Beslenme alışkanlıkları, özellikle genç yetişkinlik döneminde bireylerin fiziksel ve psikolojik sağlığı üzerinde önemli etkilere sahiptir. Bu çalışma, 2025-2026 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Dönemi'nde öğrenim gören 409 üniversite öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin yeme tutumlarını değerlendirmek amacıyla Yeme Tutum Testi (EAT-26) kullanılmıştır. Veriler tanımlayıcı istatistikler ve ki-kare testi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin EAT-26 toplam puan ortalaması $17,02 \pm 11,13$ olarak bulunmuş ve katılımcıların %36,2'sinin yeme bozukluğu açısından riskli grupta yer aldığı belirlenmiştir. Cinsiyet değişkenine göre yapılan analizlerde, kadın öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla daha yüksek risk düzeyine sahip olduğu ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır. Elde edilen bulgular, üniversite öğrencileri arasında yeme bozukluğu riskinin dikkate alınması gereken bir düzeyde olduğunu göstermekte ve sağlıklı beslenme alışkanlıklarının desteklenmesine yönelik çalışmaların önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yeme Tutumu, Yeme Tutum Testi, Sağlıklı Beslenme, Yeme Bozukluğu

Research On Determining the Eating Attitudes of University Students: the Case of Hitit University

Abstract

The aim of this study is to examine the eating attitudes of university students and determine their risk levels for eating disorders. Nutritional habits have significant effects on the physical and psychological health of individuals, especially during young adulthood. This study was conducted with 409 university students studying in the Fall Semester of the 2025-2026 academic year. The Eating Attitudes Test (EAT-26) was used to evaluate the students' eating attitudes. Data were analyzed using descriptive statistics and the chi-square test. As a result of the research, the mean total EAT-26 score of the students was found to be 17.02 ± 11.13 , and it was determined that 36.2% of the participants were in the high-risk group for eating disorders. In the analyses conducted according to the gender variable, it was found that female students had a higher risk level compared to male students, and this relationship was statistically significant. The findings indicate that the risk of eating disorders among university students is at a level that should be taken into consideration and highlight the importance of studies aimed at supporting healthy eating habits.

Keywords: Eating Attitudes, Eating Attitudes Test, Healthy Eating, Eating Disorder

Makale id= 45

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4725-0739

**Üürenelim Gagauzça! Öğretim Setinin Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni
Yeterlilikleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi**

Dr. Mehmet Fatih Dinçaslan¹

¹Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, Mariya Mavrodi tarafından hazırlanan ve 2021 yılında Komrat'ta yayınlanan “Üürenelim Gagauzça!” öğretim setini, Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni (D-AOBM) tarafından belirlenen standartlar ve dil yetkinlik seviyeleri bağlamında incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Gagauzcanın yabancı dil olarak öğretimi için tasarlanan “Üürenelim Gagauzça!” (A1, A2, B1 ve B2) yöntem kitapları D-AOBM yeterlilikleri açısından incelenmiştir. İnceleme sürecinde nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ve içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, setin D-AOBM'nin temel felsefesi olan “eylem odaklı yaklaşımı” merkeze aldığını göstermektedir. Set, dili sadece bir kurallar bütünü olarak değil, sosyal bir aktörün iletişim kurma aracı olarak ele almaktadır. Her seviye, D-AOBM'nin “yapabilirlik” ifadeleriyle uyumlu tematik ünitelerle yapılandırılmıştır. Başlangıç seviyelerinde (A1-A2) somut ihtiyaçlara yönelik temel iletişim becerileri, sarmal bir yapıyla sunulan dil bilgisi (isim cümleleri, hal ekleri vb.) ve gündelik söz varlığına odaklanırken; orta seviyelerde (B1-B2) daha karmaşık dil yapıları (zarf-fiiller, birleşik zamanlar vb.) ve soyut tartışma konularına geçiş yapılmıştır. Kitap setinin en güçlü yönlerinden biri, dört temel dil becerisinin (dinleme, okuma, konuşma ve yazma) her üniteye dengeli bir şekilde dağıtılmasıdır. Özellikle her ünitenin sonunda yer alan “Kantarlamak” (Öz Değerlendirme) bölümleri, öğrencinin kendi gelişimini D-AOBM kriterlerine göre takip etmesini sağlayarak özerk öğrenmeyi desteklemektedir. Ayrıca içerikteki kültürel doku, Gagauz milli kimliğini dil öğretimiyle bütünleştirerek “çoğul kültürlü yetkinlik” hedefine hizmet etmektedir. Sonuç olarak “Üürenelim Gagauzça!” seti, D-AOBM'nin öngördüğü sistematik ve kademeli ilerleyişi başarıyla uygulayan akademik nitelikte bir eğitim materyalidir. Nitekim “Üürenelim Gagauzça!” (A1, A2, B1, B2) kitap setinin, D-AOBM temel ilkeleri ve seviye tanımlayıcıları ile akademik düzeyde tam bir uyum sergilediği ve dil öğretiminde modern, iletişimsel, eylem odaklı ve kademeli bir yaklaşımı benimsediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni, Eylem Odaklı Yaklaşım, Gagauzca, Temel Dil Becerileri.

Evaluation of the “Ürenelim Gagauzca!” Teaching Set Within the Framework of the Common European Framework of Reference for Languages

Abstract

This study provides a comprehensive evaluation of the “Ürenelim Gagauzca!” teaching set, authored by Mariya Mavrodi and published in Comrat in 2021, within the pedagogical framework and proficiency descriptors established by the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR). Specifically designed for the instruction of Gagauz as a foreign language, the series - comprising levels A1, A2, B1, and B2 - is analyzed to determine its alignment with international linguistic standards. The research utilizes qualitative methodologies, specifically document analysis and content analysis, to scrutinize the curriculum's structural and methodological efficacy. The findings reveal that the set is fundamentally anchored in the “action-oriented approach,” which perceives language learners not as passive recipients of grammatical rules, but as “social agents” engaging in purposeful communication. Each instructional level is meticulously organized around thematic units that correspond directly to the CEFR's “can-do” descriptors. At the initial stages (A1-A2), the focus is directed toward essential communicative competencies, utilizing a spiral curriculum to introduce fundamental syntax and high-frequency vocabulary. Conversely, the intermediate stages (B1-B2) facilitate a sophisticated transition toward complex linguistic constructs, including nuanced adverbial forms and compound tenses, while engaging with abstract socio-cultural discourse. A primary merit of the “Ürenelim Gagauzca!” series is its equitable integration of the four macro-skills: listening, reading, speaking, and writing. Furthermore, the inclusion of “Kantarlamak” (Self-Assessment) modules at the conclusion of each unit fosters learner autonomy, encouraging students to reflexively monitor their proficiency against standardized metrics. By synthesizing Gagauz cultural heritage with modern linguistic pedagogy, the set also effectively advances the objective of “pluricultural competence.” Ultimately, the series represents a rigorous academic contribution to the field, demonstrating full structural alignment with the CEFR's principles of progressive and communicative language acquisition.

Keywords: Common European Framework of Reference for Languages, Action-Oriented Approach, Gagauz Language, Basic Language Skills.

Makale id= 52

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0251-5895>

Yabancı Dil Eğitiminde Yapay Zekâ Destekli Konuşma Materyallerine Öğretmen Adaylarının Yaklaşımlarının İncelenmesi
ulusal Akademik Gelenekler ve Aile Araştırmalarının Yapılandırılması: Almanya ve Türkiye’deki Doktora Tezlerinin Bourdieucu Bir Analizi

Doç.Dr. Bora Başaran¹

¹Anadolu Üniversitesi

*Corresponding author: Bora BAŞARAN

Özet

Bu araştırma projesi, Almanya ve Türkiye’deki üniversitelerde hazırlanan doktora tez konularını karşılaştırmalı olarak inceleyerek, aile temasının farklı ulusal akademik geleneklerdeki yapısını analiz etmeyi amaçlamaktadır. Çalışmanın veri seti, 2019-2024 yılları arasında her iki ülkede sunulan 645 doktora tezinden oluşmaktadır (n = 278 Alman; n = 367 Türk). Teorik çerçeve, Pierre Bourdieu’nün alan teorisi ve bilgi sosyolojisi perspektifiyle geliştirilmiştir. Analiz, ulusal akademik habitusun aile odaklı bilgi üretimini ve meşrulaştırılmasını nasıl şekillendirdiğine odaklanmaktadır. Tematik analiz bulguları, aile araştırmalarının yalnızca içerikle değil, ulusal akademik alanlardaki epistemolojik yönelimlerle yapılandığını göstermektedir. Alman tezleri ağırlıklı olarak sosyoloji bünyesinde göç ve entegrasyona odaklanırken; Türk tezleri eğitim, psikoloji ve sosyal hizmet alanlarına dağılmakta; değer aktarımı ve kuşaklararası dinamikleri vurgulamaktadır. Sonuçlar, akademik alanların disiplinler sınırlar ve ulusal habitusun kesiştiği sembolik güç alanları olarak nasıl işlediğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akademik Habitus; Aile Araştırmaları; Alan Teorisi; Ulusal Akademik Gelenekler; Bilgi Sosyolojisi

National Academic Traditions and the Structuring of Family Research: A Bourdieusian Analysis of Doctoral Dissertations in Germany and Turkey

Abstract

This research project aims to analyze the structure of the family theme across different national academic traditions by comparatively examining doctoral dissertation topics from universities in Germany and Turkey. The dataset consists of 645 doctoral dissertations submitted in both countries between 2019 and 2024 ($n = 278$ German; $n = 367$ Turkish). The theoretical framework is developed based on Pierre Bourdieu's field theory and a sociology of knowledge perspective. The analysis focuses on how national academic habitus shapes the production and legitimation of family-oriented knowledge. Findings from the thematic analysis indicate that family research is structured not only by content but also by epistemological orientations within national academic fields. While German dissertations primarily focus on migration and integration within sociology, Turkish dissertations are distributed across education, psychology, and social work, emphasizing value transmission and intergenerational dynamics. Overall, the results demonstrate how academic fields function as sites of symbolic power where disciplinary boundaries and national habitus intersect.

Keywords: Academic Habitus; Family Research; Field Theory; National Academic Traditions; Sociology of Knowledge

Makale id= 152

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8740-7908

Yakınmaya Verilen Karşılıklar: Farklı Bağlamsal Ortamlarda Bir İnceleme

Dr. Öğretim Üyesi Taylan Akal¹

¹Hacettepe Üniversitesi

Özet

Yakınma, dolaylı ve yüz tehdit etmeyen bir şikâyet türü olup dışavurumcu bir söz eylem olarak sınıflandırılır. Doğrudan şikâyetler yüz tehdit edici olarak kabul edilirken (Brown ve Levinson, 1987), yakınma dayanışma oluşturan, yakınlık ve ortak tutumları teşvik eden bir araç olarak tanımlanmıştır. Bu çalışma, Türkçe konuşucuların farklı kişilerarası ortamlarda yakınmaya verdikleri tepkileri değiştirip değiştirmediklerini incelemektedir. Çalışmaya otuz ana dili Türkçe olan dil kullanıcısı katılmıştır. Veriler, üç bağlama dağıtılmış dokuz senaryodan oluşan bir Söylem Tamamlama Aracı (DCT) aracılığıyla toplanmıştır: arkadaşlar arasındaki konuşmalar, aile üyeleri arasındaki konuşmalar ve yabancılar arasındaki konuşmalar. Katılımcılar altı tepki kategorisinden birini seçmiştir: konu değiştirme, soru sorma, karşı çıkma, şaka/takılma, öğüt verme/ders verme ve katılma/teselli etme. Bulgular, bağlamsal açıdan belirgin farklılıklar ortaya koymaktadır. Arkadaşlar arasındaki konuşmalarda en sık görülen tepki teselli etme olmuş; bu durum, Allami (2006)'nin bulgularıyla örtüşerek resmiyetin düşük olduğu ortamlarda dayanışmayı vurgulamıştır. Aile içi etkileşimlerde ise karşı çıkma, teselli etmeden biraz daha sık görülmüş; bu da yakın ilişkilerde görüş ayrılıklarına daha açık olduğunu göstermektedir. Yabancılar arasındaki konuşmalarda en çok tercih edilen strateji öğüt verme/ders verme olmuş; bunu yakından teselli etme ve soru sorma izlemiş, karşı çıkma ise en az görülen tepki olmuştur. Genel olarak sonuçlar, Türkçe konuşucuların toplumsal mesafeye göre edimbilimsel tercihlerini uyarladıklarını göstermektedir. Teselli etme, resmiyetin düşük olduğu bağlamlarda temel bir dayanışma stratejisi olarak işlev görürken; karşı çıkma ve öğüt verme stratejileri sırasıyla aile içi ve toplumsal olarak mesafeli etkileşimlerde daha belirgin hâle gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Söz Eylemler, Yakınma, Bağlamsal Değişkenlik

Responses to Gripping: A Study Across Different Contextual Settings

Abstract

Gripping is an indirect and non-face-threatening type of complaint classified as an expressive speech act. While direct complaints are considered face-threatening (Brown and Levinson, 1987), gripping has been described as a solidarity-building device that fosters rapport and shared attitudes. The present study examines whether Turkish speakers vary their responses to gripping across different interpersonal settings. Thirty native Turkish speakers participated in the study. Data were collected through a Discourse Completion Task (DCT) consisting of nine scenarios distributed across three contexts: conversations between friends, between family members, and between strangers. Participants selected one of six response categories: topic switch, question, contradiction, joking/teasing, advice/lecture, and agreement/commiseration. Findings reveal clear contextual variation. In conversations between friends, commiseration emerged as the most frequent response, aligning with Allami (2006)'s findings and highlighting solidarity in informal settings. In family interactions, contradiction was slightly more frequent than commiseration, suggesting greater openness to disagreement among intimates. In conversations between strangers, advice/lecture was the most preferred strategy, closely followed by commiseration and questions, while contradiction was least frequent. Overall, the results indicate that Turkish speakers adjust their pragmatic choices according to social distance. Commiseration functions as a primary solidarity strategy in informal contexts, whereas contradiction and advice become more prominent in family and socially distant interactions, respectively.

Keywords: Speech Acts, Gripping, Contextual Variation

Makale id= 84

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009 0005 4258 0474

Yapay Zekâ Destekli Dijital Pazarlamanın Müşteri Deneyimi ve Çevrimiçi Satın Alma Niyeti Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi

Araştırmacı Sude Dinçer¹ , Doç.Dr. Mahmut Akgül¹

¹Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi

Özet

Bu çalışma, dijital pazarlamanın dönüşüm sürecini, temel stratejilerini, ölçüm metriklerini ve yapay zekâ teknolojilerinin pazarlama faaliyetlerine entegrasyonunu kapsamlı biçimde incelemektedir. Dijitalleşmenin hız kazanmasıyla birlikte geleneksel pazarlama yöntemleri yerini daha ölçülebilir, veri odaklı ve kişiselleştirilebilir dijital pazarlama uygulamalarına bırakmıştır. Araştırmada SEO, SEM, sosyal medya pazarlaması, içerik pazarlaması, influencer pazarlaması, performans pazarlaması ve yeniden pazarlama gibi güncel dijital stratejiler ele alınarak bu stratejilerin işletmelerin rekabet gücü, marka bilinirliği ve müşteri etkileşimi üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Ayrıca CPC, CPM, CTR, CPA ve ROI gibi temel dijital pazarlama metriklerinin kampanya performansını ölçmedeki rolü açıklanmıştır. Çalışmanın önemli bir bölümünde yapay zekâ teknolojilerinin müşteri deneyimini iyileştirme, kişiselleştirme, tahminleme, otomasyon ve karar destek süreçlerindeki katkıları analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, yapay zekâ destekli dijital pazarlama uygulamalarının işletmelere sürdürülebilir rekabet avantajı sağladığını ve pazarlamanın geleceğinde stratejik bir rol üstlendiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Pazarlama, Müşteri Deneyimi, Yapay Zekâ.

Examining the Impact of AI-Powered Digital Marketing On Customer Experience and Online Purchase Intention

Abstract

This study comprehensively examines the transformation of digital marketing, its core strategies, performance metrics, and the integration of artificial intelligence technologies into marketing practices. With the acceleration of digitalization, traditional marketing methods have increasingly been replaced by more measurable, data-driven, and personalized digital marketing approaches. The research discusses current digital marketing strategies, including SEO, SEM, social media marketing, content marketing, influencer marketing, performance marketing, and remarketing, and evaluates their impact on businesses' competitiveness, brand awareness, and customer engagement. In addition, the study explains the role of key digital marketing metrics such as CPC, CPM, CTR, CPA, and ROI in measuring campaign performance. A significant part of the research focuses on analyzing how artificial intelligence technologies contribute to enhancing customer experience, personalization, predictive analytics, automation, and decision-support processes. The findings indicate that AI-powered digital marketing applications provide businesses with a sustainable competitive advantage and play a strategic role in shaping the future of marketing.

Keywords: Artificial Intelligence, Customer Experience, Digital Marketing.

Makale id= 135

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7267-4184

Yapay Zekanın Grassroots İletişimindeki Rolü: Fırsatlar ve Riskler Üzerine Bir Analiz

Doç.Dr. Zühal Akbayır¹

¹Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi

Özet

Grassroots iletişim (halk tabanlı iletişim), bir kampanyanın ya da kamusal bir mesajın, kurumlar tarafından yukarıdan aşağıya doğru aktarılması yerine, bireyler ve yerel topluluklar aracılığıyla tabandan yukarıya doğru yayılması sürecine dayanan iletişim biçimidir. Dijitalleşme sürecindeki gelişmeler ve yapay zeka araçlarının yükselişiyle birlikte grassroots iletişim, taban hareketinin yanı sıra, algoritmalar ve yapay zekâ destekli araçlarla iç içe geçmiş hibrit bir yapıya dönüşmüştür. Bu önemden hareketle çalışma, yapay zeka araçlarını, grassroots iletişimindeki destekleyici rolünün yanı sıra, manipülasyon riski ve etik kaygılar ekseninde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Yapay zekânın grassroots iletişimi nasıl hızlandırdığı, mesajları yerel bağlamlara uyarladığı ve katılımı artırdığı analiz edilirken, yapay zekâ kullanımının özgünlük, samimiyet ve manipülasyon riskleri gibi etik sorunları da beraberinde getirdiği vurgulanmaktadır. Çalışma, yapay zekânın grassroots iletişimi merkezîleştirilen bir unsurdan ziyade, taban hareketlerinin kapasitesini artıran bir iletişim ve halkla ilişkiler aracı olarak konumlandırılması gerektiğini savunmaktadır. Sonuç olarak çalışma, yapay zekâ ile desteklenen grassroots iletişimin, halkla ilişkiler çalışmalarına yeni kuramsal ve metodolojik açılımlar sunduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Grassroots İletişim, Yapay Zeka, Halkla İlişkiler

The Role of Artificial Intelligence in Grassroots Communication: An Analysis of Opportunities and Risks

Abstract

Grassroots communication is a form of communication based on the process of spreading a campaign or public message from the bottom up through individuals and local communities, rather than from the top down by institutions. With developments in the digitalization process and the rise of artificial intelligence tools, grassroots communication has transformed into a hybrid structure intertwined with algorithms and AI-powered tools, in addition to grassroots movements. Based on this importance, the study aims to evaluate the supportive role of artificial intelligence tools in grassroots communication, as well as the risk of manipulation and ethical concerns. While analyzing how artificial intelligence accelerates grassroots communication, adapts messages to local contexts, and increases participation, the study emphasizes that the use of artificial intelligence also brings ethical issues such as authenticity, sincerity, and manipulation risks. The study argues that artificial intelligence should be positioned as a communication and public relations tool that enhances the capacity of grassroots movements rather than as an element that centralizes grassroots communication. Ultimately, the study reveals that grassroots communication supported by artificial intelligence offers new theoretical and methodological insights for public relations work.

Keywords: Grassroots Communication, Artificial Intelligence, Public Relations

Makale id= 116

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9279-7699, TBTK-0163-0967

Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Okul Öncesi Dönemde Çocukların Sosyal Becerilerine Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Nihan Turhan¹ , Araştırmacı Tuba Çelebi¹

¹Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi

*Corresponding author: TUBA ÇELEBİ

Özet

Bu araştırma okul öncesi dönemde uygulanan yaratıcı drama etkinliklerinin çocukların sosyal becerileri üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden açıklayıcı durum çalışması şeklinde tasarlanmıştır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiş sekiz okul öncesi öğretmeninden oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda yaratıcı drama etkinliklerinin çocukların sosyal becerilerini etkilediği, bu etkinlikler sayesinde çocukların kendilerini daha iyi ifade ettikleri ve iletişim becerilerinin olumlu yönde geliştiği saptanmıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmeden elde edilen bulgular ışığında yaratıcı drama etkinliklerinin çocukların sosyal becerilerine etkisi konusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Sosyal Beceri, Yaratıcı Drama

The Effect of Creative Drama Activities On Social Skills in Presschool Children

Abstract

This study aimed to examine the effects of creative drama activities implemented in the preschool period on children's social skills. The research was designed as an explanatory case study, one of the qualitative research methods. The study group consisted of eight preschool teachers selected through criterion sampling, a purposive sampling technique. Data were collected using a semi-structured interview form and analyzed through content analysis. The results of the research revealed that creative drama activities significantly influence children's social skills, enabling them to express themselves more effectively and contributing positively to the development of their communication skills. In light of the findings obtained from the interviews with the teachers, several recommendations were provided regarding the role of creative drama in fostering social skill development in early childhood education.

Keywords: Preschool Education, Social Skills, Creative Drama

Makale id= 128

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6282-2152>

Yaratıcı Yolculuklar: Okul Öncesi Yapay Zeka Etkinlikleriyle Çocukların Hikaye Dünyalarını Keşfedilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Hatice Cilsalar-Sagnak¹, Eda Çitil¹

¹Yozgat Bozok Üniversitesi

Özet

Eğitim ortamlarında kullanımı hızla yaygınlaşan yapay zeka destekli uygulamaların okul öncesi eğitimde kullanımı ve çocuklar üzerindeki etkilerinin incelenmesi önem taşımaktadır. Bu nedenle mevcut araştırmada çocuklarının yaratıcılıklarına yapay zeka destekli etkinliklerin etkisinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Temel olarak bu araştırma kapsamında; okul öncesi çocuklarının yaratıcılığını destekleyici yapay zeka destekli etkinlik tasarımlarının uygulanması, bu etkinliklerin çocukların yaratıcılığı üzerindeki etkilerinin ve öğretmenin bu etkinlik uygulamaları ile ilgili görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaca ulaşmak için araştırma aksiyon araştırması olarak tasarlanmıştır. Araştırma katılımcıları Yozgat il merkezinde il milli eğitim müdürlüğüne bağlı kurumlardan birinde görev yapmakta olan ve araştırmaya gönüllü olarak katılmayı tercih eden öğretmenlerden bir öğretmen ve sınıfındaki okul öncesi çocuklarından oluşmaktadır. Araştırma kapsamında veriler Yalçın ve Çiçekler (2021) tarafından geliştirilen Yaratıcılık ölçeği ile, görüşme ve gözlem formları aracılığıyla toplanmıştır. Veri toplama sürecinde etkinlik tasarımlarının uygulanmasından önce ve sonra olmak üzere iki kez ölçek aracılığıyla veriler toplanmıştır. Bununla birlikte uygulama sürecinde öğretim ortamında gözlemler ve uygulama sonrasında öğretmenle görüşmeler yapılmıştır. Yürütülmesi planlanan etkinlik tasarımlarının uygulamalarının okul öncesi çocuklarının yaratıcılık puanlarına olumlu katkıda bulunması ve öğretmenin etkinlik tasarımı esnasında olumlu görüşe sahip olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zeka, Okul Öncesi, Yaratıcılık, Öykü Temelli Öğrenme

Creative Journeys: the Exploration of Children's Story Worlds Through Preschool AI Activities

Abstract

The use of AI-powered applications, which are rapidly becoming widespread in educational settings, and their effects on children in preschool education are of great importance. Therefore, this research aims to determine the impact of AI-powered activities on children's creativity. Essentially, this research focuses on implementing AI-powered activity designs that support the creativity of preschool children, examining the effects of these activities on children's creativity, and analyzing teachers' opinions regarding the application of these activities. To achieve this goal, the research is designed as an action research study. The research participants consisted of a teacher working in an institution affiliated with the Provincial Directorate of National Education in Yozgat city center, who voluntarily chose to participate in the research, and preschool children in her class. Data were collected using the Creativity Scale developed by Yalçın and Çiçekler (2021), as well as through interview and observation forms. Data were collected twice using the scale: before and after the implementation of the activity designs. In addition, observations were made in the teaching environment during the implementation process, and interviews were conducted with the teacher after the implementation. The planned activity designs were found to have positively contributed to the creativity scores of preschool children, and the teacher had a positive opinion during the activity design process.

Keywords: Artificial Intelligence, Preschool Education, Creativity, Story-Based Learning

Makale id= 49

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-2697-9750

**Yüksek Enflasyon Ortamında Vergi Gelirlerinin Reel Değeri:Tanzi Etkisi Bağlamında
Türkiye Örneği**

Dr. Öğretim Üyesi İsa Altınışık¹

¹Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu

Özet

Enflasyon, verginin tahakkuk etmesi ve tahsilatı arasındaki zaman gecikmesi olduğu için kamu gelirlerini reel olarak azaltır. Kamu gelirlerindeki bu azalma özellikle gelişmekte olan ülkelerde mali sürdürülebilirlik açısından önemli bir sorun oluşturur. Türkiye ekonomisi, geçmişte uzun süreli yüksek enflasyon deneyimi ve son yıllarda yeniden artan enflasyon oranları nedeniyle Tanzi Etkisi'ni yaşamaktadır. Kamu gelirlerinin en önemli bileşenlerinden birisi vergi gelirleridir. Vergi gelirleri, devletin ekonomik ve sosyal işlevlerini yerine getirebilmesi açısından hayati öneme sahiptir. Vergi gelirlerinin sürdürülebilirliği, yalnızca nominal büyüklükleriyle değil, aynı zamanda reel değerleriyle de değerlendirilmelidir. Özellikle yüksek enflasyon dönemlerinde, nominal vergi gelirlerinde artış yaşansa dahi bu artış reel olarak bir iyileşmeye işaret etmeyebilir. Enflasyon, kamu maliyesini çok yönlü biçimde etkileyen makroekonomik bir olgudur. Harcama artışları, borçlanma maliyetleri ve gelir dağılımı üzerindeki etkilerinin yanı sıra, vergi gelirlerinin reel değerini azaltıcı etkisi literatürde Olivera-Tanzi Etkisi olarak adlandırılmaktadır. Tanzi Etkisi, özellikle vergi tahsilat süreçlerinin yavaş ve enflasyon oranlarının yüksek olduğu ekonomilerde daha belirgin hale gelmektedir. İlk kez Olivera (1967) ve daha sonra Tanzi (1977, 1978) tarafından sistematik biçimde ele alınmıştır. Literatürde sıklıkla Tanzi Etkisi ile enflasyon vergisi kavramları karıştırılmaktadır. Enflasyon vergisi, para arzının artması yoluyla devletin reel kaynak transferi sağlamasını ifade ederken; Tanzi Etkisi, mevcut vergi sisteminin enflasyon karşısında etkinliğini kaybetmesi anlamına gelmektedir. Dolayısıyla Tanzi Etkisi, kamu maliyesi açısından olumsuz bir gelir kaybını ifade eder.

Anahtar Kelimeler: Enflasyon, Tanzi Etkisi, Vergi Gelirleri, Kamu Maliyesi

The Real Value of Tax Revenues in a High Inflation Environment: the Türkiye Example in the Context of the Tanzi Effect

Abstract

Inflation reduces government revenues in real terms because it is the time lag between the accrual and collection of taxes. This decrease in government revenues poses a significant problem for fiscal sustainability, especially in developing countries. The Turkish economy is experiencing the Tanzi effect due to its past experience with prolonged high inflation and the renewed increase in inflation rates in recent years. Tax revenue is one of the most important components of public revenue. It is vital for the state to fulfill its economic and social functions. The sustainability of tax revenue should be evaluated not only in terms of its nominal value but also its real value. Especially during periods of high inflation, even if there is an increase in nominal tax revenue, this increase may not necessarily indicate a real improvement. Inflation is a macroeconomic phenomenon that affects public finances in multifaceted ways. In addition to its effects on increased spending, borrowing costs, and income distribution, its effect on reducing the real value of tax revenues is referred to in the literature as the Olivera–Tanzi effect. The Tanzi effect is particularly pronounced in economies where tax collection processes are slow and inflation rates are high. It was first systematically addressed by Olivera (1967) and later by Tanzi (1977, 1978). In the literature, the Tanzi effect and inflation tax are often confused. An inflation tax refers to the government providing a real transfer of resources through an increase in the money supply, while the Tanzi effect means that the existing tax system loses its effectiveness against inflation. Therefore, the Tanzi effect represents a negative revenue loss for public finances.

Keywords: Inflation, Tanzi Effect, Tax Revenues, Public Finance

Makale id= 95

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8711-6561

“katılımcıların Demografik Özellikleri Tablo 1’de Sunulmaktadır” Tüketici Araştırmalarında Demografik Verilerin Analizlerinin Kullanımına İlişkin Keşfedici Bir Araştırma

Doç.Dr. Tamer Baran¹

¹Pamukkale Üniversitesi

*Corresponding author: Tamer Baran

Özet

Bu çalışmanın amacı pazarlama araştırmalarında örneklemini tüketicilerin oluşturduğu çalışmalarda demografik bilgilerin sunumu ve analiz durumunu ortaya koymaktır. Çalışmada TR Dizinde taranan “tüketici” başlıklı dergilerde yayımlanmış makaleler incelenmiştir. Çalışmada, araştırmanın amacını gerçekleştirmek için içerik analizi gerçekleştirilmiş ve sıklık analizi kullanılmıştır. Bu bağlamda 193 makalenin 143’ünün araştırma makalesi olduğu, araştırma makalelerinden 111’inin nicel araştırma olduğu bulunmuştur. Söz konusu 111 makalenin 99’unda araştırmanın örneklemini tüketicilerin oluşturduğu ortaya konulmuştur. Söz konusu 99 makaleden 78’inde örnekleme ilişkin demografik bulguların yer aldığı tespit edilmiştir. Bulgular, demografik verilerin sunulduğu 78 çalışmanın yalnızca 25’inde (%32,05) demografik verilere ilişkin analizin gerçekleştirildiğini 53’ünde ise (%67,95) demografik verilere ilişkin analizin gerçekleştirmediğini ortaya koymuştur. Çalışmanın sonunda bulgular doğrultusunda araştırmacılara öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Pazarlama Araştırmaları, Metodoloji, Tüketici Demografisi

Abstract

The aim of this study is to reveal the presentation and analysis status of demographic information in marketing research studies where the sample consists of consumers. For this purpose, articles published in journals indexed in TR Dizin and containing the term "consumer" in their titles were examined. Content analysis was conducted within the scope of the research, and frequency analysis was used for data evaluation. Among the 193 articles reviewed, 143 were identified as research articles. Of these, 111 employed quantitative research methods. It was found that in 99 of these 111 quantitative studies, the sample consisted of consumers. Among these 99 studies, 78 included demographic findings related to the sample. However, only 25 of the 78 studies (32.05%) included an analysis of the demographic data, while the remaining 53 (67.95%) did not perform any analysis regarding the demographic information. Based on these findings, the study concludes with recommendations for researchers to place greater emphasis on the analysis of demographic data in marketing research.

Keywords: Marketing Researches, Methodology, Consumer Demographics

Makale id= 108

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0005-4264-5231

Bir Otomotiv Yan Sanayi Firmasında Taşıyıcı Parça Üretim Sürecinin Değer Akış Haritalama Tekniği ile İyileştirmesi

Araştırmacı Gülben Eroğlu¹

¹Aksaray Üniversitesi

*Corresponding author: Gülben EROĞLU

Özet

Bu çalışmada, otomotiv yan sanayi sektöründe üretimi gerçekleştirilen taşıyıcı parçanın üretim süreci, hammadde tedarikinden nihai ürünün müşteriye teslimatına kadar olan süreç kapsamlı ve sistematik bir yaklaşımla analiz edilmiştir. Üretim sürecinin mevcut durumu, süreç içi faaliyetlerin ayrıntılı incelenmesi amacıyla Değer Akış Haritalama (Value Stream Mapping - VSM) yöntemiyle modellenmiş, süreçteki israflar, darboğazlar ve değer katmayan faaliyetler nesnel veriler ışığında tespit edilmiştir. Belirlenen iyileştirme alternatiflerinin çok boyutlu değerlendirilmesi için Analitik Hiyerarşi Süreci (Analytic Hierarchy Process - AHP) yöntemi kullanılarak maliyet, üretim süresi, uygulanabilirlik ve sürdürülebilirlik kriterleri kapsamında kapsamlı bir önceliklendirme yapılmıştır. Bu değerlendirme sonucunda, üretim hattında hazırlık sürelerinin minimize edilmesine yönelik Single-Minute Exchange of Die (SMED) yöntemi, sürecin etkinliği açısından öncelikli iyileştirme stratejisi olarak belirlenmiştir. Çalışma kapsamında SMED metodolojisi uygulanarak hazırlık sürelerinde anlamlı iyileştirmeler sağlanmış; yapılan iyileştirmelerin üretim çevrim süresi, işgücü verimliliği ve üretim maliyetleri üzerindeki etkileri niceliksel analizlerle ortaya konmuştur. Elde edilen bulgular, önerilen iyileştirme yaklaşımlarının üretim süreçlerinin optimizasyonunda etkin olduğunu ve yan sanayi üretiminde rekabet gücünü artırıcı katkılar sağladığını göstermektedir. Bu çalışma, otomotiv yan sanayi üretim süreçlerinde yalın üretim tekniklerinin entegrasyonuna dair uygulamalı ve metodolojik bir çerçeve sunmakta, alan yazına önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yalın Üretim, Performans Göstergeleri, Smed, Vsm, Ahp

“enhancing the Production Process of Carrier Parts in An Automotive Sub-Supplier Through Value Stream Mapping (Vsm)”

Abstract

In this study, the production process of a carrier part manufactured in the automotive sub-supplier sector was analyzed in a comprehensive and systematic manner, covering the entire process from raw material supply to final product delivery to the customer. The current state of the production process was modeled using Value Stream Mapping (VSM) to enable a detailed examination of in-process activities, and process inefficiencies, bottlenecks, and non-value-adding activities were identified based on objective data. For a multi-dimensional evaluation of the identified improvement alternatives, the Analytic Hierarchy Process (AHP) was employed to prioritize options comprehensively considering criteria such as cost, production lead time, feasibility, and sustainability. As a result of this evaluation, the Single-Minute Exchange of Die (SMED) methodology, aimed at minimizing setup times on the production line, was determined as the primary improvement strategy to enhance process efficiency. Within the scope of the study, the SMED methodology was applied to achieve significant reductions in setup times, and the effects of the implemented improvements on production cycle time, labor efficiency, and production costs were quantified through detailed analyses. The findings indicate that the proposed improvement approaches are effective in optimizing production processes and contribute to enhancing the competitive performance of sub-supplier manufacturing operations. This study provides a practical and methodological framework for the integration of lean manufacturing techniques in automotive sub-supplier production processes, representing a significant contribution to the relevant literature.

Keywords: Lean Manufacturing, Performance Indicators (Kpıs), Smed, Value Stream Mapping (Vsm), Analytic Hierarchy Process (Ahp)

Makale id= 15

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0831-7462>

**Burulma Düzensizliği Olan Mevcut Betonarme Yapılarda Sürtünme Tipi
Sönümleyicilerin Deprem Performansa Olan Etkisinin Araştırılması**

Dr. Recep Suk¹

¹Genser Mühendislik Mimarlık inşaat san. ve Tic.Ltd. Sti.

Özet

Bu çalışmada, sürtünme tipi sönümleyicilerin (Damper) mevcut betonarme yapıların deprem performansına ve burulma düzensizliğine (A1) olan etkileri teorik olarak araştırılmıştır. Çalışma kapsamında, 6 katlı olarak tasarlanan betonarme yapı X ve Y doğrultularında dörder açıklıklı olacak şekilde planlanmıştır. Analizler sonucunda, mevcut yapının deprem performansı ve burulma düzensizliği değerlendirildiğinde, zemin kat kolonlarının %91,3'ünün Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği 2018 (TBDY 2018) hasar sınırlarını sağlamadığı görülmüştür. Ayrıca, zemin katta burulma katsayısının (η_{bi}) sınır değerinin %34,33 oranında aşıldığı tespit edilmiştir. Yapıya sismik sürtünme tipi damperler eklendiğinde ise, damperlerin etkin olduğu doğrultuda zemin kat kolonlarının TBDY 2018 hasar sınır şartlarını tamamen karşıladığı ve zemin kat burulma katsayısının kabul edilebilir sınırlar içinde kaldığı görülmüştür. Buna karşın, 3. ve 6. katlarda burulma katsayısının (η_{bi}) sınır değeri bir miktar aştığı belirlenmiştir. Bu çalışma, doğru kapasite ve konumda yerleştirilen sürtünme tipi damperlerin mevcut yapıların deprem performansı artırabileceğini ve burulma düzensizliği sorunlarını önemli ölçüde azaltabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Burulma Düzensizliği, Performans Analizi, Sürtünme Tipi Sönümleyici

Investigation of the Effect of Friction-Type Dampers On the Seismic Performance of Existing Reinforced Concrete Buildings With Torsional Irregularity

Abstract

In this study, the theoretical effects of friction-type dampers on the seismic performance and torsional irregularity (A1) of existing reinforced concrete buildings were examined. The six-story structure was planned with four bays in both the X and Y directions. Analysis results showed that 91.3% of the ground-story columns in the existing building did not meet the damage limits specified in the Turkish Building Earthquake Code 2018 (TBEC 2018). Additionally, the torsional irregularity coefficient (η_{bi}) at the ground story exceeded the allowable limit by 34.33%. After friction dampers were installed, all ground-story columns in the damper-effective direction satisfied TBEC 2018 damage requirements, and the ground-story torsional irregularity remained within acceptable limits. However, at the 3rd and 6th stories, η_{bi} slightly exceeded the limit. The study demonstrates that properly designed and strategically placed friction-type dampers can enhance seismic performance and significantly reduce torsional irregularity in existing structures.

Keywords: Friction-Type Damper, Performance Analysis, Torsional Irregularity

Makale id= 101

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0003-4140-1476

But Parçalama Bölümü Ergonomik Analizi ve İyileştirilmesi

Gülcan Avcıoğlu¹ , Dr. Öğretim Üyesi Hilal Atıcı Ulusu²

¹HasTavuk Gıda

²Balıkesir Üniversitesi

*Corresponding author: Gülcan Avcıoğlu

Özet

Bu çalışmada, bir beyaz et ve işlenmiş beyaz et üretim tesisinde yer alan but parçalama bölümünde, arka sırt yarı mamulü ile dolu kasaların palete yerleştirilmesi işlemi ele alınmıştır. Bu işlemi gerçekleştiren personelin iş yükü ve çalışma duruşları ergonomik analiz yöntemleri ile değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı, uygun olmayan çalışma duruşlarına bağlı olarak ortaya çıkabilecek kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarının belirlenmesi ve ergonomik risk düzeyinin ortaya konulmasıdır. Bu kapsamda personelin sürekli tekrarladığı eğilme, kaldırma, itme ve taşıma hareketleri; kasa ağırlıkları, kavrama şekli, taşıma mesafesi, yükün vücut merkezine olan yatay uzaklığı, hareket sıklığı, asimetrik duruşlar ve bel, boyun, kol ve bacak açıları gibi parametreler dikkate alınarak incelenmiştir. Ayrıca yaş, cinsiyet ve çalışma süresi gibi bireysel faktörler de değerlendirmeye dahil edilmiştir. Ergonomik risk analizi NIOSH Kaldırma Denklemi, BAUA Temel Özellikler Metodu ve REBA yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. NIOSH yöntemine göre farklı kaldırma senaryoları için hesaplanan kaldırma indeksinin (LI) tüm pozisyonlarda 1,25'in üzerinde olduğu ve işlemin tehlikeli sınıfta yer aldığı belirlenmiştir. BAUA yöntemine göre yük kaldırma risk skorunun 36, yük taşıma risk skorunun ise 40 olduğu ve her iki durumun da yüksek risk içerdiği tespit edilmiştir. REBA analizinde ise çalışma duruşlarına bağlı risk skorlarının orta ve yüksek seviyelerde olduğu görülmüştür. Mevcut durumun biyomekanik analizi için OpenSim 4.5 yazılımı kullanılmış; bazı bölgelerde eklem momentlerinin önerilen sınır değerlerini ve kas aktivasyonlarının %80 aktivasyon oranını aştığı belirlenmiştir. Elde edilen bulgular kasaların palete yerleştirilmesi

işleminin kas-iskelet sistemi rahatsızlığı riskleri içerdiğini göstermektedir. Bu sebeple mevcut manuel süreç yerine mekanik bir sistem önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ergonomi, İş Sağlığı, N1osh, Baua, Reba

Makale id= 106

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-1520-952X

Büyük Ölçekli Yazılım Ekosistemlerinde Devops Yönetişimi İçin Bağlam Duyarlı Bir Mühendislik Zekâsı Platformu

Selim Caba¹

¹Wingie Enuygun Group

*Corresponding author: Gökçe Başeken

Özet

Büyük ölçekli yazılım organizasyonlarında DevOps süreçleri, artan mikro-servisleşme, çoklu teknoloji yığınları ve hızla evrilen CI/CD pratikleri nedeniyle giderek daha karmaşık bir yapıya bürünmektedir. Özellikle yüzlerce projenin farklı ekipler tarafından, farklı programlama dilleri ve bağımlılık ekosistemleriyle geliştirilmesi; teknoloji envanteri yönetimi, güvenlik risklerinin bağlamsal değerlendirilmesi ve mimari görünürlük açısından ciddi yapısal sorunlar doğurmaktadır. Bu çalışma, söz konusu boşluğu hedefleyen ve mühendislik zekâsını merkezine alan Control Tower adlı bütünleşik bir yazılım yönetim platformunu önermektedir. Platform, GitLab tabanlı proje ekosistemlerinden otomatik veri toplayarak; kaynak kod, yapılandırma dosyaları, CI/CD tanımları, bağımlılık kilit dosyaları ve harici analiz çıktıları gibi dağınık teknik bilgileri tekil ve tutarlı bir bilgi katmanında birleştirmektedir. Bu sayede teknoloji katman analizi (PHP, Node.js, Go), paket ve sürüm takibi, güvenlik açıkları, kod kalitesi metrikleri ve servis bağımlılıkları, proje ve ekip bazlı olarak bütüncül biçimde izlenebilmektedir. Önerilen platformun temel yeniliklerinden biri, sürüm yayınlama öncesi karar süreçlerine entegre edilen bağlam duyarlı güvenlik kapısı (Takeoff Clearance) yaklaşımıdır. Bu mekanizma, güvenlik açıklarını yalnızca statik eşik değerlerine göre değerlendirmek yerine; servis kritikliğini, mimari bağımlılıkları, kullanım bağlamını ve geçmiş onay/istisna örüntülerini dikkate alan yarı-otonom bir karar destek modeli sunmaktadır. Son yıllarda yaygınlaşan yapay zekâ tabanlı geliştirme araçlarının (AI API anahtarları, kod asistanları ve model bazlı kullanım) organizasyon genelinde kontrolsüz biçimde yayılması, yeni bir yönetim problemi ortaya çıkarmaktadır. Önerilen platform, bu araçların kullanımını da

izlenebilir ve ölçülebilir hâle getirerek; maliyet yönetimi, güvenlik ve kaynak optimizasyonunu DevOps yönetişiminin ayrılmaz bir parçası olarak ele almaktadır. Sonuç olarak bu çalışma, klasik DevOps araç zincirlerinin ötesine geçerek; çok kaynaklı mühendislik verilerini bağlam duyarlı analiz eden, belirsizlik içeren karar noktalarında akıllı çıkarım mekanizmaları sunan ve bu çıktıları operasyonel süreçlere entegre eden ölçeklenebilir bir mühendislik zekâsı yaklaşımı ortaya koymaktadır. Önerilen mimari, büyük ölçekli yazılım organizasyonlarında operasyonel verimlilik, güvenlik olgunluğu ve mimari şeffaflık açısından önemli kazanımlar sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Devops Yönetişimi, Mühendislik Zekâsı, Bağlam Duyarlı Analiz, Büyük Ölçekli Yazılım Sistemleri, Mikroservis Mimarileri, Cı/cd Güvenliği

A Context-Aware Engineering Intelligence Platform for Devops Governance in Large-Scale Software Ecosystems

Abstract

DevOps processes in large-scale software organizations are becoming increasingly complex due to the growing adoption of micro-service architectures, heterogeneous technology stacks, and rapidly evolving CI/CD practices. In particular, multi-team development across diverse languages and dependency ecosystems poses major challenges for technology inventory management, contextual security assessment, and architectural visibility. This study addresses this gap by proposing Control Tower, an integrated software governance platform centered on engineering intelligence. The platform automatically collects data from GitLab-based project ecosystems and consolidates fragmented technical artifacts including source code, configuration files, CI/CD definitions, dependency lock files, and external analysis outputs into a unified and consistent information layer. This integration enables holistic, project- and team-level monitoring of technology stack analysis (PHP, Node.js, Go), package and version management, security vulnerabilities, code quality metrics, and service dependencies. One of the key innovations of the proposed platform is the context-aware deployment security gate (Takeoff Clearance) integrated into pre-deployment decision processes. Rather than evaluating security vulnerabilities solely based on static threshold values, this mechanism employs a semi-autonomous decision support model. The rapid proliferation of AI-assisted development tools such as AI API keys, code assistants, and model-based usage has recently introduced a new governance challenge in software organizations. The proposed platform extends DevOps governance to include the monitoring and analysis of AI tool usage, making it observable and measurable considering cost management, security, and resource optimization. In conclusion, this study goes beyond conventional DevOps toolchains by introducing a scalable engineering intelligence approach that contextually analyzes multi-source engineering data, supports intelligent inference at decision points characterized by uncertainty, and seamlessly integrates these insights into operational workflows. The proposed architecture aims to deliver significant improvements in operational efficiency, security maturity, and architectural transparency for large-scale software organizations.

Keywords: Devops Governance, Engineering Intelligence, Context-Aware Analysis, Large-Scale Software Systems, Microservice Architectures, C1/cd Security

Makale id= 105

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8036-3375

Çift Serbestlik Dereceli Dinamik Durum Geri Beslemesi ile Sürekli Model İzleme Probleminin Doğrusal Matris Eşitsizlikleri Kullanılarak Çözümü

Dr. Öğretim Üyesi Murat Akın¹

¹Galatasaray Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada literatürde model izleme veya model takip problemi olarak geçen problemin çift serbestlik dereceli (2 DOF) dinamik durum geri beslemeli kontrolör ile çözümü amaçlanmıştır. Model izleme problemi, doğrusal bir sistemin kapalı çevrimli kontrolör ile iç kararlı yapılması ve davranış olarak da bir model sistemin transfer fonksiyonuna yakınlaştırılması şeklinde tanımlanır. Bu sayede tüm sistem, asimptotik kararlı olurken davranışını uygun bulduğumuz bir model sisteme yakın bir davranış sergileyecektir. Tüm çalışma, sürekli, doğrusal, parametreleri zamanla değişmeyen ve nedensel sistemler için yapılmıştır. Problemin literatürde bu geribesleme ve serbestlik dereceli bir çözümü daha evvel verilmemiştir. Problem önce H_∞ optimal kontrol problemine indirgenmiş ve ardından H_∞ optimal kontrol problemini çözen doğrusal matris eşitsizlikleri (LMI) kullanılmıştır. Çift serbestlik dereceli (2 DOF) dinamik durum geri beslemeli kontrolör için lineer matris eşitsizlikleri (LMI) sadeleştirildikten sonra problemi çözen kontrolör sentez teoremi elde edilmiştir. Daha sonra da bu sentez teoremi kullanılarak kontrolör tasarım algoritması verilmiştir. Çalışma, en son bir örnek verilerek tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğrusal Matris Eşitsizlikleri, Model İzleme Problemi

The Solution of the Continuous-Time Model Tracking Problem With Two Degree of Freedom Dynamic State Feedback Using Linear Matrix Inequalities

Abstract

This study aims to solve the problem known in the literature as the model tracking problem using a two-degree-of-freedom (2 DOF) dynamic state feedback controller. The model tracking problem is defined as making a linear system internally stable with a closed-loop controller and approximating its behavior to that of a model system's transfer function. In this way, the entire system becomes asymptotically stable while exhibiting behavior close to that of a model system that we deem appropriate. The entire study was performed for continuous-time, linear, time-invariant and causal systems. A solution to this feedback and degree-of-freedom problem has not been previously given in the literature. The problem was first reduced to the H_∞ optimal control problem and then the linear matrix inequalities (LMI) that solve the H_∞ optimal control problem were used. After simplifying the linear matrix inequalities (LMI) for two-degree-of-freedom (2 DOF) dynamic state feedback controller, the controller synthesis theorem solving the problem was obtained. Then, using this synthesis theorem, the controller design algorithm was given. The study is concluded with an example.

Keywords: Linear Matrix Inequalities, Model Tracking Problem

Makale id= 78

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1153-8263

Cn₁₂ İki Boyutlu Kristalin Gaz Algılama Performansı

Arş.Gör.Dr. Fuat Bilican¹

¹Pamukkale Üniversitesi

Özet

İki boyutlu (2B) malzemeler, benzersiz yapısal ve fiziksel özellikleri sayesinde son yıllarda malzeme bilimi ve nanoteknoloji alanlarında yoğun ilgi görmektedir. Yüksek özgül yüzey alanları, ayarlanabilir elektronik yapıları ve atomik ölçekte kontrol edilebilen bileşimleri, bu malzemeleri sensör teknolojileri başta olmak üzere enerji depolama, kataliz ve çevresel uygulamalar için cazip hâle getirmektedir. Grafen, üstün elektriksel iletkenliği ve mekanik dayanımıyla öne çıkarken, MoS₂ gibi geçiş metali dikalkojenitleri yarı iletken karakterleri sayesinde elektronik ve optoelektronik aygıtlarda önemli uygulama alanları bulmuştur. Bu çalışmada, yeni bir 2B malzeme olan CN₁₂ kristalinin yapısal, termodinamik ve dinamik kararlılığı yoğunluk fonksiyoneli teorisi (DFT) kapsamında ayrıntılı biçimde incelenmiştir. Hesaplamalar, CN₁₂ yapısının kararlı bir tek tabaka oluşturduğunu ve elektronik olarak yarı iletken özellik sergilediğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, CN₁₂'nin gaz sensörü uygulamalarındaki potansiyelini değerlendirmek amacıyla, endüstriyel ve çevresel açıdan kritik öneme sahip H₂, CO, CO₂, H₂O, O₂, NO₂ ve SO₂ gaz moleküllerinin yüzeyle etkileşimleri araştırılmıştır. Gaz adsorpsiyonunun yapı üzerindeki etkileri, adsorpsiyon enerjileri ile birlikte elektronik ve manyetik özelliklerdeki değişimler üzerinden analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlar, CN₁₂ iki boyutlu kristalinin seçici ve duyarlı gaz algılama uygulamaları için umut vadeden bir aday olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Cn₁₂, Gas Sensör Uygulamaları, Yoğunluk Fonksiyoneli Teorisi

Gas Sensing Performance of Novel Cn₁₂ Two-Dimensional Crystal

Abstract

Two-dimensional (2D) materials have attracted significant attention in recent years due to their unique structural and physical properties, offering remarkable advantages over conventional three-dimensional materials. Their high specific surface area, tunable electronic structures, and atomic-scale controllability make them particularly attractive for a wide range of applications, including sensor technologies, energy storage, catalysis, and environmental remediation. While graphene stands out for its exceptional electrical conductivity and mechanical strength, transition metal dichalcogenides such as MoS₂ exhibit semiconducting characteristics that are highly suitable for electronic and optoelectronic devices. In this study, the structural, thermodynamic, and dynamic stability of a newly proposed 2D material, namely the CN₁₂ crystal, is systematically investigated within the framework of density functional theory (DFT). The results demonstrate that CN₁₂ forms a stable monolayer and exhibits a semiconducting electronic character. Furthermore, the gas sensing performance of CN₁₂ is comprehensively examined by analyzing its interactions with industrially and environmentally important gas molecules, including H₂, CO, CO₂, H₂O, O₂, NO₂, and SO₂. The effects of gas adsorption on the structural, electronic, and magnetic properties of the CN₁₂ monolayer are evaluated through adsorption energies and adsorption-induced modifications in the electronic structure. The findings suggest that the CN₁₂ two-dimensional crystal is a promising candidate for selective and sensitive gas sensing applications.

Keywords: Cn₁₂, Gas Sensor Applications, Density Functional Theory

Makale id= 44

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-8218-182X

Çok Ölçütlü Öneri Sistemlerinde Şilin Atakların Kullanıcı Popülerlik Duyarlılığına Etkisi

Dr. Öğretim Üyesi Tuğba Türkoğlu Kaya¹

¹Ardahan Üniversitesi

Özet

Son yıllarda bilim ve teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler, kullanıcılar ve kullanıcı deneyimlerine ilişkin bilgilerin çok yönlü biçimde elde edilmesini mümkün kılmıştır. Bu verilerin, birden fazla kriter üzerinden değerlendirme imkânı sunan çok ölçütlü öneri sistemleri aracılığıyla analiz edilmesi, kullanıcıların hizmet seçimi sürecinde zaman kaybını azaltarak daha doğru kararlar vermelerine yardımcı olmaktadır. Ancak bu sistemler, popülerlik yanlılığı ve şilin atakları gibi önemli sorunlarla karşı karşıyadır. Sistemler genellikle en popüler ürünleri önerme eğilimindeyken, kötü niyetli kullanıcıların gerçekleştirdiği manipülasyonlar öneri sonuçlarını olumsuz etkileyebilmektedir. Bu çalışmada, çok ölçütlü öneri sistemlerinde gerçekleştirilen şilin ataklarının kullanıcı popülerliği üzerindeki etkisi incelenmiştir. Deneysel çalışmalar YM20 veri seti ve rastgele atak modeli kullanılarak gerçekleştirilmiş, elde edilen sonuçlar atakların kullanıcının popüler ürünlere yönelik hassasiyetini arttırdığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çok Ölçütlü Öneri Sistemleri, Kullanıcı Popülerliği, Popülerlik Duyarlılığı, Şilin Ataklar.

The Impact of Shilling Attacks On User Popularity Sensitivity in Multi-Criteria Recommender Systems

Abstract

In recent years, rapid advances in science and technology have enabled the collection of rich and multi-dimensional information regarding users and their experiences. The analysis of such data through multi-criteria recommender systems, which allow evaluations based on multiple criteria, helps users make more accurate decisions by reducing the time required during the service selection process. However, despite their effectiveness, these systems face significant challenges such as popularity bias and shilling attacks. While recommender systems tend to favor highly popular items, manipulations carried out by malicious users can adversely affect the quality of the generated recommendations. In this study, the impact of shilling attacks on user popularity sensitivity in multi-criteria recommender systems is investigated. Experimental analyses are conducted using the YM20 dataset under a random attack model, and the obtained results demonstrate that such attacks increase users' sensitivity toward popular items.

Keywords: Multi-Criteria Recommender Systems, Popularity Sensivity, Shilling Attacks, User Popularity.

Makale id= 131

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0004-8920-1200

Denetimli Öğrenme ile Yapılandırılmış Lojistik Süreçlerde Teslimat Gecikmelerinin Erken Tespiti

Araştırmacı Ahmet Çay¹, Araştırmacı Alaeddin Türkmen¹, Dr.Araştırmacı Barış Bayra¹

¹Hepsijet

*Corresponding author: Ahmet Çay

Özet

Bu çalışmada büyük ölçekli bir lojistik ağında paketlerin geç teslim edilme riskinin erken aşamada tahmin edilmesi ele alınmaktadır. Problem, paket yolculuğu tamamlanmadan, yalnızca o ana kadar gerçekleşmiş operasyonel aşamalar ve süre bilgileri kullanılarak gecikme olasılığının öngörülmesi şeklinde formüle edilmiştir. Kısmi olarak gözlemlenen yolculuklar, aşama bazlı süre birikimlerini ve operasyonel bağlamı içeren sabit boyutlu özellik temsillerine dönüştürülmüştür. Bu temsiller üzerinde hem tabular veri tabanlı öğrenme yöntemleri hem de operasyonel süreç yapısını dikkate alan grafik tabanlı bir sinir ağı modeli değerlendirilmiştir. Önerilen çerçeve, zaman birikimi sinyallerini ve aşamalar arası yapısal ilişkileri birlikte modelleyerek lojistik operasyonlarda proaktif gecikme tespiti sağlamayı amaçlar ve karşılaştırma yapar.

Anahtar Kelimeler: Anomali Tespiti, Erken Tahmin, Grafik Sinir Ağları, Lojistik Analitiği

Supervised Early Detection of Delivery Delays in Structured Logistics Processes

Abstract

This study investigates early prediction of late package deliveries in a large-scale logistics network. The task is formulated as supervised binary classification under partial observation, where delay risk must be estimated before the package completes its operational journey. Partially observed sequences are transformed into fixed-length feature representations that capture cumulative stage durations and contextual operational signals. We evaluate both strong tabular learning baselines and a graph-based neural model that incorporates structural dependencies between operational stages. The proposed framework jointly models temporal accumulation patterns and process-level relationships to enable proactive delay detection and support decision-making in real-world logistics operations.

Keywords: Anomaly Detection, Early Prediction, Graph Neural Networks, Logistics Analytics

Makale id= 104

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8126-2883>

Deniz Taşımacılığında Yük Gözetim Faaliyetlerinin Rolü ve Önemi

Dr. Öğretim Üyesi Özkan Akar¹

¹İskenderun Teknik Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, yüksek miktarda yükün elleçlendiği ve yükleme/tahliye operasyonlarının yoğun olarak gerçekleştirildiği limanlar bağlamında, deniz taşımacılığında yük gözetim faaliyetlerinin rolünü ve önemini incelemektedir. Limanlarda yükleme/tahliye operasyonları, büyük ölçüde dökme yükler, tarım ürünleri, madenler ve kimyasal maddeler gibi yüksek hacimli yük gruplarında yoğunlaşmaktadır. Operasyonel yoğunluğun artmasıyla birlikte, yük miktarına ilişkin kayıplar, kalite bozulmaları, fiziksel hasarlar ve yanlış beyan riskleri önemli ölçüde artmaktadır. Bu çerçevede yük gözetim faaliyetleri, deniz taşımacılığı süreçlerinde şeffaflığın sağlanması, operasyonel risklerin azaltılması ve taraflar arasında güven ortamının tesis edilmesi açısından kritik bir rol üstlenmektedir. Çalışmada yük gözetiminin kavramsal çerçevesi, operasyonel süreçleri ve kurumsal altyapısı ele alınmakta; gözetim firmaları akreditasyon düzeyleri, organizasyonel kapasiteleri ve teknik yeterlilikleri temelinde değerlendirilmektedir. Elde edilen bulgular, nitelikli ve tarafsız gözetim hizmetlerinin yükle ilgili sorunların önlenmesine ve liman operasyonlarının etkinliğinin artırılmasına önemli katkılar sunduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca gözetim raporlarının, sigorta tazmin süreçleri ile hukuki uyuşmazlıklarda delil ve güvence niteliği taşıyarak sigorta, gümrük ve finansman prosedürlerinin etkin biçimde yürütülmesini desteklediği değerlendirilmektedir. Bu kapsamda yük gözetim faaliyetlerinin, denizcilik sektöründe yük sahiplerinin karşılaştığı ekonomik kayıpları azalttığı ve dolaylı olarak ulusal ekonomiler üzerinde olumlu etkiler yarattığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akreditasyon, Deniz Taşımacılığı, Denizcilik Ekonomisi, Liman Operasyonları, Yük Gözetimi.

The Role and Importance of Cargo Surveying Activities in Maritime Transportation

Abstract

This study examines the role and significance of cargo survey activities in maritime transport, particularly in ports where high volumes of cargo are handled and loading and discharging operations are intensive. In ports, loading and discharging operations are largely concentrated on high-volume cargo groups such as bulk cargo, agricultural products, minerals, and chemicals. As operational intensity increases, risks related to cargo quantity losses, quality deterioration, physical damage, and misdeclaration rise significantly. Within this framework, cargo survey activities play a critical role in ensuring transparency in maritime transport processes, reducing operational risks, and establishing an environment of trust among the parties involved. The study addresses the conceptual framework, operational procedures, and institutional infrastructure of cargo surveying, and evaluates survey firms based on their accreditation levels, organizational capacities, and technical competencies. The findings demonstrate that qualified and impartial survey services contribute significantly to the prevention of cargo-related problems and to the improvement of port operational efficiency. Furthermore, survey reports serving as evidence and assurance in insurance claim processes and legal disputes are found to support the effective execution of insurance, customs, and financing procedures. In this context, it is concluded that cargo survey activities reduce the economic losses faced by cargo owners in the maritime sector and indirectly generate positive impacts on national economies.

Keywords: Accreditation, Maritime Transport, Maritime Economics, Port Operations, Cargo Surveying.

Makale id= 47

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-4979-7703 0000-0003-2561-1783

Denizaltılarda Dümen Davranışının Dalış Karakteristiğine Olan Etkisinin Sayısal Olarak İncelenmesi

Fatih Zileli¹ , Doç.Dr. Ahmet Yurtseven¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi
*Corresponding author: Fatih ZİLELİ

Özet

Denizaltılar, düşük gürültü seviyeleri, yüksek manevra kabiliyeti ve uzun menzilli operasyonel dayanıklılıkları nedeniyle stratejik öneme sahip karmaşık mühendislik sistemleridir. Bu araçların sualtı ortamında maruz kaldıkları hidrodinamik kuvvetlerin doğru biçimde tahmin edilmesi, tasarım ve performans değerlendirmeleri açısından kritik bir gerekliliktir. Bu çalışmada, gemi hidrodinamiği araştırmalarında yaygın olarak kullanılan DARPA Suboff referans denizaltı modeli esas alınarak dalma davranışı sabit hız koşulu altında Hesaplamalı Akışkanlar Dinamiği (HAD) yöntemiyle incelenmiştir. Öncelikle direnç ve sevk analizleri gerçekleştirilmiş, sevk analizleri sonucunda elde edilen pervane devir sayısı temel alınarak sanal disk (virtual disk) yaklaşımı ile denizaltıya itki uygulanmıştır. Bu sayede dalma süreci boyunca ileri hız kontrol altında tutulmuştur. Sabit hız koşulunda trim açısı 10° olacak şekilde ayarlanmış ve 5°, 10° ve 15° dümen açıları için serbest hareketli dalma simülasyonları gerçekleştirilmiştir. Analizler sonucunda batma miktarı ve 10° trim açısına ulaşma süreleri belirlenmiş ve karşılaştırmalı olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Denizaltı, Dümen, Had,

Numerical Analysis of the Influence of Rudder Behavior On Submarine Diving Performance

Abstract

Submarines are among the most complex engineering systems due to their low acoustic signatures, high maneuverability, and long-range operational endurance. Accurate prediction of hydrodynamic forces acting on submarines in an underwater environment is therefore essential for both design and performance evaluation. In this study, the diving behavior of the DARPA Suboff reference submarine is investigated under constant forward-speed conditions using Computational Fluid Dynamics (CFD). Initially, resistance and propulsion analyses are performed, and the propeller rotational speed obtained from the propulsion analysis is used to apply thrust to the submarine via a virtual disk approach. This methodology allows the forward speed to be maintained under controlled conditions throughout the diving process. Free-motion diving simulations are then conducted for rudder angles of 5° , 10° , and 15° , while the trim angle is fixed at 10° . The resulting diving depth and the time required to reach a 10° trim angle are evaluated and presented comparatively. The results demonstrate the influence of rudder angle on diving performance and trim characteristics.

Keywords: Submarine, Rudder, Cfd

Makale id= 124

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-7945-0914

Denizcilerde Ayrık Eş Sendromu ve Psikososyal Sonuçları

Büşra Bülbül Çakırer¹ , Prof.Dr. Leyla Tavacıoğlu¹ , Dr. Öğretim Üyesi Bayram Barış Kızılsaç¹

¹İstanbul Teknik Üniversitesi

Özet

Denizcilik mesleği, bireyin yaşamının önemli bir bölümünü denizde geçirmesini gerektiren ve aile yaşamı üzerinde derin etkiler yaratan bir çalışma alanıdır. Bu araştırma, denizci eşlerinde ortaya çıkan Ayrık Eş Sendromu'nun (Intermittent Husband Syndrome - IHS) psikososyal etkilerini nitel bir bakış açısıyla incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında, denizci eşlerinin yaşadığı duygusal, sosyal ve psikolojik süreçler derinlemesine anlaşılmasına çalışılacaktır. Araştırmada nitel yöntem benimsenmiş olup, veriler Türkiye'de yaşayan denizci eşleriyle yapılacak odak grup görüşmeleri aracılığıyla toplanmaktadır. Literatür, bu sendromun anksiyete, depresyon ve cinsel işlev bozuklukları ile karakterize olduğunu; eşlerin yalnızlık, rol belirsizliği ve tükenmişlik gibi sorunlarla karşılaştığını göstermektedir. Bu çalışma, denizci ailelerine yönelik geliştirilecek psikososyal destek programlarına katkı sunmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Ayrık Eş Sendromu, Denizci Eşleri, Denizcilikte Aile, Nitel Araştırma, Psikososyal Etkiler

Intermittent Husband Syndrome in Seafarers and Its Psychosocial Consequences

Abstract

The maritime profession is a field of work that requires individuals to spend a significant portion of their lives at sea, creating profound effects on family life. This research aims to examine the psychosocial effects of Intermittent Husband Syndrome (IHS) in seafarers' spouses from a qualitative perspective. Within the scope of the study, the emotional, social, and psychological processes experienced by seafarers' spouses will be tried to be understood in depth. A qualitative method has been adopted in the research, and data are collected through focus group interviews with seafarers' spouses living in Turkey. Literature shows that this syndrome is characterized by anxiety, depression, and sexual dysfunction; spouses face problems such as loneliness, role ambiguity, and burnout. This study aims to contribute to the development of psychosocial support programs for seafarers' families

Keywords: Intermittent Husband Syndrome, Seafarers' Spouses, Family in Maritime, Qualitative Research, Psychosocial Effects.

Makale id= 149

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-9341-8984>

Denizcilikte İnsan Faktörünün Bilişsel Psikoloji Tabanlı Dijital Testlerle Ölçülmesi

Engin Büyüktepe¹ , Prof.Dr. Leyla Tavacıoğlu²

¹İstanbul Teknik Üniversitesi

²İstanbul Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Engin Büyüktepe

Özet

Denizcilik sektöründe insan faktörü, deniz kazalarının ve operasyonel kayıpların başlıca nedenleri arasında yer almaktadır. Artan operasyonel yoğunluk, karmaşıklık, uzun çalışma süreleri ve çevresel stresörler, denizcilerin bilişsel psikolojisini olumsuz etkileyerek hata olasılığını artırmaktadır. Bu çalışma, gemi personelinin bilişsel psikolojisini, işe alım öncesi ve operasyon süresince değerlendirmeye yönelik, pratik ve standartlaştırılabilir bir çerçeve sunmaktadır. Dikkat, karar verme, durumsal farkındalık, çalışma belleği ve stres yönetimi gibi kritik bilişsel alanlar ile göreve bağlı liderlik, iletişim ve takım çalışmasına uyum gibi teknik olmayan beceriler bir arada bütünleşik olarak, denizcilik senaryolarına dayalı test maddeleri, bilgisayar tabanlı uygulamalar ve simülasyon ortamları aracılığıyla değerlendirilmektedir. Önerilen çerçevenin insan faktörüne bağlı risklerin azaltılmasına ve emniyet odaklı karar süreçlerinin güçlendirilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Ölçüm sürecinde elde edilen veriler, etik ve yasal düzenlemelere uygun şekilde yönetilmekte ve emniyet odaklı karar süreçlerini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilişsel Psikoloji, Durumsal Farkındalık, Denizcilik, İnsan Faktörü, Sürdürülebilir Değerlendirme

Cognitive Psychology-Based Digital Assessment of Human Factors in Maritime Operations

Abstract

In the maritime sector, human factors are among the primary causes of maritime accidents and operational losses. Increasing operational intensity, complexity, long working hours, and environmental stressors negatively impact the cognitive psychology of seafarers, increasing the likelihood of errors. This study presents a practical and standardizable framework for assessing the cognitive psychology of ship personnel, both before recruitment and during operations. Critical cognitive domains, including attention, decision-making, situational awareness, working memory, and stress management, as well as non-technical skills such as task-based leadership, communication, and teamwork, are assessed in an integrated manner through test items based on maritime scenarios, computer-based applications, and simulation environments. The proposed framework is considered to contribute to reducing human-related risks and strengthening safety-oriented decision-making processes. Data obtained during the measurement process are managed in accordance with ethical and legal regulations, supporting safety-oriented decision-making processes.

Keywords: Cognitive Psychology, Human Factor, Maritime, Situational Awareness, Sustainable Assessment

Makale id= 168

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-5852-1085

Derece-Normalize Edilmiş Laplasyen Yaklaşımı Tabanlı Holonomik Olmayan Çoklu Robotlarda Hız Konsensüsünün Kontrolü

Arş.Gör.Dr. Egemen Belge¹

¹Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Özet

Çoklu ajan sistemlerinde konsensüs ve dağıtık koordinasyon kontrolü, ağ tabanlı otonom sürü robot uygulamalarında oldukça önemli bir araştırma alanıdır. Özellikle non-holonomik kısıtlamalar, çoklu robot sistemlerinin doğrusal ve açısal hız uyumunun sağlanmasını zorlaştırarak, sistemin kararlılığını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışmada, rastgele ağ topolojisine sahip çoklu holonomik olmayan robotların ayrık zamanlı doğrusal ve açısal hız konsensüs problemi ele alınmaktadır. Çoklu holonomik olmayan robotların konsensüs probleminin çözümünde klasik Laplasyen tabanlı ve ağıın derecesi normalize edilmiş Laplasyen yaklaşımı birlikte değerlendirilerek sonuçlar kıyaslamalı olarak incelenmiştir. Elde edilen simülasyon sonuçlarına göre, küçük boyutlu ağ yapısına sahip holonomik olmayan robotların normalize edilmemiş yaklaşımla hız konsensüsüne daha hızlı yakınsadığı, ancak ağ yapısındaki bağlantı sayısı artışına doğrudan bağlı olarak kararlılık sorunları gözlemlenmektedir. Buna karşılık, ağıın derece normalizasyonuna dayalı Laplasyen yaklaşımı ise haberleşme ağıının büyüklüğünden bağımsız olarak daha yavaş, ancak daha ölçeklenebilir ve kararlı bir yakınsama davranışı göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Çoklu Ajan Sistemleri, Sürü Robot, Konsensüs Problemi, Non Holonomik Robot, Normalize Konsensüs Kontrol.

Velocity Consensus Control of Non-Holonomic Multi Robot Systems Using a Degree-Normalized Laplacian-Based Approach

Abstract

Consensus and distributed coordination control in multi-agent systems is a crucial research area in network-based autonomous swarm robot applications. In particular, non-holonomic constraints make it difficult to achieve linear and angular velocity convergence in multi-robot systems, negatively impacting system stability. This study addresses the discrete-time linear and angular velocity consensus problem of multiple non-holonomic robots with a random network topology. The classical Laplacian-based approach and the degree-normalized Laplacian approach are evaluated together in solving the consensus problem of multiple non-holonomic robots, and the results are examined comparatively. According to the simulation results, non-holonomic robots with small network sizes converge to velocity consensus faster with the unnormalized approach, but stability problems are observed directly related to the increase in the number of connections in the network structure. In contrast, the degree-normalized Laplacian approach shows a slower, but more scalable and stable convergence behavior, regardless of the size of the communication network.

Keywords: Multi-Agent Systems, Swarm Robots, Consensus Problem, Non-Holonomic Robots, Normalized Consensus Control.

Makale id= 91

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-6762-1245

Deterministik Güvenlik Katsayılarından Olasılıksal Performansa Dayalı Geoteknik Deprem Tasarımına Geçiş

Dr. Öğretim Üyesi Şahin Çağlar Tuna¹

¹Yaşar Üniversitesi

*Corresponding author: Şahin çağlar Tuna

Özet

Geoteknik deprem mühendisliği, deprem yer hareketlerinin rastlantısal doğası, zemin özelliklerindeki belirgin mekânsal değişkenlik ve sayısal modelleme süreçlerindeki epistemik belirsizlikler nedeniyle çok boyutlu belirsizlikler içermektedir. Buna rağmen mevcut geoteknik tasarım uygulamaları hâlen büyük ölçüde deterministik güvenlik katsayısı yaklaşımına dayanmaktadır. Son yirmi yılda performans dayalı deprem mühendisliği (Performance-Based Earthquake Engineering – PBEE) yapı mühendisliği alanında önemli bir paradigma değişimi yaratmış; performans hedefleri, hasar olasılıkları ve ekonomik kayıplar tasarım sürecinin ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. Ancak bu yaklaşımın geoteknik deprem mühendisliğine bütüncül ve sistematik entegrasyonu henüz sınırlı düzeydedir. Bu durum, modern sismik risk değerlendirme yöntemleri ile mevcut geoteknik tasarım pratiği arasında önemli bir metodolojik boşluk oluşturmaktadır. Bu çalışmada, deterministik geoteknik tasarım anlayışından olasılıksal performansa dayalı bir tasarım paradigmasına geçişi hedefleyen kavramsal bir metodolojik çerçeve sunulmaktadır. Önerilen yaklaşım, PEER performansa dayalı deprem mühendisliği metodolojisinin geoteknik deprem problemlerine uyarlanmasına dayanmakta ve sismik tehlike, mühendislik tepki parametreleri, hasar göstergeleri ve karar parametrelerini IM–EDP–DM–DV zinciri içerisinde bütüncül bir olasılıksal sistemde ilişkilendirmektedir. Bu bağlamda belirsizliklerin yayılımı, kırılma eğrilerinin geliştirilmesi, güvenilirlik kavramı, performans hedeflerinin tanımlanması ve risk temelli karar verme süreçlerinin geoteknik mühendisliğindeki rolü ayrıntılı olarak tartışılmaktadır. Ayrıca önerilen yaklaşımın performans dayalı deprem yönetmelikleri ve güvenilirlik temelli geoteknik standartlarla uyumu değerlendirilmekte;

altyapı dayanıklılığı, risk iletişimi, sürdürülebilir tasarım kararları ve gelecekteki yönetmelik gelişimleri üzerindeki potansiyel etkileri vurgulanmaktadır. Bu çalışma, geoteknik deprem mühendisliğinde risk temelli, performans odaklı ve karar destekli tasarım yaklaşımlarına geçiş için kavramsal bir yol haritası sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Performansa Dayalı Tasarım, Geoteknik Deprem Mühendisliği, Olasılıksal Analiz, Kırılganlık Eğrileri, Güvenilirlik, Risk Temelli Tasarım, Sismik Tehlike, Belirsizlik Yayılımı

From Deterministic Safety Factors to Probabilistic Performance-Based Geotechnical Earthquake Design

Abstract

Geotechnical earthquake engineering involves multiple sources of uncertainty arising from the stochastic nature of earthquake ground motions, spatial variability of soil properties, and epistemic uncertainty associated with numerical modelling. Despite this inherently uncertain environment, current geotechnical design practice still relies predominantly on deterministic safety-factor-based approaches. Over the past two decades, Performance-Based Earthquake Engineering (PBEE) has led to a paradigm shift in structural engineering by incorporating performance objectives, damage probabilities, and economic loss into the design process. However, the systematic and holistic integration of this paradigm into geotechnical earthquake engineering remains limited. This mismatch creates a significant methodological gap between modern seismic risk assessment and current geotechnical design practice. This study presents a conceptual methodological framework aimed at transitioning from deterministic geotechnical design toward a probabilistic performance-based paradigm. The proposed approach adapts the PEER PBEE methodology to geotechnical earthquake problems and establishes a unified probabilistic workflow linking seismic hazard, engineering demand parameters, damage measures, and decision variables within the IM–EDP–DM–DV chain. The framework emphasises uncertainty propagation, fragility modelling, reliability concepts, performance objectives, and risk-informed decision making as key components of next-generation geotechnical design. The compatibility of the proposed paradigm with contemporary performance-based seismic codes and reliability-based geotechnical standards is discussed, together with its implications for infrastructure resilience, risk communication, sustainable design decisions, and future code development. This study aims to provide a conceptual roadmap for the transition toward risk-informed, performance-driven, and decision-oriented geotechnical earthquake engineering.

Keywords: Performance-Based Design, Geotechnical Earthquake Engineering, Probabilistic Analysis, Fragility Curves, Reliability, Risk-Informed Design, Seismic Hazard, Uncertainty Propagation

Makale id= 94

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0207-6688>

Doku İskelelerinde Kullanılan Polimerler

Öğr.Gör. Aylin Aydın Sel¹

¹Bursa Uludağ Üniversitesi

Özet

Doku mühendisliği, hasarlı veya kaybedilmiş dokuların onarımı ve yeniden yapılandırılmasını hedefleyen multidisipliner bir bilim dalıdır. Doku mühendisliğinde kullanılan doku iskeleleri, hücrelerin tutunmasını, çoğalmasını ve farklılaşmasını destekler. Doku iskelelerinin tasarımında, ekstraselüler matriksi taklit edebilen, biyouyumlu ve biyobozunur malzemelerin kullanımı büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada, doku iskelelerinde yaygın olarak kullanılan polimerler doğal ve sentetik olmak üzere iki ana grupta ele alınmıştır. Bu polimerlerin ekstraselüler matriks benzeri yapıları, hücre-materyal etkileşimleri ve doku mühendisliği uygulamalarındaki avantajları değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, kontrollü bozunma hızları, mekanik dayanımları ve işlenebilirlik özellikleri ele alınmıştır. Doğal ve sentetik polimerlerin karşılaştırmalı olarak ele alınması, doku iskelesi tasarımında malzeme seçiminin uygulama alanına göre optimize edilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, polimer esaslı doku iskelelerinin, rejeneratif tıp ve biyomalzeme uygulamalarında gelecekte daha fonksiyonel ve hedefe yönelik çözümler sunma potansiyeline sahip olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Biyomalzeme, Doğal Polimer, Doku İskelesi, Rejeneratif Tıp, Sentetik Polimer.

Polymers Used in Tissue Scaffolds

Abstract

Tissue engineering is a multidisciplinary field of science that aims to repair and reconstruct damaged or lost tissues. Tissue scaffolds used in tissue engineering support cell adhesion, proliferation, and differentiation. In the design of tissue scaffolds, the use of biocompatible and biodegradable materials that can mimic the extracellular matrix is of great importance. In this study, polymers commonly used in tissue scaffolds are addressed in two main groups: natural and synthetic. The extracellular matrix-like structures of these polymers, cell-material interactions, and their advantages in tissue engineering applications are evaluated. Additionally, their controlled degradation rates, mechanical strength, and processability properties are discussed. The comparative analysis of natural and synthetic polymers reveals that material selection in tissue scaffold design must be optimized according to the application area. Consequently, polymer-based tissue scaffolds are seen to have the potential to offer more functional and targeted solutions in regenerative medicine and biomaterial applications in the future.

Keywords: Biomaterial, Natural Polymer, Tissue Scaffold, Regenerative Medicine, Synthetic Polymer.

Makale id= 132

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-2758-3635

Ekinoks Günlerinde Elazığ İyonküresi İçin Elektrik Alan, İletkenlik ve Sürüklenme Hızı İlişkisi

Dr. Mehmet Yaşar¹

¹Fırat Üniversitesi

*Corresponding author: Mehmet

Özet

Ekinoks günlerinde elektrik alan salınımları, Pedersen–Hall iletkenlik tabakalaşması ve $E \times B$ plazma sürüklenmeleri arasındaki düşey ilişkisi, Elazığ iyonküresinin durağan bir plazma tabakası olmaktan ziyade, rezonanslı bir sistem gibi davrandığını ortaya koymaktadır. Mart ve Eylül ekinoksları arasında gözlenen farklılıklar, orta enlem iyonküresi elektrodinamiğinin termosferik ve jeomanyetik mevsimsel düzensizliklere olan duyarlılığını açıkça göstermektedir. Bu davranış, manyetik alan boyunca kuvvetli biçimde mıknatıslanmış plazmada elektrik alanın, iletkenlik tensörünün anizotropik doğası aracılığıyla akım sistemlerini ve buna bağlı momentum aktarımını yeniden dağıtmasının doğal bir sonucudur. Pedersen ve Hall bileşenleri arasındaki yükseklik bağımlı faz ve genlik farklılıkları, $E \times B$ sürüklenmelerinin yalnızca yerel bir tepki olmadığını, aksine alan çizgileri boyunca eşlenmiş küresel devrelerin bir parçası olarak geliştiğini göstermektedir. Böylece orta enlem iyonküresi, elektromanyetik zorlamalara karşı doğrusal olmayan tepkiler sergileyen ve davranışı iletkenlik yapısı tarafından belirlenen düşey bağlaşım süreçleriyle şekillenen dinamik bir plazma ortamı olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: İyonküre, Elektrik Alan, İletkenlik, Sürüklenme Hızı

Relationship Between Electric Field, Conductivity, and Drift Velocity for the Elazığ Ionosphere During Equinox Days

Abstract

On equinox days, the vertical relationship among electric field oscillations, Pedersen–Hall conductivity stratification, and $E \times B$ plasma drifts reveals that the Elazığ ionosphere behaves more like a resonant system than a stationary plasma layer. The differences observed between the March and September equinoxes clearly demonstrate the sensitivity of mid-latitude ionospheric electrodynamics to thermospheric and geomagnetic seasonal irregularities. This behavior is a natural consequence of the electric field in the strongly magnetized plasma along the magnetic field, redistributing current systems and associated momentum transfer through the anisotropic nature of the conductivity tensor. The height-dependent phase and amplitude differences between the Pedersen and Hall components indicate that $E \times B$ drifts are not merely a local response but rather develop as part of globally coupled circuits along field lines. Thus, the mid-latitude ionosphere can be considered a dynamic plasma environment exhibiting nonlinear responses to electromagnetic forcing and shaped by vertical coupling processes whose behavior is determined by its conductivity structure.

Keywords: Ionosphere, Electric Field, Conductivity, Drift Velocity

Makale id= 96

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0003-1282-0620

Endüstriyel Kenevirde (*Cannabis Sativa L.*) Aphididae (Hemiptera) Türleri ve Mücadele Yaklaşımları

Zehra Sude Gültekin¹ , Doç.Dr. Kibar Ak¹

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Özet

Endüstriyel kenevir (*Cannabis sativa L.*); lifleri, tohumları ve çok sayıda endüstriyel alanda kullanabilmesi ile yeniden değer kazanan tek yıllık tarımsal bir üründür. Buna bağlı olarak dünyada ve Türkiye’de üretim alanları artma eğilimindedir. Kenevir tarımını olumsuz etkileyen biyotik ve abiyotik bir çok faktör vardır. Bunlardan birinide zararlılar oluşturmaktadır. Kenevir üretim alanlarının artmasıyla birlikte yaprak biti (Aphididae) türleri diğer zararlı gruplarına göre daha fazla karşılaşılan zararlı grubu olduğu bildirilmektedir. Yaprak bitleri, bitkinin öz suyunu emerek gelişimini yavaşlatmakta; salgıladıkları bal özleri nedeniyle fumajin oluşumunu teşvik etmekte ve bazı türler, virüs vektörlüğü özellikleri nedeniyle dolaylı zararlara yol açabilmektedir. Bu çalışma, endüstriyel kenevirde (*Cannabis sativa L.*) tespit edilen *Phorodon cannabis*, *Phorodon humuli*, *Myzus persicae*, *Aphis cannabis*, *Aphis fabae* ve *Aphis gossypii* (Hemiptera: Aphididae) türlerinin biyolojilerini, zarar şekillerini ve mücadele yöntemlerini endüstriyel kenevir özelinde değerlendirmeyi amaçlayan bir araştırmadır.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel Kenevir, *Cannabis Sativa*, Yaprak Bitleri, Aphididae, Mücadele Yöntemleri

Aphididae (Hemiptera) Species in Industrial Hemp (*Cannabis Sativa L.*) and Control Approaches

Abstract

Industrial hemp (*Cannabis sativa L.*) is an annual agricultural product that has re-gained value due to its fibers, seeds, and wide range of industrial applications. Consequently, production areas are increasing worldwide and in Turkey. Hemp (*Cannabis sativa L.*) cultivation is affected by numerous biotic and abiotic factors that adversely influence plant growth and productivity. Among these, insect pests pose a significant threat. With the expansion of hemp production areas, aphid species (Hemiptera: Aphididae) are reported to be the most frequently encountered pest group compared to other pest groups. Aphids (Hemiptera: Aphididae) are major pests of hemp, impeding plant growth by feeding on phloem sap, promoting sooty mold development via honeydew excretion, and inducing indirect damage as virus vectors. This study aims to evaluate the biology, damage and control methods of the species *Phorodon cannabis*, *Phorodon humuli*, *Myzus persicae*, *Aphis cannabis*, *Aphis fabae* and *Aphis gossypii* (Hemiptera: Aphididae) in industrial hemp.

Keywords: Industrial Hemp, *Cannabis Sativa*, Aphids, Aphididae, Pest Management

Makale id= 70

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-7212-5262

Görsel Dil Modelleri ile Otonom Araç Eylem Sınıflandırması: Road Veriseti Üzerinde Semantik Analiz

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Kılıçarslan¹

¹Eskişehir Teknik Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, otonom sürüş sistemlerinde durumsal farkındalığı artırmak amacıyla SmoIVLM2-2.2B-Instruct görsel dil modelinin ROAD veriseti üzerindeki ego-araç eylem sınıflandırma kapasitesini incelemektedir. Araştırma kapsamında "Doğrudan Sınıflandırma" ve "Semantik Betimleme" olmak üzere iki farklı istem stratejisi karşılaştırılmıştır. Deney sonuçları, doğrudan sınıflandırma yönteminin %69,1, semantik betimleme yönteminin ise %50,5 doğruluk oranına ulaştığını göstermiştir. Ancak yapılan detaylı analizler, yüksek görünen başarı oranının aslında verisetindeki sınıf dengesizliğinden kaynaklanan bir çoğunluk sınıfı yanlılığı olduğunu ortaya koymuştur. Modelin özellikle dönüş, şerit değiştirme ve sollama gibi karmaşık manevraları tespit etmede başarısız olduğu, yalnızca durma ve ilerleme gibi temel durumlar arasında seçim yaptığı saptanmıştır. Sonuç olarak, görsel dil modellerinin sürüş sahnelerini anlamsal olarak açıklama potansiyeli bulunsa da, otonom sürüşte güvenilir birer karar verici olabilmeleri için zamansal akışı daha etkin kavrayacak ince ayar süreçlerine ihtiyaç duyulduklarını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ego-Araç Hareket Sınıflandırması, Sürüş Videoları Analizi, Görsel Dil Modelleri, Semantik Betimleme

Autonomous Vehicle Action Classification With Vision-Language Models: Semantic Analysis On the Road Dataset

Abstract

This study evaluates the performance of the SmolVLM2-2.2B-Instruct visual language model on the ROAD dataset to enhance situational awareness in autonomous driving systems by classifying ego-vehicle actions. The research compares two distinct prompting strategies: "Direct Classification" and "Semantic Description." Experimental results indicate that while the direct classification strategy achieved an accuracy of 69.1%, the semantic description strategy yielded 50.5%. However, detailed analysis reveals that the seemingly high accuracy in the first strategy is a statistical illusion caused by majority class bias due to dataset imbalance. The model failed to identify complex maneuvers such as turns, lane changes, and overtaking, predominantly defaulting to "stop" or "move" labels. Consequently, while visual language models demonstrate potential for the semantic interpretation of driving scenes, the findings suggest that significant fine-tuning processes are required to improve their temporal understanding before they can be implemented as reliable decision-making components in autonomous driving environments.

Keywords: Ego-Vehicle Action Classification, Driving Video Analysis, Vision-Language Models (Vlm), Semantic Description

Makale id= 48

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-6436-6963

Ince Ayar ile Geliştirilmiş Gemma 3 Tabanlı Müşteri Temsilcisi Değerlendirme Sistemi

Dr. Öğretim Üyesi Murat Taşkiran¹, Araştırmacı Emre Aslan², Doç.Dr. Nihan Kahraman¹

¹Yıldız Teknik Üniversitesi

²MPlus Group Türkiye

Özet

Büyük Dil Modelleri doğal dil işleme alanında dil yapısı, anlam bilgisi ve akıl yürütme gibi birçok görevde yüksek performans elde eden bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Büyük Dil Modelleri üzerine çalışan araştırmacıların ilgilendiği konulardan biri de diyalog kalitesi değerlendirmedir ve bu başlık birçok sektör için hayati öneme sahiptir. Bu çalışma kapsamında, kalite değerlendirme birimleri tarafından gerçekleştirilen Müşteri temsilcilerine ait konuşmaların incelenmesi işlemini, hızlı ve yüksek başarımla gerçekleştirebilecek özelleşmiş bir model oluşturmaya odaklanılmıştır. Son dönemde önerilmiş yüksek performanslı dil modelleri ile gerçekleştirilen kıyaslama çalışmaları sonucunda ince ayar yapılmış modelin %95'lik başarımla elde ettiği gözlemlenmiştir. Bu sonuç, otonom müşteri temsilcisi değerlendirme modelleri yaratabilecek gelecek çalışmalar için umut vadetmektedir.

Anahtar Kelimeler: Büyük Dil Modelleri, Diyalog Kalitesi Değerlendirme, İnce Ayar, Müşteri Temsilcisi Analitiği

Fine-Tuning and Enhanced Gemma 3-Based Customer Representative Evaluation System

Abstract

Large Language Models (LLMs) are emerging as a concept in natural language processing that achieves high performance in many tasks, such as language structure, semantics, and reasoning. One of the areas of interest for researchers working on LLMs is dialogue quality evaluation, a topic of vital importance for many industries. This study focuses on developing a specialized model capable of analyzing customer agent conversations, a task typically performed by quality assessment units, quickly and with high performance. Benchmarking studies with recently proposed high-performance language models have shown that the fine-tuned model achieves 95% accuracy. This result is promising for future studies that could create autonomous customer agent evaluation models.

Keywords: Large Language Models (LLMs), Dialogue Quality Evaluation, Fine-Tuning, Customer Agent Analytics

Makale id= 110

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-6977-2390

İnsansız Hava Araçlarında Makine Öğrenmesi Tabanlı Sensör Arıza Tespiti Analizi

Araştırmacı Veysel Cerav¹ , Doç.Dr. Ebru Karaköse¹

¹Fırat Üniversitesi

*Corresponding author: Veysel CERAV

Özet

Sabit kanatlı insansız hava araçlarında (İHA) kritik öneme sahip ataletsel ölçüm birimi (IMU) sensörlerinde meydana gelen anomalilerin makine öğrenmesi tabanlı yöntemlerle tespit edilmesini amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında, PX4 ve Gazebo simülasyon ekosistemi kullanılarak dinamik uçuş rejimlerinden elde edilen veriler; sensör kayması, ani sapma ve gürültü gibi yapay arıza senaryoları ile zenginleştirilerek kapsamlı bir veri seti oluşturulmuştur. Geliştirilen modeller arasında Yapay Sinir Ağları (ANN), %89,47 doğruluk ve %88,83 F1-skoru ile en yüksek performansı sergilerken; Rastgele Orman (Random Forest) algoritması, %90,53 ROC-AUC değeriyle arıza teşhisinde yüksek ayırt edicilik ve kararlılık sunmuştur. Elde edilen bulgular, hiperparametre optimizasyonu ile desteklenen denetimli öğrenme algoritmalarının, otonom sistemlerde sensör sağlığı izleme ve uçuş emniyetini artırma süreçlerinde etkin bir karar destek mekanizması olarak kullanılabileceğini kanıtlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Arıza Tespiti, İnsansız Hava Aracı, Makine Öğrenmesi

Machine Learning-Based Sensor Fault Detection Analysis in Unmanned Aerial Vehicles

Abstract

The study aims to detect anomalies in inertial measurement unit (IMU) sensors, which are critical in fixed-wing unmanned aerial vehicles (UAVs), using machine learning-based methods. Within the scope of the research, data obtained from dynamic flight regimes using the PX4 and Gazebo simulation ecosystem was enriched with artificial fault scenarios such as sensor drift, sudden deviation, and noise to create a comprehensive dataset. Among the developed models, Artificial Neural Networks (ANN) demonstrated the highest performance with 89.47% accuracy and an F1-score of 88.83%, while the Random Forest algorithm offered high discriminative power and stability in fault diagnosis with a ROC-AUC value of 90.53%. The findings demonstrate that supervised learning algorithms, supported by hyperparameter optimization, can be used as an effective decision support mechanism in sensor health monitoring and flight safety enhancement processes in autonomous systems.

Keywords: Fault Detection, Unmanned Aerial Vehicle (Uav), Machine Learning

Makale id= 41

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-7192-6669

**İşlenen ve İşlenmeyen Tarım Alanları Arasındaki Ekotonun Örümcek (Araneae)
Çeşitliliği Açısından Önemi: Korkut (Muş)**

Dr. Öğretim Üyesi Hüseyin Allahverdi¹ , Sinan Ayaz²

¹Muş Alparslan Üniversitesi

²Türk Kızılay Van Kan Bağışı Merkezi Müdürlüğü

*Corresponding author: Hüseyin ALLAHVERDİ

Özet

Bu çalışma, Muş ili Korkut ilçesinde yer alan ve bir tarafı şeker pancarı ekili, diğer tarafı ise işlenmeyen tarım alanı olan bir ekoton hattındaki örümcek (Araneae) çeşitliliğini incelemeyi amaçlamaktadır. Arazi çalışmaları Mayıs–Eylül 2011 tarihleri arasında yürütülmüş; örnekleme aspiratör, atrap ve çukur tuzak yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Söz konusu ekoton alanından toplam 201 örümcek bireyi elde edilmiş olup, bu değer tüm çalışma alanındaki örneklerin %26,48’ini oluşturmaktadır. Yapılan taksonomik değerlendirmeler sonucunda 10 familyaya bağlı 24 cins ve 18 tür tespit edilmiştir. Tür kompozisyonu ve birey bolluğunun, bitki örtüsü yapısı ile tarımsal müdahalelerden (biçim) etkilendiği belirlenmiştir. Bulgular, işlenen ve işlenmeyen tarım alanları arasındaki geçiş zonlarının, örümcek çeşitliliği açısından önemli mikrohabitatlar oluşturduğunu ve tarımsal peyzajlarda biyolojik çeşitliliğin korunmasında ekotonların dikkate alınması gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Araneae, Ekoton, Tarla Sınırları

The Importance of Ecotones Between Cultivated and Uncultivated Agricultural Areas for Spider (Araneae) Diversity: Korkut (Muş)

Abstract

This study investigates spider (Araneae) diversity within an ecotone located between cultivated and uncultivated agricultural areas in Korkut district, Muş Province. The study area consists of a field margin bordered by a sugar beet field on one side and an unmanaged field on the other. Field surveys were conducted between May and September 2011 using pitfall traps, sweep nets, and aspirators. A total of 201 spider specimens were collected from this ecotone, representing 26.48% of all individuals recorded in the study. Taxonomic analyses revealed the presence of 18 species belonging to 24 genera and 10 families. Species composition and abundance were influenced by vegetation structure and agricultural practices, particularly mowing activities. The results demonstrate that ecotones between cultivated and uncultivated fields function as important microhabitats supporting spider diversity. Therefore, such transition zones should be considered key elements for biodiversity conservation and ecological sustainability in agricultural landscapes.

Keywords: Araneae, Ecotone, Field Margins

Makale id= 20

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5235-7963

Kahve Bitkisi (Coffea Spp.): Kimyasal Bileşimi, Sağlık Üzerine Etkileri ve Kavurma Süreci Kontaminantları

Dr. Çağla Kayışoğlu¹

¹Hitit Üniversitesi

Özet

Kahve bitkisi (*Coffea spp.*), tropikal ve subtropikal iklim kuşaklarında yetiştirilen, küresel ölçekte ekonomik ve kültürel açıdan büyük öneme sahip stratejik bir tarımsal üründür. Üretimden tüketime kadar uzanan süreçte geniş bir ekonomik ekosistemi temsil eden kahve, dünya genelinde en fazla ticareti yapılan tarım ürünlerinden biridir. Ticari üretimde en yaygın olarak yetiştirilen türler *Coffea arabica* (*C. arabica*) ve *Coffea canephora* olup, küresel üretimin büyük kısmını oluşturmaktadır. Özellikle *C. arabica* türü, düşük kafein içeriği (%0,8–1,4), zengin fenolik bileşik profili ve kendine özgü aromatik özellikleri ile öne çıkmaktadır. Bu türde bulunan klorojenik asitler, toplam fenolik bileşiklerin yaklaşık %90'ını oluşturarak kahvenin sağlıkla ilişkilendirilen biyolojik aktivitelerinde belirleyici rol oynamaktadır. Bu çalışmanın amacı, bilimsel literatürün kapsamlı bir şekilde incelenmesi yoluyla hem yeşil hem de kavurulmuş kahve çekirdeklerinin insan sağlığı üzerindeki etkilerini değerlendirmektir. Ayrıca, aroma ve lezzet gibi istenen duyu özelliklerinin gelişimi açısından gerekli olan kavurma sürecinin, kahve çekirdeklerinin kimyasal bileşimini nasıl değiştirdiğini ve potansiyel olarak zararlı bileşiklerin oluşumuna nasıl yol açtığını açıklamaktır. Bu bağlamda çalışma, doğal olarak yararlı özelliklere sahip yeşil kahve çekirdeğinin termal işlem sonucunda daha az sağlıklı bir profile dönüşümünü ortaya koymayı ve lezzet optimizasyonu, gıda güvenliği ile insan sağlığı arasındaki kritik dengeyi vurgulamayı amaçlamaktadır. Bilimsel çalışmalar, düzenli kahve tüketiminin antioksidan, antiinflamatuvar, hepatoprotektif ve nöroprotektif etkiler gösterebileceğini ortaya koymuştur. Bununla birlikte, kahve üretiminde aroma ve renk gelişimi açısından kritik öneme sahip olan kavurma prosesi, yüksek sıcaklık koşullarında akrilamid, furfural ve polisiklik aromatik hidrokarbonlar (PAH'lar) gibi termal kontaminantların oluşumuna neden olabilmektedir. Bu bileşikler, uzun süreli maruziyet durumunda kanserojenik ve nörotoksik etkilere yol açabilmekte, dolayısıyla gıda güvenliği ve insan sağlığı açısından önemli bir risk faktörü oluşturmaktadır. Bu nedenle, kavurma sürecinde kontaminant

oluşumunun minimize edilmesi, hem ürün kalitesi hem de halk sağlığının korunması açısından büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kahve, Klorojenik Asit, Kafein, Kavurma Prosesi, Termal Kontaminantlar

The Coffee Plant (*Coffea Spp.*): Chemical Composition, Health Effects, and Roasting Process Contaminants

Abstract

Cultivated in tropical and subtropical locations, the coffee plant (*Coffea spp.*) is a strategic agricultural crop with substantial global cultural and economic significance. Coffee is one of the most traded agricultural commodities in the world, representing a huge economic ecosystem from production to consumption. The majority of coffee produced worldwide comes from the two most widely grown species, *Coffea arabica* (*C. arabica*) and *Coffea canephora*. In particular, *C. arabica* is notable for its rich phenolic chemical profile, unique fragrant qualities, and low caffeine level (0.8–1.4%). About 90% of all phenolic chemicals in this species are chlorogenic acids, which are essential to the bioactive and health-related qualities of coffee. The purpose of this study is to comprehensively evaluate, through an extensive review of the scientific literature, the effects of green and roasted coffee beans on human health. Furthermore, this study aims to elucidate how the roasting process, while essential for developing desirable sensory attributes such as aroma and flavor, can alter the chemical composition of coffee beans and lead to the formation of potentially harmful compounds. In this context, the research highlights the transformation of a naturally beneficial green coffee bean into a less healthy profile as a result of thermal processing, emphasizing the critical balance between flavor optimization, food safety, and human health. Regular coffee consumption may have hepatoprotective, neuroprotective, anti-inflammatory, and antioxidant properties, according to scientific research. However, under high temperatures, the roasting process which is essential for the development of flavor, color can also result in the production of thermal pollutants such as furfural, acrylamide, and polycyclic aromatic hydrocarbons (PAHs). Long-term exposure to these substances may have neurotoxic and carcinogenic consequences, endangering human health and food safety. Therefore, reducing the production of contaminants during roasting is crucial for both protecting the public's health and preserving product quality.

Keywords: Coffee, Chlorogenic Acid, Caffeine, Roasting Process, Thermal Contaminants

Makale id= 126

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0253-8272>; <https://orcid.org/0000-0002-9919-8226>

Konteyner Taşımacılığında Erp Modüllerinin Önceliklendirilmesi: Promethee Iı Tabanlı Bir Karar Destek Yaklaşımı

Umut Çelen Arıcan¹ , Prof.Dr. Leyla Tavacıoğlu¹

¹İstanbul Teknik Üniversitesi

*Corresponding author: Umut Çelen ARICAN

Özet

Denizcilik lojistiğinde Kurumsal Kaynak Planlama (ERP) sistemleri, operasyon–finans–ticari süreçlerin bütünleşik yönetimi açısından kritik bir rol üstlenmektedir. Bununla birlikte ERP'nin modüler yapısı, modüller arası bağımlılıklar ve organizasyonel uyum gereksinimleri nedeniyle hangi modüllerle başlanacağı sorusu uygulamada önemli bir karar problemine dönüşmektedir. Bu çalışma, denizcilik sektöründe konteyner taşımacılığı alanında ERP modüllerinin önceliklendirilmesini çok kriterli karar verme yaklaşımıyla ele almakta ve PROMETHEE II üstünlük (outranking) yöntemi ile bir modül sıralaması üretmektedir. Değerlendirme, farklı departmanlarda görev yapan alan uzmanlarının anket verilerine dayanmaktadır. Modüller; operasyonel verimlilik, kullanıcı benimsemesi, stratejik değer, finansal etki ve ticari/müşteri arayüzü katkısı ölçütleri altında puanlanmıştır. Çalışmanın amacı, operasyonu en az sayıda modülle sürdürebilecek ve aynı zamanda en yüksek toplam değeri sağlayacak modülleri belirleyerek aşamalı devreye alma planına karar desteği sunmaktır. PROMETHEE II net akış (ϕ) değerleri üzerinden elde edilen sonuçlar, ilk faz için kritik bir öncelik seti ortaya koymakta ve karar vericilere izlenebilir, tekrarlanabilir ve pratikte uygulanabilir bir çerçeve sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Erp, Promethee Iı, Çok Kriterli Karar Verme, Denizcilik Lojistiği, Konteyner Taşımacılığı

Prioritizing Erp Modules in Container Shipping: A Promethee I₁-based Decision Support Approach

Abstract

In maritime logistics, Enterprise Resource Planning (ERP) systems play a critical role in the integrated management of operational, financial, and commercial processes. However, due to the modular nature of ERP, interdependencies among modules, and organizational alignment requirements, deciding which modules to implement first becomes a key practical decision problem. This study addresses the prioritization of ERP modules in the container shipping domain using a multi-criteria decision-making perspective and produces a module ranking through the PROMETHEE II outranking method. The evaluation is based on survey data collected from subject-matter experts working across different departments. Modules are assessed under five criteria: operational efficiency, user adoption, strategic value, financial impact, and contribution to the commercial/customer interface. The aim is to identify the set of modules that can sustain operations with the fewest modules while delivering the highest overall value, thereby supporting a phased implementation plan. Results derived from PROMETHEE II net flow (ϕ) values provide a critical priority set for the initial phase and offer decision-makers a traceable, repeatable, and practically applicable framework.

Keywords: Erp, Promethee I₁, Multi-Criteria Decision Making, Maritime Logistics, Container Shipping

Makale id= 67

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-2794-037X

Kuraklık Stresinin Tıbbi Adaçayı (*Salvia Officinalis L.*) Tohumlarının Çimlenmesi Üzerindeki Etkileri

Dr.Araştırmacı Safinaz Elmasulu¹

¹Akdeniz Üniversitesi

Özet

Küresel ısınma ve iklim değişikliğinin tarımsal üretim üzerindeki etkileri giderek daha da şiddetlenmektedir. Bu bağlamda, ekolojik ve ekonomik açıdan önemli türlerin abiyotik stres koşullarına uyum sağlama yeteneği kritik hale gelmiştir. Bitkilerin kuraklık ve tuzluluk gibi abiyotik stres koşullarına dayanabilme yeteneği, önümüzdeki yıllarda hayatta kalmaları için önemli bir avantaj sağlayacaktır. Özellikle Akdeniz bölgesi ve yarı kurak bölgelerde yaygın olan *Salvia* cinsi, bu türlerin kuraklık stresine dayanmalarını sağlayan adaptasyon mekanizmaları geliştirmiştir. Sonuç olarak, bu türler "gelecek için stratejik ve alternatif öneme sahip bitkiler" olarak kabul edilmektedir. Bu cinsin tıbbi olarak kullanılan türü olan *Salvia officinalis L.*, doğal yayılım alanı olmamasına rağmen ülkemizde yetiştirilmektedir. Bu çalışmada, *Salvia officinalis L.* tohumlarının kuraklığa toleransı araştırılmıştır. Kuraklığın çimlenme ve fide gelişim özellikleri üzerindeki etkisini değerlendirmek için, tohumlar altı farklı PEG çözeltisinde kuraklık stresi oluşturacak şekilde çimlendirildi; ayrıca beş farklı kuraklık seviyesinde ve kontrol grubunda (0, -2, -4, -6, -8 ve -9,8 MPa) çimlendirilen tohumlar incelendi. Stres faktörlerinin etkisi, çimlenme oranı, kök uzunluğu ve ağırlığı ile filiz uzunluğu ve ağırlığı gibi morfolojik özellikler kullanılarak değerlendirildi. Araştırmalar, *S. officinalis* tohumlarının kontrol grubuna ek olarak -2, -4 ve -6 MPa kuraklık seviyelerinde çimlenme gösterdiğini ortaya koydu. Kuraklık uygulamasının çimlenme oranı ve gövde uzunluğu üzerindeki etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulundu. %95'lik maksimum çimlenme oranı -2 MPa kuraklık seviyesinde elde edildi.

Anahtar Kelimeler: *Salvia Officinalis L.*, Adaçayı, Kuraklık Stresi, Çimlenme, Fide Gelişimi

Effects of Drought Stress On Germination of Medicinal Sage (*Salvia Officinalis* L.) Seeds

Abstract

The effects of global warming and climate change on agricultural production are becoming progressively severe. In this context, the ability of ecologically and economically important species to adapt to abiotic stress conditions has become critical. The ability of plants to withstand abiotic stress conditions such as drought and salinity will provide a significant advantage for their survival in the coming years. The *Salvia* genus, which is notably prevalent in the Mediterranean zone and semi-arid regions, has developed adaptation mechanisms that enable these species to withstand drought stresses. Consequently, these species are considered "plants of strategic and alternative importance for the future." *Salvia officinalis* L., the medicinally used species of this genus, is cultivated in our country, although it has no natural distribution. In this study, the tolerance of *Salvia officinalis* L. seeds to drought was investigated. To assess the impact of drought on germination and seedling development traits, seeds were germinated in six varied PEG solutions to induce drought stress, with seeds germinated under five varied drought levels and control (0, -2, -4, -6, -8, and -9.8 MPa). The impact of stress factors was assessed using the morphological characters of germination ratio, radicle length and weight, and plumule length and weight. The investigations indicated that *S. officinalis* seeds exhibited germination at drought levels of -2, -4, and -6 MPa, in addition to the control group. The effect of drought treatment on germination rate and stem length was found to be statistically significant. The maximum germination rate of 95% was achieved at the -2 MPa drought level.

Keywords: *Salvia Officinalis* L., Sage, Drought Stress, Germination, Seedling Development

Makale id= 150

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-9573-1153

Küresel İklim Değişikliğinin Türkiye Meyveciliği Üzerine Etkileri

Armağan Tanrıkulu¹ , Prof.Dr. Engin Ertan²

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bahçe Bitkileri ABD, Aydın

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü, Aydın

Özet

Türkiye karmaşık iklim yapısı içinde, özellikle küresel ısınmaya bağlı olarak görülebilecek bir iklim değişikliğinden en fazla etkilenecek ülkelerden biridir. İklim değişikliğinin etkisi sadece sıcaklıklardaki artıştan ibaret olmayıp kuraklık, seller, şiddetli kasırgalar gibi aşırı hava olaylarının sıklığı ve etkisinde artış, okyanus ve deniz suyu seviyelerinde yükselme, okyanusların asit oranlarında artış, buzulların erimesi gibi etkenler sonucunda bitkiler, hayvanlar ve ekosistemlerin yanı sıra insan toplulukları da ciddi risk altındadır. Doğal olarak üç tarafından denizlerle çevrili olması, parçalanmış bir topografyaya sahip bulunması ve topografik özellikleri nedeniyle, Türkiye'nin farklı bölgeleri iklim değişikliğinden farklı biçimde ve değişik derecelerde etkilenecektir. Bu nedenle İklim değişikliğinin etkilerini, nedenlerini olası sonuçlarını ortaya koyarak Ülkemizi bu süreçte nelerin beklediğini ve alınabilecek önlemleri ortaya koymak oldukça önemlidir. Tarımda ekonomik, çevresel ve sosyal boyutta etkileri olacağı bilinen iklim değişikliklerinin, özellikle meyvecilik açısından görülebilecek olası etkileri, yetiştiriciliği sınırlandırabilecek önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Meyvecilikte; fenolojik dönemlerde kaymalar, soğuklanma sürelerinde kısaltmalar, ilkbahar don risklerinin artması, çiçeklenme döneminde farklılıklar görülmesi, sıcaklık değişiminin fotosenteze olan olumsuz etkileri ve çiçek tozu taşıyıcılarına olan etkileri gibi önemli konular iklim değişikliklerinin neden olacağı önemli sorunlardır. Bu bildiride, söz konusu olumsuz etkilerin neden olduğu ve meyve yetiştiriciliğini nasıl sınırlandıracağı konusunda bilgiler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İklim Değişikliğinin , Meyve,kuraklık,ekosistem

The Effects of Global Climate Change On Fruit Growing in Turkey

Abstract

Turkey is one of the countries that will be most affected by climate change, particularly due to global warming, within its complex climate structure. The impact of climate change is not limited to rising temperatures; it also includes an increase in the frequency and intensity of extreme weather events such as droughts, floods, and severe hurricanes, rising ocean and sea levels, increased ocean acidity, and melting glaciers. As a result, plants, animals, ecosystems, and human communities are at serious risk. Naturally, being surrounded by seas on three sides, having a fragmented topography, and due to its topographical features, different regions of Turkey will be affected by climate change in different ways and to varying degrees. Therefore, it is crucial to identify the effects, causes, and possible consequences of climate change, to reveal what awaits our country in this process, and to outline the measures that can be taken. Climate change, known to have economic, environmental, and social impacts on agriculture, presents a significant factor that could limit cultivation, particularly in terms of its potential effects on fruit growing. In fruit growing, important issues such as shifts in phenological periods, shorter cold periods, increased risk of spring frost, differences in flowering periods, the negative effects of temperature changes on photosynthesis, and the effects on pollen carriers are significant problems that climate change will cause. This paper provides information on the negative effects caused by these issues and how they may limit fruit cultivation.

Keywords: Climate Change, Fruit Growing, Global Warming

Makale id= 109

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3679-5661>

Lityum-Iyon Bataryalarda Termal Yönetim Sistemleri

Doç.Dr. İrfan Uçkan¹

¹Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü

Özet

Nüfus yoğunluğunun artmasıyla birlikte gün geçtikçe enerjiye olan ihtiyaçta artmaktadır. Ancak enerji ihtiyacının büyük bir kısmı fosil kaynaklarından elde edildiğinden dolayı bu kaynakların kullanımıyla birlikte atmosfere yayılan sera gazlarından dolayı hem çevresel kirliliğe hem de sağlık açısından sorunlara neden olmaktadır. Bu sorunların azaltılması amacıyla daha düşük emisyonlu yakıtların kullanılması gerekmektedir. Bundan dolayı elektrik enerjisi ön plana çıkmakta ve bu enerjinin hem karayolu trafiğinde kullanılan araçlarda kullanılması hem de diğer ulaşım ve taşıma araçlarında kullanılması ilk çözümlerden biri olarak ön plana çıkabilmektedir. Elektrikli araçlarda kullanılan batarya sistemlerinde hem uzun ömürlü olmaları, yüksek enerji yoğunluğuna sahip olmaları, daha az bakım ihtiyacı gibi nedenlerden dolayı lityum iyon bataryalar yaygın bir şekilde enerji depolama uygulamalarında kullanılmaktadırlar. Termal koşulların kontrol altına alınmasıyla birlikte, lityum-iyon bataryaların hem verimli hem de daha güvenli bir şekilde çalışabilmesi sağlanabilmektedir. Bundan dolayı bu bataryalarda belirli sınırlar içinde çalışma sıcaklığının tutulması gerekmekte aksi bir durumda batarya performanslarında azalma, kapasite kaybı ve kısa zaman içerisinde ömrünün tükenmesi gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkabilmektedir. Eğer bu çalışma sıcaklıkları kontrol edilmezse ayrıca sistemin dengesiz çalışmasına yol açacak olan batarya paketini oluşturan hücreler arasında meydana gelen homojen olmayan sıcaklık farklılıkları, güvenlik risklerini artırabilmektedir. Dolayısıyla hücreler arası sıcaklık farkının hem belirli bir çalışma limitin altında kalması hem de sıcaklık dağılımının mümkün olduğunca homojen tutulması batarya sistemlerinin güvenilirliği açısından temel bir gereklilik olarak değerlendirilmektedir. Batarya termal yönetim sistemlerinde genel olarak hava ile soğutma sistemi kullanılmaktadır. Ancak sadece havayla soğutma sistemi dışında literatürde farklı soğutma sistemleri de uygulanmaktadır. En yaygın kullanılan soğutma sistemleri arasında Sıvılar ile soğutma, Faz değiştiren malzemelerin kullanımı ile soğutma, batarya paketleri aralarına ısı boruları kullanılarak soğutma işlemleri gerçekleştirilmektedir. Bu soğutma sistemleri arasında hava ile

soğutmanın daha yaygın kullanılmasının sebebi daha basit ve maliyet açısından daha ucuz olmasından kaynaklanmaktadır. Fakat ısı transferi açısından yeterli olmadığından dolayı diğer soğutma sistemleri üzerinde farklı yaklaşımlar sergilenerek batarya performansları iyileştirilmeye çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Lityum İyon Bataryalar, Elektikli Araçlar, Soğutma

Thermal Management Systems in Lithium-Ion Batteries

Abstract

With increasing population density, the need for energy is also increasing day by day. However, since a large part of the energy need is obtained from fossil fuels, the greenhouse gases released into the atmosphere with the use of these resources cause both environmental pollution and health problems. To reduce these problems, it is necessary to use lower-emission fuels. Therefore, electric energy is coming to the forefront, and its use in vehicles used in road traffic as well as in other transportation and conveyance vehicles is emerging as one of the first solutions. Lithium-ion batteries are widely used in energy storage applications in electric vehicles due to their long lifespan, high energy density, and low maintenance requirements. By controlling thermal conditions, lithium-ion batteries can operate both efficiently and more safely. Therefore, maintaining the operating temperature within specific limits is crucial; failure to do so can lead to decreased battery performance, capacity loss, and premature depletion of their lifespan. Furthermore, if these operating temperatures are not controlled, uneven temperature differences between the cells in the battery pack can increase safety risks, leading to unstable system operation. Therefore, keeping the temperature difference between cells below a certain operating limit and maintaining a homogeneous temperature distribution are considered fundamental requirements for the reliability of battery systems. Air cooling systems are generally used in battery thermal management systems. However, besides air cooling, different cooling systems are also applied in the literature. Among the most commonly used cooling systems are cooling with liquids, cooling with the use of phase change materials, and cooling using heat pipes between battery packs. The reason why air cooling is more widely used among these cooling systems is that it is simpler and cheaper in terms of cost. However, since it is not sufficient in terms of heat transfer, different approaches are being taken on other cooling systems to improve battery performance.

Keywords: Lithium-Ion Batteries, Electric Vehicles, Cooling.

Makale id= 22

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8323-6366

Lsb Yöntemi ile Elde Edilen Stego Görüntülerde Taşıyıcıdaki Algılanamama ve Kapasite Arasındaki Denge

Dr. Öğretim Üyesi Musa Milli¹

¹Milli Savunma Üniversitesi
*Corresponding author: Musa MİLLİ

Özet

Stenografi, bilginin varlığının saklanarak gizlenmesi sanatıdır ve özellikle dijital ortamlarda veri güvenliğini artırmada önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmada, Least Significant Bit (LSB) tekniği kullanılarak yapılan deneylerde taşıyıcı nesnenin kapasitesi ve taşıyıcıdaki görsel değişim arasındaki ödünleşim incelenmiştir. Yapılan deneylerde, 60x60 piksel boyutlarında bir BMP resim dosyasının farklı bit seviyelerine veri gömülerek elde edilen stego görüntülerin fark edilebilirliği analiz edilmiştir. Deneyler, kapasite arttıkça taşıyıcıdaki görsel değişimin belirginleştiğini ve bu değişimin ne ölçüde olduğunu açıkça göstermektedir. Özellikle, son üç bit ve üzeri seviyelerde gömülen veriler, taşıyıcı nesnede insan gözü ile algılanabilir değişimlere yol açmıştır. Bu durum, kapasite ile farkedilmezlik arasında doğrudan bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, Mean Square Error (MSE) ve Peak Signal-to-Noise Ratio (PSNR) gibi metriklerle ölçülen değişimler, kapasitenin artmasıyla birlikte görsel kalitenin azaldığını doğrulamaktadır. Yani stego nesnenin orijinal nesneye daha az benzediğini sayısal olarak ispatlamaktadır. Sonuç olarak, LSB yöntemi ile yapılan stenografik veri saklamada, kapasite ile farkedilmezlik arasında dikkatli bir denge kurulması gerektiği gösterilmiştir. Bu denge, uygulama amacına bağlı olarak optimize edilmelidir; düşük fark edilebilirlik gerektiren senaryolarda kapasite sınırlandırılmalı, yüksek veri saklama gereksinimlerinde ise kalite kaybı göze alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Siber Güvenlik, Görüntü Stenografisi, En Az Anlamlı Bit (Lsb) Tekniği, Veri Gizleme, Kapasite, Görsel Fark Edilmezlik.

Balance Between Imperceptibility of Carrier and Capacity in Stego Images Obtained by Lsb Method

Abstract

Steganography is the art of concealing the existence of information, thereby hiding it, and it plays a significant role in enhancing data security, particularly in digital environments. In this study, the trade-off between the capacity of the carrier object and the visual alterations in the carrier was examined in experiments conducted using the Least Significant Bit (LSB) technique. In the conducted experiments, the detectability of stego-images obtained by embedding data into different bit levels of a 60x60 pixel BMP image file was analyzed. The experiments clearly demonstrate that as capacity increases, the visual distortion in the carrier becomes more noticeable and quantify the extent of this distortion. In particular, data embedded at the last three bits and higher levels resulted in perceptible alterations in the carrier object that are detectable by the human eye. This finding reveals a direct relationship between capacity and imperceptibility. Furthermore, the changes measured using metrics such as Mean Square Error (MSE) and Peak Signal-to-Noise Ratio (PSNR) confirm that visual quality degrades as capacity increases. In other words, it numerically proves that the stego-object bears less resemblance to the original object. In conclusion, it has been demonstrated that in steganographic data storage using the LSB method, a careful balance must be established between capacity and imperceptibility. This balance must be optimized according to the purpose of the application; in scenarios requiring low detectability, capacity should be limited, whereas in cases with high data storage requirements, a loss in quality must be accepted.

Keywords: Cyber Security, Image Steganography, Least Significant Bit (Lsb) Technique, Data Hiding, Capacity, Visual Imperceptibility.

Makale id= 142

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-9133-6192

Meyve Yetiştiriciliğinde Yeni Trend: Tarımsal Ormancılık

Enes Yılmaz¹ , Prof.Dr. Engin Ertan²

¹Adnan Menderes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bahçe Bitkileri, Aydın

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü, Aydın

*Corresponding author: Enes Yılmaz

Özet

Tarımsal ormancılık (agroforestry), odunsu çok yıllık bitkiler ile tarımsal ürünler ve/veya hayvansal üretim faaliyetlerinin aynı arazi birimi içinde mekânsal ya da zamansal düzenlemelerle bütünleştirildiği sürdürülebilir arazi kullanım sistemlerini ifade eden disiplinler arası bir yaklaşımdır. Bu sistemler yalnızca üretim verimliliğini artırmayı değil, aynı zamanda doğal kaynakların korunmasını, biyolojik çeşitliliğin desteklenmesini ve kırsal kalkınmanın güçlendirilmesini amaçlayan bütüncül bir yönetim modeli olarak değerlendirilmektedir. Agroforestry sistemleri; yapısal bileşim, işlevsel amaç, zamansal düzen ve ekolojik uyum kriterlerine göre agrosilvikültürel, silvopastoral, agrosilvopastoral ve aquasilvikültürel olmak üzere farklı kategorilere ayrılmaktadır. Bu sistemlerde bileşenler arasındaki etkileşimler üretkenlik ve sürdürülebilirliğin temel belirleyicisidir. Örneğin baklagil ağaçların gerçekleştirdiği azot fiksasyonu toprak verimliliğini artırırken, hatalı tür kombinasyonları ışık, su ve besin rekabeti ya da allelopatik etkiler yoluyla üretimi sınırlandırabilmektedir. Bu nedenle uygun tür seçimi, yerel ekolojik koşullara uyum ve bilimsel planlama sistem başarısı açısından kritik önemdedir. Meyve yetiştiriciliği bağlamında tarımsal ormancılık, çok katmanlı üretim yapıları sayesinde hem alan kullanım etkinliğini artırmakta hem de ekolojik hizmetleri güçlendirmektedir. Meyve ağaçları altında yem bitkileri veya sebze yetiştirilmesi, nar bahçelerinde farklı tarla bitkilerinin üretilmesi ya da turunçgil bahçelerinde aromatik bitkilerin kullanılması gibi uygulamalar çoklu ürün sistemi oluşturarak ekonomik çeşitlilik sağlamaktadır. Ayrıca ağaçların gölgeleme, rüzgâr kırma ve mikroklima düzenleme işlevleri meyve bitkilerinin stres koşullarına dayanıklılığını artırmakta ve verim istikrarını

desteklemektedir. Türkiye’de tarımsal ormancılık uygulamaları çoğunlukla geleneksel bilgiye dayansa da son yıllarda bilimsel çalışmalar ve bölgesel denemelerle daha planlı bir nitelik kazanmaktadır. Sonuç olarak tarımsal ormancılık, özellikle meyve yetiştiriciliği sistemlerinde üretim, çevre ve ekonomi boyutlarını bütünleştiren; iklim değişikliğine uyum, kaynak verimliliği ve sürdürülebilir kırsal kalkınma açısından stratejik öneme sahip yenilikçi bir arazi yönetim yaklaşımıdır. Bu bildiri, tarımsal ormancılığın meyve yetiştiriciliğindeki kullanımını ve önemi hakkında bilgiler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tarımsal Ormancılık, Sürdürülebilir Arazi Kullanımı, Meyve Yetiştiriciliği, Biyoçeşitlilik, Kırsal Kalkınma

New Trend in Fruit Growing: Agroforestry

Abstract

Agroforestry is an interdisciplinary approach that refers to sustainable land-use systems in which woody perennial plants are deliberately integrated with agricultural crops and/or livestock production within the same land unit through spatial or temporal arrangements. These systems are regarded not only as methods for increasing production efficiency but also as holistic management models aimed at conserving natural resources, supporting biodiversity, and strengthening rural development. Agroforestry systems are classified into different categories—agrosilvicultural, silvopastoral, agrosilvopastoral, and aquasilvicultural—according to criteria such as structural composition, functional objectives, temporal arrangement, and ecological compatibility. Interactions among system components constitute the principal determinant of productivity and sustainability. For instance, nitrogen fixation by leguminous trees enhances soil fertility, whereas inappropriate species combinations may limit production through competition for light, water, and nutrients or through allelopathic effects. Therefore, appropriate species selection, adaptation to local ecological conditions, and scientifically based planning are critical for system success. In the context of fruit cultivation, agroforestry enhances both land-use efficiency and ecosystem services through multilayered production structures. Practices such as cultivating forage crops or vegetables beneath fruit trees, producing field crops within pomegranate orchards, or integrating aromatic plants into citrus plantations create diversified production systems that increase economic resilience. Moreover, the shading, windbreak, and microclimate-regulating functions of trees improve fruit crops’ tolerance to environmental stress and support yield stability. In Türkiye, agroforestry practices have largely been based on traditional knowledge; however, in recent years they have gained a more systematic character through scientific research and regional trials. Consequently, agroforestry represents an innovative land-management approach of strategic importance—particularly in fruit production systems—by integrating production, environmental sustainability, and economic viability while contributing to climate change adaptation, resource efficiency, and sustainable rural development. This paper presents information on the use and importance of agroforestry in fruit cultivation.

Keywords: Agroforestry, Sustainable Land Use, Fruit Cultivation, Biodiversity, Rural Development

Makale id= 123

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1515-8316>

Mor Soğan Kabuğu Tabanlı Biyo-Atık Entegreli Triboelektrik Nanojeneratör: Temas-Ayrılma Modunda Tasarım ve Gösterim

Dr. Öğretim Üyesi Seval Kından¹

¹Eskişehir Teknik Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, mor soğan kabuğunun PTFE ile eşleştirilerek aktif triboelektrik yüzey olarak kullanıldığı, bakır elektrotlara ve mekanik destek için PET film tutucuya sahip biyo-atık entegreli temas-ayrılma modlu bir triboelektrik nano jeneratörün üretimini rapor etmektedir. Soğan kabuğunun yüzey morfolojisi taramalı elektron mikroskobu (SEM) ile incelenmiş, cihaz çıktıları ise açık devre voltajı (Voc) ve kısa devre akımı (Isc) ölçümleriyle değerlendirilmiştir. SEM karakterizasyonu, düşük büyütmede vadi şeklinde kıvrımlanmaları ve yüksek büyütmede doğal olarak çok ölçekli, katmanlı ve dokulu bir soğan kabuğu yüzeyini ortaya koymuş; bu yapının çevrimsel çalışma sırasında gerçek temas alanını artırarak ek yük birikim bölgeleri sağlayabileceği gösterilmiştir. Elektriksel performans, kontrollü mekanik uyarım koşullarında (3-6 bar, 1-4 Hz) değerlendirilmiştir. Nanojeneratör, maksimum 3.6 V Voc ve maksimum 2.1 µA Isc değerleri üretmiştir. 1 Hz frekans seviyesinde uygulanan basıncın 3 bar seviyesinden 6 bar seviyesine artırılması Voc'yi yükseltmiş ve Isc'de hafif ve doğrusal olmayan bir artışa yol açmıştır. 3 bar basınç altında Voc, 1 Hz ve 2 Hz'de daha düşük, 3 Hz ve 4 Hz altında ise daha yüksek seviyede ölçülmüştür. Buna karşılık Isc, frekans arttıkça daha yoğun bir yapıya dönüşmüş; 3 Hz'de en tutarlı yanıtı verirken, 4 Hz'de daha belirgin dalgalanmalar göstermiştir. Tüm bu bulgular, mor soğan kabuğunun mekanik enerji hasadı ve kendi enerjisini kendisi üreten sensör uygulamaları için düşük maliyetli ve çevre dostu bir triboelektrik malzeme olarak değerlendirilebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Triboelektrik Nanojeneratör, Soğan Kabuğu, Bio Atık, Enerji Hasatlama, Temas-Ayrılma Modu

A Bio Waste Integrated Triboelectric Nanogenerator Device Using Purple Onion Peel: Design and Demonstration in Contact-Separation Mode

Abstract

This study reports a bio-waste integrated contact-separation (CS) triboelectric nanogenerator (TENG) fabricated by employing purple onion peel as the active triboelectric surface paired with PTFE, using Cu electrodes and a PET film holder for mechanical support. The surface morphology of the onion peel was examined by scanning electron microscopy (SEM), and the device outputs were evaluated by open-circuit voltage (Voc) and short-circuit current (Isc) measurements. SEM characterization revealed a naturally multiscale, layered, and textured onion peel surface, featuring ridge-valley corrugations at low magnification and finer domains at higher magnification, which can increase the real contact area and provide additional charge accumulation sites during cyclic operation. The electrical performance was evaluated under controlled mechanical excitation (3-6 bar, 1-4 Hz). The TENG delivered a maximum Voc of 3.6 V and a maximum Isc of 2.1 μ A. At 1 Hz, increasing the applied pressure from 3 bar to 6 bar enhanced Voc and led to a modest, non-linear rise in Isc. At 3 bar, Voc was lower at 1 Hz and 2 Hz, slightly higher at 3 Hz and 4 Hz, while Isc became denser with frequency, peaking in coherence at 3 Hz and showing stronger fluctuations at 4 Hz. These findings demonstrate the feasibility of upcycling purple onion peel into a low-cost and eco-friendly triboelectric material for mechanical energy harvesting and self-powered sensing applications.

Keywords: Teng, Onion Peel, Bio-Waste, Energy Harvesting, Contact-Separation Mode

Makale id= 102

Sözlü Sunum

ORCID ID:

Orta Karadeniz Kıyıları Maksimum Yağışların Trendleri

Alican Fidan¹ , Prof.Dr. Turgay Partal¹

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi

*Corresponding author: Alican FİDAN

Özet

Bu çalışmada Orta Karadeniz kıyılarında yer alan Sinop, Samsun Bölge ve Ordu meteoroloji istasyonlarına ait Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nden temin edilen 1980–2024 dönemine ait 45 yıllık günlük maksimum yağış verilerinin yıllık ve mevsimsel trend özellikleri %90 ve %95 güven aralıklarında incelenmiştir. Analizlerde parametrik olmayan Mann–Kendall, SpearmanRho ve Wilcoxon testleri kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, günlük maksimum yağışlardaki değişimin istasyonlar arasında ve mevsimsel olarak farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Sinop ve Samsun Bölge istasyonlarında kış mevsiminde günlük maksimum yağışlarda %95 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı artan trendler tespit edilmiştir. Ordu istasyonunda ise kış mevsiminde anlamlı bir değişim gözlenmemiştir. İlkbahar mevsiminde üç istasyonun tamamında istatistiksel olarak anlamlı bir trend belirlenmemiştir. Yaz mevsiminde, Ordu istasyonunda Mann–Kendall ve Spearman Rho testlerine göre istatistiksel olarak anlamlı artan trendler tespit edilirken, Sinop istasyonunda zayıf ve sınırdaki bir artış eğilimi gözlenmiş, Samsun Bölge istasyonunda ise belirgin bir trend saptanmamıştır. Sonbahar mevsiminde genel olarak bir trend belirlenemezken, Sinop istasyonunda Wilcoxon testine göre son yıllarda daha yüksek yağış değerlerine geçiş olduğu görülmüştür. Yıllık seriler incelendiğinde, Sinop istasyonunda dönemler arası anlamlı bir artış, Ordu istasyonunda ise zayıf bir artan eğilim tespit edilirken, Samsun Bölge istasyonunda yıllık ölçekte anlamlı bir trend bulunmamıştır. Genel olarak sonuçlar, Karadeniz kıyı kuşağında günlük maksimum yağışlardaki değişimin yıl geneline yayılmış homojen bir artıştan ziyade, belirli mevsimlerde yoğunlaşan ve mekânsal olarak farklılaşan bir karakter sergilediğini göstermektedir. Özellikle

kış ve yaz mevsimlerinde gözlenen artış eğilimleri, bölgedeki taşkın riski ve su yönetimi planlamaları açısından dikkate alınması gereken önemli bulgular sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Günlük Maksimum Yağış, Mann–kendall Testi, Orta Karadeniz Kıyıları, Spearman’rsho Testi, Wilcoxon Testi,

Trends in Maximum Rainfall Along the Central Black Sea Coast

Abstract

In this study, the annual and seasonal trend characteristics of 45 years (1980–2024) of daily maximum precipitation data obtained from the Turkish State Meteorological Service for the Sinop, Samsun Regional, and Ordu meteorological stations located along the Central Black Sea coast were investigated at the 90% and 95% confidence levels. Non-parametric Mann–Kendall, Spearman’s Rho, and Wilcoxon tests were employed in the analyses. The results indicate that changes in daily maximum precipitation vary both seasonally and spatially among the stations. Statistically significant increasing trends at the 95% confidence level were detected in winter daily maximum precipitation at the Sinop and Samsun Regional stations, whereas no significant change was observed at the Ordu station during the winter season. In spring, no statistically significant trend was identified at any of the three stations. During the summer season, statistically significant increasing trends were detected at the Ordu station according to the Mann–Kendall and Spearman’s Rho tests, while a weak and marginal increasing tendency was observed at the Sinop station, and no distinct trend was found at the Samsun Regional station. In autumn, no clear trend was generally identified; however, the Wilcoxon test indicated a shift toward higher precipitation values in recent years at the Sinop station. Analysis of the annual series revealed a statistically significant inter-period increase at the Sinop station and a weak increasing tendency at the Ordu station, whereas no significant annual trend was detected at the Samsun Regional station. Overall, the findings suggest that changes in daily maximum precipitation along the Black Sea coastal zone exhibit a seasonally concentrated and spatially differentiated pattern rather than a homogeneous increase distributed throughout the year. In particular, the increasing tendencies observed during the winter and summer seasons provide important implications for flood risk assessment and water resources management planning in the region.

Keywords: Daily Maximum Precipitation, Mann–kendall Test, Central Black Sea Coast, Spearman’s Rho Test, Wilcoxon Test,

Makale id= 140

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-0412-9396

Pro-Ca (Prohexadione Calcium) Uygulamalarının Çilekte Verim ve Kalite Üzerine Etkileri

Nilüfer Aydemir¹, İbrahim Umut Bekcan¹, Prof.Dr. Engin Ertan²

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bahçe Bitkileri ABD, Aydın

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü, Aydın

Özet

Kısa yarılanma ömrü ve gibberellin biyosentezini inhibe etme yeteneği ile bilinen Prohexadione-Calcium (Pro-Ca), vejetatif ve generatif gelişim düzenleyicisidir. Pro-Ca, bitki ve insan sağlığını tehdit etmeyen, bitkilerde yapraklarda ve sürgünlerde sentezlenen ve hücreler arası uzamayı uyararak vejetatif gelişmeyi artıran gibberellin sentezini azaltan bu kimyasal, söz konusu özelliği ile bitkilerde fizyolojik dengeyi kontrol altında tutmaktadır. Bu çalışma, Pro-Ca uygulamalarının çilekte bitki büyümesi ile meyve verim ve kalitesi üzerine etkisinin saptanması amacıyla yapılmıştır. Pro-Ca'nın stolon oluşumunu baskılaması, kardeşlenmeyi ve erkenci verimi artırması hedeflenmiştir. Araştırmada Rubygem çilek çeşidi kullanılmıştır. Topraksız tarım şekillerinden biri olan ve torf+perlit içeren saksı kültüründe örtüaltında ve açıkta topraklı kültürde masuralara tesadüf blokları deneme desenine göre fide dikimleri yapılmıştır. Deneme 3 tekerrürlü ve her tekerrürde 25 fide olacak şekilde kurulmuş ve pro-ca'un erkenciliği teşvik etmek, kardeşlenmeyi artırmak, verim ve kalite üzerine olumlu etkilerini belirlemek amacıyla dikimi takiben gerçek yapraklar görüldüğü 30 Aralık 2024 tarihinde 125 ppm ve 250 ppm dozlarında ilk uygulama yapılmıştır. Daha sonra, 31 Ocak 2025 tarihinde ikinci, 9 Şubat 2025 tarihinde ise üçüncü kez uygulama yapılmıştır. Uygulamaların verim ve kalite üzerine etkilerini belirlemek üzere, bitki başına verim, toplam verim, toplam meyve adedi, suda çözünebilir kuru madde miktarı (%), kardeşlenme sayısı, kök yaş ve kuru ağırlığı, klorofil yoğunluğu gibi morfolojik, pomolojik ve fizyolojik analizler yapılmıştır. Çalışma sonucunda Pro-Ca uygulamalarının Rubygem çilek çeşidi için klorofil yoğunluğu, suda çözünebilir kuru madde, kardeşlenme ve kök yaş ile kök kuru ağırlığı üzerine istatistiksel olarak önemli bir etkisinin olmadığı, değişen iklim koşullarında istenen etkilerin elde edilebilmesi için farklı doz denemelerini ve entegre stres yönetiminin uygulanmasının gerekliliği ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Fragaria X Ananassa Duch, Pro-Ca, Verim, Erkencilik, Kardeşlenme

Effects of Pro-Ca (Prohexadione Calcium) Applications On Yield and Quality in Strawberries Nilüfer Aydemir1

Abstract

Prohexadione-Calcium (Pro-Ca), known for its short half-life and ability to inhibit gibberellin biosynthesis, is a regulator of vegetative and generative development. Pro-Ca is a chemical that does not threaten plant or human health. It is synthesized in the leaves and shoots of plants and reduces gibberellin synthesis, which stimulates intercellular elongation and increases vegetative growth. With this property, it controls the physiological balance in plants. This study was conducted to determine the effect of Pro-Ca applications on strawberry plant growth, fruit yield, and quality. The aim was to suppress stolon formation with Pro-Ca, increase number of main crowns and early yield. The Rubygem strawberry variety was used in the study. Seedlings were planted in pots containing peat moss and perlite, one of the soilless cultivation methods, in greenhouse and in open in soil condition, according to a randomized block design. The trial was set up with 3 replicates, each with 25 seedlings, and the first application was made at 125 ppm and 250 ppm on December 30, 2024, when true leaves appeared, following planting, to determine the positive effects of Pro-Ca on promoting early maturity, increasing number of main crowns, yield, and quality. Subsequently, the application was performed a second time on January 31, 2025, and a third time on February 9, 2025. To determine the effects of the applications on yield and quality, morphological, pomological, and physiological analyses were performed, including yield per plant, total yield, total number of fruits, soluble dry matter content (%), number of main crowns, root age and dry weight, and chlorophyll concentration. The study concluded that Pro-Ca applications had no statistically significant effect on chlorophyll density, water-soluble dry matter, number of main crowns, root weight, and root dry weight for the Rubygem strawberry variety. It also revealed that different dose trials and the application of integrated stress management are necessary to achieve the desired effects under changing climatic conditions.

Keywords: Fragaria X Ananassa Duch, Pro-Ca, Yield, Earliness, Number of Main Crowns

Makale id= 119

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9630-1232

S-Şekilli Türbülötör Geometrisinin Çok Kriterli Termo-Hidrolik Optimizasyonu

Dr. Öğretim Üyesi Fatin Sönmez¹

¹Artvin Çoruh Üniversitesi, Artvin Meslek Yüksekokulu

Özet

Bu çalışma, modern mühendislik uygulamalarında enerji verimliliğini artırmak amacıyla ısı değiştiricilerde kullanılan S-şekilli türbülötörlerin termo-hidrolik performansını optimize etmeyi amaçlamaktadır. Temel hedef, ısı transferini (Nusselt sayısı, Nu) maksimize ederken basınç düşüşünü ve pompalama gücü gereksinimini (sürtünme faktörü, f) minimize eden en uygun geometrik konfigürasyonu belirlemektir. Karar verme sürecindeki insan kaynaklı öznel etkileri ortadan kaldırmak amacıyla bütünleşik bir Çok Kriterli Karar Verme (MCDM) yaklaşımı benimsenmiştir. Metodolojik olarak çalışma iki aşamadan oluşmaktadır. İlk aşamada, değerlendirme kriterlerinin ağırlıkları, veri dağılımını ve kriterler arasındaki ilişkileri dikkate alan Shannon Entropisi yöntemi kullanılarak hesaplanmıştır. İkinci aşamada ise, alternatif tasarımlar ideal ve anti-ideal çözümlere olan uzaklıkları temelinde değerlendiren MARCOS entropi algoritması kullanılarak sıralanmıştır. Analiz sonuçları, ısı transfer performansını temsil eden Nu kriterinin nihai değerlendirmede 0,72 ağırlığa sahip olduğunu, hidrolik kaybı temsil eden sürtünme faktörünün (f) ise 0,28 ağırlık değerine sahip olduğunu göstermektedir. Bu bulgu, S-şekilli türbülötör geometrilerinde ısı transferindeki değişimin, genel sistem verimliliğinin belirlenmesinde daha baskın bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. MARCOS entropi tabanlı değerlendirmesine göre, 30 farklı konfigürasyon arasında Reynolds sayısı (Re) 25184, eğrilik yarıçapı (R) 85 mm, türbülötör yüksekliği (H) 30 mm ve enine adımı (Sy) 18 mm olan deney düzeneği 0,8021 fayda puanı ile en uygun tasarım olarak belirlenmiştir. Gelecek çalışmaların, belirlenen bu optimum konfigürasyonun deneysel olarak doğrulanmasına odaklanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Isı Transferinin İyileştirilmesi, S-Şekilli Türbülötör, Termo-Hidrolik Performans, Çok Kriterli Karar Verme

Multi-Criteria Thermo-Hydraulic Optimization of S-Shaped Turbulator Geometry

Abstract

This study aims to optimize the thermo-hydraulic performance of S-shaped turbulators used in heat exchangers in order to enhance energy efficiency in modern engineering applications. The primary objective is to determine the optimal geometric configuration that maximizes heat transfer (Nusselt number, Nu) while minimizing pressure drop and pumping power requirements (friction factor, f). An integrated Multi-Criteria Decision-Making (MCDM) approach was adopted to eliminate human subjectivity in the decision-making process. Methodologically, the study consists of two stages. In the first stage, the weights of the evaluation criteria were calculated using the Shannon Entropy method, which considers the dispersion of data and the relationships among criteria. In the second stage, the alternative designs were ranked using the MARCOS entropy method, which evaluates alternatives based on their distances from ideal and anti-ideal solutions. The analysis results indicate that the Nu criterion, representing heat transfer performance, has a weight of 0.72, whereas the f criterion, representing hydraulic loss, has a weight of 0.28 in the final assessment. This finding demonstrates that variations in heat transfer performance are more dominant in determining the overall system efficiency of S-shaped turbulator geometries. According to the entropy-based MARCOS evaluation, among the 30 different configurations, the experimental setup with a Reynolds number (Re) 25184, curvature radius (R) of 85 mm, turbulator height (H) of 30 mm, and transverse pitch (S_y) of 18 mm was identified as the optimal design with a utility score of 0.8021. Future studies should focus on experimentally validating the identified optimal configuration.

Keywords: Heat Transfer Enhancement, S-Shaped Turbulator, Thermo-Hydraulic Performance, Multi-Criteria Decision Making

Makale id= 40

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4317-3000

Shitake (*Lentinula Edodes*) Ekstraselüler Peptitlerinin Tek Başına ve Ampisilin ile Kombinasyon Halinde *Escherichia Coli*'ye Karşı Antibakteriyel Mekanizmasının Spektrofotometrik İncelenmesi

Doç.Dr. Ayşe Erdoğan Eliuz¹

¹Mersin Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi

Özet

Antibiyotik direncinin giderek yaygınlaşması, farklı etki mekanizmalarına sahip alternatif veya tamamlayıcı antimikrobiyal ajanların araştırılmasını gerektirmektedir. Bu çalışmada, *Lentinula edodes* (şitake mantarı) sıvı kültürlerinden elde edilen ekstraselüler peptitlerin antibakteriyel mekanizması, hem tek başına hem de ampisilin ile kombinasyon halinde, yalnızca spektrofotometrik yaklaşımlar kullanılarak *Escherichia coli*'ye karşı incelenmiştir. Antibakteriyel aktivite ve mekanistik yanıtlar, dehidrojenaz bağlı aktivitesi (TTC-DRA), hücre içi protein sızıntısı ve DNA sızıntısı testleri yoluyla değerlendirilmiştir. Şitake ekstraselüler peptitleri, metabolik aktivitede zamana bağlı bir azalmaya neden olmuş ve orta derecede membran geçirgenliği değişikliklerine yol açmıştır. Çalışma, mantar bazlı biyoaktif peptitlerin geleneksel antibiyotiklere umut vadeden yardımcı maddeler olarak mekanistik bir bakış açısı sunmakta ve bakteriyel dirençle mücadelede potansiyel rollerini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Antimikrobiyal Mekanizma, *Lentinula Edodes*, *Escherichia Coli*

Spectrophotometric Investigation of the Antibacterial Mechanism of Shiitake (*Lentinula Edodes*) Extracellular Peptides Alone and in Combination With Ampicillin Against *Escherichia Coli*

Abstract

The increasing prevalence of antibiotic resistance necessitates the investigation of alternative or complementary antimicrobial agents with different mechanisms of action. In this study, the antibacterial mechanism of extracellular peptides obtained from liquid cultures of *Lentinula edodes* (shiitake mushroom) was investigated against *Escherichia coli*, both alone and in combination with ampicillin, using spectrophotometric approaches alone. Antibacterial activity and mechanistic responses were evaluated through dehydrogenase relative activity (TTC-DRA), intracellular protein leakage, and DNA leakage assays. Shiitake extracellular peptides caused a time-dependent decrease in metabolic activity and led to moderate changes in membrane permeability. This study provides a mechanistic perspective on fungal-based bioactive peptides as promising adjuvants to conventional antibiotics and highlights their potential role in combating bacterial resistance.

Keywords: Antimicrobial Mechanism: *Lentinula Edodes*, *Escherichia Coli*

Makale id= 37

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-3701-149X , 0000-0002-7759-6821

Sinüzoidal Yüzey Geometrisine Sahip Kompozit Ciltlerin Morphing Kanat Uygulamaları İçin Deneysel Mekanik İncelemesi

Ali Mert Bakır¹ , Doç.Dr. Ümit Çelik¹

¹Fırat Üniversitesi

*Corresponding author: Ali Mert BAKIR

Özet

Bu çalışmada, morphing kanat uygulamalarında kullanılmak üzere sinüzoidal yüzey geometrisine sahip karbon fiber takviyeli kompozit cilt yapıların mekanik performansları deneysel olarak incelenmiştir. Üç farklı sinüzoidal periyot (5, 10 ve 15 mm), üç farklı dalga yüksekliği (3, 6 ve 9 mm) ve üç farklı katman sayısına (1, 3 ve 5 kat) sahip toplam dokuz farklı kompozit panel, vakum infüzyon yöntemi ve dıştan baskı tekniği kullanılarak üretilmiştir. Numuneler çekme, basma, yorulma ve yay sabiti testlerine tabi tutulmuş; geometri ve katman sayısının mekanik davranış üzerindeki etkileri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Deneysel sonuçlar, katman sayısındaki artışın çekme ve basma dayanımlarını belirgin şekilde artırdığını, buna karşılık elastik deformasyon kabiliyetini azalttığını göstermiştir. Beş katmanlı numuneler çekme testlerinde yaklaşık 3 kN mertebesinde maksimum taşıma kapasitesine ulaşırken, tek katmanlı numuneler daha düşük taşıma kapasitesine rağmen yüksek şekil değiştirme yeteneği sergilemiştir. Basma testlerinde en yüksek dayanım yaklaşık 2.2 kN değeriyle 6 nolu numunede elde edilmiştir. Yorulma testleri (1000 çevrim) sonucunda, çok katmanlı yapıların tekrarlı yükler altında daha kararlı bir mekanik tepki verdiği gözlemlenmiştir. Yay sabiti ölçümleri, katman sayısının artışıyla rijitliğin önemli ölçüde yükseldiğini ve maksimum 42.64 N/m değeriyle 9 nolu numune ile elde edildiğini ortaya koymuştur. Elde edilen bulgular, sinüzoidal kompozit ciltlerin morphing kanat uygulamalarında esneklik–dayanım dengesinin sağlanması açısından umut verici bir tasarım alternatifi sunduğunu ve geometri–katman etkileşiminin kritik bir tasarım parametresi olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Elastik Rijitlik, Morphing Kanat, Sinüzoidal Kompozit Cilt, Vakum İnfüzyon, Yorulma Davranışı

Experimental Investigation of the Mechanical Behavior of Composite Skin Structures With Sinusoidal Surface Geometry for Morphing Wing Applications

Abstract

In this study, the mechanical performance of carbon fiber reinforced composite skin structures with sinusoidal surface geometry was experimentally investigated for use in morphing wing applications. A total of nine different composite panels, with three different sinusoidal periods (5, 10, and 15 mm), three different wave heights (3, 6, and 9 mm), and three different numbers of layers (1, 3, and 5 layers), were produced using the vacuum infusion method and external compaction technique. The specimens were subjected to tensile, compression, fatigue, and spring constant tests; the effects of geometry and number of layers on mechanical behavior were evaluated comparatively. The experimental results showed that an increase in the number of layers significantly increased tensile and compressive strengths, but reduced elastic deformation capacity. Five-layer specimens reached a maximum load capacity of approximately 3 kN in tensile tests, while single-layer specimens exhibited high deformation capability despite their lower load capacity. In compression tests, the highest strength was obtained in specimen No. 6, with a value of approximately 2.2 kN. Fatigue tests (1000 cycles) revealed that multi-layered structures exhibit a more stable mechanical response under repeated loads. Spring constant measurements revealed that stiffness increased significantly with an increase in the number of layers, with a maximum value of 42.64 N/m obtained with specimen No. 9. The findings suggest that sinusoidal composite skins offer a promising design alternative for achieving flexibility-strength balance in morphing wing applications and that geometry-layer interaction is a critical design parameter.

Keywords: Elastic Stiffness, Fatigue Behavior, Morphing Wing, Sinusoidal Composite Skin, Vacuum Infusion

Makale id= 169

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-5277-5252

Smı ve Smı Ergodik Göstergelerinde Maksimum Kayıp Kontrolü ve Hibrit Makine Öğrenmesi Modelleri ile Sinyal Kalitesinin Artırılması

Dr. Öğretim Üyesi Seçkin Karasu¹

¹Zonguldak Bülent Ecevit University

Özet

Bu çalışma, finansal piyasalarda yaygın olarak kullanılan sinyal işleme yaklaşımlarından Stokastik Momentum İndeksi (SMI) ve SMI Ergodik göstergelerinin tahminleme kapasitelerini artırmak amacıyla Makine Öğrenmesi (ML) modellerinin entegrasyonunu incelemektedir. Geleneksel yaklaşımlarda bu göstergeler, aşırı alım/satım bölgeleri ve trend dönüşlerini belirlemede temel bir rol oynasa da piyasadaki gürültüye karşı duyarlılıkları nedeniyle yüksek sermaye çekilmelerine maruz kalabilmektedir. Yapılan karşılaştırmalı analizler sonucunda, hem SMI ve SMI Ergodik verilerinin Random Forest (RF), K-Nearest Neighbors (KNN) ve Gradient Boosting (GB) gibi sınıflandırma algoritmalarıyla işlenmesinin algoritmik ticarete stratejik başarıyı artırdığı saptanmıştır. Modeller, yüksek likidite ve volatilitate karakteristikleri nedeniyle BTC/USDT paritesi üzerinde test edilmiştir. Özellikle SMI Ergodik yapısının KNN algoritmalarıyla birleştiğinde daha yüksek bir işlem sıklığı ve istatistiksel güven aralığı bulunduğu; Saf SMI yapısının ise Gradient Boosting ile desteklendiğinde risk maruziyetini minimize ederek risk-ayarlı getiri noktasında optimize edildiği görülmüştür. Çalışmanın bulguları, SMI tabanlı momentum stratejilerinin ML filtreleme katmanlarıyla desteklenmesinin, sadece karlılığı artırmakla kalmayıp aynı zamanda geleneksel göstergelerin en büyük zayıf noktası olan hatalı sinyal oranını anlamlı ölçüde azalttığını kanıtlamaktadır. Bu bağlamda, hibrit modellerin statik sinyal işleme yöntemlerine kıyasla çok daha dayanıklı ve adaptif bir karar destek mekanizması sunduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Smı, Smı Ergodik, Momentum Stratejileri, Makine Öğrenmesi, Hibrit Finansal Modeller, Algoritmik Ticaret

Maximum Drawdown Control in Sm₁ and Sm₁ Ergodic Indicators and Enhancing Signal Quality With Hybrid Machine Learning Models

Abstract

This study examines the integration of Machine Learning (ML) models to enhance the predictive capacities of the Stochastic Momentum Index (SMI) and SMI Ergodic indicators, which are widely utilized signal processing approaches in financial markets. Although these indicators play a fundamental role in identifying overbought/oversold regions and trend reversals in traditional approaches, they can be subject to high drawdowns due to their sensitivity to market noise. Comparative analyses reveal that processing raw SMI and SMI Ergodic data through classification algorithms—such as Random Forest (RF), K-Nearest Neighbors (KNN), and Gradient Boosting (GB)—increases strategic success in algorithmic trading. The analyses were conducted using BTCUSDT data, a leading indicator of the cryptocurrency markets. Specifically, it was observed that the SMI Ergodic structure, when combined with KNN algorithms, offers higher transaction frequency and a superior statistical confidence interval. Conversely, the pure SMI structure, supported by Gradient Boosting, was found to optimize risk-adjusted returns by minimizing risk exposure. The findings of this study demonstrate that strengthening SMI-based momentum strategies with ML filtering layers not only increases profitability but also significantly reduces the false signal rate, which is the primary weakness of traditional indicators. In this context, it is concluded that hybrid models provide a far more robust and adaptive decision-support mechanism compared to static signal processing methods.

Keywords: Sm₁, Sm₁ Ergodic, Momentum Strategies, Machine Learning, Hybrid Financial Models, Algorithmic Trading

Makale id= 68

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0007-2687-9294

Su Temasına Uyumlu Cam Elyaf Takviyeli Poliftalamid Kompozitlerin Üretilmesi ve Geliştirilmesi

Dilara Duymaz¹

¹EPSAN

*Corresponding author: Dilara

Özet

Poliftalamid (PPA), aromatik yapısı sayesinde yüksek sıcaklık dayanımı, boyutsal kararlılığı, kimyasal direnç ve mekanik dayanımı ile öne çıkan, özellikle metal ikamesi ve zorlu çevresel koşullarda uzun süreli performans gerektiren uygulamalarda tercih edilen ileri mühendislik poliamidlerinden biridir. İçme suyu ile temas eden sistemlerde kullanılacak malzemelerin yalnızca mekanik açıdan güçlü olması yeterli olmayıp, aynı zamanda insan sağlığına ve su kalitesine zarar vermeyecek şekilde sertifikalandırılmış olması da kritik öneme sahiptir.. Bu çalışma kapsamında, WRAS ve KTW onaylı, gerekliliklerini karşılayan ve %40 cam elyaf ile güçlendirilmiş bir PPA matrisli kompozitin geliştirilmesi hedeflenmiş, mekanik özelliklerinin sürdürülebilir şekilde korunması amaçlanmıştır. Bu hedef doğrultusunda, klasik alifatik poliamidler (PA6/PA66) yerine yarı aromatik poliamid (PPA) tercih edilmesi teknik olarak daha rasyonel bir yaklaşım olarak değerlendirilmiştir; zira literatürde uzun süreli su temasında mekanik dayanımların daha iyi korunduğu görünmektedir. Buna karşılık, PPA'lar yapılarındaki aromatik segmentler sayesinde daha düşük nem alma, daha yüksek termal stabilite ve sulu/oksidatif ortamlarda daha iyi mekanik özellik korunum eğilimi göstermekte olup, uzun süreli yaşlandırma koşulları altında boyutsal ve mekanik stabilite açısından önemli avantaj sağlamaktadır. Literatür taraması doğrultusunda belirlenen uygun bileşimler, çift vidalı ekstrüderde hazırlanmış, elde edilen granüllerden enjeksiyon yöntemiyle test numuneleri üretilerek yoğunluk, çekme, eğilme, darbe ve HDT gibi temel mekanik ve termomekanik testler uygulanmıştır. Ayrıca uzun süreli yaşlandırma testleri ile su temasına dayanıklılık ve mekanik özelliklerin korunumu değerlendirilmiştir. Bu aşamada tanımlanan hedeflenen malzeme

özelliklerine muadil sonuçlar yakalanmıştır. Son aşamada uygun bulunan formülasyonların WRAS, KTW ve ACS sertifikasyon süreçleri için yetkili laboratuvarlara gönderilmesi ile, su temasına uyumlu, kimyasal olarak güvenli, yüksek mekanik performansı uzun süre koruyabilen ve uluslararası standartlara uygun, katma değerli ve rekabetçi bir PPA çözümü geliştirilmiştir. KTW ve ACS süreçleri halen devam etmekte olup WRAS'a gönderilmiş formülasyonlardan biri onay almış bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Poliftalamid (Ppa), Wras, Ktw, Acs, Sürdürülebilir Mekanik Performans.

Production and Development of Water-Contact-Compliant Glass Fiber Reinforced Polyphthalamide Composites

Abstract

Polyphthalamide (PPA) is one of the advanced engineering polyamides distinguished by its high thermal resistance, dimensional stability, chemical resistance, and mechanical strength resulting from its aromatic structure, and it is particularly preferred in applications requiring long-term performance under harsh environmental conditions and in metal replacement solutions. For materials intended for use in systems in contact with drinking water, mechanical strength alone is not sufficient; certification ensuring that the material does not adversely affect human health or water quality is also of critical importance. Within the scope of this study, the development of a PPA matrix composite reinforced with 40 wt.% glass fiber and compliant with WRAS and KTW requirements was targeted, with the aim of sustainably maintaining mechanical properties under long-term water contact. In line with this objective, the selection of a semi-aromatic polyamide (PPA) instead of conventional aliphatic polyamides (PA6/PA66) was considered a technically more rational approach, as the literature indicates superior retention of mechanical strength under prolonged water contact. Based on the literature review, appropriate formulations were compounded using a twin-screw extruder, and test specimens were produced from the resulting pellets by injection molding. Fundamental mechanical and thermomechanical tests, including density, tensile, flexural, impact, and heat deflection temperature (HDT), were performed. In addition, long-term aging tests were conducted to evaluate resistance to water contact and retention of mechanical properties. At this stage, results comparable to the targeted material properties were achieved. In the final stage, the selected formulations were submitted to accredited laboratories for WRAS, KTW, and ACS certification processes, resulting in the development of a water-contact-compliant, chemically safe, high-performance, durable, and internationally competitive PPA solution. The KTW and ACS certification processes are currently ongoing, while one of the formulations submitted for WRAS approval has already been successfully certified.

Keywords: Polyphthalamide (Ppa), Wras, Ktw, Acs, Sustainable Mechanical Performance.

Makale id= 103

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8036-3375

Tek Serbestlik Dereceli Dinamik Çıkış Geri Beslemesi ile Ayrık Model İzleme Probleminin Doğrusal Matris Eşitsizlikleri Kullanılarak Çözümü

Dr. Öğretim Üyesi Murat Akın¹

¹Galatasaray Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada literatürde model izleme veya model takip problemi olarak geçen problemin tek serbestlik dereceli (1 DOF) dinamik çıkış geri beslemeli kontrolör ile çözümü amaçlanmıştır. Model izleme problemi, doğrusal bir sistemin kapalı çevrimli kontrolör ile iç kararlı yapılması ve davranış olarak da bir model sistemin transfer fonksiyonuna yakınlaştırılması şeklinde tanımlanır. Bu sayede tüm sistem, asimptotik kararlı olurken davranışını uygun bulduğumuz bir model sisteme yakın bir davranış sergileyecektir. Tüm çalışma, ayrık, doğrusal, parametreleri zamanla değişmeyen ve nedensel sistemler için yapılmıştır. Problemin literatürde bu geribesleme ve serbestlik dereceli bir çözümü daha evvel verilmemiştir. Problem önce H_∞ optimal kontrol problemine indirgenmiş ve ardından H_∞ optimal kontrol problemini çözen doğrusal matris eşitsizlikleri (LMI) kullanılmıştır. Tek serbestlik dereceli (1 DOF) dinamik çıkış geri beslemeli kontrolör için lineer matris eşitsizlikleri (LMI) sadeleştirildikten sonra problemi çözen kontrolör sentez teoremi elde edilmiştir. Daha sonra da bu sentez teoremi kullanılarak kontrolör tasarım algoritması verilmiştir. Çalışma, en son bir örnek verilerek tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğrusal Matris Eşitsizlikleri, Model İzleme Problemi

The Solution of the Discrete Model Tracking Problem With One Degree of Freedom Dynamic Output Feedback Using Linear Matrix Inequalities

Abstract

This study aims to solve the problem known in the literature as the model tracking problem using a one-degree-of-freedom (1 DOF) dynamic output feedback controller. The model tracking problem is defined as making a linear system internally stable with a closed-loop controller and approximating its behavior to that of a model system's transfer function. In this way, the entire system becomes asymptotically stable while exhibiting behavior close to that of a model system that we deem appropriate. The entire study was performed for discrete, linear, time-invariant and causal systems. A solution to this feedback and degree-of-freedom problem has not been previously given in the literature. The problem was first reduced to the H_∞ optimal control problem and then the linear matrix inequalities (LMI) that solve the H_∞ optimal control problem were used. After simplifying the linear matrix inequalities (LMI) for one-degree-of-freedom (1 DOF) dynamic output feedback controller, the controller synthesis theorem solving the problem was obtained. Then, using this synthesis theorem, the controller design algorithm was given. The study is concluded with an example.

Keywords: Linear Matrix Inequalities, Model Tracking Problem

Makale id= 107

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-4817-1100

Tiyoüre Uygulamasının Tuz Stresi Altındaki mısırdaki Savunma ve Metabolizma Yolaklarını Düzenlemesi: Bir Rna-Seq Çalışması

Prof.Dr. Mustafa Yıldız¹ , Dr. Öğretim Üyesi Emre Pehlivan¹ , Doç.Dr. Hakan Terzi¹

¹Afyon Kocatepe Üniversitesi
*Corresponding author: Hakan Terzi

Özet

Tuz stresi, bitkilerde büyüme ve verimi sınırlandıran en önemli abiyotik stres faktörlerinden biridir. Bitkisel tolerans mekanizmalarının anlaşılması açısından iyileştirici biyostimülatör uygulamaları önem taşımaktadır. Bu çalışmada, NaCl (100 mM) ve biyostimülatör tiyoüre (TÜ, 35 µM) uygulamalarının mısır fidelerinin yapraklarında gen ifadesi üzerindeki etkilerinin RNA-seq analizi ile belirlenmesi amaçlanmıştır. Kontrole göre NaCl uygulamasında 436 genin artan, 288 genin azalan yönde düzenlendiği; TÜ+NaCl uygulamasında ise sırasıyla 439 ve 350 genin farklı ifade edildiği tespit edilmiştir. NaCl ile karşılaştırıldığında, TÜ+NaCl uygulamasında 91 genin artan, 87 genin azalan yönde düzenlendiği belirlenmiştir. GO ve KEGG zenginleştirme analizleri, amino asit ve karbon metabolizması, lipid metabolizması, MAPK sinyal yolu, hücre duvarı biyogenezi, hormon metabolizması, stres savunması ve sekonder metabolit üretimi ile ilişkili yolakların TÜ+NaCl uygulamasında artan yönde düzenlendiğini göstermiştir. Sonuç olarak, TÜ uygulamasının tuz stresi altında mısırdaki savunma, metabolizma ve hücre duvarı oluşumu ile ilişkili genleri düzenleyerek stres toleransını artıracak moleküler mekanizmaları aktive ettiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tiyoüre, Tuz Stresi, Transkriptomik, Zea Mays L.

Regulation of Defense and Metabolic Pathways by Thiourea in Salt-Stressed Maize: An Rna-Seq Study

Abstract

Salt stress is one of the major abiotic factors limiting plant growth and productivity. The use of ameliorative biostimulants is important for understanding plant tolerance mechanisms. This study aimed to determine the effects of NaCl (100 mM) and the biostimulant thiourea (TU, 35 μ M) treatments on gene expression in maize seedling leaves using RNA-seq analysis. Compared with the control, 436 genes were upregulated and 288 genes were downregulated under NaCl treatment, whereas 439 and 350 genes were differentially expressed under the TU+NaCl treatment, respectively. When compared with NaCl alone, the TU+NaCl treatment resulted in 91 upregulated and 87 downregulated genes. GO and KEGG enrichment analyses indicated that pathways related to amino acid and carbon metabolism, lipid metabolism, MAPK signaling, cell wall biogenesis, hormone metabolism, stress defense, and secondary metabolite production were predominantly upregulated under the TU+NaCl treatment. In conclusion, TU application under salt stress appears to activate molecular mechanisms associated with defense, metabolism, and cell wall formation by regulating related genes, thereby potentially enhancing stress tolerance in maize.

Keywords: Thiourea, Transcriptomic, Salt Stress, Zea Mays L.

Makale id= 18

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-0928-6786>

Yapay Zekâ Destekli Kredi Kararlarının Etik Kabulü: Algılanan Şeffaflık ve Algoritmik Güvenin Finansal Ürün Satın Alma Niyeti Üzerindeki Doğrusal ve Doğrusal Olmayan Etkileşimi (Pls-Sem ve Ann Hibrit Yaklaşımı)

Ezgi Gümre¹ , Prof.Dr. Veysel Yılmaz¹

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
*Corresponding author: ezgi gümre

Özet

Bu çalışma, yapay zekâ (YZ) destekli kredi değerlendirme sistemlerinde kullanıcıların algoritmik kararlara yönelik etik kabulünü ve finansal ürün satın alma niyetini açıklamayı amaçlamaktadır. Araştırma modelinde algılanan şeffaflık, açıklanabilirlik, usul adaleti, algoritmik güven, etik kabul ve bilişsel-duygusal tepkiler yer almaktadır (Schnackenberg & Tomlinson, 2016; Esposito, 2022). Örneklem, kredi deneyimi bulunan 88 kişiden çevrim içi anket yoluyla toplanan verilerden oluşmuş; veri temizliği sonrasında 80 gözlem üzerinden analiz yapılmıştır. Ölçüm modeli PLS-SEM ile test edilmiş ve güvenilirlik ve geçerlik koşullarını karşılamayan “Gizlilik Endişesi” boyutu modelden çıkarılmıştır. Yapısal model bulguları, açıklanabilirliğin algoritmik güveni anlamlı biçimde artırdığını; etik kabulün hem güveni hem de bilişsel-duygusal tepkileri güçlü şekilde belirlediğini göstermiştir. En yüksek etki bilişsel-duygusal tepkilerden satın alma niyetine doğru gözlenmiş ve model varyansının önemli bir kısmını açıklamıştır. Sonuçlar, YZ tabanlı kredi sistemlerinde yalnızca teknik doğruluğun değil, kararların açıklanabilir ve etik açıdan meşru algılanmasının da kullanıcı kabulü açısından kritik olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çalışma, daha kapsamlı bir tez çalışmasının pilot uygulaması niteliğinde olup, ilerleyen aşamalarda doğrusal olmayan ilişkilerin incelenebilmesi amacıyla Yapay Sinir Ağları (ANN) yönteminin modele entegre edilmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Algoritmik Karar Verme; Etik Kabul, Algılanan Şeffaflık; Algoritmik Güven; Pls-Sem; Ann

Ethical Acceptance of Artificial Intelligence–supported Credit Decisions: the Linear and Nonlinear Effects of Perceived Transparency and Algorithmic Trust On Financial Product Purchase Intention (A Hybrid Pls-Sem and Ann Approach)

Abstract

This study examines the ethical acceptance of algorithmic decisions and purchase intention for financial products in artificial-intelligence-supported credit assessment systems. The research model includes perceived transparency, explainability, procedural justice, algorithmic trust, ethical acceptance and cognitive-emotional responses (Schnackenberg & Tomlinson, 2016; Esposito, 2022). Data were collected online from 88 individuals with credit experience and, after data cleaning, 80 valid responses were retained for analysis. The measurement model was evaluated using partial least squares structural equation modelling (PLS-SEM); a privacy concern construct was removed due to low reliability and validity. Results indicate that explainability significantly increases algorithmic trust and that ethical acceptance strongly predicts both trust and cognitive-emotional responses. The strongest effect flows from cognitive-emotional responses to purchase intention. These findings highlight that beyond technical accuracy, perceived fairness, explainability and ethical legitimacy are crucial for user acceptance of algorithmic credit decisions. The current study is a pilot within a larger thesis project; future work will incorporate artificial neural networks (ANN) to explore nonlinear relationships.

Keywords: Algorithmic Decision Making; Ethical Acceptance, Perceived Transparency; Algorithmic Trust; Pls Sem; Ann

Makale id= 77

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1153-8263

Yeni Nesil Malzemelerde Hidrojen Depolama

Arş.Gör.Dr. Fuat Bilican¹

¹Pamukkale Üniversitesi

Özet

Sürdürülebilir ve temiz enerji kaynaklarına duyulan ihtiyaç, verimli hidrojen depolama teknolojilerine yönelik araştırmaları hızlandırmıştır. Yüksek gravimetrik enerji yoğunluğu ve çevre dostu yanma ürünleri sayesinde hidrojen, geleceğin enerji sistemleri için umut vadeden bir enerji taşıyıcısı olarak öne çıkmaktadır. Bununla birlikte, güvenli, hafif ve yüksek kapasiteli depolama ortamlarının geliştirilmesi, pratik uygulamalar açısından hâlen önemli bir zorluk oluşturmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri Enerji Bakanlığı (DOE), 2050 yılı için hidrojenin gravimetrik depolama kapasitesi hedefini %6,5 wt. olarak belirlemiş olup, bu değer yeni malzemelerin değerlendirilmesinde temel bir ölçüt olarak kabul edilmektedir. İki boyutlu (2B) malzemeler; geniş yüzey alanları, ayarlanabilir elektronik özellikleri ve güçlü adsorpsiyon merkezleri sayesinde hidrojenin tersinir depolanmasına olanak sağlamaktadır. Grafenin keşfinden bu yana, hidrojen depolama uygulamaları için çok sayıda grafen benzeri yapılar araştırılmıştır. T-grafen örgüsünden esinlenerek tasarlanan yeni bir 2B yapı olan B₂N₂, sahip olduğu yapısal ve elektronik özellikler sayesinde yüksek hidrojen tutma kapasitesi sergileme potansiyeline sahiptir. Gerçekleştirilen hesaplamalar, T-grafen benzeri B₂N₂ yapısının yalnızca yapısal kararlılık sunmakla kalmayıp aynı zamanda yüksek hidrojen depolama kapasiteleri sağlayabildiğini göstermektedir. B₂N₂ yapısının Li metali ile dekore edilmesi durumunda %12,4 gravimetrik hidrojen depolama kapasitesine ulaşılabileceği öngörülmektedir. Bu değer, DOE'nin 2050 hedefini önemli ölçüde aşmaktadır. Elde edilen bulgular, söz konusu 2B yapıların gelecekte hidrojen depolama ortamları olarak değerlendirilmesine güçlü bir temel sunmakta ve hidrojen temelli enerji teknolojilerinin gelişimine katkı sağlayabileceklerini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: İki Boyutlu Malzemeler, Hidrojen Depolama, B₂N₂

Hydrogen Storage in Next-Generation Materials

Abstract

The growing demand for sustainable and clean energy sources has accelerated research on efficient hydrogen storage technologies. Owing to its high gravimetric energy density and environmentally benign combustion products, hydrogen is regarded as a promising energy carrier for future energy systems. However, the development of safe, lightweight, and high-capacity storage media remains a significant challenge for practical applications. The United States Department of Energy (DOE) has set a gravimetric hydrogen storage capacity target of 6.5 wt.% for 2050, which has become a key benchmark for evaluating newly developed materials. Two-dimensional (2D) materials enable reversible hydrogen storage due to their large surface areas, tunable electronic properties, and strong adsorption sites. Since the discovery of graphene, numerous graphene-like structures have been extensively investigated for hydrogen storage applications. A newly designed 2D structure, B_2N_2 , inspired by the T-graphene lattice, exhibits significant potential for enhanced hydrogen uptake owing to its favorable structural and electronic characteristics. The performed calculations demonstrate that the T-graphene-like B_2N_2 structure not only possesses structural stability but also provides high hydrogen storage capacities. In particular, it is predicted that a gravimetric hydrogen storage capacity of 12.4% can be achieved when the B_2N_2 structure is decorated with Li metal. This value significantly exceeds the DOE target set for 2050. These findings provide a strong basis for considering such 2D structures as promising hydrogen storage media and indicate their potential contribution to the advancement of hydrogen-based energy technologies.

Keywords: Two-Dimensional Materials, Hydrogen Storage, B_2N_2

Makale id= 141

Sözlü Sunum

ORCID ID: 20221553010

Dijital ve Sosyal Medya Platformlarının Sinemaya Etkisi

Araştırmacı Samir Diab¹

¹nisantasi universitesi

*Corresponding author: Samir Diab

Özet

The thesis titled “The Impact of Social and Digital Media Platforms on Film Production” focuses on how social and digital media platforms influence various aspects of the film production process. This includes elements such as changes in distribution methods, audience engagement, marketing strategies, funding opportunities, and the overall production process. The aim of the thesis is likely to evaluate and explain the consequences of these platforms on the film industry, examining both positive and negative outcomes. It may explore how filmmakers are affected by new technologies, how audiences consume films in the digital age, and how these platforms influence storytelling and content development. Finally, the thesis may offer insights into the future of film production within the context of social and digital media.

Anahtar Kelimeler: Film Production Social Media Platforms Digital Media Platforms Film Distribution Audience Engagement

Makale id= 46

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0006-2079-5455

George Grosz'un "the Pillars of Society" Eserinin Grotesk Bağlamında İncelenmesi

Arş.Gör. Ali Duman¹

¹Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

*Corresponding author: Ali Duman

Özet

Bu bildiri, grotesk estetiğinin bir eleştiri ve teşhir aracı olarak potansiyelini George Grosz'un "The Pillars of Society" eseri vasıtasıyla incelemektedir. İtalyanca kökenli bir terim olarak başlangıçta fantastik dekoratif motifleri ifade eden grotesk, zamanla dinsel korku işlevinden sıyrılarak modern dünyada toplumsal çelişkileri ve absürdü temsil eden temel bir estetik kategoriye dönüşmüştür. Çalışma, bu dönüşümün 20. yüzyıl bağlamındaki en önemli temsilcilerinden biri olan Alman sanatçı George Grosz'a odaklanmaktadır. Özellikle Grosz'un Berlin Dada hareketinin irrasyonel, yıkıcı ve burjuva karşıtı enerjisini görselleştirdiği "The Pillars of Society" (1926) eseri, bu çalışmanın ana nesnesidir. Temel tez, Grosz'un grotesk deformasyon, abartılı figürler ve karikatürize edilmiş sahneler aracılığıyla, Weimar Cumhuriyeti'ndeki politik yozlaşmayı, sınıfsal ikiyüzlülüğü ve faşist ideolojiyi destekleyen elit sınıfları grotesk kullanımı aracılığıyla hedef aldığıdır. Sonuç olarak bu çalışma, Grosz'un groteski hem dönemin ideolojik gerilimlerini yansıtan bireysel bir ifade biçimi hem de toplumsal gerçekliği eleştirel bir stratejiyle görünür kılan güçlü bir politik silah olarak kullandığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: George Grosz, Grotesk, the Pillars of Society

An Analysis of George Grosz's “the Pillars of Society” in a Grotesque Context

Abstract

This paper examines the potential of grotesque aesthetics as a tool for criticism and exposure through George Grosz's work “The Pillars of Society.” Originally an Italian term denoting fantastical decorative motifs, the grotesque has evolved over time, shedding its religious function of instilling fear to become a fundamental aesthetic category representing social contradictions and absurdity in the modern world. The study focuses on German artist George Grosz, one of the most important representatives of this transformation in the 20th-century context. Grosz's work “The Pillars of Society” (1926), which visualizes the irrational, destructive, and anti-bourgeois energy of the Berlin Dada movement, is the main subject of this study. The fundamental thesis is that Grosz targets political corruption in the Weimar Republic, class hypocrisy, and the elite classes supporting fascist ideology through the grotesque use of grotesque deformation, exaggerated figures, and caricatured scenes. Consequently, this study demonstrates that Grosz employed the grotesque both as an individual form of expression reflecting the ideological tensions of the era and as a powerful political weapon that made social reality visible through a critical strategy.

Keywords: George Grosz, Grotesque, the Pillars of Society

Makale id= 23

Sözlü Sunum

ORCID ID: Seray İlhan: 0009-0002-2552-0064 Şebnem Yıldırım Orhan: 0009-0005-0769-9912

Ortaokul Düzeyinde Çalgı Eğitimi ve Öğrenci Beklentilerinin 2018 Müzik Dersi Öğretim Programı Bağlamında Değerlendirilmesi

Araştırmacı Seray İlhan¹ , Prof.Dr. Şebnem Yıldırım Orhan²

¹Şehit Sait Ertürk Ortaokulu
²Gazi Üniversitesi

Özet

Çalgı eğitimi, öğrencilerin müziksel beceriler kazanmasına, müziği bir ifade aracı olarak kullanmasına ve estetik duyarlılık geliştirmesine katkı sağlayan müzik eğitiminin boyutlarından biridir. Türkiye’deki devlet okullarında öğrenim gören ortaokul öğrencileri, müzik dersini 5. Sınıftan itibaren müzik öğretmeni tarafından sistemli olarak almaya başlamaktadır.2018 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı incelendiğinde çalgı eğitimine yönelik kazanımların açık biçimde ifade edilmediği ancak çalgı eğitiminin, öğrencilerin derse yönelik tutumlarının gelişmesi ve şekillenmesi açısından önemli olacağı öngörülmektedir. Ortaokul öğrencilerinin çalgı eğitimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi ve 2018 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programının bu bağlamda değerlendirilmesi çalışmanın amacıdır. Bu amaç doğrultusunda yapılan incelemede, 2018 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı’nda çalgı eğitimine yönelik kazanımların açık ve doğrudan biçimde tanımlanmadığı görülmektedir. Programda çalgı eğitimi, dolaylı olarak uygulamalı müzik etkinlikleri kapsamında ele alınmakta; ancak çalgı kullanımına ilişkin hedef, içerik ve uygulama sınırları net biçimde ortaya konmamaktadır. Bu durum, çalgı eğitiminin ders sürecindeki yerinin öğretmen uygulamalarına ve okul imkânlarına bağlı olarak farklılık göstermesine neden olabilmektedir. Ayrıca öğrencilerin çalgı eğitimine yönelik ilgi ve beklentilerinin yüksek olduğu düşünüldüğünde, programda bu beklentileri yönlendirecek açık ifadelerin bulunmaması, öğretim programı ile öğrenci beklentileri arasındaki uyumun incelenmesini gerekli kılmaktadır. Araştırma, İstanbul ili Esenler ilçesinde bulunan Şehit Sait Ertürk Ortaokulu’nda 6. ve 7. sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Çalışmada nicel yöntem kullanılmış olup veri toplama aracı, çalgı eğitimiyle ilişkili öğrenci beklentileri ve programdaki uygulamalı müzik etkinlikleri ile ilişkilendirilerek hazırlanmış beşli Likert tipi ölçekten oluşmaktadır. Veriler betimsel

istatistikler aracılığıyla analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin çalgı eğitimiyle ilişkili etkinliklere yönelik ilgi ve beklentilerinin yüksek olduğu, ancak programda çalgı eğitimine ilişkin kazanımların açık bir biçimde yer almaması nedeniyle uygulama boyutunun sınırlı kaldığı belirlenmiştir. Öğrencilerin enstrüman erişimi, ders saati ve materyal yetersizlikleri gibi etkenler sebebiyle uygulamalı müzik etkinliklerinden bekledikleri düzeyde yararlanamadıkları görülmüştür. Bulgular doğrultusunda, çalgı eğitimiyle ilişkili uygulamaların programda daha açık biçimde ifade edilmesi ve uygulama temelli etkinliklerin desteklenmesi gerektiği yönünde değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çalgı Eğitimi, Öğrenci Beklentileri, Ortaokul, Müzik Programı, Çalgı Kazanımları

An Evaluation of middle School Students' Expectations Regarding Instrumental Education in Relation to the 2018 middle School Music Curriculum

Abstract

Instrumental education is one of the essential components of music education, contributing to the development of students' musical skills, use of music as a means of expression, and acquisition of aesthetic awareness. In Türkiye, middle school students attending public schools begin to receive music education systematically under the guidance of a music teacher starting from the 5th grade. In this process, instrumental learning is considered to have an important role in shaping students' attitudes toward the music course and supporting their musical development. An examination of the 2018 Middle School Music Curriculum reveals that learning outcomes directly related to instrumental education are not explicitly defined. Instead, instrumental practices are addressed indirectly within the framework of applied music activities; however, the lack of clearly articulated goals, content, and implementation boundaries may cause differences in practice depending on teachers and school facilities. Therefore, determining students' views on instrumental education and evaluating the curriculum from this perspective is considered significant. The study was conducted with 6th and 7th grade students studying at Şehit Sait Ertürk Secondary School in Esenler, Istanbul. A quantitative research method was employed, and data were collected through a five-point Likert-type scale prepared in line with students' expectations regarding instrumental education and applied music activities in the curriculum. Descriptive statistical analyses were used. Findings revealed that students' interest and expectations toward instrumental education-related activities were high; however, the limited place of instrumental practices in the curriculum restricted application opportunities. In this regard, it is suggested that instrumental education practices should be more explicitly defined and supported within the curriculum.

Keywords: Instrumental Education, Student Expectations, Middle School, Music Curriculum, Instrumental Learning Outcomes

Makale id= 114

Sözlü Sunum

ORCID ID: Büşra Sevim 0009-0004-8063-7622 Aytekin Albuz 0000-0001-7919-0596

Viyola Öğretiminde Geleneksel Ezgi Kullanımı: Trakya Repertuarı Temelli Bir Durum Analizi

Araştırmacı Büşra Sevim¹ , Prof.Dr. Aytekin Albuz²

¹Şehit Halit Altun Ortaokulu

²Gazi Üniversitesi

*Corresponding author: Büşra Sevim

Özet

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin temel bileşenlerinden biri olup bireyin teknik, müzikal ve kültürel gelişiminde önemli bir rol üstlenmektedir. Konservatuvarlar, müzik eğitimi anabilim dalları, güzel sanatlar fakülteleri, güzel sanatlar liseleri ve Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM) bünyesinde yürütülen bireysel çalgı dersleri, öğrencilerin çalgı hâkimiyetini geliştirmesinin yanı sıra müzikal ifade ve yorum becerilerinin oluşmasına katkı sağlayabilmektedir. Viyola öğretiminde kullanılan repertuarın çeşitliliği ve kültürel bağlamı, öğrencinin çalgıya olan motivasyonunu ve öğrenme sürecini doğrudan etkileyebildiği düşünülmektedir. Geleneksel ezgilerin çalgı öğretiminde kullanımı, öğrencilerin hem teknik becerilerini geliştirmelerine hem de ait oldukları kültürel mirası tanımalarına olanak tanımaktadır. Bu bağlamda Trakya yöresine ait geleneksel müzik repertuarı; ritmik yapı, modal özellikler ve ezgisel çeşitlilik açısından viyola öğretiminde kullanılabilir zengin bir kaynak niteliği taşıyabileceği düşünülmektedir. Trakya ezgilerinin viyola öğretiminde kullanılması, öğrencilerin pozisyon geçişleri, yay teknikleri, artikülasyon ve müzikal ifade becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlayabileceği, yerel müzik kültürünün çalgı eğitimi yoluyla aktarılmasına da imkân sunabileceği düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, viyola öğretiminde Trakya repertuarına ait geleneksel ezgilerin kullanımının incelenmesi ve söz konusu repertuarın viyola eğitimine sağlayacağı katkıların ortaya konulması olacaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılacaktır. Araştırma kapsamında Trakya yöresine ait seçilmiş geleneksel ezgiler, viyola öğretimi bağlamında teknik ve müzikal boyutlarıyla değerlendirilecek; bu

ezgilerin viyola eğitiminde kullanımına yönelik öneriler geliştirilecektir. Elde edilecek bulguların, viyola öğretiminde repertuvar çeşitliliğinin artırılmasına ve geleneksel müziklerin çalgı eğitimi sürecine daha etkin biçimde dâhil edilmesine katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Viyola, Viyola Öğretimi, Geleneksel Ezgi, Trakya Repertuarı, Çalgı Eğitimi, Türk Halk Müziği, Repertuvar Kullanımı.

The Use of Traditional Melodies in Viola Instruction: A Situation Analysis Based On the Thrace Repertoire

Abstract

Instrument training is one of the fundamental components of music education and plays a significant role in the technical, musical, and cultural development of individuals. Individual instrument lessons conducted within conservatories, music education departments, faculties of fine arts, fine arts high schools, and Science and Art Centers (BİLSEM) contribute not only to the development of students' instrumental proficiency but also to the formation of musical expression and interpretative skills. The diversity and cultural context of the repertoire used in viola instruction directly affect students' motivation toward the instrument and their learning processes. The use of traditional melodies in instrument education enables students to develop technical skills while also becoming acquainted with their cultural heritage. In this context, the traditional music repertoire of the Thrace region is considered to constitute a rich resource that can be utilized in viola instruction in terms of rhythmic structures, modal characteristics, and melodic diversity. Employing Thracian melodies in viola education is thought to contribute to the development of students' position changes, bowing techniques, articulation, and musical expression skills, while also allowing the transmission of local musical culture through instrumental training. The aim of this study is to examine the use of traditional melodies from the Thracian repertoire in viola instruction and to reveal the contributions of this repertoire to viola education. The study will employ a descriptive survey model, one of the qualitative research methods. Within the scope of the research, selected traditional melodies from the Thrace region will be analyzed in terms of their technical and musical dimensions in the context of viola instruction, and recommendations will be developed regarding their use in viola education. It is anticipated that the findings will contribute to increasing repertoire diversity in viola instruction and to the more effective integration of traditional music into the instrumental education process.

Keywords: Viola, Viola Instruction, Traditional Melody, Thrace Repertoire, Instrumental Education, Turkish Folk Music, Repertoire Use

Makale id= 163

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0710-8375

Anayasal Bir Hak Olarak Hayvan Hakları: Yaşam Hakkının Pasif Öznesi Olarak Hayvanlar

Prof.Dr. Z. Gönül Balkır¹ , Prof.Dr. Hasan Tunç² , Dr. Ecem Kocaođlan² , Arş.Gör. Yağmur Kaya²

¹Kıbrıs Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi

²Kıbrıs Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Özet

Hak öznesi, hukuk düzeninin normlarını kendisine yönelttiği kişidir. Hukuken hak öznesi olmak, bir varlığın hukuk düzeni tarafından hak ve menfaatlerin taşıyıcısı olarak tanınması anlamına gelir; bu statü, irade veya fiil ehliyeti varlığına değil, normatif tanım ve koruma iradesine dayanır. Hukuk düzeninde bir hakkın anayasal hak olması, bu hakkın en üst norm tarafından kabulüyle hukuksak güvenilirlik ve yargısal korunabilirlik sağlaması demektir. Yaşamın kutsallığı ilkesi, hayvan haklarının korunmasına zemin oluştururken, hayvanlar ve hayvan hakları anayasanın muhatabı olabilir mi? Anayasalarda hayvanlar doğrudan aktif hak öznesi olarak tanınmaz. Hayvan hakları sınırlı ve işlevsel biçimde anayasal hak öznesi olarak kabul edilemezler mi? Hayvanların hak öznesi olup olmadığı tartışması, irade ve sorumluluk temelli klasik hukuk anlayışının aşılmasıyla birlikte, duyarlılık ve yapabilirlik temelli çağdaş yaklaşımlar doğrultusunda sınırlı, işlevsel ve pasif hak öznesi kabulüne doğru evrilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hayvan Hakları, Yaşam Hakkının Pasif Öznesi, Anayasal Hak, Yaşamın Kutsallığı İlkesi.

Animal Rights As a Constitutional Right: Animals As Passive Subjects of the Right to Life

Abstract

Abstract A subject of rights is the person to whom the norms of the legal order are directed. Being a legal subject of rights means that an entity is recognized by the legal order as the bearer of rights and interests; this status is based not on the existence of will or legal capacity, but on normative definition and the will to protect. In the legal system, a right becoming a constitutional right means that its recognition by the highest norm ensures legal certainty and judicial protectability. While the principle of the sanctity of life forms the basis for the protection of animal rights, can animals and animal rights be addressed by the constitution? In constitutions, animals are not directly recognized as active subjects of rights. Could animal rights not be accepted as limited and functional subjects of constitutional rights? The debate on whether animals are subjects of rights is evolving towards the acceptance of limited, functional, and passive subjects of rights in line with contemporary approaches based on sensitivity and capability, as the classical understanding of law based on will and responsibility has been transcended.

Keywords: Animal Rights, Passive Subject of the Right to Life, Constitutional Right; Principle of the Sanctity of Life

Makale id= 166

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-6092-0277.

Ekvador Hukukundaki Doğa Hakları Modelinin Hayvan Haklarına Uygulanabilirliği

**Doç.Dr. Asuman Bolkan¹ , Prof.Dr. Z. Gönül Balkır² , Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır
Gülen³ , Dr. Öğretim Üyesi Ecem Kocaoğlu²**

¹Girne Amerikan Üniversitesi Eğitim Fakültesi

²Kıbrıs Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi

³Kocaeli Üniversitesi, Ali Rıza Veziroğlu MYO

*Corresponding author: Z. Gönül Balkır

Özet

Ekvador Anayasasında doğa hakları aktif hak öznesi olarak kabul edilmektedir. Doğa hakları, doğanın var olma, yaşam döngülerini sürdürme, yenilenme hakları olarak kabul edilip, dava ehliyetiyle herkes doğa adına dava açabilir. Bu hakkın koruma odağı, ekosistem bütünlüğüdür. Bu koruma çerçevesi hayvanlara taşınıp, dönüştürülerek birebir uygulanabilir mi? Ekvador doğa hakları modeli, bütünsel, türsel ve döngüsel bir hak temeline dayanan ekosistem habitatu üzerine kuruludur. Hayvan hakları ise, bireysel acı çekebilen tekil yaşam taşıyıcısı olarak onur merkezlidir. Ekvador doğa haklarının uygulanabilirliği, hayvan haklarının hak öznesi olarak kabul edilerek dava ehliyeti kazanmasına bağlıdır. Kendi adına hak sahibi olabilen hayvan haklarında sınırlı hak özneliği verilerek, dava ehliyeti temsil yoluyla tanınabilir ve bu yolla kullanılabilir. Ekvador doğa hakları modeli, hayvan haklarının hukuki görünmezliğini kırmak için elimizdeki en güçlü anayasal ilham kaynağıdır. Ekvador Anayasasından öğrenilmiş çok değerli bir anayasal sıçrama yaratabilir.

Anahtar Kelimeler: Doğa Hakları, Hayvan Hakları, Sınırlı Hak Özneliği, Temsil Yoluyla Dava Ehliyeti, Hayvan Avukatı.

The Applicability of the Nature Rights Model in Ecuadorian Law to Animal Rights

Abstract

In the Ecuadorian Constitution, nature rights are recognized as active rights subjects. Nature rights are considered to be the rights of nature to exist, maintain its life cycles, and regenerate, and anyone can sue on behalf of nature with legal standing. The focus of this protection is the integrity of the ecosystem. Could this protection framework be directly applied to animals, adapted and modified? The Ecuadorian nature rights model is based on a holistic, species-specific, and cyclical rights foundation within the ecosystem habitat. Animal rights, on the other hand, are dignity-centered as individual life-bearers capable of suffering. The enforceability of Ecuadorian nature rights depends on animal rights being recognized as subjects of law and gaining legal standing. In animal rights cases where animals can act as legal representatives, limited legal standing can be granted, allowing for the recognition and exercise of legal capacity through representation. The Ecuadorian nature rights model is the strongest constitutional inspiration we have for breaking the legal invisibility of animal rights. It can create a valuable constitutional breakthrough learned from the Ecuadorian Constitution.

Keywords: Nature Rights, Animal Rights, Limited Subjectivity to Rights, Standing to Sue Through Representation, Animal Lawyer

Makale id= 170

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8509-303x.

Hak Öznesi Olarak Hayvan Temsilinin Hukuki Niteliği

**Prof.Dr. Selma Çetiner¹ , Prof.Dr. Z. Gönül Balkır ¹ , Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır
Gülen² , Dr. Öğretim Üyesi Altay İltan Aktürk¹**

¹Kıbrıs Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi

²Kocaeli Üniversitesi, Ali Rıza Veziroğlu MYO

Özet

Hayvanlar, duyarlı canlı varlıklar olarak, türlerine özgü yaşamsal kapasiteleri bakımından sınırlı hak ehliyetine sahiptir. Hayvanlara sağlanan anayasal koruma, sınırlı hak öznesi olarak pozitif ve negatif haklar yanında pozitif yükümlülükler doğurur. Hayvan haklarının sınırlı hak öznesi olarak kabulü, hayvanlara hak ehliyeti kazandırırken, bu yaklaşım, hayvanların duyarlılığı ve türsel kapasiteleri temelinde, fonksiyonel ve orantılı bir hak ehliyetini mümkün kılar. Hayvanlara dair hak ihlalleri, soyut kamu yararı ihlali yerine, canlıya yönelmiş ihlal olarak kabul edilir erel hak ehliyeti yaratır. Ancak hayvanlara tanınan hak ehliyeti, sınırlı bir hak ehliyetidir. Anayasal bir hak öznesi olarak tanınan hak ehliyeti, hayvanları görünmezlikten ve sessizlikten kurtarırken, keyfi öldürmeye karşı yaşam hakkı, fiziksel ve psikolojik bütünlük, türüne uygun yaşam ve gereksiz acıdan korunma gibi temel haklarda, hayvanlara koruma sağlar. Hayvan haklarında, hak ehliyetinin sınırlı olması, taraf ehliyetini dolaylı hale getirirken, hak ihlallerinde hayvan temsilini de sınırlandırır. Bizzat dava açamayan hayvanın yerine, ancak kamu otoritesi, savcı, STK, vasi benzerleri temsil aracılığıyla dava açabilir.

Anahtar Kelimeler: Hayvan Hakları, Hayvan Temsili, Hak Ehliyeti, Hayvan Hak İhlalleri.

The Legal Nature of Animal Representation As Rights-Holders

Abstract

Animals, as sentient living beings, possess limited legal capacity based on their species-specific vital capacities. Constitutional protection afforded to animals as limited rights-holders gives rise to positive and negative rights, as well as positive obligations. The recognition of animals as limited rights-holders grants them legal capacity while enabling a functional and proportionate rights framework based on their sentience and species-specific capacities. Violations of animal rights are recognized not as abstract violations of public interest, but as violations directed at a living being, thereby creating a specific legal interest. However, the legal capacity granted to animals is limited. As constitutional rights-holders, this recognition rescues animals from invisibility and silence, providing protection for fundamental rights such as the right to life against arbitrary killing, physical and psychological integrity, species-appropriate living conditions and protection from unnecessary suffering. In animal rights law, the limited nature of legal capacity renders procedural capacity indirect and restricts representation in cases of rights violations. Since animals cannot initiate legal proceedings themselves, actions may only be brought on their behalf through representation by public authorities, prosecutors, NGOs, guardians or similar representatives.

Keywords: Animal Rights, Animal Representation, Legal Capacity, Animal Rights Violations.

Makale id= 172

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0710-8375

Hayvan Ceza Hukuku ve İnsan Haklarının Kesişimi: Ortak Bir Zemin Olarak Onur Kavramı

Prof.Dr. Z. Gönül Balkır¹, Dr. Öğretim Üyesi Altay İltan Aktürk¹, Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen²

¹Kıbrıs Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi
²Kocaeli Üniversitesi, Ali Rıza Veziroğlu MYO

Özet

Özet Hayvan ceza hukukunun insan haklarıyla kurduğu normatif ilişkinin kesişim noktasında, onur kavramıyla hayvanları etkili ve meşru bir koruma mümkün olabilir mi? Hayvan ceza hukuku, sessiz öznenin hukuki dile çevrildiği özgün bir insan hakları kesişim alanında konumlandığında insan hakları hukukundan ödünç alınan pozitif yükümlülükler ve temsil mekanizmaları yoluyla hayvanlar için etkin bir ceza hukuku koruması sağlayabilir. Hayvanlara yönelik şiddetin ceza hukuku alanına dâhil edilmesiyle insan haklarının merkezinde yer alan onur kavramının hayvan onuruna kadar genişletilmesinde, hayvan ceza hukukunun insan haklarıyla İnsan onurunun ortak bir zemin alanında buluşturulup, hayvanlara doğrudan teşmili ya da genişletilmesiyle etkin bir koruma mümkün olabilir. İnsan haklarındaki onuru kavramının hayvanlara doğrudan genişletilmesi, Hayvan ceza hukukunda daha işlevsel bir koruma çerçevesi sunmaktadır. Yaratılmışların onuru kavramından yola çıkılarak, insan hakları hukukundan ödünç alınan pozitif yükümlülükler ve temsil mekanizmaları yoluyla, hayvanlara yönelik şiddet ve ihlallere karşı son derece etkin bir ceza hukuku koruması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Hayvan Ceza Hukuku, Yaratılmışların Onuru, Hayvan Onurunun Korunması.

The Intersection of Animal Criminal Law and Human Rights: Dignity As a Common Ground

Abstract

Abstract At the intersection of the normative relationship between animal criminal law and human rights, can effective and legitimate protection of animals be achieved through the concept of dignity? When animal criminal law is positioned within a unique human rights intersection where the silent subject is translated into legal language, effective criminal law protection for animals may be ensured through positive obligations and representation mechanisms borrowed from human rights law. With the inclusion of violence against animals within the sphere of criminal law, extending the concept of dignity -central to human rights- to animal dignity may enable effective protection. By bringing animal criminal law and human rights together on the common ground of dignity and directly applying or extending human dignity to animals, a robust framework of protection can be established. The direct extension of the concept of dignity in human rights law to animals offers a more functional protection framework in animal criminal law. Drawing on the concept of the dignity of all created beings, and through positive obligations and representation mechanisms borrowed from human rights law, highly effective criminal law protection against violence and violations directed at animals can be achieved.

Keywords: Animal Criminal Law, Dignity of Created Beings, Protection of Animal Dignity.

Makale id= 171

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0710-8375

Hayvan Ceza Hukukunda Temsil Sorunu

**Prof.Dr. Z. Gönül Balkır¹ , Prof.Dr. Gülsün Ayhan Aygörmez¹ , Dr. Öğretim Üyesi
Altay İltan Aktürk¹ , Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen²**

¹Kıbrıs Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi

²Kocaeli Üniversitesi, Ali Rıza Veziroğlu MYO

*Corresponding author: Z. Gönül Balkır

Özet

Özet Hayvan ceza hukuku, hayvanlara yönelen fiilleri, cezai yaptırıma bağlayan bir hukuk dalıdır. Klasik ceza hukukuna atıfla, hayvan ceza hukuku hayvana yönelik zarar verici davranışları, hayvanı eşya olarak kabul eder, malvarlığına zarar verme ve kamu düzenini bozma suçu olarak değerlendirir. Modern hayvan ceza hukukunda ise, hayvana yönelik şiddet, kendine özgü hukuki değer ihlali olarak kabul edilir. Hayvanlar konuşamaz, dava açamaz, talepte bulunamaz. Sessiz özne olarak görünmezlik ve duyulmazlıktan oluşan bir boşlukta çaresizce acı çekerler. Hayvan ceza hukukunun en temel meselesi temsil sorunudur. Hayvanlar, çoğu hukuk sisteminde mağdur olsalar da taraf değildir. Onları temsilen Devletin savcısı, kamu kurumları, STK'lar ve hayvan koruma dernekleri hayvanları temsilen işlenen hayvan suçlarının peşinde, temsil aracı olarak işlev görürler. Hayvan ceza hukukunda hayvana yönelik bir suçun cezalandırılması, bu suçun, toplumca kabul edilemez olduğunu gösterir. Hayvan sessizliğinin kamusal dile çevrilerek Temsiliyet sorununun çözülmesi, hayvan haklarındaki görünmezliğe ve duyulmazlığa karşı hukuki bir görünürlük yaratır.

Anahtar Kelimeler: Hayvan Hakları, Hayvan Temsili, Hayvan Ceza Hukuku.

The Problem of Representation in Animal Criminal Law

Abstract

Abstract Animal criminal law is a branch of law that subjects acts directed against animals to criminal sanctions. By reference to classical criminal law, animal criminal law traditionally treats animals as property and evaluates harmful conduct against animals as offenses against property or public order. In modern animal criminal law, however, violence against animals is recognized as a violation of a distinct legal value. Animals cannot speak, file lawsuits or make claims. As silent subjects, they suffer helplessly within a void created by invisibility and inaudibility. The most fundamental issue of animal criminal law is the problem of representation. Although animals are considered victims in many legal systems, they are not parties to proceedings. On their behalf, state prosecutors, public institutions, NGOs and animal protection organizations act as representatives in pursuing animal-related crimes. The punishment of crimes committed against animals demonstrates that such acts are socially unacceptable. Transforming animal silence into public legal language and resolving the problem of representation creates legal visibility against invisibility and inaudibility in animal rights. :

Keywords: Animal Rights, Animal Representation, Animal Criminal Law, Animal Criminal Law .

Makale id= 165

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-6092-0277.

Hayvan Görünmezliğinin Kırılması: Actio Popularis Benzeri Hayvan Kavramı

Doç.Dr. Asuman Bolkan¹, Prof.Dr. Z.Gönül Balkır², Dr. Öğretim Üyesi Tuba Kutoğlu², Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen³

¹Girne Amerikan Üniversitesi Eğitim Fakültesi

²Kıbrıs Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi

³Kocaeli Üniversitesi, Ali Rıza Veziroğlu MYO

*Corresponding author: Z. Gönül Balkır

Özet

Actio popularis, klasik anlamıyla bir hakkın ihlalden kişisel olarak etkilenmeyen ancak kamusal yarar adına herkesin dava açabilmesine imkân sağlayan bir kavramken, Actio popularis benzeri hayvan Kavramı, hayvanların kendi başlarına dava açamadığı, ama toplumu oluşturan herkesin onların adına hukuki harekete geçebildiği bir temsili ve bir dava modelini ifade eder. Bu kavram, hayvanların sessizliği ile hukukun etkinliği arasındaki boşluğu doldurmak amacıyla geliştirilmiştir. Hayvanlara dair hak ihlalleri, sadece bireyi ilgilendirmenin ötesinde toplumun tamamını ilgilendiren bir meseledir. Actio popularis davaları, mahkemelerde menfaat şartının aşılmasını sağlarken, hayvanların hukuki görünmezliğini kırılarak, temsilin özellikle hayvan temsiline demokratikleşmesini önü açılmış olur. Hayvanlar yararına yapılan Actio popularis davalar ve başvurularla, Devletin pasifliğinin aşılmasına olanak yaratılmış olur. Bazen hayvanlara ait hak ihlallerinin failleri görmezden gelinmektedir. Hayvanlarla ilgili olarak kullanılan actio popularis benzeri Kavramı, devletin ve toplumun suskunluğunu aşmanın aracı olarak hayvanların korunmasını sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Hayvan Hakları, Duyarlı Varlık, Hayvan Haklarının Görünmezliği, Actio Popularis, Actio Popularis Benzeri Hayvan Kavramı

Breaking the Invisibility of Animals: the Concept of Animals Similar to Actio Popularis

Abstract

While Actio Popularis, in its classical sense, is a concept that allows anyone to file a lawsuit in the name of public interest, even if they are not personally affected by the violation of a right, the concept of animals similar to Actio Popularis refers to a model of representation and litigation where animals cannot sue on their own, but everyone in society can take legal action on their behalf. This concept was developed to bridge the gap between the silence of animals and the effectiveness of the law. Violations of animal rights are a matter that concerns the entire society, not just the individual. Actio Popularis lawsuits enable the overcoming of the interest requirement in courts, breaking the legal invisibility of animals and paving the way for the democratization of representation, particularly animal representation. Through popular action (actio popularis) lawsuits and applications made on behalf of animals, it becomes possible to overcome the passivity of the State. Sometimes, the perpetrators of animal rights violations are ignored. The concept of popular action, used in relation to animals, can ensure the protection of animals as a means of overcoming the silence of the state and society.

Keywords: Animal Rights, Sensitive, Invisibility of Animal Rights, Actio Popularis, Actio Popularis-Like Concept for Animals

Makale id= 164

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-6092-0277.

Hayvan Haklarının Hukuki Statüsü: Sınırlı Hak Öznesi Yaklaşımı

**Doç.Dr. Asuman Bolkan¹ , Prof.Dr. Selma Çetiner² , Dr. Öğretim Üyesi Tuba Kutoğlu² ,
Dr. Öğretim Üyesi . Başak Balkır Gülen³**

¹Girne Amerikan Üniversitesi Eğitim Fakültesi

²Kıbrıs Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi

³Kocaeli Üniversitesi, Ali Rıza Veziroğlu MYO

Özet

Sınırlı hak öznesi, varlığın tüm haklara genel ve soyut biçimde sahip olmaması, ancak türüne özgü ve korunmaya değer belirli menfaatleri bakımından hukuken hak sahibi kabul edilmesidir. Sınırlı hak öznesi kavramı, hayvan haklarını hak temelli bir zemine taşıyan anahtar kavram bir olabilir. Sınırlı hak öznesi yaklaşımı, hayvanların duyarlılığı ve türsel kapasiteleri temelinde, fonksiyonel ve orantılı bir hak ehliyeti tanımını mümkün kılar. Bu yaklaşım, hayvanların duyarlılığı ve türsel kapasiteleri temelinde, fonksiyonel ve orantılı bir hak ehliyeti tanımını mümkün kılar. Bu yaklaşım, hayvanların duyarlılığı ve türsel kapasiteleri temelinde, fonksiyonel ve orantılı bir hak ehliyeti tanımını mümkün kılar. Sınırlı hak öznesi yaklaşımı, hayvanların ne eşya ne de insanla eşit haklara sahip kişiler olarak görülmesini savunur. H ayvan duyarlılığı ve türsel kapasiteleri temelinde, fonksiyonel ve orantılı bir hak ehliyeti tanımını mümkün kılan bu yaklaşımda, kapsamın aşırı genişletilmesi tehlikesi bir yana bırakılırsa, işlevsel yapabilirlik bağlamında hayvanların türsel yaşam eşiği korunurken, negatif ve pozitif yükümlülükler ortaya çıkar.

Anahtar Kelimeler: Hayvan Hakları, Hah Öznesi, Sınırlı Hak Öznesi, Türsel Yaşam Eşiği

Legal Status of Animal Rights: the Limited Rights Subject Approach

Abstract

The limited rights subject concept refers to an entity not possessing all rights in a general and abstract way, but being, legally recognized as having rights based on specific interests that are unique to its species and worthy of protection. The concept of the limited rights subject can be a key concept in bringing animal rights to a rights-based foundation. The limited rights subject approach makes possible a functional and proportional definition of legal capacity based on the sensitivity and species-specific capacities of animals. This approach, while enabling a functional and proportional definition of legal capacity based on the sensitivity and species-specific capacities of animals, offers a proportional normative balance as an intermediate category. The limited rights subject approach argues that animals should not be seen as either objects or persons with equal rights to humans. In this approach, which makes possible a functional and proportional definition of legal capacity based on the sensitivity and species-specific capacities of animals, negative and positive obligations arise while preserving the species-specific life threshold of animals in the context of functional capability, leaving aside the danger of over-expanding the scope.

Keywords: Animal Rights, Subject of Rights, Limited Rights Subject, Species Life Threshold

Makale id= 167

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0710-8375

Konuşamayanın Hukuku, Duyulmayanın Etiği: Sessiz Hak Öznesi Olarak Hayvan Hakları

Prof.Dr. Z. Gönül Balkır¹, Dr. Öğretim Üyesi Başak Balkır Gülen², Dr. Öğretim Üyesi Ecem Kocaoğlu¹, Arş.Gör. Yağmur Kaya¹

¹Kıbrıs Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi
²Kocaeli Üniversitesi, Ali Rıza Veziroğlu MYO

Özet

Hukuk düzeninde sessiz özne, konuşma yetisi olmayan, hukuki talepleri süremeyen, yine de acı çekebilen, zarar görebilen, yok edilebilen varlıktır. Hayvan haklarının hukuk düzenindeki karşılığı, sessiz özne olarak görünmez ve duyulmayan varlıklar olmasıdır. Canlı varlıklar olarak hayvanlar, acı çekme kapasiteleriyle hukuk düzeninin ahlaki ve hukuki muhataplarıdır. Hayvan haklarıyla ilgili olarak, hukuk düzeninde karşımıza çıkan temel sorun, konuşamayan varlıklar olarak hayvanların hukuken nasıl temsil edileceği sorunudur. Hayvanların nasıl sevilip korunabileceğinin ötesinde artık sorun, görünmeyen ve duyulmayan hayvanların hak öznesi olarak nasıl sınırlandırılacağı tartışmasına evrilir. Sınırlı hak öznesi olarak kabul edilseler bile, hayvan haklarının hukuki sınırları nasıl çizilebilecektir ve nasıl çizilmelidir? Hayvan haklarında temel meselelerden biri de hayvanlara dair hak ihlalinin duyulmamasıdır. Hayvanlarla ilgili olarak sessizlik, hukuksal bir durum yaratır. Zira hayvanların hak ihlallerine karşı itiraz edememesi, hukuk düzeninin özünde yapısal bir temsil sorunu ortaya çıkarır. Hayvanlar konuşamaz, hukuk dilini kullanamaz ancak acıyla bağırır, yardım çağırır. Hukuk düzeninin sessizliğiyle, etik çağrının reddedilmesiyle, hayvanlara yönelik ihmal, artık etik bir insanlık kusuru haline gelir.

Anahtar Kelimeler: Hayvan Hakları, Hayvan Haklarının İhlali, Etik İnsanlık Kusuru, Sessiz Öznenin Hukuku.

The Law of the Voiceless, the Ethics of the Unheard: Animal Rights As Silent Rights-Holders

Abstract

In the legal order, the silent subject is a being who lacks the capacity for speech, cannot assert legal claims, yet is capable of suffering, being harmed and being destroyed. The position of animal rights within the legal order corresponds to their existence as invisible and unheard beings, as silent subjects. As living beings, animals, by virtue of their capacity to suffer, are moral and legal addressees of the legal order. The fundamental problem encountered in the legal system concerning animal rights is how animals, as non-speaking beings, can be legally represented. Beyond the question of how animals can be loved and protected, the issue has now evolved into a debate on how invisible and unheard animals can be defined and limited as subjects of rights. Even if animals are accepted as limited rights-holders, how can and should the legal boundaries of animal rights be drawn? One of the central issues in animal rights is the failure to hear violations of animal rights. Silence concerning animals creates a legal condition. Because animals cannot object to violations of their rights, a structural problem of representation arises at the core of the legal order. Animals cannot speak or use legal language; however, they cry out in pain and call for help. When the silence of the legal order coincides with the rejection of ethical responsibility, neglect toward animals becomes an ethical defect of humanity.

Keywords: Animal Rights, Violation of Animal Rights, Ethical Defect of Humanity, Law of the Silent Subject.

Makale id= 146

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-9559-8211, 0000-0002-2222-0173

**Erişilebilir Çevre Standartlarının İncelenmesi: Milli Egemenlik Parkı (Turhal/ Tokat)
Örneği**

Rana Şahin¹ , Prof.Dr. Serpil Önder¹

¹Selçuk Üniversitesi

Özet

Erişilebilirlik sosyal hayata katılabilme açısından engelliler için son derece önemli bir konudur. Erişilebilir çevre standartları bireylerin yaş, fiziksel yeterlilik veya duyuşal farklılıklarından bağımsız olarak kamusal mekânları güvenli ve eşit biçimde kullanabilmesini amaçlayan temel tasarım ve planlama ilkelerini içermektedir. Bu çalışma, Tokat ili Turhal ilçesinde yer alan Millî Egemenlik Parkı'nı çalışma alanı olarak ele almakta; parkın mekânsal düzenlemelerini erişilebilir çevre standartları kapsamında incelemeyi amaçlamaktadır. Yapılan görsel analizler ve ölçümler sonucunda parkta erişilebilirlik açısından bazı eksiklikler olduğu sonucuna varılmıştır. Zemin döşemelerinin ölçüleri standartlara uygun olsa da kullanılan malzemeler engelli erişimi açısından sorun teşkil etmektedir. Parkta engelli bireyler için otopark ve tuvalet bulunmaması ciddi bir eksikliktir. Donatı elemanlarının bazılarının engelli erişimi için uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar göz önünde bulundurularak erişilebilir çevre standartlarına göre öneriler geliştirilmiştir

Anahtar Kelimeler: Erişilebilirlik, Erişilebilir Çevre Standartları, Engelsiz Tasarım, Turhal

An Examination of Accessible Environmental Standards: the Case of Milli Egemenlik Park (Turhal/tokat)

Abstract

Accessibility constitutes a critically important issue for individuals with disabilities in terms of participation in social life. Accessible environment standards encompass fundamental design and planning principles aimed at ensuring that public spaces can be used safely and equitably by all individuals, regardless of age, physical capacity, or sensory differences. This study examines Millî Egemenlik Park, located in the Turhal district of Tokat Province, as its case study area. The primary objective of the research is to evaluate the park's spatial arrangements within the framework of accessible environment standards. Based on visual analyses and on-site measurements, the findings indicate that the park exhibits certain deficiencies in terms of accessibility. Although the dimensions of the ground pavements comply with established standards, the materials used present challenges for individuals with disabilities. The absence of designated parking spaces and accessible restroom facilities for disabled users constitutes a significant shortcoming. Furthermore, it was determined that some of the urban furniture elements are not suitable for accessible use. In light of these findings, a set of recommendations has been proposed to address the identified deficiencies and to enhance overall accessibility within the park.

Keywords: Accessibility, Accessible Environment Standards, Accessible Design, Turhal

Makale id= 87

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-9423-0172>

Samsun İli Terme İlçesi Kent Merkezinin Kent Kimliği ve Kent Estetiği Yönünden Değerlendirilmesi

Feyzanur Sakallı¹, Prof.Dr. Ahmet Tuğrul Polat¹

¹Selçuk Üniversitesi

Özet

Her kent geçmişten getirdiği birikimleri ile içinde bulunduğu coğrafyanın tesiri ve üzerinde bulunan sosyal, kültürel ve ticari hacmiyle kendine mahsus özelliklere sahiptir. Kentler, içerisinde yaşayan kentlilerin hafızasıyla ayakta duran, her köşesinde geçmişten günümüze yaşanmışlıkların izlerini taşıyan, anlam yüklü mekânlardır. Kentsel mekânların kalitesi, algı ve bilgi süreçlerine dayalı parametreler ile değerlendirilmektedir. İnsanların ihtiyaçları doğrultusunda biçimlenen kentsel mekânların, kent imajının ve kimliğinin algılanabilir olması oldukça önemlidir. Kent estetiğinin tarihi süreç içindeki gelişimi değerlendirildiğinde ortaya çıkan en önemli sonuç tarih boyunca kent estetiği oluşturan en önemli etmenin doğal çevre olduğudur. Görülmektedir ki doğal çevre bileşenleri olan jeomorfoloji, topografya, bitki örtüsü, iklim, su varlığı, gibi ögeler gerek kentlerin kurulduğu yerlerin seçiminde gerekse kent biçimlenmesinde önemli rol oynamaktadırlar. Bu ögeler ile uyum içinde olan kentlerin taşıdıkları estetik değerler de daha üst düzeyde olmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, Terme kent merkezini yalnızca estetik açıdan değil, ekolojik, kültürel ve toplumsal değerlerle bütünleşmiş bir kentsel yapı haline getirmek için bilimsel ve pratik bir temel sunmaktır. Araştırma yöntemi “Belediyeler İçin Kent Kimliği ve Estetiği Rehberi” içeriğinde yer alan 10 temel özellik üzerinden yürütülmüştür. Bu özelliklere dayalı çalışma alanlarında gözlem, inceleme ve görüşmeler yapılmıştır. Her mekân tipi kendi fiziksel ve işlevsel özellikleri doğrultusunda detaylı olarak yorumlanmıştır. Bu bağlamda, Terme kent Merkezinin fiziksel yapısı, estetik bağlamda hem güçlü hem de zayıf yönler taşımaktadır. Simgesel yapılar, tarihî unsurlar ve doğal alanlar güçlü yönleri oluştururken; parçalı mekânsal doku, kimliksiz yeni yapılar, bakımsız yeşil alanlar ve sürdürülebilirlik ilkelerine uyumsuz uygulamalar zayıf yönleri oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Kent Estetiği, Kent Kimliği, Kentsel Peyzaj, Terme

An Evaluation of Terme District Center in Samsun Province in Terms of Urban Identity and Urban Aesthetics

Abstract

Every city possesses distinctive characteristics forged by its historical legacy, the influence of its geographical setting, and its inherent social, cultural, and commercial capacity. Cities are meaning-laden spaces sustained by the collective memory of their inhabitants, bearing the imprints of lived experiences from the past to the present in every facet of their structure. The quality of urban spaces is evaluated through parameters based on perception and cognitive processes. It is of great importance that urban spaces, which are shaped in accordance with human needs, allow for the perceptibility of urban image and identity. When the development of urban aesthetics throughout the historical process is evaluated, the most significant result that emerges is that the natural environment has been the primary factor in shaping urban aesthetics throughout history. It is observed that components of the natural environment, such as geomorphology, topography, vegetation, climate, and water resources, play a significant role both in the site selection of cities and in urban formation. The primary objective of this study is to provide a scientific and practical basis for transforming Terme city center into an urban structure integrated not only with aesthetic aspects but also with ecological, cultural, and social values. The research methodology was conducted based on the 10 fundamental characteristics included in the 'Urban Identity and Aesthetics Guide for Municipalities'. Observations, examinations, and interviews were conducted in the study areas based on these characteristics. Each space type was interpreted in detail in accordance with its own physical and functional attributes. In this context, the physical structure of Terme city center possesses both strengths and weaknesses in an aesthetic sense. While symbolic buildings, historical elements, and natural areas constitute the strengths; fragmented spatial fabric, non-identitarian new structures, neglected green spaces, and practices incompatible with sustainability principles constitute the weaknesses.

Keywords: City, Terme, Urban Aesthetics, Urban Identity, Urban Landscape

Makale id= 118

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0000-3410-974X

Vadistanbul Örneğinde Yapay Süs Havuzlarında Tasarım-Yapım-Yönetim Bütünlüğü

Şahin Acır¹ , Prof.Dr. Gül Sayan Atanur¹

¹Bursa Teknik Üniversitesi

Özet

Bu araştırma, kentsel açık alanlarda önemli bir tasarım elemanı olan süs havuzlarının tasarım, projelendirme, yapım-şantiye uygulaması ve işletme-yönetim süreçlerinin birlikte ele alınması ve peyzaj mimarlığı perspektifiyle bütüncül biçimde incelenmesi amacıyla yürütülmüştür. Çalışma, su öğelerinin yalnızca tasarım ürünü olarak ele alınmasını değil, farklı disiplinlerin eş zamanlı yürüttükleri çalışmalarla şekillenen çok katmanlı yapılarının ortaya konulmasını da hedeflenmektedir. Araştırma alanı olarak Türkiye’de bulunan Vadistanbul karma kullanım projesi seçilmiştir. Alan içerisinde yer alan kaskatlı havuzlar, yansıma havuzları, gösteri havuzu ve göletler proje kararları, uygulama detayları ve kullanım sonrası yönetim aşamaları üzerinden analiz edilmiştir. Havuzlar ile ilgili teknik, yapısal ve mekanik veriler kapsamlı bir şekilde değerlendirilmiştir. Süreçler arası ilişkiler ve karşılaşılan sorunlar bütüncül olarak ele alınmıştır. Çalışma sonucunda, süs havuzlarının tasarım-yapım-yönetim sürekliliğinin mekânsal kalite ve uzun vadeli işleyiş üzerindeki belirleyici rolü ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Peyzaj Mimarlığı, Süs Havuzları, Tasarım-Yapım-Yönetim, Vadistanbul

The Integrity of Design–construction–management Processes in Artificial Ornamental Pools: the Case of Vadistanbul

Abstract

This research comprehensively examines the design, project development, construction, on-site implementation, and operation–management of ornamental water features which are an important design element in urban open spaces from a landscape architecture in an integrated and holistic manner. Rather than considering water features solely as design objects, the study aims to reveal their multi-layered structure shaped through the simultaneous collaboration of different disciplines. The large-scale mixed-use development Vadistanbul Project located in Türkiye was selected as the study area. The cascading pools, reflecting pools, ponds, and show pools within the area have been analyzed in terms of project decisions, implementation details, and post-use management stages. Technical, structural, and mechanical data were comprehensively evaluated, and the relationships between different project phases as well as the challenges encountered were examined holistically. As a result, the study demonstrates that the continuity between design, construction, and management processes of ornamental water features plays a decisive role in spatial quality and long-term operational performance.

Keywords: Landscape Architecture, Water Features, Design-Construction-Management, Vadistanbul

Makale id= 33

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Abortus Materyali ve Poliploidler

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner²

¹ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEK
OKULU

²ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ

*Corresponding author: Derya Akyıldız Üstüner

Özet

Abortus Materyali ve Poliploidler Sayısal anomaliler, hücrede normalden farklı sayıda kromozom bulunması durumudur. En yaygın neden, mayoz bölünme sırasında kromozomların ayrılammaması (nondisjunction) veya (anaphase lagging) anafazda geç kalmadır. Sayısal anomalilerin poliploidiler ve anöploidiler diye iki tipi vardır. Anöploidiler toplam kromozom sayısının bir fazlası veya bir eksiki olarak tanımlanır. Anöploidiler prenatal tanı endikasyonu nedeni ile Down sendromlu bebeklerde amniyosentez hücre kültürü ve klasik kromozom analiz yöntemi ile belirlenebilmektedir. Bu grup trizomileri oluşturur. Bunun yanında anöploidiler olarak tanımlanan monozomiler yaşamla bağdaşmaz. Poliploidiler ise haploid sayının yani 23 kromozomun 3 veya 4 katı gibi tanımlanmaktadır. Bunlar da triploidiler ve tetraploidlerdir. Normalde sağlıklı bireylerde her bir kromozomdan ikişer tane bulunmaktadır. Triploidler ise her bir kromozomdan üçer tane bulunması halidir. Tetraploidler de her bir kromozomdan dörder adet bulunma halidir. Işık mikroskop altında kromozom analizi sonrası kolaylıkla bu anomaliler belirlenebilir. Poliploidiler genellikle ilk trimesterdeki abortus materyalinde tespit edilmektedir. Abortus materyalinde poliploidlerin belirleniyor olmasının önemi; ailelerin daha sonraki gebeliklerinde genetik açıdan yönlendirici olabilmesidir. Anahtar Kelimeler: Poliploidler, Abortus, Triploidler, Kromozom, Sitogenetik

Anahtar Kelimeler: Poliploidler, Abortus, Triploidler, Kromozom, Sitogenetik

Abortion Material and Polyploids

Abstract

Abortion Material and Polyploids Numerical anomalies are conditions where a cell contains a different number of chromosomes than normal. The most common cause is the failure of chromosomes to separate during meiosis (nondisjunction) or a delay in anaphase (anaphase lagging). There are two types of numerical anomalies: polyploids and aneuploidies. Aneuploidies are defined as having one more or one less chromosome than the total number of chromosomes. Aneuploidies can be determined in babies with Down syndrome through amniocentesis, cell culture, and classical chromosome analysis methods due to their indication for prenatal diagnosis. This group constitutes trisomies. In addition, monosomies, defined as aneuploidies, are incompatible with life. Polyploids are defined as having 3 or 4 times the haploid number, i.e., 23 chromosomes. These are triploidies and tetraploids. Normally, healthy individuals have two copies of each chromosome. Triploidies are the condition where there are three copies of each chromosome. Tetraploids are characterized by the presence of four copies of each chromosome. These anomalies can be easily identified through chromosome analysis under a light microscope. Polyploidy is usually detected in abortion material from the first trimester. The importance of identifying polyploidy in abortion material lies in its potential to provide genetic guidance for families in subsequent pregnancies. Keywords: Polyploidy, Abortion, Triploidy, Chromosome, Cytogenetics

Keywords: Polyploidy, Abortion, Triploidy, Chromosome, Cytogenetics

Makale id= 137

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-9963-0480

Acil Servise Başvuran Politravma Hastalarında Pelvik Kırıkların Öngörülebilirliği: İlk Başvuru Parametrelerinin Prediktif Değeri

Dr. Emre Erdoğan¹ , Dr. Ömer Akay²

¹Aktif International Kocaeli Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği

²Kocaeli Şehir Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği

*Corresponding author: Emre Erdoğan

Özet

Arka Plan&Amaç: “Politravma”, en az iki vücut bölgesi ya da organ sisteminin aynı anda ve ciddi düzeyde yaralanması olarak tanımlanmaktadır. Politravma hastalarından yaralanmanın tüm komponentlerinin erken tespiti ve doğru müdahalesi hastaların mortalite ve morbidite oranlarının azalması için kritik önem taşımaktadır. Bu önem, kritik yaralanma birlikteliklerinin bilinmesinin önemini ön plana çıkarmaktadır. Pelvis kırığı varlığı, instabilite ve venöz pleksus yaralanması nedeni ile ciddi hemodinamik instabiliteye sebep olabileceği gibi, bu kırıklarda ayrıca abdomen ve genitoüriner sistem yaralanmaları sık görülür. Pelvis kırıklarının hızlı, erken ve doğru tespiti; hastaların yönetilmesini kolaylaştırabilir. Çalışmamızın amacı; acil servise politravma nedeniyle başvuran hastalarda pelvik kırık insidansını hesaplamak ve ilişkili risk faktörlerini ortaya koymaktır. Gereç ve Yöntem: Son 5 yıl içerisinde çalışma merkezinin acil servisine başvuran 200 politravma hastası retrospektif olarak değerlendirildi. Tüm hastaların yaş, cinsiyet, travma mekanizması, ekstremitte kırığı, ve Injury Severity Score (ISS) değerleri kaydedildi. Bulgular: Değerlendirmeye alınan 57 hastada (%28,5) pelvis kırığı mevcuttu. Pelvis kırık varlığı ile kadın cinsiyet ($p=0,005$; OR=1,87; 95% CI: 1,22-2,87), tespit gerektiren ekstremitte kırığı olmaması ($p=0,001$; OR=2,88; 95% CI: 1,55-5,36), üst ekstremitte kırığı olmaması ($p<0,001$; OR=3; 95% CI: 1,83-4,91) ve alt ekstremitte kırığı olmaması ($p=0,002$; OR=2,21; 95% CI: 1,28-3,83) arasında anlamlı ilişki saptandı. Ayrıca yüksek ISS skoru olması ile pelvis kırığı olması arasında anlamlı ilişki tespit edildi ($p=0,005$). Sonuç: Politravmalı hastalarda pelvis kırık varlığı açısından dikkatli ve titiz bir değerlendirme yapılması

gerekmektedir. Bu çalışmada pelvis kırık insidansı %28,5 olarak hesaplanmıştır. Politravma geçiren kadın hastalarda pelvis kırıklarının daha sık olması; öte yandan üst ve alt ekstremitte kırıklarının ve acil kırık tespiti gerekliliğinin bulunmamasının pelvis kırık olasılığını azaltmaması; aksine artırmakta olması dikkat çekicidir. Sonuçlarımız; yüksek enerjili yaralanmanın yaralanma enerjisinin dağılımı ilişkilendirilebilir. Pelvis kırıkların görülme sıklığı ile ekstremitte kırıkları ve kadın cinsiyet arasındaki nedensel ilişkinin daha objektif bir şekilde ortaya konabilmesi için, çok merkezli ve daha geniş kohort çalışmalarının yapılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekstremitte Kırığı, Kadın Cinsiyet, Politravma, Pelvis Kırığı

Predictability of Pelvic Fractures in Polytrauma Patients Presenting to the Emergency Department: the Predictive Value of Initial Presentation Parameters

Abstract

Background&Objective: Polytrauma is defined as the simultaneous and severe injury of at least two organ systems. Early identification and appropriate management of all components of injury are critical for reducing mortality and morbidity rates. This underscores the importance of recognizing patterns of associated critical injuries. The presence of a pelvic fracture may lead to significant hemodynamic instability due to venous plexus injury. Moreover, pelvic fractures are frequently accompanied by abdominal and genitourinary system injuries. Rapid, early, and accurate detection of pelvic fractures may facilitate patient management. The aim of this study was to determine the incidence of pelvic fractures and to identify associated risk factors in patients presenting to the emergency department with polytrauma. **Materials and Methods:** A total of 200 polytrauma patients who presented to the emergency department of the study institution over the past five years were retrospectively evaluated. Demographic characteristics, mechanism of injury, presence of extremity fractures, and Injury Severity Score (ISS) values were recorded for all patients. **Results:** Pelvic fractures were identified in 57 patients (28.5%). A statistically significant association was observed between the presence of pelvic fractures and female sex ($p=0.005$; OR=1.87; 95%CI:1.22–2.87), absence of extremity fractures requiring immediate fixation ($p=0.001$; OR=2.88; 95%CI:1.55–5.36), absence of upper extremity fractures ($p<0.001$; OR=3.00; 95%CI:1.83–4.91), and absence of lower extremity fractures ($p=0.002$; OR=2.21; 95%CI:1.28–3.83). Additionally, a significantly higher ISS was associated with the pelvic fractures ($p=0.005$). **Conclusion:** The incidence of pelvic fractures was calculated as 28.5%. Notably, the absence of upper and lower extremity fractures and the lack of a need for urgent fixation did not reduce the likelihood of pelvic fractures; rather, were associated with an increased probability. These findings may be explained by the distribution of injury energy in high-energy trauma. Multicenter studies are needed to more objectively elucidate the causal relationships.

Keywords: Extremity Fracture, Female Sex, Polytrauma, Pelvic Fracture

Makale id= 16

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-5175-0491

Acil Servise Başvuran St Elevasyonlu Miyokard Enfarktüsü Hastalarında Prognostik Nutrisyonel İndeks ile Hastanede Yatış Süresi Arasındaki İlişki

Dr. Öğretim Üyesi Seda Elçim Yıldırım¹

¹Balıkesir Üniversitesi

*Corresponding author: seda elçim yıldırım

Özet

Amaç ST elevasyonlu miyokard enfarktüsü (STEMI) hastalarında nutrisyonel durumun klinik seyir üzerindeki etkisi giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Prognostik nutrisyonel indeks (PNI), serum albümin düzeyi ve lenfosit sayısına dayanan, inflamasyon ve beslenme durumunu yansıtan basit bir parametredir. Bu çalışmada acil servise göğüs ağrısı ile başvuran STEMI hastalarında PNI ile hastanede yatış süresi arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlandı. Gereç ve Yöntem Bu retrospektif, tek merkezli çalışmaya acil servise başvuran ve STEMI tanısı konulan toplam 355 hasta dahil edildi. Hastaların demografik özellikleri, klinik bulguları ve laboratuvar verileri hastane kayıtlarından elde edildi. PNI, $10 \times$ serum albümin (g/dL) + $5 \times$ lenfosit ($10^3/\mu\text{L}$) formülü kullanılarak hesaplandı. Hastanede yatış süresi (gün) bağımlı değişken olarak alındı. PNI ile yatış süresi arasındaki ilişki Spearman ve Pearson korelasyon analizleri ile değerlendirildi. Ayrıca PNI'nin bağımsız etkisini göstermek amacıyla tek değişkenli lineer regresyon analizi uygulandı. Bulgular Hastaların ortalama yaşı 65.9 ± 11.5 yıl olup, %78'i erkekti. Ortalama hastanede yatış süresi 6.4 ± 5.0 gün, ortalama PNI değeri ise 380.1 ± 53.2 olarak saptandı. PNI ile yatış süresi arasında anlamlı ve ters yönlü bir ilişki bulundu (Spearman $r = -0.308$, $p < 0.001$). Lineer regresyon analizinde PNI'nin yatış süresi ile bağımsız olarak ilişkili olduğu gösterildi ($\beta = -0.0238$, $p < 0.001$). PNI'deki her 10 birimlik artış, hastanede yatış süresinde yaklaşık 0.24 günlük azalma ile ilişkiliydi. Sonuç Acil servise başvuran STEMI hastalarında düşük PNI, daha uzun hastanede yatış süresi ile ilişkilidir. PNI, bu hasta grubunda klinik seyri öngörmede kolay uygulanabilir ve pratik bir prognostik belirteç olarak kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: St Elevasyonlu Miyokard Enfarktüsü, Prognostik Nutrisyonel İndeks, Albümin, Lenfosit, Hastanede Yatış Süresi, Acil Servis,

The Association Between Prognostic Nutritional Index and Length of Hospital Stay in Patients With St-Elevation Myocardial Infarction Presenting to the Emergency Department

Abstract

Objective Nutritional and inflammatory status has emerged as an important determinant of clinical outcomes in patients with acute cardiovascular conditions. The Prognostic Nutritional Index (PNI), derived from serum albumin levels and lymphocyte count, reflects both nutritional and immune-inflammatory status. This study aimed to investigate the association between PNI and length of hospital stay in patients presenting to the emergency department with ST-elevation myocardial infarction (STEMI). Methods This single-center, retrospective study included 355 consecutive patients admitted to the emergency department with a diagnosis of STEMI. Demographic characteristics, clinical features, and laboratory parameters were obtained from hospital records. PNI was calculated using the formula $PNI = 10 \times \text{serum albumin (g/dL)} + 5 \times \text{lymphocyte count (10}^3/\mu\text{L)}$. Length of hospital stay (days) was defined as the primary outcome. The relationship between PNI and length of stay was assessed using Spearman and Pearson correlation analyses. In addition, simple linear regression analysis was performed to evaluate the quantitative effect of PNI on hospitalization duration. Results The mean age of the study population was 65.9 ± 11.5 years, and 78% were male. The average length of hospital stay was 6.4 ± 5.0 days, and the mean PNI value was 380.1 ± 53.2 . A significant inverse correlation was observed between PNI and length of hospital stay (Spearman $r = -0.308$, $p < 0.001$). Linear regression analysis demonstrated that PNI was independently associated with length of stay ($\beta = -0.0238$, $p < 0.001$), indicating that each 10-unit increase in PNI was associated with an approximately 0.24-day reduction in hospital stay. Conclusion Lower PNI values are significantly associated with prolonged hospitalization in patients with STEMI. PNI is a simple, readily available, and cost-effective parameter that may aid early risk stratification and clinical decision-making in the emergency department.

Keywords: St-Elevation Myocardial Infarction, Prognostic Nutritional Index, Albumin, Lymphocyte, Length of Hospital Stay, Emergency Department

Makale id= 127

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1982-5569>

Bariatrik Cerrahi Adaylarında Preoperatif Anksiyete ve Depresyon Belirtilerinin Yeme Patolojisi ve Dürtüsellik ile İlişkisi

Dr. Arda Kazım Demirkan¹

¹Liv Hospital Samsun

*Corresponding author: Arda Kazım Demirkan

Özet

Amaç: Bariatrik cerrahi adaylarında psikiyatrik eş tanılar sık görülmektedir. Bu çalışmada preoperatif dönemde anksiyete ve depresyon belirtilerinin yeme patolojisi alt boyutları ve dürtüsellik ile ilişkisini incelemek amaçlanmıştır. Yöntem: Çalışmaya bariatrik cerrahi planlanan 28 hasta (20 kadın, 8 erkek) dahil edilmiştir. Değerlendirmeler ameliyattan bir gün önce yapılmıştır. Katılımcılara Yeme Bozukluğu Değerlendirme Ölçeği Kısa Formu (EDE-Q-13), Barratt Dürtüsellik Ölçeği-11 (BIS-11), Genelleştirilmiş Anksiyete Ölçeği (GAD-7) ve Hasta Sağlığı Anketi (PHQ-9) uygulanmıştır. Değişkenler arası ilişkiler Spearman korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir. Bulgular: Ortalama yaş 37.5 ± 9.3 yıl, ortalama BMI 44.4 ± 6.5 kg/m² olarak bulunmuştur. PHQ-9 puanı kısıtlı yeme ($\rho=.42$, $p=.025$), tıknırcasına yeme ($\rho=.45$, $p=.016$), beden şekli ($\rho=.38$, $p=.045$) ve arınma ($\rho=.44$, $p=.018$) ile orta düzeyde pozitif ilişki göstermiştir. GAD-7 puanı kısıtlı yeme ($\rho=.41$, $p=.029$), tıknırcasına yeme ($\rho=.41$, $p=.030$) ve arınma ($\rho=.42$, $p=.026$) ile anlamlı ilişkili bulunmuştur. Ayrıca depresyon belirtileri plan yapmama dürtüsellliği ile ilişkili saptanmıştır ($\rho=.40$, $p=.036$). BMI ile psikopatolojik değişkenler arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır. Sonuç: Bariatrik cerrahi adaylarında preoperatif anksiyete ve depresyon belirtileri yeme patolojisi ile ilişkili bulunmuştur. Psikiyatrik belirtiler BMI'dan bağımsız görünmektedir. Bulgular, ameliyat öncesi kapsamlı psikiyatrik değerlendirmenin klinik önemini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Bariatrik Cerrahi; Obezite; Depresyon; Anksiyete; Yeme Patolojisi; Dürtüsellik; Tıknırcasına Yeme; Preoperatif Değerlendirme

Association of Preoperative Anxiety and Depressive Symptoms With Eating Pathology and Impulsivity in Bariatric Surgery Candidates

Abstract

Objective: Psychiatric comorbidities are highly prevalent among bariatric surgery candidates. This study aimed to investigate the association between preoperative anxiety and depressive symptoms, eating pathology, and impulsivity in bariatric surgery candidates. **Methods:** Twenty-eight patients (20 females, 8 males) scheduled for bariatric surgery were included. Assessments were conducted one day prior to surgery. Participants completed the Eating Disorder Examination Questionnaire-Short Form (EDE-Q-13), Barratt Impulsiveness Scale-11 (BIS-11), Generalized Anxiety Disorder Scale (GAD-7), and Patient Health Questionnaire (PHQ-9). Associations between variables were analyzed using Spearman correlation coefficients. **Results:** The mean age was 37.5 ± 9.3 years and the mean BMI was 44.4 ± 6.5 kg/m². PHQ-9 scores were moderately correlated with dietary restraint ($\rho = .42$, $p = .025$), binge eating ($\rho = .45$, $p = .016$), shape concern ($\rho = .38$, $p = .045$), and purging behaviors ($\rho = .44$, $p = .018$). GAD-7 scores were significantly associated with dietary restraint ($\rho = .41$, $p = .029$), binge eating ($\rho = .41$, $p = .030$), and purging ($\rho = .42$, $p = .026$). Depressive symptoms were also correlated with non-planning impulsivity ($\rho = .40$, $p = .036$). No significant associations were found between BMI and psychopathological variables. **Conclusion:** Preoperative anxiety and depressive symptoms are associated with eating pathology in bariatric surgery candidates. Psychopathology appears to be independent of BMI severity. These findings highlight the clinical importance of comprehensive psychiatric assessment prior to bariatric surgery.

Keywords: Bariatric Surgery; Obesity; Depression; Anxiety; Eating Pathology; Impulsivity; Binge Eating; Preoperative Assessment

Makale id= 159

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1662-673X, 0009-0000-0056-2220

Çimlendirilmiş Tahılların Fonksiyonel Açından Değerlendirilmesi

Dr. Öğretim Üyesi Kadir Çebi¹, Hümeysra Koçoğlu¹

¹Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
*Corresponding author: Hümeysra KOÇOĞLU

Özet

Çimlendirme, tahılların besin kalitesinin artırılmasında etkili, uygun maliyetli ve sürdürülebilir bir yöntemdir. Çimlendirme işlemi, tahılları tüketici için fonksiyonel gıda haline getirmektedir. Çimlendirme işlemi doğal, minimum düzeyde işlenmiş ve besleyici ürünler elde edilmesini sağladığı için; çimlendirilmiş tahıllara ve unlarına ilgi artmaktadır. Çimlendirilmiş tahıl unlarının bisküvi, ekmek, makarna, erişte, tarhana ve boza gibi geleneksel ve endüstriyel ürünlerde kullanımının ürünlerin besin değerini ve antioksidan kapasitesini arttırdığını göstermektedir. Ayrıca tahılların çimlenme süresinin uzamasının tekstür, renk, tat, koku gibi duyuşal özellikleri olumsuz etkileyebileceği görülmüştür. Sonuç olarak, kontrollü çimlendirme işleminin tahılların tüketim açısından antioksidanlar, mineraller, vitaminler ve diyet lifi gibi besin açısından değerli maddeler için iyi bir kaynak olduğu görülmüştür. Çimlendirme işlemi besin içeriğini arttırmak için ucuz, biyoyararlanımı yüksek ve etkili bir yöntemdir.

Anahtar Kelimeler: Besinsel Zenginleştirme, Çimlendirilmiş Tahıl, Fonksiyonel Gıda

Functional Evaluation of Germinated Cereals

Abstract

Sprouting is an effective, economical, and sustainable method for improving the nutritional quality of grains. The sprouting process transforms grains into functional foods for consumers. Interest in sprouted grains and their flours is increasing because sprouting enables the production of natural, minimally processed, and nutritious products. Studies show that using sprouted grain flours in traditional and industrial products such as biscuits, bread, pasta, noodles, tarhana, and boza increases their nutritional value and antioxidant capacity. However, it has been observed that extending the sprouting time of grains can negatively affect sensory characteristics such as texture, colour, taste, and aroma. In conclusion, controlled sprouting has been shown to provide valuable nutrients such as antioxidants, minerals, vitamins, and dietary fibre for grain consumption. Sprouting is an inexpensive, highly bioavailable, and effective method for increasing nutritional content.

Keywords: Nutritional Enrichment, Sprouted Grains, Functional Foods

Makale id= 100

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-6481-4110

Dental İmplant Cerrahisinde Osteotomi Bölgelerinde Isı Oluşumunun Nedenleri ve Kemiğe Etkileri

Dr. Öğretim Üyesi Emin Celalettin Ün¹

¹nevşehir hacı beктаş veli üniversitesi diş hekimliği fakültesi

*Corresponding author: emin celalettin ün

Özet

Dental implantlar, kaybedilen dişlerin rehabilitasyonunda, fonksiyon ve estetiği mükemmel karşıladıkları için ilk tercih olarak karşımıza çıkar. Ancak implantların, bahsedilen faydaları sağlayabilmesi için yerleştirildiği kemiğe osseointegre olması gerekir. Osseointegrasyon; implant yüzeyi ve konak kemik doku arasında herhangi bir fibröz doku olmaksızın oluşan direkt bağlantı olarak tanımlanır. Osseointegrasyon sürecinin başarısı birçok faktöre bağlıdır. Ancak bu faktörlerin en önemlisi, implant bölgesindeki kemiğin farklılaşmış ve farklılaşmamış hücrelerinin canlılığını korumasıdır. İmplant cerrahisi sırasında kemiğe uygulanan osteotomiyle birlikte kemikte ısı oluşumu meydana gelir. Oluşan ısı, kemiğin tolere edebileceği seviyeden fazla olursa kemik rejenerasyonunu inhibe ederek hiperemiye, fibrozise, osteosit dejenerasyonuna, artmış osteoklastik aktiviteye ve sonuç olarak nekroza yol açar. Termal nekroz erken dönem implant kayıplarının önemli bir nedenidir. Bu sebeple araştırmacılar implant cerrahilerinde kemikteki ısıyı en aza indirecek teknikler öne sürmüşlerdir.

Anahtar Kelimeler: Diş İmplantı, Osteotomi, Nekroz

Heat Generation in Osteotomy Sites in Dental Implant Surgery, Causes and Effects On Bone

Abstract

Dental implants are the first choice for the rehabilitation of lost teeth because they offer excellent functional and aesthetic results. However, for implants to provide these benefits, they must osseointegrate with the bone into which they are placed. Osseointegration is defined as a direct connection between the implant surface and the host bone tissue without any fibrous tissue. The success of the osseointegration process depends on many factors. However, the most important of these factors is the preservation of the viability of differentiated and undifferentiated cells in the bone at the implant site. During implant surgery, heat is generated in the bone along with the osteotomy performed. If the generated heat exceeds the level that the bone can tolerate, it inhibits bone regeneration, leading to hyperemia, fibrosis, osteocyte degeneration, increased osteoclastic activity, and ultimately necrosis. Thermal necrosis is a significant cause of early implant failure. For this reason, researchers have proposed techniques to minimize bone heat during implant surgeries.

Keywords: Dental İmplant, Osteotomy, Necrosis

Makale id= 99

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0002-6481-4110

Diş Hekimliğinde 3d Yazıcı Teknolojisi: Güncel Uygulamalar ve Gelecek Perspektifleri

Dr. Öğretim Üyesi Emin Celalettin Ün¹

¹nevşehir hacı bektaş veli üniversitesi diş hekimliği fakültesi

*Corresponding author: emin celalettin ün

Özet

Son yıllarda dijital teknolojilerdeki gelişmeler tıp, diş hekimliği, mühendislik ve eğitim gibi alanlarda birçok yeniliğe öncülük etmiştir. Diş hekimliği uygulamalarında da özellikle 3 boyutlu (3D) yazıcı teknolojisi tedavi planlamasında öngörülebilirliği artırmak, komplikasyon riskini en aza indirmek, tedavi sürelerini kısaltmak ve neticede daha iyi sonuçlar elde edilmesini sağlamıştır. Maksillofasial travma, ortognatik cerrahi, temporomandibular eklem (TME) cerrahileri, doku mühendisliği, dental implantlarda cerrahi kılavuzlar ve atrofik çenelerde kişiye özel dental implantlar, ortodontik şeffaf plaklar, protetik planlama modelleri, kaide materyalleri ve dental seramik restorasyonlar 3D yazıcı teknolojisinin diş hekimliğindeki başlıca uygulamalarıdır. 3D yazıcılar henüz köklü bir geçmişe sahip olmamasına rağmen çene cerrahisi, protez, ortodonti gibi diş hekimliği alanlarında potansiyel uygulamalar sunabilmektedir. Teknolojik gelişmeler diş hekimliğinde de geliştirilmeye açık yeni cihaz ve malzeme entegrasyonunun önünü açmıştır.

Anahtar Kelimeler: 3d Baskı, Diş Hekimliği, Kişiyeye Özel

3d Printing Technology in Dentistry: Current Applications and Future Perspectives

Abstract

In recent years, advancements in digital technologies have spearheaded numerous innovations in fields such as medicine, dentistry, engineering, and education. In dentistry, 3D printing technology, in particular, has increased predictability in treatment planning, minimized the risk of complications, shortened treatment times, and ultimately led to better outcomes. Maxillofacial trauma, orthognathic surgery, temporomandibular joint (TMJ) surgeries, tissue engineering, surgical guides for dental implants and personalized dental implants for atrophic jaws, orthodontic clear aligners, prosthetic planning models, base materials, and dental ceramic restorations are among the main applications of 3D printing technology in dentistry. Although 3D printers do not yet have a long history, they offer potential applications in dental fields such as oral surgery, prosthetics, and orthodontics. Technological advancements have also paved the way for the integration of new devices and materials in dentistry, creating opportunities for further development.

Keywords: 3d Printing, Dentistry, Custom-Made

Makale id= 36

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Down Sendrom Tipleri ve Sitogenetik Olarak Tanımlanması

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Özet

Down Sendrom Tipleri ve Sitogenetik Olarak Tanımlanması Sağlıklı bireylerde kadınlarda 46,XX erkeklerde ise 46,XY kromozom karyotipi bulunmaktadır. Mayoz bölünme sırasındaki kromozom ayrılama ve anafazda geç kalma gibi nedenlerle sayısal anomaliler gerçekleşmektedir. Anne yaşının 35 yaş üstünde olması tek başına prenatal tanı endikasyonudur. Trizomi 21 olarak tanımlanan down sendromlu bireyler anne yaşının 35 ve üzerinde olması durumunda, 700 de 1 olarak görülme riskine sahiptir. Aslında Down sendromlu bireyler diğer kromozomal anomalilere kıyasla en az anomaliye sahiplerdir. Zeka seviyeleri normal seviyenin altında olan ve ölünceye kadar ebeveynlerine bağımlı olarak yaşayacak olan sosyal bireylerdir. Gerçekten de çok ağır anomaliler ilk üç ay içinde düşükle sonuçlanırken Down sendromlu bireyler hamileliğin 9 ay süresince hayata tutunabilen ve en az anomali ile doğan çocuklardır. Bununla beraber prenatal tanı olarak yapılan amniyosentez, kordosentez gibi tekniklerle erken evrede belirlenebilmektedir. Genetik danışma da karar aileye bırakılmaktadır. Çok farklı nedenlerle bu bebeklere sahip olmak isteyen aileler olduğu gibi, terminasyona karar veren aileler de olabilmektedir. Terminasyon kararı genellikle bu bireylerin ölünceye kadar ebeveynlerine bağımlı olması, hiçbir zaman tam bir yetişkin olamayacağı ve ekonomik nedenlerden dolayıdır. Down sendromu üç tipdedir: Bunlardan birincisi regular yada düzenli dediğimiz tipi yani üç ayrı 21 numaralı kromozomun olması durumudur. Diğer tipi ise mozaik durumdur. Bazı hücrelerde üç adet 21 numaralı kromozom varken bazı hücrelerde iki adet 21 numaralı kromozom bulunmaktadır. Karyotip yazılımı 47,XX,+21 ya da 47,XY,+21 dir. Üçüncü tipi ise translokasyon tipidir. Sıklıkla t(14;21) translokasyonu olarak da görülmektedir. Karyotip yazılımı 46,XX, t(14;21) ya da 46,XY, t(14;21) dir. Bu durumda anne ve babadan da kan alınarak kromozomlarının karyotip incelemesi yapılabilmektedir. En hafif formu mozaik down sendromu tipidir. Bu farklı tipleri olması nedeniyle de down sendromlu bireylerin bazılarının ilk 1 yaşına kadar hayatlarını kaybedebilirken diğer tiplerin daha ileri

yaşlara kadar yaşayabildikleri bilinmektedir. Bu bireyler steril dediğimiz çocuk sahibi olamayan bireylerdir. Gelecekte hamileliğin erken evresinde farklı moleküler yöntemlerle tedavi edilebilecek hastalık olması yönünde ileri analiz çalışmaları sürdürülmektedir. Anahtar Kelimeler : Down, Sendromu, Anne, Yaşı, Sitogenetik

Anahtar Kelimeler: Down, Sendromu, Anne, Yaşı, Sitogenetik

Types of Down Syndrome and Cytogenetic Identification

Abstract

Types of Down Syndrome and Cytogenetic Identification Healthy individuals have a 46,XX chromosome karyotype in women and a 46,XY chromosome type in men. Numerical anomalies occur due to reasons such as failure of chromosome separation during meiosis and delayed anaphase. Maternal age over 35 years is a prenatal diagnosis indication alone. Individuals with Down syndrome, defined as Trisomy 21, have a 1 in 700 risk of occurrence if the mother is 35 years of age or older. In fact, individuals with Down syndrome have the fewest anomalies compared to other chromosomal anomalies. They are social individuals with intelligence levels below the normal level and who will live dependent on their parents until death. While very severe anomalies result in miscarriage in the first three months, individuals with Down syndrome are children who can survive for 9 months of pregnancy and are born with the fewest anomalies. Moreover, it can be determined in the early stages with techniques such as amniocentesis and cordocentesis performed as prenatal diagnosis. In genetic counseling, the decision is left to the family. While some families want to have these babies for many different reasons, others decide on termination. The decision to terminate is usually due to the fact that these individuals will be dependent on their parents until death, will never become fully adult, and for economic reasons. Down syndrome has three types: The first is the regular type, where there are three separate chromosome 21s. The second type is mosaicism, where some cells have three chromosome 21s while others have two. The karyotype is 47,XX,+21 or 47,XY,+21. The third type is translocation, often seen as t(14;21) translocation. The karyotype is 46,XX, t(14;21) or 46,XY, t(14;21). In this case, karyotype analysis of the chromosomes can be performed by taking blood samples from both the mother and father. The mildest form is mosaic Down syndrome. Because of these different types, it is known that some individuals with Down syndrome may not live within the first year of life, while others can live to later ages. These individuals are sterile, meaning they cannot have children. Further analytical studies are underway to explore the possibility of treating the disease in the early stages of pregnancy using different molecular methods. Keywords: Down, Syndrome, Mother, Age, Cytogenetics

Keywords: Keywords: Down, Syndrome, Mother, Age, Cytogenetics

Edirne'de 2016–2025 Yılları Arasında Otopsi Yapılan Kesici–delici Alet Yaralanmalarına Bağlı Ölüm Olgularının Değerlendirilmesi

Uzman Hasan Budak¹ , Dr. Öğretim Üyesi Samet Kıyak²

¹Adli Tıp Kurumu Edirne Adli Tıp Şube Müdürlüğü

²Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp A.D.

Özet

Bu çalışma, Edirne’de 2016–2025 yılları arasında kesici–delici alet yaralanmalarına bağlı ölüm nedeniyle medikolegal otopsi yapılan olguların demografik, adli ve epidemiyolojik özelliklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Retrospektif ve tanımlayıcı nitelikteki araştırmada, söz konusu dönemde otopsi yapılan toplam 25 olgu; yaş, cinsiyet, olay yeri, fail–mağdur ilişkisi, kullanılan alet türü, darbe sayısı, yaralanmaların anatomik dağılımı ve ölüm mekanizmaları açısından ayrıntılı olarak değerlendirilmiştir. Olguların çoğunluğunu erkekler (%72) oluşturmuş olup, olguların yaş ortalaması 45,4±17,7 yıl olarak saptanmıştır. Olayların en sık ev ortamında (%40,0) meydana geldiği, bunu sokak/kamusal alanlar (%32,0), kırsal alanlar (%20,0) ve iş yerlerinin (%8,0) izlediği belirlenmiştir. Kullanılan alet türleri değerlendirildiğinde, olguların 23’ünde kesici–delici aletlerin (%92,0), 2’sinde ise kesici–ezici aletlerin (%8,0) kullanıldığı saptanmıştır. Anatomik dağılım incelendiğinde yaralanmaların en sık toraks bölgesini içerdiği, batin ve kafa/boyun yaralanmalarının çoğunlukla toraks yaralanmalarına eşlik ettiği görülmüştür. Ölüm mekanizmaları arasında iç organ yaralanmaları ilk sırada yer almış; majör damar yaralanması ve hipovolemi önemli alt gruplar olarak saptanmıştır. Darbe sayısı açısından yapılan değerlendirmede, olguların %28,0’inde (n=7) ≥11 darbe, %24,0’ünde (n=6) iki darbe, %20,0’sinde (n=5) tek darbe, %16,0’sında (n=4) 6–10 darbe ve %12,0’sinde (n=3) 4–5 darbe bulunduğu belirlenmiştir. Fail–mağdur ilişkisi çoğunlukla tanıdık kişiler arasında gerçekleşmiş olup, 25 olguda faillerin 21’inin erkek (%84,0), 1’inin kadın (%4,0) olduğu, 3 olguda (%12,0) ise fail cinsiyetinin belirlenemediği saptanmıştır. Elde edilen veriler, kesici–delici aletlere bağlı ölümlerin bölgesel şiddet yapısını yansıttığını; otopsi bulgularının ise olayın bütüncül olarak anlaşılması ve ölüm mekanizmasının doğru biçimde değerlendirilmesinde temel bir rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kesici–delici Alet, Otopsi, Ölüm Mekanizması, Adli Tıp, Cinayet

Evaluation of Deaths Due to Sharp Force Injuries Undergoing Autopsy in Edirne Between 2016 and 2025

Abstract

This study aimed to elucidate the demographic, forensic, and epidemiological characteristics of cases who underwent medicolegal autopsy due to death resulting from sharp force injuries in Edirne between 2016 and 2025. In this retrospective and descriptive study, a total of 25 cases autopsied during the study period were comprehensively evaluated in terms of age, sex, location of the incident, victim–offender relationship, type of weapon used, number of wounds, anatomical distribution of injuries, and mechanisms of death. The majority of the cases were male (72%), with a mean age of 45.4 ± 17.7 years. Incidents most frequently occurred at home (40.0%), followed by streets/public areas (32.0%), rural areas (20.0%), and workplaces (8.0%). Regarding weapon type, sharp stabbing instruments were used in 23 cases (92.0%), while sharp–blunt instruments were identified in 2 cases (8.0%). Analysis of anatomical injury distribution revealed that injuries most commonly involved the thoracic region, with abdominal and head/neck injuries frequently accompanying thoracic injuries. Internal organ injury was the leading mechanism of death, with major vascular injury and hypovolemia identified as important subgroups. Evaluation of wound number demonstrated that 28.0% of cases (n=7) sustained ≥ 11 wounds, 24.0% (n=6) had two wounds, 20.0% (n=5) had a single wound, 16.0% (n=4) sustained 6–10 wounds, and 12.0% (n=3) sustained 4–5 wounds. The victim–offender relationship most commonly involved acquaintances, and among the 25 cases, offenders were male in 21 cases (84.0%), female in 1 case (4.0%), and of unknown sex in 3 cases (12.0%). These findings indicate that deaths due to sharp force injuries reflect the regional structure of violence, while autopsy findings play a fundamental role in achieving a comprehensive understanding of the event and in accurately assessing the mechanism of death.

Keywords: Sharp Force Weapon, Autopsy, Mechanism of Death, Forensic Medicine, Homicide

Makale id= 64

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8000-708X

Elementel Analiz Öncesi Ffpe Doku Hazırlığında Deparafinizasyon Parametrelerinin Etkileşimi ve Optimum Koşulların Belirlenmesi

Dr. Ufuk Kuşkun¹

¹Ordu Üniversitesi

*Corresponding author: Ufuk Kuşkun

Özet

Formalin ile fikse edilip parafinle gömülen (FFPE) doku örnekleri, retrospektif elementel analiz çalışmalarında önemli bir biyolojik kaynak oluşturmaktadır. Ancak parafinin dokudan etkin biçimde uzaklaştırılmaması, ICP-MS, atomik absorpsiyon spektroskopisi (AAS) ve benzeri yüksek duyarlılıklı analiz yöntemlerinde ölçüm doğruluğunu olumsuz etkileyebilmektedir. Bu çalışmada, FFPE dokuların elementel analiz öncesi hazırlanmasında deparafinizasyon parametrelerinin optimize edilmesi amaçlanmıştır. Toplam 90 FFPE blok, kesit kalınlığı (5, 10 ve 15 µm), ksilen hacmi (0,5; 1 ve 1,5 mL) ve işlem sıcaklığı (oda sıcaklığı ve 37 °C) değişkenleri dikkate alınarak deneysel olarak değerlendirilmiştir. Deparafinizasyon etkinliği, doku bütünlüğü ve analiz öncesi numune uygunluğu karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Bulgular, 10 µm kesit kalınlığında, 1 mL ksilen kullanılarak ve oda sıcaklığında gerçekleştirilen işlemlerin en dengeli ve tekrarlanabilir sonuçları sağladığını göstermiştir. Sonuç olarak, çalışma FFPE dokuların farklı elementel analiz yöntemleri için standardize bir deparafinizasyon protokolüne duyulan gereksinimi ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Deparafinizasyon, Elementel Analiz, Ffpe, Numune Hazırlama

Optimizing Deparaffinization Parameters and Their Interactions in Ffpe Tissue Preparation for Elemental Analysis

Abstract

Formalin-fixed paraffin-embedded (FFPE) tissue samples represent a valuable resource for retrospective elemental analysis studies. However, incomplete removal of paraffin prior to analysis may compromise measurement accuracy in highly sensitive techniques such as inductively coupled plasma mass spectrometry (ICP-MS), atomic absorption spectroscopy (AAS), and related analytical methods. The present study aimed to optimize deparaffinization parameters for FFPE tissues to ensure analytical reliability across different elemental analysis platforms. A total of 90 FFPE tissue blocks were experimentally evaluated according to section thickness (5, 10, and 15 μm), xylene volume (0.5, 1.0, and 1.5 mL), and processing temperature (room temperature and 37 °C). Deparaffinization efficiency, preservation of tissue integrity, and sample suitability prior to elemental analysis were comparatively assessed. The results demonstrated that 10 μm sections processed with 1.0 mL xylene at room temperature provided the most balanced and reproducible outcomes. In conclusion, this study highlights the necessity of a standardized deparaffinization protocol for reliable elemental analysis of FFPE tissues using multiple analytical techniques.

Keywords: Deparaffinization, Elemental Analysis, Ffpe, Sample Preparation.

Makale id= 1

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-2621-7585

Factors Affecting Ablation Success in Patients Diagnosed With Differentiated Thyroid Cancer and Given Radioactive Iodine Treatment

Doç.Dr. Tarık Şengöz¹

¹Pamukkale Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Nükleer Tıp AD

*Corresponding author: tarık şengöz

Özet

Objectives: The basic treatment method for differentiated thyroid cancer is thyroidectomy. The general consensus regarding I-131 ablation therapy following thyroidectomy is that it reduces mortality and morbidity. The aim of this study was to investigate the effects of clinical and demographic characteristics on ablation success in patients diagnosed with differentiated thyroid carcinoma and treated with radioactive iodine therapy (RAI). **Materials and methods:** A total of 109 patients who were admitted to our outpatient clinic between 2018 and 2024, diagnosed with differentiated thyroid carcinoma, and received I-131 ablation treatment were included in the study. Patient and disease information was retrospectively scanned from patient files. Information such as age, gender, tumor type, tumor size, thyroid capsule invasion, extrathyroidal invasion, lymphovascular invasion, lymph node metastasis, distant metastasis, administered dose, thyroglobulin, anti-thyroglobulin, etc. were obtained. Patients who were I-131 whole body scan scintigraphy (I-131 WBS) and Tg negative at 1 year after treatment were considered to be in response to treatment. Patients were divided into two groups: ablation successful and ablation unsuccessful. Patient and disease variables that could affect ablation success were grouped as numerical and categorical variables. Numerical variables are given as mean \pm standard deviation. The Mann Whitney U test was used to compare differences between groups, and the chi-square test was used to analyze categorical variables. $P < 0.05$ was considered statistically significant. **Results:** The study included 109 patients. 82 (75.2%) of the patients were female and 27 (24.8%) were male. The number of female patients was higher than the number of male patients across all carcinoma types. Papillary carcinoma was the most

common type among all differentiated thyroid carcinoma patients. Ablation success after the first ablation treatment was calculated as 67%. A statistically significant relationship was found between lymph node metastasis and ablation success ($p=0.029$). Ablation success was found in 36.4% of patients with lymph node metastasis and 70.4% of patients without. Ablation success was lower in the group with lymph node metastasis. The administered dose was 79.04 ± 41.34 mCi in the ablation successful group and 101.52 ± 49.98 mCi in the ablation unsuccessful group ($p=0.02$). The dose administered to patients in the ablation successful group was statistically significantly lower than the dose administered to patients in the ablation unsuccessful group. Pre-treatment Tg value was 5.16 ± 14.53 ng/mL in the ablation successful group and 97.19 ± 451.75 ng/mL in the ablation unsuccessful group ($p=0.01$). The Tg value in the ablation successful group was statistically significantly lower than in the ablation unsuccessful group. No statistically significant relationship was found between other factors and ablation success. Discussion: Ablation success is lower in patients with lymph node metastases. Other patient and disease-related factors have no impact on ablation success.

Anahtar Kelimeler: I-131, Thyroid Cancer, Ablation, Metastasis

Factors Affecting Ablation Success in Patients Diagnosed With Differentiated Thyroid Cancer and Given Radioactive Iodine Treatment

Abstract

Objectives: The basic treatment method for differentiated thyroid cancer is thyroidectomy. The general consensus regarding I-131 ablation therapy following thyroidectomy is that it reduces mortality and morbidity. The aim of this study was to investigate the effects of clinical and demographic characteristics on ablation success in patients diagnosed with differentiated thyroid carcinoma and treated with radioactive iodine therapy (RAI). **Materials and methods:** A total of 109 patients who were admitted to our outpatient clinic between 2018 and 2024, diagnosed with differentiated thyroid carcinoma, and received I-131 ablation treatment were included in the study. Patient and disease information was retrospectively scanned from patient files. Information such as age, gender, tumor type, tumor size, thyroid capsule invasion, extrathyroidal invasion, lymphovascular invasion, lymph node metastasis, distant metastasis, administered dose, thyroglobulin, anti-thyroglobulin, etc. were obtained. Patients who were I-131 whole body scan scintigraphy (I-131 WBS) and Tg negative at 1 year after treatment were considered to be in response to treatment. Patients were divided into two groups: ablation successful and ablation unsuccessful. Patient and disease variables that could affect ablation success were grouped as numerical and categorical variables. Numerical variables are given as mean \pm standard deviation. The Mann Whitney U test was used to compare differences between groups, and the chi-square test was used to analyze categorical variables. $P<0.05$ was considered statistically significant. **Results:** The study included 109 patients. 82 (75.2%) of the patients were female and 27 (24.8%) were male. The number of female patients was higher than the number of male patients across all carcinoma types. Papillary carcinoma was the most common type among all differentiated thyroid carcinoma patients. Ablation success after the

first ablation treatment was calculated as 67%. A statistically significant relationship was found between lymph node metastasis and ablation success ($p=0.029$). Ablation success was found in 36.4% of patients with lymph node metastasis and 70.4% of patients without. Ablation success was lower in the group with lymph node metastasis. The administered dose was 79.04 ± 41.34 mCi in the ablation successful group and 101.52 ± 49.98 mCi in the ablation unsuccessful group ($p=0.02$). The dose administered to patients in the ablation successful group was statistically significantly lower than the dose administered to patients in the ablation unsuccessful group. Pre-treatment Tg value was 5.16 ± 14.53 ng/mL in the ablation successful group and 97.19 ± 451.75 ng/mL in the ablation unsuccessful group ($p=0.01$). The Tg value in the ablation successful group was statistically significantly lower than in the ablation unsuccessful group. No statistically significant relationship was found between other factors and ablation success. Discussion: Ablation success is lower in patients with lymph node metastases. Other patient and disease-related factors have no impact on ablation success.

Keywords: I-131, Thyroid Cancer, Ablation, Metastasis

Makale id= 130

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-0086-8294

Hatay İlinde Bir Altın Çakal'da (Canis Aureus) Uncinaria Stenocephala Enfeksiyonu

Dr. Öğretim Üyesi İpek Erdem¹ , Doç.Dr. Aykut Zerek¹ , Bengi Su Şahin²

¹Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

²Selçuk Üniversitesi

*Corresponding author: Bengi su şahin

Özet

Uncinaria stenocephala, Strongylida takımı içinde Ancylostomatidae ailesine ait, köpek ve diğer etobur memelilerin ince bağırsağında parazitlenen bir kancalı kurt türüdür. Başlıca kanidelerde görülmekle birlikte yabani kanideler, nadiren kedigiller ve uygun koşullarda insanları da enfekte edebilir; insanlarda transdermal geçiş sonucu kutanöz larva migrans gelişebilir. Yumurtadan çıkan larvalar yaklaşık bir haftada enfektif üçüncü dönem (L3) evreye ulaşır. Enfeksiyon çoğunlukla L3'lerin oral yolla alınmasıyla, daha nadiren deri penetrasyonu ile oluşur. Çoğu olgu subklinik seyretse de ağır enfeksiyonlarda anemi, kilo kaybı, iştahsızlık ve dışkıda kan görülebilir. Tanı, dışkı flotasyonunda saptanan oval yumurtalara dayanır; 65–80 × 40–50 µm boyutlarındaki yumurtalar diğer Ancylostoma türlerine göre daha büyüktür. Tedavide fenbendazol, moksidektin veya pirantel içeren antihelmintikler kullanılır. Altın çakal (Canis aureus), Canidae ailesine ait orta büyüklükte bir türdür. Geniş ve fırsatçı beslenme alışkanlığı ile farklı habitatlara uyum yeteneği, çeşitli parazitlerle karşılaşma riskini artırır. Türkiye'de altın çakallarda parazitolojik çalışmalar sınırlı olup, nekropsi temelli araştırmalarda Mesocostoides lineatus, Taenia polyacantha, Rictularia cahirensis, U. stenocephala, Joyeuxiella echinorhynchoides, Toxascaris leonina ve Toxocara canis bildirilmiştir. Bu çalışmanın materyalini, Hatay'da yaralı bulunarak Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Yaban Hayvanı Kurtarma ve Rehabilitasyon Merkezi'ne getirilen yaklaşık 4–5 yaşlarında bir altın çakal oluşturmuştur. Klinik muayenede T13–L1 düzeyinde omurga kırığına bağlı arka ekstremitte paralizi saptanmıştır. Paraziter inceleme amacıyla alınan dışkı örneği Fülleborn flotasyon yöntemiyle analiz edilmiş, mikroskopik bulgular literatür doğrultusunda değerlendirilerek

olgunun *U. stenocephala* ile enfekte olduğu belirlenmiştir. Genel durumunun ağırlaşması üzerine hayvan kaybedilmiştir. Türkiye’de çakallarda *U. stenocephala* varlığı ilk kez 1965’te bildirilmiş olup, sonraki yıllarda yayınlar sınırlıdır. Bu bildiri mevcut verileri destekleyerek literatüre katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Uncinaria Stenocephala*, *Canis Aureus*, Altın Çakal, Ancylostomatidae, Zoonoz

***Uncinaria Stenocephala* Infection in a Golden Jackal (*Canis Aureus*) in Hatay Province**

Abstract

Uncinaria stenocephala is a hookworm species of the family Ancylostomatidae (order Strongylida) that parasitizes the small intestine of dogs and other carnivores. Although mainly reported in canids, it can also infect wild canids, occasionally felids, and, under suitable conditions, humans; in humans, transdermal penetration may cause cutaneous larva migrans. Larvae hatch from eggs and develop into infective third-stage (L3) larvae within about one week. Infection usually occurs through oral ingestion of L3 larvae and less frequently through skin penetration. Most cases are subclinical, but heavy infections may cause anemia, weight loss, anorexia, and blood in feces. Diagnosis is based on detecting oval eggs by fecal flotation; eggs measuring 65–80 × 40–50 µm are larger than those of other *Ancylostoma* species. Anthelmintics containing fenbendazole, moxidectin, or pyrantel are commonly used for treatment. The golden jackal (*Canis aureus*), a medium-sized canid, has an opportunistic diet and high adaptability to diverse habitats, increasing exposure to various parasites. Parasitological studies in golden jackals in Türkiye are limited; necropsy-based reports have identified *Mesocestoides lineatus*, *Taenia polyacantha*, *Rictularia cahirensis*, *U. stenocephala*, *Joyeuxiella echinorhynchoides*, *Toxascaris leonina*, and *Toxocara canis*. The material of this study was an approximately 4–5-year-old golden jackal found injured in Hatay and admitted to the Wildlife Rescue and Rehabilitation Center of Hatay Mustafa Kemal University. Clinical examination revealed hindlimb paralysis due to a vertebral fracture at T13–L1. A fecal sample was examined using the Fülleborn flotation method, and microscopy confirmed *U. stenocephala* infection. The animal later died following deterioration of its general condition. *U. stenocephala* in jackals in Türkiye was first reported in 1965, with few subsequent studies. This report aims to contribute to the literature by supporting current data.

Keywords: *Uncinaria Stenocephala*, *Canis Aureus*, Golden Jackal, Ancylostomatidae, Zoonosis

Makale id= 31

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Hematolojik Kanserlerde Philadelphia Kromozomu

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Özet

Hematolojik Kanserlerde Philadelphia Kromozomu Doğumdan ölüme kadar kişiye özgü DNA ve kromozom yapısı değişmemektedir. Bununla beraber kanser gibi hastalıklarda kromozomlarda sayısal ve yapısal değişimler olabilmektedir. Özellikle hematolojik kanserlerde sıklıkla bu durum sitogenetik laboratuvarlarında belirlenmektedir. Kanser hücre profilersyonunun arttığı ve hücre farklılaşmalarının olmadığı hücre bölünmesinin interfaz evresinde DNA replikasyonunda başlayan bir hastalık olarak tanımlanmaktadır. Yapısal kromozom anomalilerinin translokasyon grubu üçe ayrılmaktadır: Reciprokal (karşılıklı), insersiyonel ve robertsoniandır. Karşılıklı translokasyonda iki kromozom kendi arasında kromozom parça değişimi yapar. Hematolojik kanser grubundan KML (Kronik Myeloid Lösemi) hastalarının kemik iliğinden klasik kromozom eldesi yapılarak yapısal anomali açısından analiz edildiğinde 9 ve 22 numaralı kromozom arasında karşılıklı translokasyon tipi ile parça değişimi belirlenir. KML hastalarında t(9;22) ve oluşan Ph (Philadelphia) kromozomu ile erken evrede tanı konulabilmektedir. Erken evre kanser tanısı tedaviye olanak sağladığı için çok önemlidir. Günümüzde pek çok hematolojik kanser tipinde tanının erken evrede belirlenmesi durumunda, kanser ölümcül hastalık grubundan tedavi edilebilir hastalık grubuna dahil olmaktadır. Gelecekte, tüm hematolojik ve diğer kanser türlerinde de erken evre biyobelirteç sayısı arttıkça tanı konulabilecek ve tüm kanser tipleri tedavi edilebilecek düzeye gelebilecektir. Anahtar Kelimeler: Kronik, Myeloid, Lösemi, Kromozom, Philadelphia

Anahtar Kelimeler: Kronik, Myeloid, Lösemi, Kromozom, Philadelphia

Philadelphia Chromosome in Hematological Cancers

Abstract

Philadelphia Chromosome in Hematological Cancers The DNA and chromosome structure, unique to each individual, remains unchanged from birth to death. However, in diseases such as cancer, numerical and structural changes can occur in chromosomes. This is frequently determined in cytogenetic laboratories, especially in hematological cancers. Cancer is defined as a disease that begins with DNA replication in the interphase stage of cell division, where cell proliferation increases and cell differentiation does not occur. Structural chromosomal anomalies are divided into three translocation groups: reciprocal, insertional, and Robertsonian. In reciprocal translocation, two chromosomes exchange chromosome segments with each other. When classical chromosome extraction is performed from the bone marrow of CML (Chronic Myeloid Leukemia) patients from the hematological cancer group and analyzed for structural anomalies, reciprocal translocation and segment exchange between chromosomes 9 and 22 are determined. In CML patients, diagnosis can be made in the early stages with t(9;22) and the resulting Ph (Philadelphia) chromosome. Early diagnosis of cancer is crucial because it enables treatment. Today, in many types of hematological cancers, early diagnosis allows cancer to move from the category of fatal diseases to the category of treatable diseases. In the future, as the number of early-stage biomarkers increases in all hematological and other cancer types, diagnosis will become possible, and all cancer types will become treatable. Keywords: Chronic, Myeloid, Leukemia, Chromosome, Philadelphia

Keywords: Chronic, Myeloid, Leukemia, Chromosome, Philadelphia

Makale id= 83

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-7399-3627

Her Büyük Kist Neoplazi mıdır' Pankreatik Kistlerde Nadir Ama Önemli Bir Ayırıcı Tanı: Kist Hidatik

Uzman Kübra Arslan¹

¹Gaziantep Şehir Hastanesi

Özet

Pankreasın kistik lezyonları, inflamatuvar süreçlerden malign neoplazilere kadar geniş bir spektrum oluşturmaktadır. Görüntüleme bulgularının çoğu zaman nonspesifik olması, özellikle büyük ve solid komponent içeren lezyonlarda malignite şüphesini artırmaktadır. Kist hidatik ise pankreasta son derece nadir görülmesi nedeniyle ayırıcı tanıda çoğu zaman göz ardı edilen bir tanıdır. 36 yaşında erkek hasta hastanemiz kliniğine karın ağrısı ve şişkinlik şikayeti ile başvurmuş olup yapılan batın ultrasonografisinde pankreas kuyruk kesimi düzeyinde yaklaşık 15 cm çapında, septalı, kistik lezyon saptanması üzerine ileri incelemeye alınmıştır. Görüntüleme bulguları malign kistik neoplazi açısından şüpheli olarak değerlendirilmiş ve splenik arter ve venle de yakın komşuluk nedeniyle distal pankreatektomi ile birlikte splenektomi uygulanmıştır. Makroskopik incelemede distal pankreatektomi materyalinin kesitlerinde parankimin hemen tamamını kaplayan 14x8x3 cm boyutta düzgün sınırlı, kalın duvarlı septalı kistik lezyon izlenmiştir. Hematoksilen eozin boyalı preparatlarda aselüler lameller membran, germinatif tabaka ve yer yer skoleks yapıları da seçilen olgu Kist Hidatik ile uyumlu olarak raporlanmıştır. Kist hidatik en sık karaciğer ve akciğerde görülmekle birlikte pankreatik yerleşim tüm hidatik hastalıkların %0,2–2'sinden azını oluşturur. Klinik ve radyolojik olarak sıklıkla kistik neoplazileri taklit eder. Bu olguda ayırıcı tanıda mevcut olan antitelerin başlıcaları; Müsinöz kistik neoplazi, seröz kistik neoplazi, intraduktal papiller müsinöz neoplazi, psödokisttir. Kist Hidatik ise endemik bölgelerde ayırıcı tanıda mutlaka düşünülmesi gereken paraziter bir enfeksiyondur. Bu olguda lezyonun boyutu, lokalizasyonu ve görüntüleme özellikleri nedeniyle malign kistik neoplazi ön tanısı ile cerrahi uygulanmış olup histopatolojik inceleme sonucunda tanının kist hidatik olarak belirlenmesi, pankreas kistik lezyonlarının değerlendirilmesinde paraziter etiyojinin de mutlaka akılda tutulması gerektiğini göstermektedir. Bu durum gereksiz geniş cerrahi rezeksiyonların önüne geçilmesi açısından oldukça önemlidir. Kist hidatik, pankreasta nadir görülmesine karşın neoplazileri taklit edebilen

önemli bir antitedir. Histopatolojik inceleme tanıda altın standart olup özellikle endemik bölgelerde ayırıcı tanıda mutlaka akılda tutulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Pankreas, Kist, Neoplazm, Hidatik, Patoloji

Are All Large Cysts Neoplasms' a Rare But Important Differential Diagnosis in Pancreatic Cysts: Hydatid Cyst.

Abstract

Cystic lesions of the pancreas encompass a wide spectrum, ranging from inflammatory processes to malignant neoplasms. The often non-specific nature of imaging findings, particularly in large lesions with solid components, increases suspicion of malignancy. Hydatid cyst, however, is extremely rare in the pancreas and is often overlooked in differential diagnosis. A 36-year-old male patient presented to our hospital clinic with complaints of abdominal pain and bloating. Abdominal ultrasonography revealed a septated, cystic lesion approximately 15 cm in diameter at the level of the tail of the pancreas, prompting further investigation. Imaging findings were considered suspicious for malignant cystic neoplasia, and due to the close proximity to the splenic artery and vein, distal pancreatectomy and splenectomy were performed. Macroscopic examination of the distal pancreatectomy specimen revealed a 14x8x3 cm, well-defined, thick-walled, septated cystic lesion covering almost the entire parenchyma. In hematoxylin-eosin stained preparations, acellular lamellar membrane, germinative layer, and scattered scolex structures were observed, and the case was reported as consistent with hydatid cyst. Although hydatid cysts most commonly occur in the liver and lungs, pancreatic localization accounts for less than 0.2–2% of all hydatid cases. Clinically and radiologically, it frequently mimics cystic neoplasms. The main entities present in the differential diagnosis in this case were: mucinous cystic neoplasm, serous cystic neoplasm, intraductal papillary mucinous neoplasm, and pseudocyst. Hydatid cyst, however, is a parasitic infection that must be considered in the differential diagnosis in endemic regions. In this case, due to the size, localization, and imaging characteristics of the lesion, surgery was performed with a preliminary diagnosis of malignant cystic neoplasm, and the histopathological examination revealed a diagnosis of hydatid cyst, demonstrating that parasitic etiology must also be considered in the evaluation of pancreatic cystic lesions. This is extremely important in preventing unnecessary and extensive surgical resections.

Keywords: Pancreas, Cyst, Neoplasm, Hydatid Disease, Pathology

Makale id= 30

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Inaktif X Kromozomunun Belirlenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstün Er²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

*Corresponding author: Derya Akyıldız Üstüner

Özet

İnaktif X Kromozomunun Belirlenmesi İki X kromozomunun birinin inaktif olduğu keşfi Mary Lyon tarafından yapılmıştır. Lyon bütün ömrü boyunca X inaktivasyonunu anlamaya çalışmış bir bilim insanıdır ve buluşu Lyon hipotezi olarak bilinmektedir. Kadınlarda iki X kromozomu bulunmakla beraber bunlardan birinin her daim inaktif olduğunu dozaj kompanzasyonu ile açıklamıştır. İnaktif olan X'in rastgele olduğunu bildirmiştir. Rastgele seçilen inaktif X ise hücre çekirdeğinde barr cisimciği denilen bir yapı oluşturmaktadır. İnaktif X de eksprese olan bölge XIC'dir. Buradaki transkript gen ise XIST'dir. İnaktif X kromozomunda ise XIST geni metillenmiştir. Metillenme CH3 eklenerek gerçekleşmektedir. Bu durumda aktif X'deki XIST bölgesinin ekspresyonu söz konusu olamamaktadır. Laboratuvarda Barr cisimciği bukkal yaymada klasik sitogenetikde kullanılan kolay ve ekonomik bir yöntemdir. Lökositelerde drumstick görünümündedir. Barr cisimciği sitogenetik boyama yöntemlerinden biri olan Giemsa boyama ile yapılarak inaktif X ışık mikroskop altında belirlenebilmektedir. Normal kadınlarda bir adet Barr cisimciği bulunurken, erkeklerde bulunmaz. Cinsiyet tayinlerinde ve cinsiyete dayalı kromozom anomalilerinde hızlı güvenilir ve ekonomik bir yöntem olarak kullanılmaktadır. Anahtar Kelimeler: İnaktif, X, Barr, Cisimciği, Kromozom

Anahtar Kelimeler: İnaktif, X, Barr, Cisimciği, Kromozom

Detection of the Inactive X Chromosome

Abstract

Detection of the Inactive X Chromosome The discovery that one of the two X chromosomes is inactive was made by Mary Lyon. Lyon was a scientist who spent her entire life trying to understand X inactivation, and her discovery is known as the Lyon hypothesis. She explained that although women have two X chromosomes, one of them is always inactive through dose compensation. She stated that the inactive X chromosome is randomly selected. The randomly selected inactive X chromosome forms a structure called a Barr body in the cell nucleus. The region expressed in the inactive X chromosome is XIC, and the transcript gene here is XIST. In the inactive X chromosome, the XIST gene is methylated. Methylation occurs by the addition of CH₃. In this case, the expression of the XIST region in the active X chromosome is not possible. In the laboratory, Barr bodies are an easy and economical method used in classical cytogenetics in buccal smears. They have a drumstick appearance in leukocytes. Barr bodies can be determined under a light microscope using Giemsa staining, one of the cytogenetic staining methods. Normal women have one Barr body, while men do not. It is used as a rapid, reliable, and economical method for sex determination and sex-linked chromosomal anomalies.

Keywords: Inactive, X, Barr, Body, Chromosome

Keywords: Inactive, X, Barr, Body, Chromosome

Makale id= 154

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-9880-874X

Kadın Genital Sistemde Görülen Adenomatoid Tümörler

Dr. Öğretim Üyesi Gamze Kavas¹

¹Kocaeli Üniversitesi

Özet

Giriş Adenomatoid tümörler (AT), kadın ve erkek genital sisteminde izlenen, mezotelyal kökenli, nadir görülen benign neoplazilerdir. Kadınlarda en sık uterusu görülmekle birlikte tuba ve over yerleşimi de izlenebilir. Genellikle asemptomatik seyreden bu tümörler, geniş histomorfolojik spektrumları nedeniyle hem makroskobik hem de mikroskobik olarak leiomyomlar başta olmak üzere çeşitli benign ve malign neoplazilerle karıştırılabilmekte ve tanısal zorluk yaratmaktadır. Olgu Bu çalışmada farklı lokalizasyonlarda saptanan dört AT olgusu sunulmuştur. İlk olgu, 41 yaşında uterus myometriyum yerleşimli olup intraoperatif frozen incelemesinde infiltratif büyüme paterni nedeniyle malignite şüphesi uyandıran bir vakadır. Diğer olgular; sırasıyla 46 ve 49 yaşlarındaki leiomyoma uteri nedeniyle opere edilen hastalarda insidental olarak tuba yerleşimli AT vakalarıdır. Son olguda ise 60 yaşında sağ over kitle nedeniyle opere edilen hastada, sol overde insidental mikroskobik AT odağı izlenmiştir. Tanısal değerlendirmede tümörlerin Kalretinin, D2/40 ve WT-1 gibi mezotelyal belirteçlerle gösterdiği pozitif immün reaksiyon belirleyici olmuştur. Sonuç Adenomatoid tümörler; anjiyomatoid, solid, kistik ve tübüler gibi çok çeşitli paternlerde görülebilirler. Bu morfolojik çeşitlilik ve psödoinfiltratif görünümde olabilmesi nedeniyle özellikle intraoperatif konsültasyonlarda ve leiomyomların eşlik ettiği durumlarda tanısal tuzaklara yol açabilmektedir. Bu nadir tümörlerin doğru teşhisi için ayrıntılı makroskobik inceleme ve örnekleme, kapsamlı morfolojik değerlendirme ve uygun immünohistokimyasal panellerin kullanımı hastaların gereksiz radikal cerrahilerden korunması açısından kritik önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Adenomatoid Tümör, Over, Tuba, Uterus

Adenomatoid Tumors Found of the Female Genital System

Abstract

Introduction Adenomatoid tumors (AT) are rare benign neoplasms of mesothelial origin observed in the male and female genital tracts. In females, they are most commonly seen in the uterus, although involvement of the fallopian tubes and ovaries can also be observed. These tumors generally follow an asymptomatic course; however, due to their wide histomorphological spectrum, they can be confused both macroscopically and microscopically with various benign and malignant neoplasms—primarily leiomyomas—thus creating diagnostic challenges

Case Presentation In this study, four cases of AT identified at various anatomical locations are presented. The first case involves a 41-year-old patient with a uterine myometrial location, which raised suspicion of malignancy due to an infiltrative growth pattern during intraoperative frozen section examination. The subsequent cases were incidental findings of tubal AT in patients aged 46 and 49, respectively, who underwent surgery for leiomyoma uteri. In the final case, an incidental microscopic focus of AT was detected in the left ovary of a 60-year-old patient operated on for a right ovarian mass. In the diagnostic evaluation, positive immunoreactivity for mesothelial markers, including Calretinin, D2/40, and WT-1, proved decisive

Conclusion Adenomatoid tumors can manifest in a wide variety of patterns, such as angiomatoid, solid, cystic, and tubular. Due to this morphological diversity and their potential for a pseudo-infiltrative appearance, they can lead to diagnostic pitfalls, particularly during intraoperative consultations and in cases where leiomyomas are concurrently present. For the accurate diagnosis of these rare tumors, detailed macroscopic examination and sampling, comprehensive morphological assessment, and the use of appropriate immunohistochemical panels are of critical importance to protect patients from unnecessary radical surgeries

Keywords: Adenomatoid Tumor, Fallopian Tube, Ovary, Uterus

Makale id= 63

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8000-708X

Kemoterapiye Bağlı Kardiyotoksisite: Fitoterapötik ve Doğal Antioksidan Yaklaşımlara Güncel Bir Bakış

Dr. Ufuk Kuşkun¹

¹Ordu Üniversitesi

Özet

Amaç: Kemoterapötik ajanlara bağlı kardiyotoksisite, kanser tedavisi gören hastalarda morbidite ve mortaliteyi artıran önemli bir klinik sorundur. Bu derleme bildirinin amacı, kemoterapiye bağlı kardiyak hasarın temel mekanizmalarını özetlemek ve fitoterapötik ile doğal antioksidan yaklaşımların potansiyel koruyucu etkilerine ilişkin güncel literatürü değerlendirmektir. **Yöntem:** Bu çalışma, 2020–2024 yılları arasında yayımlanmış seçilmiş deneysel ve klinik araştırmaların anlatımsal (narrative) derlemesi niteliğindedir. PubMed ve Google Scholar veri tabanlarında gerçekleştirilen literatür taraması kapsamında yaklaşık 40–50 güncel çalışma değerlendirilmiştir. **Bulgular:** İncelenen çalışmalarda, kemoterapiye bağlı kardiyotoksisitenin başlıca mekanizmaları arasında oksidatif stres artışı, mitokondriyal disfonksiyon, inflamasyon ve apoptotik yolların aktivasyonu yer almaktadır. Parthenolide, resveratrol, quercetin ve curcumin gibi fitoterapötik bileşiklerin antioksidan ve antiinflamatuvar etkileri sayesinde kardiyak hasarı azalttığı bildirilmiştir. **Sonuç:** Fitoterapötik ve doğal antioksidan temelli yaklaşımlar, kemoterapiye bağlı kardiyotoksisitenin önlenmesi veya azaltılmasında tamamlayıcı stratejiler olarak umut vadetmektedir. Klinik uygulamaya geçiş için ileri kontrollü klinik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Kemoterapi, Kardiyotoksisite, Fitoterapi, Doğal Antioksidanlar, Oksidatif Stres

Chemotherapy-Induced Cardiotoxicity: A Current Overview of Phytotherapeutic and Natural Antioxidant Approaches

Abstract

Objective: Chemotherapy-induced cardiotoxicity is a major clinical problem that increases morbidity and mortality among cancer patients. This narrative review aims to summarize the underlying mechanisms of chemotherapy-related cardiac injury and to evaluate current evidence on the cardioprotective potential of phytotherapeutic and natural antioxidant approaches. **Methods:** This study is a narrative review of selected experimental and clinical studies published between 2020 and 2024. A literature search was conducted in PubMed and Google Scholar databases, and approximately 40–50 relevant studies were evaluated. **Results:** The reviewed studies indicate that oxidative stress, mitochondrial dysfunction, inflammation, and activation of apoptotic pathways are key mechanisms involved in chemotherapy-induced cardiotoxicity. Phytotherapeutic compounds such as parthenolide, resveratrol, quercetin, and curcumin have been reported to attenuate cardiac damage through their antioxidant and anti-inflammatory properties. **Conclusion:** Phytotherapeutic and natural antioxidant-based interventions represent promising complementary strategies for preventing or reducing chemotherapy-induced cardiotoxicity. However, further well-designed clinical studies are required before clinical implementation.

Keywords: Chemotherapy, Cardiotoxicity, Phytotherapy, Natural Antioxidants, Oxidative Stress

Makale id= 162

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-0948-1675

Kreatinin, Tmao, İndoksil Sülfat ve P-Krezil Sülfatın Tek Analitik Koşulda Eş Zamanlı Kantifikasyonu İçin Hızlı Bir Lc-Ms/ms Panelinin Geliştirilmesi

Öğr.Gör. Erhan Canbay¹

¹Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı

Özet

Kronik böbrek hastalığı (KBH), yalnızca glomerüler filtrasyonun azalmasıyla değil, aynı zamanda kardiyovasküler morbidite ve mortaliteye katkıda bulunan bağırsak mikrobiyotasına bağlı üremik toksinlerin birikimiyle de karakterizedir. Kreatinin böbrek fonksiyonunun rutin bir belirteci olmakla birlikte, protein bağlı üremik toksinler olan indoksil sülfat (IxS) ve p-krezil sülfat (pCS) ile bağırsak kaynaklı trimetilamin-N-oksit (TMAO) düzeylerini yansıtmaz. Bu çalışmada, serumda kreatinin, TMAO, IxS ve pCS'nin eş zamanlı tayinine yönelik hızlı ve duyarlı bir LC-MS/MS yöntemi geliştirilmiştir. Analizler ACQUITY UPLC I-Class sistemi ile Xevo TQD üçlü kuadropol kütle spektrometresi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Kromatografik ayırım ACQUITY UPLC BEH Phenyl kolonu (2,1 × 50 mm, 1,7 µm) üzerinde, mobil faz A (%0,1 formik asit içeren su) ve mobil faz B (asetonitril) kullanılarak gradient elüsyonla sağlanmış olup toplam analiz süresi 3 dakikadır. Kreatinin ve TMAO ESI pozitif modda, IxS ve pCS ise ESI negatif modda MRM modunda analiz edilmiştir. Kantifikasyonda kreatinin-d3 ve TMAO-d9 izotop işaretli internal standartları ile IxS ve pCS için DHCT internal standardı kullanılmıştır. Yöntem 0,024–50 (analite bağlı olarak µg/mL veya µM) aralığında lineer yanıt göstermiştir. ICH yaklaşımına göre LOD/LOQ değerleri TMAO için 0,0064/0,020 µM, kreatinin için 0,0020/0,0061 µg/mL, pCS için 0,0076/0,023 µg/mL ve IxS için 0,0129/0,039 µg/mL olarak hesaplanmıştır. Liyofilize serumda yapılan ön değerlendirmeler yöntemin matriks uyumluluğunu ve analitik sağlamlığını göstermiştir. Etik kurul onayının ardından yöntemin geniş bir klinik kohortta uygulanması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Protein Bağlı Üremik Toksin, Tmao, Kreatinin, Lc-Ms/ms

Development of a Rapid Lc-Ms/ms Panel for Simultaneous Quantification of Creatinine, Tmao, Indoxyl Sulfate and P-Cresyl Sulfate in a Single Analytical Run

Abstract

Chronic kidney disease (CKD) is associated not only with impaired renal filtration but also with the accumulation of microbiota-derived uremic toxins that contribute to cardiovascular morbidity and mortality. While creatinine is routinely used to assess renal function, it does not adequately reflect the systemic burden of protein-bound uremic toxins such as indoxyl sulfate (IxS) and p-cresyl sulfate (pCS), nor gut-derived metabolites such as trimethylamine N-oxide (TMAO). In this study, we developed a rapid and sensitive LC-MS/MS method for the simultaneous quantification of creatinine, TMAO, IxS, and pCS in serum. Analyses were performed using an ACQUITY UPLC I-Class system coupled to a Xevo TQD triple quadrupole mass spectrometer. Chromatographic separation was achieved on an ACQUITY UPLC BEH Phenyl column (2.1 × 50 mm, 1.7 µm) using water containing 0.1% formic acid (mobile phase A) and acetonitrile (mobile phase B) under gradient elution with a total run time of 3 minutes. Creatinine and TMAO were detected in ESI positive mode, whereas IxS and pCS were analyzed in ESI negative mode. Quantification was performed in MRM mode using isotopically labeled internal standards (creatinine-d₃ and TMAO-d₉) and DHCT as internal standard for IxS and pCS. The method demonstrated linear response across 0.024–50 (µg/mL or µM depending on analyte). According to the ICH approach, LOD/LOQ values were 0.0064/0.020 µM for TMAO, 0.0020/0.0061 µg/mL for creatinine, 0.0076/0.023 µg/mL for pCS, and 0.0129/0.039 µg/mL for IxS. Preliminary performance evaluation in lyophilized serum confirmed analytical robustness. Following ethics approval, the method will be applied to a larger clinical cohort to investigate its potential in integrated metabolic risk assessment in CKD.

Keywords: Protein Bound Uremic Toxin, Tmao, Creatinine, Lc-Ms/ms

Makale id= 82

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-7399-3627

Lomber Vertebrada Nadir Görülen Konvansiyonel Kordoma: Ayırıcı Tanıda Metastaz Yanılgısı

Uzman Kübra Arslan¹

¹Gaziantep Şehir Hastanesi

Özet

Kordoma nadir lokal agresif bir primer kemik tümörüdür. Çoğunlukla sakrokoksigeal bölgede görülmektedir. Sakrum dışı, özellikle lomber yerleşim son derece nadirdir. Bu nedenle sıklıkla metastatik malignitelerle karışır. 62 yaşında bilinen bir malignitesi olmayan erkek hastamız şiddetli bel ağrısı nedeni ile başvurmuş yatışı yapılarak hastanın L2-L3 vertebra düzeyinde 8x6x4,5 cm boyutlarında destrüktif hafif hipermetabolik karakterde kitle varlığı tespit edilmiş radyolojik olarak primeri belli olmayan metastatik hastalık ön planda düşünülmüş olup hastadan tanısal amaçlı biyopsi alınmıştır. Hematoksilen eozin boyalı preparatlarda miksoid matris varlığı ile karakterli yer yer kısa kordonlar yer yer yuvalar halinde gelişim gösteren yuvarlak nükleuslu eozinofilik vakuolize sitoplazmalı fizaliferöz hücrelerden oluşan tümöral infiltrasyon varlığı dikkati çekmiştir. Belirgin nükleer pleomorfizm, mitoz ve nekroz görülmemiştir. Uygulanan immünohistokimyasal analizde panCK ve S100 ile pozitif ekspresyon izlenirken CK7, CK20, TTF-1, NapsinA, CDx2, monoCEA, GATA3, PAX8, CD117 ile ekspresyon görülmemiştir. Braküri immünohistokimyasal boyası laboratuvarımızda bulunmadığından çalışılamamıştır. Kordoma notokordal kalıntılardan meydana gelen sıklıkla 40-70 yaş aralığında görülen lokal agresif bir primer kemik tümörüdür. Histolojik alt tipler: Konvansiyonel(en sık) , Kondroid, Az diferansiye ve Dediferansiyedir. Yerleşim yerleri sakrum (en sık, %60), kafa tabanı %30–35, mobil vertebra (servikal–torakal–lomber) da ise %5 olmak üzere lomber yerleşim son derece nadirdir. Lomber vertebrada destrüktif bir lezyon varlığında akla gelen antiteler metastatik maligniteler (en sık), multipl myelom, lenfoma, spondilodiskit, primer kemik tümörleri (çok daha nadir) olmakla birlikte kordoma bu listede genellikle akla gelmeyen tanıdır. Konvansiyonel kordoma tanısı için immünohistokimyasal analizde beklenen bulgular Braküri (+) (metastatik karsinomlardan ayırıcı tanıda oldukça spesifik), sitokeratin (+), EMA (+), S100 (+) ekspresyonudur. Başlıca tedavi yöntemi geniş cerrahi rezeksiyon sonrası radyoterapi (özellikle proton/carbon ion) dir. Kemoterapiye genellikle yanıtıdır. Kordoma

sıklıkla sakrum yerleşimli ancak lomber vertebra tutulumu da nadir ama mümkün olan, metastatik malignitelerle sıklıkla karışan ayırıcı tanıda mutlaka akılda tutulması gereken bir tanıdır. Vertebral destrüktif lezyonlarda, özellikle malignite varlığı bildirilmeyen hastalarda kordoma ayırıcı tanıda mutlaka düşünülmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kordoma, Vertebra, Metastaz, Malignite, Patoloji

Rare Conventional Chordoma of the Lumbar Vertebra: Mistake of Metastasis in Differential Diagnosis

Abstract

Chordoma is a rare, locally aggressive primary bone tumor. It is most often seen in the sacrococcygeal region. Location outside the sacrum, especially in the lumbar region, is extremely rare. Therefore, it is frequently confused with metastatic malignancies. Our 62-year-old male patient with no known malignancy presented with severe back pain. Upon admission, a destructive, mildly hypermetabolic mass measuring 8x6x4.5 cm was detected at the L2-L3 vertebral level. Radiologically, metastatic disease with an unclear primary origin was considered the primary cause, and a biopsy was taken for diagnostic purposes. Hematoxylin-eosin stained preparations showed a tumor infiltration characterized by a myxoid matrix, consisting of round-nuclei, eosinophilic, vacuolated cytoplasmic physaliferous cells developing in short cords and nests in some areas. Significant nuclear pleomorphism, mitosis, and necrosis were not observed. Immunohistochemical analysis revealed positive expression for panCK and S100, while expression was not observed for CK7, CK20, TTF-1, NapsinA, CDx2, monoCEA, GATA3, PAX8, and CD117. Brakiuri immunohistochemical staining was not available in our laboratory and therefore could not be performed. Chordoma is a locally aggressive primary bone tumor arising from notochordal remnants, frequently seen in the 40-70 age range. Histological subtypes include: Conventional (most common), Chondroid, Poorly differentiated, and Dedifferentiated. Localization is most common in the sacrum (60%), skull base (30-35%), and mobile vertebrae (cervical-thoracic-lumbar) (5%), with lumbar localization being extremely rare. In the presence of a destructive lesion in the lumbar vertebra, the entities that come to mind are metastatic malignancies (most common), multiple myeloma, lymphoma, spondylodiscitis, and primary bone tumors (much rarer); however, chordoma is generally not considered in this list. In vertebral destructive lesions, especially in patients where the presence of malignancy is not reported, chordoma should always be considered in the differential diagnosis.

Keywords: Chordoma, Vertebra, Metastasis, Malignancy, Pathology

Makale id= 138

Sözlü Sunum

ORCID ID: 000000273479003

Malign Melanom: 70 Olgunun Klinikopatolojik Verilerinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Akgül Arıcı¹

¹Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi

Özet

Malign melanom (MM), melanositlerden köken alan, deri kanserlerine bağlı ölümlerin büyük bir kısmından sorumlu, agresif bir tümördür. Bu çalışmada, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı'nda Ocak 2010–Aralık 2023 tarihleri arasında MM tanısı alan 70 olgunun klinikopatolojik özellikleri retrospektif ve tanımlayıcı olarak değerlendirildi. Olguların yaş, cinsiyet, tümör yerleşimi, histolojik alt tip, Breslow kalınlığı, Clark seviyesi, tümör çapı, ülserasyon, lenfovasküler invazyon, lenf nodu ve uzak metastaz durumu ile sağkalım bilgileri kaydedildi. Yaş ortalaması $65,3 \pm 14,1$ yıl olup, olguların %97,1'i 40 yaş ve üzerindedir. Kadın/erkek oranı eşitti. Baş-boyun %51,4 ile en sık yerleşim yeri olup, ekstremiteler ve gövde takip etmekteydi. Nodüler MM %52,9 ile en sık görülen histolojik alt tip idi. Breslow kalınlığı olguların %40,9'unda >4 mm ve Clark seviyesi olguların %42,9'unda Clark seviye 4 idi. Ülserasyon %38,6, lenfovasküler invazyon %11,4 oranında saptandı. Ortalama tümör çapı $2,10 \pm 1,7$ cm idi. Lenf nodu metastazı olguların %22,9'unda, uzak metastaz olguların %31,4'ünde saptandı. Uzak metastaz en sık beyin, akciğer, kemik ve karaciğerde görüldü. Takip süresi sonunda olguların 30'u (%42,9) eksitus idi. Çalışmamız merkezimizde izlenen MM olgularının klinikopatolojik profilini tanımlayarak, gelecekte yapılacak daha geniş ve karşılaştırmalı çalışmalara zemin oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Melanoma, Histopatoloji, Prognoz

Malignant Melanoma: Examination of Clinicopathological Data From 70 Cases

Abstract

Malignant melanoma (MM) is an aggressive tumor originating from melanocytes and responsible for a large proportion of skin cancer-related deaths. In this study, the clinicopathological characteristics of 70 cases diagnosed with MM between January 2010 and December 2023 at the Department of Pathology, Tokat Gaziosmanpaşa University Faculty of Medicine were retrospectively and descriptively evaluated. Data on age, gender, tumor localization, histological subtype, Breslow thickness, Clark level, tumor diameter, ulceration, lymphovascular invasion, lymph node and distant metastasis status, and survival were recorded for each case. The mean age was 65.3 ± 14.1 years, and 97.1% of the cases were 40 years and older. The female/male ratio was equal. The head and neck were the most frequent location (51.4%), followed by the extremities and trunk. Nodular MM was the most common histological subtype, accounting for 52.9%. Breslow thickness was >4 mm in 40.9% of cases, and Clark level was Clark level 4 in 42.9% of cases. Ulceration was detected in 38.6%, and lymphovascular invasion in 11.4%. The mean tumor diameter was 2.10 ± 1.7 cm. Lymph node metastasis was detected in 22.9% of cases, and distant metastasis in 31.4% of cases. Distant metastases were most frequently observed in the brain, lungs, bones, and liver. At the end of the follow-up period, 30 cases (42.9%) died. Our study defines the clinicopathological profile of MM cases followed in our center, laying the groundwork for larger and more comparative studies in the future.

Keywords: Melanoma, Histopathology, Prognosis

Makale id= 34

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Meme Kanserinde Biyobelirteçler ve Floresan in Situ Hibridizasyon

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Özet

Meme Kanserinde Biyobelirteçler: Floresan In Situ Hibridizasyon Kanser genetik kararsızlık, ölümsüzlük, aşırı çoğalma, farklılaşamama gibi tanımlanan ve tedavi edilemezse ölümle sonuçlanabilen bir hastalıktır. Çevresel faktör nedenleri ile veya de novo (yeni) olarak da gerçekleşebilir. Kromozomlar ve genler üzerinde de etkileri mevcuttur. Farklı doku ve organları tutarak farklı kanser tiplerine neden olmaktadır. Erkeklerde ve kadınlarda öncelikli farklı kanser türleri bulunmaktadır. Erkeklerde akciğer ve prostat kanseri daha sıklıkla görülmesine karşın kadınlarda meme kanseri görülme oranı ilk sıradadır. Bu nedenle meme kanseri erken evre biyobelirteçler hayat kurtarır niteliktedir. Özellikle BRCAI ve BRCAII biyobelirteçleri moleküler sitogenetik laboratuvarlarında FISH (Floresan In Situ Hibridizasyon) meme kanseri için erken evrede tanı koydurabilmektedir. FISH yönteminde BRCAI ve BRCAII problemleri ile hücrelerde hibridizasyonun gerçekleşip gerçekleşmediği floresan mikroskop altında incelenerek tespit edilir. Tanı konulması sonrasında tedavi stratejisi geliştirilir. Günümüzde kanser erken evrede tanımlanabilirse tedavi olasılığı yüksek oranda artmaktadır. Gelecekte daha erken evrede daha fazla sayıda biyobelirteçlerin biyoinformatif yöntemlerle ve yeni teknolojik araştırmalar sonucunda tüm kanser tiplerinde kolay ve ekonomik tarama testleri yapılarak tümüyle tedavi edilebilir hale gelmesi sağlanabilecektir. Anahtar Kelimeler: Meme, Kanseri, Floresan, Situ, Hibridizasyon

Anahtar Kelimeler: Meme, Kanseri, Floresan, Situ, Hibridizasyon

Biomarkers in Breast Cancer and Fluorescent in Situ Hybridization

Abstract

Biomarkers in Breast Cancer: Fluorescent In Situ Hybridization Cancer is a disease defined by genetic instability, immortality, excessive proliferation, and failure to differentiate, and if left untreated, it can result in death. It can occur due to environmental factors or as a de novo (new) development. It also has effects on chromosomes and genes. It affects different tissues and organs, causing different types of cancer. Men and women have different types of cancer as a priority. While lung and prostate cancer are more common in men, breast cancer is the most common in women. Therefore, early-stage biomarkers for breast cancer are life-saving. Specifically, BRCAI and BRCAII biomarkers can be diagnosed early using FISH (Fluorescent In Situ Hybridization) in molecular cytogenetics laboratories. In the FISH method, whether hybridization occurs in cells using BRCAI and BRCAII probes is detected by examining them under a fluorescent microscope. After diagnosis, a treatment strategy is developed. Today, if cancer can be identified in the early stages, the probability of successful treatment increases significantly. In the future, it will be possible to make all cancer types completely treatable by enabling easy and economical screening tests using bioinformative methods and new technological research, with a greater number of biomarkers detected at an earlier stage.

Keywords: Breast, Cancer, Fluorescence, Situ, Hybridization

Keywords: Breast, Cancer, Fluorescence, Situ, Hybridization

Makale id= 158

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0003-1662-673X, 0009-0000-0056-2220

Meyve Tozlarıyla Zenginleştirilmiş Kekler: Fonksiyonel Bir Bakış

Dr. Öğretim Üyesi Kadir Çebi ¹, Hümeysra Koçoğlu¹

¹Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

Özet

Modernleşme ile birlikte besleyici değeri yüksek gıdaların özellikle de meyve tüketim sıklığının azaldığı görülmektedir. Bu sebeple meyvelerin, fonksiyonel gıda olarak sağlık üzerindeki potansiyellerinin belirlenmesi toplumun tüketim alışkanlıklarının pozitif yönde değişmelerine katkı sağlayabilir. Bu çalışmada meyve unlarının potansiyellerini değerlendirmek için önceki yapılan çalışmaların derlemesi yapılmıştır. Meyvelerin kurutulmuş formları taze olanlardan daha dayanıklı olması, dağıtımı ile depolamasının kolay olması ve yıl boyu ulaşılabilmesi, bu unlara gıda zenginleştirmelerinde kullanılabilme imkânını daha da arttırmaktadır. Bu çalışma çeşitli meyve unlarının; fiziksel, kimyasal, reolojik ve duyusal olarak gıdada iyileşmelere sebep olduğu tespit edilmiş olup sık tüketilen gıdaların içerisinde etkili ham maddeler olabileceğini ortaya koymuştur. Bu bakış açısıyla temel besin öğelerini ve biyoaktif bileşenleri bol miktarda içeren meyveler başta unlu mamuller olmak üzere, atıştırmalık gıdalar, bebek mamaları ve diğer birçok gıdanın üretiminde kullanılabilme potansiyeli kazanmıştır. Ancak hala birçok meyve ve yan ürünleri bu alanda yetkinliğinin keşfedilmesi ve endüstriyel özelliklerini değerlendirilmesi için çalışılmayı beklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Fonksiyonel Gıda, Meyve Tozu, Zenginleştirme

Cakes Enriched With Fruit Powders: A Functional Perspective

Abstract

With modernisation, the frequency of consumption of highly nutritious foods, particularly fruits, has decreased. Therefore, assessing the potential of fruits as functional foods for health may contribute to positive changes in societal consumption habits. This study reviews previous research to evaluate the potential of fruit flours. The greater durability of dried fruits compared to fresh ones, along with their ease of distribution and storage and year-round availability, further increases their potential for use in food enrichment. This study found that various fruit flours improve foods in terms of physical, chemical, rheological and sensory properties, demonstrating their potential as effective raw materials in frequently consumed foods. From this perspective, fruits, which contain abundant essential nutrients and bioactive components, have gained potential for use in the production of many foods, including baked goods, snacks, baby foods, and more. However, many fruits and their by-products still require further research to determine their suitability and evaluate their industrial properties in this field.

Keywords: Functional Food, Fruit Powder, Enrichment

Makale id= 32

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Moleküler Sitogenetik ve Mikrodelesyonlar

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

*Corresponding author: Derya Akyıldız Üstüner

Özet

Moleküler Sitogenetik ve Mikrodelesyonlar Kromozomlar, genetik bilgileri barındıran, hücre çekirdeğinde bulunan DNA ve protein kompleksinden oluşan özel yapılardır. Çevresel dediğimiz dış faktörler nedeni ile ve de novo (yeni) olarak da gerçekleşebilen birtakım yapısal kromozom anomalileri oluşabilmektedir. Bu yapısal kromozom anomalileri translokasyonlar, duplikasyonlar, insersiyonlar, izokromozom, ring ve delesyonlardır. Delesyonlar kromozom üzerindeki belli genleri içeren bölgenin eksilmesi anlamındadır. Bu bölgeler klasik sitogenetik laboratuvarlarında periferik kan ile kromozom eldesi sonrasında GTG-Tripsin boyama ile ışık mikroskop altında görüntülenebilmektedir. Bunun yanında çok küçük büyüklükteki kromozom üzerindeki delesyonları ise klasik sitogenetik laboratuvarlarında belirleyebilmek mümkün olamamaktadır. Bu nedenle moleküler sitogenetik diye adlandırılan FISH (Floresan In Situ Hibridizasyon) tekniği ile mikro delesyon dediğimiz çok küçük delesyonlar belirlenebilmekte ve floresan mikroskop altında görüntülenebilmektedir. Mikro delesyonları belirlemek prenatal tanı açısından çok önemlidir. Bunun yanında mikrodelesyon sendromları olarak adlandırılan genetik hastalıkların laboratuvarında belirlenebilmesi de kesin tanı konması açısından da çok büyük kolaylık sağlayabilecektir. Anahtar Kelimeler: Mikro, Delesyonlar, Floresan, Situ, Hibridizasyon

Anahtar Kelimeler: Mikro, Delesyonlar, Floresan, Situ, Hibridizasyon

Molecular Cytogenetics and Microdeletions

Abstract

Molecular Cytogenetics and Microdeletions Chromosomes are specialized structures located in the cell nucleus, composed of a complex of DNA and proteins that contain genetic information. Due to external environmental factors, and also due to de novo (new) occurrences, a number of structural chromosomal anomalies can occur. These structural chromosomal anomalies include translocations, duplications, insertions, isochromosomes, rings, and deletions. Deletions refer to the absence of a region on a chromosome containing specific genes. In classical cytogenetic laboratories, these regions can be visualized under a light microscope using GTG-Trypsin staining after obtaining chromosomes from peripheral blood. However, it is not possible to detect very small deletions on chromosomes in classical cytogenetic laboratories. Therefore, molecular cytogenetics, specifically the FISH (Fluorescent In Situ Hybridization) technique, can identify and visualize very small deletions, known as microdeletions, under a fluorescent microscope. Identifying microdeletions is crucial for prenatal diagnosis. In addition, the ability to identify genetic diseases called microdeletion syndromes in the laboratory can greatly facilitate accurate diagnosis. Keywords: Micro, Deletions, Fluorescent, Situ, Hybridization

Keywords: Micro, Deletions, Fluorescent, Situ, Hybridization

Makale id= 144

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-3921-0721

Nikotin Bağımlılığı, Frontal Kişilik Özellikleri, Duyusal İşleme ve Fiziksel Aktivite Arasındaki İlişkiler: Sigara İçen ve İçmeyen Bireylerde Karşılaştırmalı Bir Çalışma

Doç.Dr. Cansu Şahbaz Pirinççi¹ , Saadet Tarcan¹ , Aslı Mazlum¹ , Doç.Dr. Emine Cihan²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi

²Selçuk Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, sigara içen ve içmeyen bireylerde frontal lob kişilik özellikleri, nikotin bağımlılığı, duysal işleme ve fiziksel aktivite düzeylerini karşılaştırmak ve sigara içen bireylerde bu parametreler arasındaki ilişkileri ayrıntılı bir şekilde incelemektir. Çalışmaya sigara içen 100 sigara içmeyen 100 birey olmak üzere toplam 200 birey dahil edilmiştir. Çalışmaya katılan bireylerin demografik bilgileri (yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, boy ve vücut ağırlığı) araştırmacı tarafından hazırlanan veri kayıt formu ile kaydedildi. Çalışmada veri toplama amacıyla Fagerström Nikotin Bağımlılık Testi, Frontal Lob Kişilik Ölçeği, Adolesan/Yetişkin Duyu Profili ve Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi – Kısa Formu kullanıldı. Bu çalışmada, 100 sigara içen ve 100 sigara içmeyen birey karşılaştırılmış; gruplar sosyodemografik özellikler açısından benzer bulunmuştur (tüm $p>0,05$). Sigara içen bireylerde frontal lob kişilik ölçeği toplam puanı sigara içmeyenlere göre anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur ($120,93\pm 12,09$ vs. $114,24\pm 12,92$; $p<0,001$) ve nikotin bağımlılığı düzeyi ile frontal lob kişilik puanı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r=0,464$; $p<0,001$). Duyusal profil alt boyutları ile frontal lob kişilik puanı arasındaki ilişkilerin sigara içen grupta daha güçlü olduğu görülmüştür (Duyusal Arayış $p<0,001$; Duyusal Hassasiyet $p<0,001$; Duyusal Kaçınma $p<0,001$). Fiziksel aktivite düzeyi ile frontal lob kişilik özellikleri arasında ise her iki grupta da anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (tüm $p>0,05$). Çalışma sonuçları, sigara içme durumunun nikotin bağımlılığı ve frontal lob ilişkili kişilik özellikleri ile anlamlı biçimde ilişkili olduğunu, buna karşın duysal işleme örüntüleri ve fiziksel aktivite düzeyi üzerinde belirgin bir etkisinin olmadığını göstermektedir. Sigara içen bireylerde frontal lob ilişkili kişilik özellikleri özellikle nikotin bağımlılığı ve duysal işleme örüntüleri ile güçlü ilişkiler sergilerken, sigara içmeyenlerde bu ilişkinin daha çok duysal hassasiyet ve duysal kaçınma ile sınırlı kaldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Nikotin Bağımlılığı; Sigara İçme; Kişilik; Frontal Lob; Duyusal İşleme

Makale id= 29

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Nörodejeneratif Hastalık: Hungtinton ve Dinamik Mutasyonlar

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

*Corresponding author: Derya Akyıldız Üstüner

Özet

Nörodejeneratif Hastalık: Hungtinton ve Dinamik Mutasyonlar Hungtinton hastalığı da alzheimer, parkinson ve amiyotrorip lateral skleroz gibi nörodejeneratif bir hastalıktır. Dünya genelinde yaklaşık olarak 100.000 de 3 görülme oranı ile nadir görülen hastalık grubundandır. Otozomal dominant kalıtılan 4 numaralı kromozomun kısa kolunda (4p16.3) bulunan HTT (Hungtinton) genindeki CAG trinükleotidlerin tekrar hastalığı olarak tanımlanmaktadır. CAG tekrarları dinamik mutasyonlar olarak bilinir ve nesiller boyunca artan trinükleotid aktarımı vardır. Hungtinton hastalığının 40-45 yaşlarda daha sıklıkla erkeklerde görülme riski bulunmaktadır. Erken yaşta ortaya çıkan tipi ve yüksek CAG tekrarları da hastalığın daha ağır formuna işaret eder. Motor bilişsel ve psikiyatrik bozukluklara neden olmaktadır. PCR (Polimeraz zincir Reaksiyonu) temelli metodlarla da tanı konulabilmektedir. Bununla beraber biyoinformatif analizlerle de ilgili genler belirlenebilir. Hungtinton hastalığı nörodejeneratif hastalık olduğu için daha ileri moleküler analizlere ihtiyaç duyulmaktadır. Bugünkü teknolojilerle kesin tedavisi bulunmamakla beraber görüntüleme, biyokimyasal belirteçler ve genetik analizler ile tanı konulabilmektedir. Hastanın rehabilite edilmesi disiplinlerarası koordinasyonla mümkün olabilecektir. Gelecekte de DNA onarım mekanizmaları, CRISPR (Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats) ve gen terapiler ile tedavi edilebilen hastalıklardan olması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Anahtar Kelimeler: Hungtinton, Hastalık, Dinamik, Mutasyon, CAG

Anahtar Kelimeler: Hungtinton, Hastalık, Dinamik, Mutasyon, Cag

Neurodegenerative Disease: Huntington's Disease and Dynamic Mutations

Abstract

Neurodegenerative Disease: Huntington's Disease and Dynamic Mutations Huntington's disease is a neurodegenerative disease, similar to Alzheimer's, Parkinson's, and amyotrophic lateral sclerosis. With an incidence of approximately 3 per 100,000 worldwide, it is considered a rare disease. It is defined as a repeat disorder of CAG trinucleotides in the HTT (Huntingtin) gene located on the short arm of chromosome 4 (4p16.3), inherited in an autosomal dominant manner. CAG repeats are known as dynamic mutations, and there is an increasing transmission of trinucleotides across generations. Huntington's disease is more common in men, particularly around the ages of 40-45. Early onset and high CAG repeats indicate a more severe form of the disease. It causes motor, cognitive, and psychiatric impairments. Diagnosis can be made using PCR (Polymerase Chain Reaction) based methods. However, the relevant genes can also be identified through bioinformative analyses. Because Huntington's disease is a neurodegenerative disease, more advanced molecular analyses are required. While there is no definitive cure with current technologies, diagnosis can be made through imaging, biochemical markers, and genetic analysis. Patient rehabilitation will be possible through interdisciplinary coordination. Studies are ongoing regarding the possibility of treating the disease in the future using DNA repair mechanisms, CRISPR (Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats), and gene therapies. Keywords: Huntington, Disease, Dynamics, Mutation, CAG

Keywords: Huntington, Disease, Dynamics, Mutation, Cag

Makale id= 14

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-2448-9037

Omurilik Yaralanması Olan Bireylerde Sporun Çok Boyutlu Etkileri: Nitel Bir Değerlendirme

Uzman Sema Gültekin Arayıcı¹, Prof.Dr. G.Serap Tekinsav Sütücü¹

¹Ege Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, omurilik yaralanması olan bireylerin yaşamında sporun anlamını, iyileşme sürecindeki rolünü, beden algısına etkilerini ve psikolojik kazanımlarını nitel bir yaklaşımla değerlendirmektir. Araştırma kapsamında katılımcılara yöneltilen açık uçlu sorular aracılığıyla elde edilen veriler, klinik psikoloji ve nitel araştırma yöntemleri alanında uzman bağımsız değerlendiriciler eşliğinde değerlendirilmiştir. Değerlendirme sürecinde kodlama, kategorizasyon ve tema oluşturma aşamaları uzman mutabakatı ile gerçekleştirilmiştir. Bulgular, katılımcıların sporu yalnızca fiziksel bir rehabilitasyon aracı olarak görmediklerini; aksine sporu “yaşama tutunma nedeni”, “özgürleşme alanı” ve “yeni bir kimlik inşası” olarak tanımladıklarını göstermektedir. Sporun katılımcılarda Travma Sonrası Büyüme (TSB) sağladığı, beden farkındalığını ve özşevkati artırdığı, bedene duyulan güveni yeniden tesis ettiği saptanmıştır. Sonuç olarak spor, omurilik yaralanması sonrasında bireylerin travma sonrası büyüme süreçlerini besleyen; bedenle barışmayı, öz-şefkati güçlendirmeyi ve yaşamda yeni bir anlam inşa etmeyi mümkün kılan temel bir iyileşme deneyimi olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Omurilik Yaralanması, Spor, Travma Sonrası Büyüme, Beden Algısı

Multidimensional Effects of Sports in Individuals With Spinal Cord Injury: A Qualitative Evaluation

Abstract

The aim of this study is to qualitatively examine the meaning of sports in the lives of individuals with spinal cord injury, its role in the recovery process, its impact on body perception, and its associated psychological gains. Data obtained through open-ended questions posed to participants were analyzed in collaboration with independent experts specializing in clinical psychology and qualitative research methods. Coding, categorization, and theme development were carried out through expert consensus. Findings indicate that participants do not view sports merely as a tool for physical rehabilitation; rather, they define it as a “reason to hold on to life,” a “space for liberation,” and a “pathway to constructing a new identity.” Sports were found to facilitate Post-Traumatic Growth (PTG), enhance body awareness and self-compassion, and rebuild trust in the body. In conclusion, sports are evaluated as a core recovery experience that nurtures post-traumatic growth, supports reconciliation with the body, strengthens self-compassion, and enables the construction of new meaning in life following spinal cord injury.

Keywords: Spinal Cord Injury, Sport, traumatic Growth, Body Awareness

Makale id= 90

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0004-7136-7157

Peg Komplikasyonları Literatürünün Tematik Bibliyometrik Analizi: Web of Science Verileri Üzerinden Genel ve Hemşirelik Perspektiflerinin Karşılaştırılması

Betül Çevik¹ , Prof.Dr. Türkan Özbayır¹

¹Ege Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, perkütan endoskopik gastrotomi (PEG) komplikasyonlarına ilişkin bilimsel literatürün kavramsal–tematik yapısını bibliyometrik yöntemlerle incelemek ve genel tıbbi literatür ile hemşirelik literatürü arasındaki tematik odak farklılıklarını belirlemektir. Çalışma, Web of Science Core Collection veritabanında 1990–2025 yılları arasında yayımlanan çalışmalar üzerinden gerçekleştirilmiştir. Arama stratejisinde “(percutaneous endoscopic gastrostomy OR PEG) AND (complication* OR adverse event*)” terimleri kullanılmış, hemşirelik literatürünü belirlemek amacıyla ek olarak “AND (nurs*)” filtresi uygulanmıştır. PEG komplikasyonlarına ilişkin yayınlar genel literatür (n=5012) ve hemşirelik literatürü (n=269) olmak üzere iki grupta analiz edilmiştir. Anahtar kelime eş-oluşum analizleri yapılmış ve tematik kümeler görsel haritalar ile değerlendirilmiştir. Bulgular, genel literatürde prosedürel girişimler ve komplikasyonların, hemşirelik literatüründe ise bakım süreçleri, etik boyutlar, yaşam kalitesi, uzun dönem bakım ve rehabilitasyon temalarının öne çıktığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometrik Analiz, Hemşirelik, Komplikasyonlar, Perkütan Endoskopik Gastrotomi, Web of Science

Thematic Bibliometric Analysis of the Peg Complications Literature: Comparison of General and Nursing Perspectives Based On Web of Science Data

Abstract

The aim of this study is to examine the scientific literature on complications associated with percutaneous endoscopic gastrostomy (PEG) using bibliometric methods and to identify thematic differences between the general medical and nursing literature. The data were obtained from the Web of Science Core Collection database and included studies published between 1990 and 2025. The search strategy included “(percutaneous endoscopic gastrostomy” OR PEG) AND (complication* OR adverse event*)”. To identify nursing studies, the term “AND (nurs*)” was also used. Publications were analyzed in two groups: general literature (n=5012) and nursing literature (n=269). Keyword co-occurrence analyses were performed, and thematic clusters were evaluated using visual maps.. The results show that procedural interventions and complications are common in the general literature, while care processes, ethical issues, quality of life, long-term care, and rehabilitation are more common in the nursing literature.

Keywords: Complications; Nursing; Percutaneous Endoscopic Gastrostomy; Web of Science

Makale id= 89

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0009-0005-3343-0984

**Sağlık Yönetiminde İş Sağlığı ve Güvenliği Odaklı Akademik Eğilimlerin İncelenmesi:
Lisansüstü Tezler Üzerinden Bir Değerlendirme**

Mehmet Veysel Aslan¹ , Doç. Dr. Hazal Koray Alay¹

¹Batman Üniversitesi

Özet

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği (İSG) alanında sağlık yönetimi disiplini kapsamında hazırlanmış lisansüstü tezlerin eğilimlerini ortaya koymak ve mevcut akademik birikimi bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirmektir. Bu doğrultuda araştırma, nitel araştırma yaklaşımlarından doküman incelemesi modeli kullanılarak tasarlanmıştır. Araştırmanın evrenini, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yer alan ve tez adında “iş sağlığı ve güvenliği” ile “sağlık yönetimi” kavramlarını içeren lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği doğrultusunda belirlenen ölçütler kapsamında, 2016–2025 yılları arasında yayımlanmış ve erişime açık olan toplam 41 tez araştırma kapsamına dâhil edilmiştir. Veriler, YÖK Ulusal Tez Merkezi’nde gerçekleştirilen sistematik tarama sonucunda elde edilmiştir. Elde edilen tezler; yayımlandıkları yıl, lisansüstü düzey, araştırma yöntemi, ele alınan temalar ve odak alanlar açısından içerik analizi yoluyla incelenmiştir. Bulgular, İSG konusunun sağlık yönetimi alanında giderek artan bir akademik ilgi gördüğünü; ancak tezlerin belirli konu başlıkları ve yöntemler etrafında yoğunlaştığını göstermektedir. Çalışmanın, iş sağlığı ve güvenliği ile sağlık yönetimi alanındaki akademik araştırmalara genel bir çerçeve sunması ve gelecekte yapılacak çalışmalara yol gösterici olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Sağlık Yönetimi, Lisansüstü Tezler, Sistematik İnceleme

**Sağlık Yönetiminde İş Sağlığı ve Güvenliği Odaklı Akademik Eğilimlerin İncelenmesi:
Lisansüstü Tezler Üzerinden Bir Değerlendirme**

Abstract

The aim of this study is to reveal the trends in postgraduate theses prepared within the scope of health management discipline in the field of occupational health and safety (OHS) in Turkey and to evaluate the existing academic knowledge from a holistic perspective. Accordingly, the research was designed using the document analysis model, one of the qualitative research approaches. The research population consists of postgraduate theses in the Higher Education Council (YÖK) National Thesis Center database that contain the concepts of "occupational health and safety" and "health management" in their titles. In accordance with the criteria determined using the criterion sampling technique, a type of purposive sampling method, a total of 41 theses published and accessible between 2016 and 2025 were included in the research. Data were obtained as a result of a systematic search conducted in the YÖK National Thesis Center. The obtained theses were examined through content analysis in terms of the year of publication, postgraduate level, research method, themes addressed, and focus areas. The findings show that the subject of OHS is receiving increasing academic interest in the field of health management; however, theses are concentrated around specific topic headings and methods. The study is expected to provide a general framework for academic research in the fields of occupational health and safety and health management, and to guide future studies.

Keywords: Occupational Health and Safety, Health Management, Postgraduate Theses, Systematic Review

Makale id= 88

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0001-8486-4508 / 0000-0002-8025-9877

Sirya Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği Ergen Formunun Geliştirilmesi ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Pınar Tekcan¹ , Prof.Dr. Yalçın Kanbay²

¹Amasya Üniversitesi
²Artvin Çoruh Üniversitesi

Özet

Bu çalışma kapsamında geliştirilen Sirya Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği Ergen Formu, 12-18 yaş grubundaki adolesanların sosyal görünüş kaygılarını belirlemek amacıyla araştırmacılara, ruh sağlığı uzmanlarına ve ilgili alanlardaki uygulayıcılara katkı sağlayacak nitelikte özgün bir ölçme aracıdır. Ölçeğin geliştirilme süreci, kapsam geçerliği, yapı geçerliği, benzeşim ve ayrışım geçerliği, güvenirlik çalışmaları, elde edilen yapının doğrulanması ve test tekrar test tutarlılığı aşamalarından oluşmuştur. Veriler Google Forms aracılığıyla toplanmış farklı sosyokültürel arka plana sahip 605 (AFA:305 ve DFA:300) adolesan bireye ulaşılmıştır. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri sonucunda, iki faktörlü ve 12 maddeli bir yapı elde edilmiştir. Ölçeğin açıkladığı varyans %76.3, Cronbach α .95, Gutman .96 ve McDonald's Omega ω .96'dır. Değerlendirme Kaygısı Faktörü, bireyin dış görünüşüyle ilgili olarak başkalarının kendisini nasıl değerlendirdiği konusunda yaşadığı kaygı düzeyini ifade eder. Bu faktör 1-6 maddelerden oluşmakta olup açıkladığı varyans %64.6, Cronbach α .94, Gutman .93 ve McDonald's Omega ω .90'dır. Sosyal Kaçınma Faktörü, bireyin görünüşüne dair kaygılar nedeniyle sosyal ortamlardan kaçınma eğilimini ve bu ortamlarda yaşadığı duygusal gerginliği ifade eder. Bu faktör 7-12 maddelerden oluşmakta olup açıkladığı varyans %11.7, Cronbach α .94, Gutman .93 ve McDonald's Omega ω .93'tür. Sirya Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği Ergen Formu 5'li likert tipte (0= Hiçbir Zaman, 4= Her Zaman) bir ölçektir. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Bütün maddelerin puanlarının toplanmasıyla ölçek toplam puanı elde edilmektedir ve ham puan 0-48 puan arası bir değerdir. Ham puanın yönerge doğrultusunda 0-100 puan aralığında standardize edilmesi önerilmektedir. Puan artışı sosyal görünüş kaygısının arttığı anlamına gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Görünüş, Adolesanlar, Geçerlik, Güvenirlik

Development and Psychometric Evaluation of the Sirya Social Appearance Anxiety Scale – Adolescent Form

Abstract

Within the scope of this study, the Sirya Social Appearance Anxiety Scale – Adolescent Form is an original measurement instrument developed to identify social appearance anxiety among adolescents aged 12–18 and to contribute to researchers, mental health professionals, and practitioners in related fields. The scale development process consisted of stages including content validity, construct validity, convergent and discriminant validity, reliability analyses, confirmation of the obtained structure, and test–retest reliability. Data were collected via Google Forms, reaching a total of 605 adolescents from diverse sociocultural backgrounds (EFA: 305; CFA: 300). As a result of exploratory and confirmatory factor analyses, a two-factor structure consisting of 12 items was obtained. The total variance explained by the scale was 76.3%, with Cronbach's $\alpha = .95$, Guttman = .96, and McDonald's Omega (ω) = .96. The Evaluation Anxiety factor reflects the level of anxiety individuals experience regarding how others evaluate their physical appearance. This factor consists of Items 1–6, explains 64.6% of the variance, and has Cronbach's $\alpha = .94$, Guttman = .93, and McDonald's Omega (ω) = .90. The Social Avoidance factor reflects individuals' tendency to avoid social environments due to concerns about their appearance and the emotional tension they experience in such settings. This factor consists of Items 7–12, explains 11.7% of the variance, and has Cronbach's $\alpha = .94$, Guttman = .93, and McDonald's Omega (ω) = .93. The Sirya Social Appearance Anxiety Scale – Adolescent Form is a 5-point Likert-type scale (0 = Never, 4 = Always). The scale does not include any reverse-coded items. The total scale score is obtained by summing all item scores, yielding a raw score ranging from 0 to 48. In accordance with the scoring guidelines, the raw score should be standardized to a 0–100 scale. Higher scores indicate higher levels of social appearance anxiety.

Keywords: Social Appearance, Adolescents, Validity, Reliability

Makale id= 28

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Sitogenetikde Marker Kromozom Orijininin Belirlenmesi

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

*Corresponding author: Derya Akyıldız Üstüner

Özet

Sitogenetikde Marker Kromozom Orijininin Belirlenmesi 47. kromozom olarak da anılan marker kromozom diğer 46 kromozom yanındaki 20. numaralı kromozomdan daha küçük sayısal ve yapısal kromozom anomalisi grubunda olan sentromerli ya da sentromersiz kromozom parçasıdır. Hücrelerde çoğu zaman mozaik olarak görünmesine rağmen fenotipde kendini gösterebilmektedir. Bu durum da marker kromozomun orijininin belirlenmesinin önemini artırmaktadır. Doğum öncesi görülme insidansı %0.075 dir. Anne ve babadan periferik kan alınarak kromozom eldesi analizi yapılarak marker kromozomun anneden ya da babadan geliş durumu tespit edilebilir. Ailesel ya da de novo oluşunun değerlendirilmesi de önemlidir. Klasik kromozom eldesi analizi sonrası GTG-Tripsin boyamaya ek olarak sentromerleri ve kromozomdaki inaktif (heterokromatin) bölgeleri boyayan C (Centromere) boyama yapılıdır. Bu sırada marker kromozomu da koyu yada açık olarak boyanacaktır. Eğer koyu olarak boyanırsa heterokromatin bölgeler yani inaktif gen dizilerinden oluştuğu kolaylıkla tespit edilebilir. Bu durum prenatal tanı açısından son derece önem arz etmektedir. Çünkü fetustaki marker oluşumunun inaktif genlerce zengin bölgeleri gösteriyor olması fetustaki kromozom anomali inceleme açısından zararsız olarak değerlendirilir. C boyama sonrası marker kromozomu açık renk boyanırsa bu oluşumun aktif genlerce olduğu kabul edilir ve bu aktif genin hangi kromozom parçasından geldiği durumu araştırılır. Bu boyamalara ek olarak gümüş boyama Ag-NOR (Nuclear Organizer Region) ve ileri moleküler analiz olan FISH (Floresan In Situ Hibridizasyon) tekniği kullanılarak marker kromozomunun hangi kromozomdan köken aldığı

tespit edilebilir. Bu durumda aileye genetik danışma verilerek ailenin kararına uyulur. Anahtar Kelimeler: Marker, Kromozom, Boyama, Heterokromatin, Sitogenetik

Anahtar Kelimeler: Marker, Kromozom, Boyama, Heterokromatin, Sitogenetik

Determining the Origin of Marker Chromosomes in Cytogenetics

Abstract

Determining the Origin of Marker Chromosomes in Cytogenetics The marker chromosome, also known as chromosome 47, is a segment of the chromosome with or without a centromere, smaller than chromosome 20 among the other 46 chromosomes, and represents a group of numerical and structural chromosomal abnormalities. Although it often appears as a mosaic in cells, it can manifest phenotypically. This increases the importance of determining the origin of the marker chromosome. The prenatal incidence is 0.075%. Chromosome isolation analysis can be performed on peripheral blood samples taken from the mother and father to determine whether the marker chromosome is inherited from the mother or father. Evaluating whether it is familial or de novo is also important. After classical chromosome isolation analysis, in addition to GTG-Trypsin staining, C-staining (Centromere) is performed, which stains the centromeres and inactive (heterochromatin) regions of the chromosome. During this process, the marker chromosome will also stain darkly or lightly. If it stains darkly, it can be easily identified as consisting of heterochromatin regions, i.e., inactive gene sequences. This is extremely important for prenatal diagnosis. Because marker formation in the fetus indicates regions rich in inactive genes, it is considered harmless in terms of examining fetal chromosomal anomalies. If the marker chromosome stains light after C-staining, it is assumed that this formation is due to active genes, and the chromosomal segment from which this active gene originates is investigated. In addition to these stains, silver staining Ag-NOR (Nuclear Organizer Region) and advanced molecular analysis techniques such as FISH (Fluorescent In Situ Hybridization) can be used to determine the chromosome from which the marker chromosome originates. In this case, genetic counseling is provided to the family, and their decision is followed. Keywords: Marker, Chromosome, Staining, Heterochromatin, Cytogenetics

Keywords: Marker, Chromosome, Staining, Heterochromatin, Cytogenetics

Makale id= 75

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2736-2573>

Sol Böbrekte İntraparankimal Küçük Renal Hücreli Karsinom ve Eşlik Eden Presakral Kitle

Dr. Furkan Yıldız¹

¹İzmir City Hospital

Özet

Renal hücreli karsinom (RHK), erişkinlerde böbreğin en sık görülen malign tümörüdür ve artan görüntüleme kullanımı sayesinde küçük renal kitleler sıklıkla insidental olarak saptanmaktadır. Güncel kılavuzlar, klinik T1a evresindeki tümörlerde nefron koruyucu cerrahi önermektedir. Bu olgu sunumunda, yan ağrısı nedeniyle başvuran ve yapılan ileri görüntülemelerde sol böbrekte 1,5 cm intraparankimal kitle ile birlikte presakral bölgede 3 cm'lik kitlesel lezyon saptanan bir hastanın cerrahi yönetimi sunulmaktadır. Hasta, multidisipliner değerlendirme sonrası aynı seansta presakral kitlenin eksizyonu ve intraoperatif ultrason eşliğinde parsiyel nefrektomi ile tedavi edilmiştir. Postoperatif dönemi komplikasyonsuz seyreden hasta taburcu edilmiştir. Bu olgu, küçük renal kitlelerde nefron koruyucu cerrahinin güvenli ve etkin bir tedavi seçeneği olduğunu ve eşlik eden retroperitoneal kitle varlığında da uygulanabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Renal Hücreli Karsinom, Parsiyel Nefrektomi, Nefron Koruyucu Cerrahi, Presakral Kitle

Small Intraparenchymal Renal Cell Carcinoma Accompanied by a Presacral Mass

Abstract

Renal cell carcinoma (RCC) is the most common malignant tumor of the kidney in adults, and with the increasing use of imaging modalities, small renal masses are frequently detected incidentally. Current guidelines recommend nephron-sparing surgery for clinical T1a tumors whenever feasible. In this case report, we present the surgical management of a patient who presented with flank pain and was found to have a 1.5 cm intraparenchymal mass in the left kidney along with a 3 cm presacral mass detected on advanced imaging studies. Following multidisciplinary evaluation, the patient underwent simultaneous excision of the presacral mass and partial nephrectomy assisted by intraoperative ultrasonography in a single surgical session. The postoperative course was uneventful, and the patient was discharged without complications. This case demonstrates that nephron-sparing surgery is a safe and effective treatment option for small renal masses and can be successfully performed even in the presence of a concomitant retroperitoneal mass.

Keywords: Renal Cell Carcinoma; Partial Nephrectomy; Nephron-Sparing Surgery; Presacral Mass

Makale id= 62

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-5211-0418

Streptozosin ile Oluşturulan Diyabet Modelinde Hipokampal Nörogeneze Hiperbarik Oksijen Tedavisinin Etkilerinin Araştırılması

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet Akif Baktır¹, Arş.Gör. Sinem Önem¹, Doç.Dr. Ercan Babür¹

¹Erciyes Üniversitesi

*Corresponding author: Mehmet Akif Baktır

Özet

Amaç: Bu çalışmada, uzun süreli deneysel diyabet modelinde HBOT'nin uzamsal çalışma belleği üzerindeki etkilerinin Y-labirenti testi ile değerlendirilmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 28 adet erişkin erkek Wistar Albino sıçan dahil edildi ve hayvanlar dört gruba ayrıldı (n=7): Kontrol, Diyabet (DM), Diyabet+HBOT (DM+HBOT) ve HBOT. DM ve DM+HBOT gruplarında diyabet, intraperitoneal streptozotosin enjeksiyonu ile oluşturuldu. Altı haftalık diyabet süresinin ardından DM+HBOT ve HBOT gruplarına 10 gün boyunca, günde 1 saat süreyle, 2.4 ATA basınçta HBOT uygulandı. Uzamsal çalışma belleği Y-labirenti spontan alternasyon testi ile değerlendirildi ve alternasyon sayıları kaydedildi. **Bulgular:** Y-labirenti spontan alternasyon sayıları açısından gruplar arasında fark olup olmadığını değerlendirmek amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. Analiz sonucunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır (F(3,24)=3.33, p=0.036). Tanımlayıcı istatistikler diyabet grubunda alternasyon sayılarının kontrol grubuna göre daha düşük olduğunu, HBOT uygulanan diyabet grubunda bu düşüşün kısmen düzeldiğini göstermiştir. Tukey post-hoc analizinde DM ve HBOT grupları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir (p=0.026). Bu bulgular, HBOT'nin diyabete bağlı çalışma belleği bozukluğunu iyileştirme potansiyeline işaret etmektedir. **Sonuç:** Uzun süreli diyabet çalışma belleğinde belirgin bozulmaya yol açmaktadır. HBOT, diyabete bağlı bilişsel bozuklukları kısmen düzeltmekte ve sağlıklı sıçanlarda bilişsel performansı artırmaktadır. Bu bulgular, HBOT'nin diyabete bağlı bilişsel disfonksiyonlarda potansiyel bir tedavi yaklaşımı

olabileceğini düşündürmektedir. Bu çalışma yüksek lisans tez öğrencisi Sinem ÖNEM'in aynı başlıklı tez çalışmasından üretilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Diyabetes Mellitus, Hiperbarik Oksijen, Y-Labirenti, Çalışma Belleği, Bilişsel Fonksiyon

Investigation of the Effects of Hyperbaric Oxygen Therapy On Hippocampal Neurogenesis in a Streptozotocin-Induced Diabetes Model

Abstract

Objective: This study aimed to evaluate the effects of HBOT on spatial working memory in a long-term experimental diabetes model using the Y-maze test. **Materials and Methods:** 28 adult male Wistar Albino rats were included in the study and divided into four groups (n=7): Control, Diabetes (DM), Diabetes+HBOT (DM+HBOT), and HBOT. In the DM and DM+HBOT groups, diabetes was induced by intraperitoneal streptozotocin injection. Following a six-week period of diabetes, HBOT was applied to the DM+HBOT and HBOT groups for 1 hour a day for 10 days at a pressure of 2.4 ATA. Spatial working memory was assessed with the Y-maze spontaneous alternation test, and the number of alternations was recorded. **Results:** One-way analysis of variance (ANOVA) was applied to evaluate whether there was a difference between the groups in terms of the number of spontaneous alternations in the Y-maze. As a result of the analysis, a statistically significant difference was found between the groups ($F(3,24)=3.33$, $p=0.036$). Descriptive statistics showed that the number of alternations was lower in the diabetes group compared to the control group, that this decrease was partially corrected in the diabetes group treated with HBOT, and that the highest alternation values were obtained in the HBOT group. In the Tukey post-hoc analysis, it was determined that the difference between the DM and HBOT groups was statistically significant ($p=0.026$). These findings point to the potential of HBOT to improve diabetes-related working memory impairment. **Conclusion:** Long-term diabetes leads to significant impairment in working memory. HBOT partially corrects diabetes-related cognitive impairments and improves cognitive performance in healthy rats. These findings suggest that HBOT could be a potential treatment approach for diabetes-related cognitive dysfunctions.

Keywords: Diabetes Mellitus, Hyperbaric Oxygen, Y-Maze, Working Memory, Cognitive Function

Makale id= 35

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Talasemi Hastalığı ve Belirlenmesinin Önemi

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Özet

Talasemi Hastalığı ve Belirlenmesinin Önemi Otozomal resesif kalıtılan genetik bir hastalıktır. Akdeniz anemisi olarak da adlandırılan bu hastalık kandaki hemoglobinin yeterince üretilmemesi ile karakterizedir. Ülkemizde yaklaşık olarak 1.300.000 talasemi taşıyıcısı, 4500 kadar da talasemi hastası vardır. Anne ve baba adayının taşıyıcı olması durumunda doğacak çocukların taşıyıcı, sağlam ve hasta doğma riski mevcuttur. Bu durumda resesif genlerin bir araya gelerek hastalığın gametlerde ortaya çıkma olasılığı bulunmaktadır. Annenin ve babanın taşıyıcı olması tam kan sayımı, genetik analizler ve hemoglobin elektroforez gibi yöntemlerle belirlenebilir. Hem anne hem de babanın taşıyıcı olması durumunda hasta çocuk doğma riski vardır. Özellikle akraba evliliklerinde talasemi hastası çocuk doğma riski yüksektir. Sağlam anne ve taşıyıcı babada, doğacak çocuklarda hastalık riski oluşmayacaktır. Bunun yanında taşıyıcı olarak doğan çocuklar olacaktır. Günümüzde evlilik öncesi çiftlerde talasemi riskleri belirlenmektedir. Taşıyıcı anne ve babaya verilecek olan genetik danışma da çok önemlidir. Çünkü ailenin de sağlıklı bebek bekleyişi bu süreçte devam etmektedir. İleri genetik analizler preimplantasyon gibi yöntemlerle erken evrede fetusun talasemi taşıyıcı ya da hasta olabilme riski belirlenebilmektedir. Ailenin bu durumu göz önüne alınarak, etik açıdan hassas olmanın önemi büyüktür. Anahtar Kelimeler: Talasemi, Akraba, Evlilik, Taşıyıcılık, Resesiflik

Anahtar Kelimeler: Talasemi, Akraba, Evlilik, Taşıyıcılık, Resesiflik

Thalassemia Disease and the Importance of Its Diagnosis

Abstract

Thalassemia Disease and the Importance of Its Diagnosis Thalassemia is an autosomal recessive genetic disease. Also known as Mediterranean anemia, it is characterized by insufficient hemoglobin production in the blood. In Turkey, there are approximately 1,300,000 thalassemia carriers and about 4,500 thalassemia patients. If both prospective parents are carriers, there is a risk that their children will be carriers, healthy, or affected. In this case, there is a possibility that recessive genes may combine and the disease may manifest in the gametes. Whether the mother and father are carriers can be determined by methods such as complete blood count, genetic analyses, and hemoglobin electrophoresis. If both parents are carriers, there is a risk of having an affected child. The risk of having a child with thalassemia is particularly high in consanguineous marriages. In cases where the mother is healthy and the father is a carrier, the children will not have a risk of the disease. However, some children will be born as carriers. Nowadays, thalassemia risks are determined in couples before marriage. Genetic counseling for carrier parents is also very important, as the family's hope for a healthy baby continues throughout this process. Advanced genetic analyses, such as preimplantation genetic testing, can determine the risk of a fetus being a carrier or affected by thalassemia at an early stage. Given this situation within the family, ethical sensitivity is of paramount importance. Keywords: Thalassemia, Consanguinity, Marriage, Carrier Status, Recessiveness

Keywords: Thalassemia, Consanguinity, Marriage, Carrier Status, Recessiveness

Makale id= 27

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-8511-946X, 0000-0001-9802-3988

Tedavi Edilebilen Kalıtsal Metabolik Hastalık: Fenilketonüri

Dr. Öğretim Üyesi Derya Akyıldız Üstüner¹ , Prof.Dr. Mehmet Cengiz Üstüner²

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Özet

Fenilketonüri doğumsal kalıtsal metabolik ve otozomal resesif hastalık grubundadır. Ülkemizde yüksek akraba evlilikleri oranı nedeniyle de fenilketonürlü bireylerin doğma oranı tüm dünyadaki oranın 3 katı dolaylarındadır. 1960 'lı yıllarda dünyada ilk kez tarama testleri yapılmaya başlanmıştır. Fenilketonüri geni 12. kromozomonun uzun kolunda yer alır (12q24.1). Bu bölgede binin üzerinde delesyon, insersiyon gibi yapısal kromozom anomalileri ve missense (yanlış anlama) ve nonsense (anlamsız) mutasyonlar tespit edilmiştir. Fenilketonüri genindeki değişiklikler fenilalanin metabolizmasını etkilemektedir. Görülme insidansı 100.000 de 7-8 arasındadır. Tarama testinde bebek doğduktan yaklaşık bir hafta sonra topukdan özel filtre kağıdı olan Guthrie kağıdı üzerine kan alınır. Buradaki fenilalanin miktarı belirlenerek tanı kolaylıkla konulabilir. Aminoasit ölçümü kütle spektrometre yöntemi ile yapılmaktadır. Fenilketonüri tanısı almış bebeklerin anne sütüyle beraber hazırlanmış fenilalaninsiz diyetleri ile tedavileri mümkün olabilmektedir. Aksi halde ağır zihinsel geriliklere sebebiyet verebilecektir. Fenilalaninden kısıtlı diyet tedavisine başlanarak günümüzde tedavisi mümkün olan ender hastalık grubundadır. Diyet ve biyokimyasal analizlerin takibi de son derece önemlidir. Fenilketonüri hastalığının erken evre tanısı ile tedavi edilebilir olması, tedavi edilemeyen pekçok genetik ve metabolik hastalıklar yanında cazibesini artırmaktadır. Son yıllarda gen tedavileri ile de tedavi çalışmaları da devam etmektedir. Anahtar kelimeler: Fenilketonüri, Diyet, Tedavi, Kütle, Spektrometre

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Fenilketonüri, Diyet, Tedavi, Kütle, Spektrometre

Treatable Hereditary Metabolic Disease : Phenylketonuria

Abstract

Phenylketonuria (PKU) is a congenital, hereditary, metabolic, and autosomal recessive disease. Due to the high rate of consanguineous marriages in our country, the birth rate of individuals with phenylketonuria is approximately three times higher than the global average. Screening tests were first introduced in the 1960s. The phenylketonuria gene is located on the long arm of chromosome 12 (12q24.1). Over a thousand structural chromosomal anomalies, such as deletions and insertions, as well as missense and nonsense mutations, have been identified in this region. Changes in the phenylketonuria gene affect phenylalanine metabolism. The incidence is between 7 and 8 per 100,000. In the screening test, blood is drawn from the heel of the baby approximately one week after birth onto a special filter paper called Guthrie paper. The amount of phenylalanine in this sample is determined, allowing for easy diagnosis. Amino acid measurement is performed using mass spectrometry. Phenylketonuria (PKU) can be treated in infants diagnosed with the condition through phenylalanine-free diets prepared in conjunction with breast milk. Otherwise, it can lead to severe intellectual disability. It is one of the rare diseases that can be treated today by initiating a phenylalanine-restricted diet. Monitoring the diet and biochemical analyses is also extremely important. The fact that PKU is treatable with early diagnosis increases its appeal compared to many other incurable genetic and metabolic diseases. In recent years, research into gene therapy treatments has also been ongoing. **Keywords:** Phenylketonuria, Dietary, Treatment, Mass, Spectrometry

Keywords: Keywords: Phenylketonuria, Dietary, Treatment, Mass, Spectrometry

Makale id= 56

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2016-5294>

Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Dijital Göz Yorgunluğu ve İlişkili Faktörler: Kesitsel Bir Çalışma

Dr. Nurcan Gürsoy¹

¹Erzincan Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi

*Corresponding author: Nurcan Gürsoy

Özet

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinde dijital göz yorgunluğu düzeyini değerlendirmek ve ekran kullanım alışkanlıkları, yaşam tarzı değişkenleri ve bireysel özellikler ile olan ilişkisini incelemektir. **Yöntem:** Kesitsel ve tanımlayıcı nitelikteki bu çalışma tıp fakültesi öğrencileri üzerinde yürütülmüştür. Veriler, Google Formlar aracılığıyla uygulanan çevrim içi bir anket ile toplanmıştır. Anket; sosyodemografik özellikler, ekran kullanım alışkanlıkları, yaşam tarzı faktörleri ve dijital göz yorgunluğu semptomlarını içeren sorulardan oluşmuştur. Dijital göz yorgunluğu düzeyi, Digital Eye Strain Questionnaire (DESQ) kullanılarak toplam puan üzerinden değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, t-testi, tek yönlü varyans analizi ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. **Bulgular:** Çalışmaya 82 öğrenci dâhil edilmiştir. Dijital göz yorgunluğu toplam puanı ortalaması $5,65 \pm 2,99$ olarak bulunmuştur. Dijital göz yorgunluğu puanı kadın öğrencilerde erkeklere göre anlamlı derecede daha yüksek saptanmıştır ($p < 0,05$). Ayrıca algılanan stres düzeyi arttıkça dijital göz yorgunluğu puanlarının anlamlı biçimde yükseldiği görülmüştür ($p < 0,05$). Ekran kullanım süresi, ekran parlaklığı, gece modu kullanımı ve gözlük veya kontakt lens kullanımı ile dijital göz yorgunluğu arasında anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. **Sonuç:** Tıp fakültesi öğrencilerinde dijital göz yorgunluğu yaygın olup, özellikle cinsiyet ve algılanan stres düzeyi ile ilişkilidir. Önleyici yaklaşımlarda ergonomik düzenlemelerin yanı sıra stres yönetimine yönelik stratejilerin de dikkate alınması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Göz Yorgunluğu; Tıp Fakültesi Öğrencileri; Ekran Kullanımı; Görsel Ergonomi; Stres

Digital Eye Strain and Associated Factors Among Medical Students: A Cross-Sectional Study

Abstract

Objective: This study aimed to evaluate the level of digital eye strain (DES) among medical students and to examine its association with screen use habits, lifestyle factors, and individual characteristics. **Methods:** This cross-sectional, descriptive study was conducted among medical students at Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Medicine. Data were collected using an online questionnaire administered via Google Forms. The survey included questions on sociodemographic characteristics, screen use patterns, lifestyle-related variables, and digital eye strain symptoms. Digital eye strain was assessed using the Digital Eye Strain Questionnaire (DESQ), and analyses were performed based on the total DESQ score. Descriptive statistics, independent samples t-tests, one-way analysis of variance, and Pearson correlation analysis were used for data analysis. **Results:** A total of 82 students were included in the study. The mean digital eye strain total score was 5.65 ± 2.99 . Digital eye strain scores were significantly higher in female students than in male students ($p < 0.05$). In addition, digital eye strain scores increased significantly with higher perceived stress levels ($p < 0.05$). No significant associations were found between digital eye strain scores and screen duration, screen brightness, use of night mode/blue light filters, or the use of glasses or contact lenses. **Conclusion:** Digital eye strain is common among medical students and appears to be associated particularly with gender and perceived stress level. Preventive strategies should address not only ergonomic factors related to screen use but also stress management and awareness interventions.

Keywords: Digital Eye Strain; Medical Students; Screen Use; Visual Ergonomics; Stress

Makale id= 51

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-6371-2211 ufuk arzu / 0009-0003-6248-4880 mirkan demir

Türkiye’de Femoroasetabular İmpingement Sendromu Araştırmalarının Son 13 Yıllık Görünümü: Tr Dizin Tabanlı Bir Analiz

Dr. Mirkan Demir¹ , Dr. Ufuk Arzu¹

¹Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Ortopedi ve Travmatoloji AD.
Özet

Giriş Femoroasetabular impingement sendromu (FAIS), femur baş-boyun bileşkesi ile asetabulum arasındaki morfolojik uyumsuzluk sonucu ortaya çıkan ve kalça ağrısı ile fonksiyon kaybına yol açabilen bir klinik durumdur. Son yıllarda görüntüleme yöntemlerindeki gelişmeler ve artroskopik cerrahinin yaygınlaşmasıyla hem FAIS’e yönelik farkındalık artmış hem de bilimsel yayınlarda belirgin bir artış gözlenmiştir. Bu çalışmada, TR Dizin’de son yıllarda yayımlanan FAIS çalışmalarının genel yönelimi ve demografik özellikleri derlenmiştir. Yöntem Ocak 2012–Aralık 2025 tarihleri arasında TR Dizin kapsamında yayımlanan ve FAIS’i temel konu olarak ele alan tüm çalışmaların başlık, özet ve tam metinleri incelendi. Çalışmalar; metodolojik yapı (retrospektif/prospektif/derleme), örneklem özellikleri, demografi, FAIS alt tipi, tanısal ölçütler, tedavi yaklaşımları ve sonuç değerlendirme araçları açısından sınıflandırıldı. Analizler betimsel nitelikte yapıldı. Bulgular İncelenen 29 çalışmaların büyük bölümü ortopedi ve radyoloji alanlarında yayımlanmış olup, çoğunluğu retrospektif klinik araştırmalardır. Asemptomatik popülasyonlarda FAIS morfolojisinin prevalansını araştıran geniş örneklemli radyolojik çalışmalar dikkat çekmektedir. Demografik olarak erkek cinsiyet baskınlığı sık raporlanmış; ortalama yaş aralığı çoğunlukla 20–45 yaş arasında bildirilmiştir. FAIS alt tipleri içerisinde cam ve mikst tipler klinik çalışmalarda daha sık yer alırken, pincer tip özellikle radyolojik ve kadın ağırlıklı popülasyonlarda öne çıkmaktadır. Tanısal süreçte alfa açısı, merkez-kenar açısı ve BT/MRG temelli ölçümler yaygın olarak kullanılmıştır. Tedavi odaklı yayınlar çoğunlukla artroskopik girişimlere odaklanmış; açık cerrahi ve konservatif tedaviye ilişkin çalışmalar sınırlı kalmıştır. Tartışma TR Dizin’deki FAIS literatürü, klinik uygulamaya dönük önemli bilgiler sunmakla birlikte, metodolojik heterojenlik ve standardizasyon eksikliği barındırmaktadır. Demografik verilerin ve sonuç ölçütlerinin çalışmadan çalışmaya değişkenlik göstermesi, karşılaştırılabilirliği sınırlamaktadır. Ayrıca konservatif tedavi ve uzun dönem takip sonuçlarına yönelik veri eksikliği dikkat çekmektedir.

Sonuç Son 13 yıllık TR Dizin literatürü, FAIS'in Türkiye'de giderek artan bir araştırma konusu olduğunu göstermektedir. Mevcut yayınlar ağırlıklı olarak tanı ve cerrahi tedavi ekseninde yoğunlaşmıştır. Gelecekte, standart tanı kriterleri kullanılan, prospektif ve çok merkezli çalışmaların ulusal literatüre önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Femoroasetabular İmpingement, Femoroasetabular Sıkışma, Tr Dizin, Derleme, Demografi, Yayın Eğilimleri

Makale id= 57

Sözlü Sunum

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2016-5294>

Türkiye’de Göz Yüzeği Şikâyetlerine Yönelik İnternet Arama Davranışlarının Google Trends ile Değerlendirilmesi

Dr. Nurcan Gürsoy¹

¹Erzincan Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Özet

Amaç: Bu çalışmada, Türkiye’de göz yüzeği ile ilişkili sık görülen hastalık ve semptomlara yönelik internet arama davranışlarının zamansal ve bölgesel özelliklerini Google Trends verileri kullanarak değerlendirmek amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Tanımlayıcı ve kesitsel nitelikteki bu çalışmada, Google Trends platformu kullanılarak Türkiye’de son beş yıla ait veriler incelendi. “Göz kuruluğu”, “alerjik konjonktivit”, “göz kaşıntısı”, “göz yanması” ve “göz sulanması” arama terimleri analiz edildi. Arama ilgisi zamansal eğilimler ve bölgesel dağılımlar açısından görsel olarak değerlendirildi. **Bulgular:** Göz kuruluğu aramalarının yıl boyunca görece istikrarlı bir seyir gösterdiği saptandı. Alerjik konjonktivit aramalarının ise belirgin mevsimsel ve epizodik artışlar sergilediği gözlemlendi. Göz kaşıntısı, göz yanması ve göz sulanması gibi semptom odaklı aramalar daha yaygın ve süreklilik gösteren bir patern ortaya koydu. Bölgesel analizlerde arama ilgisinin iller arasında heterojen dağılım gösterdiği ve bu farklılıkların iklimsel ve çevresel faktörlerle ilişkili olabileceği değerlendirildi. **Sonuç:** Google Trends verileri, göz yüzeği şikâyetlerine yönelik toplumsal farkındalık ve bilgi arama davranışlarında belirgin zamansal ve bölgesel farklılıklar olduğunu göstermektedir. Bu yaklaşım, klinik verilerin yerine geçmemekle birlikte, halk sağlığı planlaması ve hasta eğitimi açısından tamamlayıcı bir araç olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Google Trends, Göz Kuruluğu, Alerjik Konjonktivit, Göz Kaşıntısı

Evaluation of Internet Search Behavior Related to Ocular Surface Complaints in Türkiye Using Google Trends

Abstract

Objective: This study aimed to evaluate temporal and regional patterns of internet search behavior related to common ocular surface diseases and symptoms in Türkiye using Google Trends data. **Methods:** This descriptive, cross-sectional study analyzed Google Trends data from Türkiye over the past five years. The search terms “dry eye,” “allergic conjunctivitis,” “eye itching,” “eye burning,” and “epiphora” were examined. Temporal trends and geographic distributions were visually assessed. **Results:** Searches related to dry eye demonstrated a relatively stable pattern throughout the year. In contrast, allergic conjunctivitis searches showed marked seasonal and episodic peaks. Symptom-based searches such as eye itching, eye burning, and epiphora exhibited more widespread and continuous interest. Geographic analysis revealed heterogeneous regional distribution, which may be associated with environmental and climatic factors. **Conclusion:** Google Trends data indicate significant temporal and regional variations in public interest regarding ocular surface complaints. Although these data do not reflect clinical prevalence, they may serve as a complementary tool for understanding public awareness and health information-seeking behavior.

Keywords: Google Trends, Dry Eye, Allergic Conjunctivitis, Eye Itching

Makale id= 153

Sözlü Sunum

ORCID ID: 0000-0002-0626-4758

Ulusal Fizyoloji Araştırmalarında Translasyonel ve Yöntemsel Boşlukların Analizi: 50. Kongre Örneği

Doç.Dr. Bahattin Bulduk¹

¹Van Yüzüncü Yıl

*Corresponding author: Bahattin Bulduk

Özet

Giriş ve Amaç: Bilimsel kongreler, bir disiplinin güncel araştırma yönelimlerini yansıtan önemli akademik platformlardır. Kongre bildirilerinin sistematik olarak değerlendirilmesi, araştırma yoğunluk alanlarının ve potansiyel boşlukların belirlenmesine olanak sağlar. Bu çalışmada, Türk Fizyolojik Bilimler Derneği tarafından 2025 yılında düzenlenen 50. Ulusal Fizyoloji Kongresi'nde sunulan sözlü bildirilerin tematik ve yöntemsel açıdan yapılandırılmış biçimde analiz edilmesi ve mevcut araştırma eğilimlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Yöntemler: Kongre özet kitabında yer alan ve fiilen sunulan toplam 62 sözlü sunum içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Her bildiri; model türü (hücre/in vitro, hayvan modeli, insan/klinik), müdahale yaklaşımı (farmakolojik/kimyasal, egzersiz, genetik), translasyonel düzey (temel/deneysel ve klinik), kronofizyoloji varlığı ve yapay zekâ/ileri veri analitiği kullanımı açısından sınıflandırılmıştır. Veriler frekans ve yüzde dağılımı olarak değerlendirilmiştir. Bulgular: Sunumların % 59,7'si deneysel hayvan modeli, % 37,1'i hücre/in vitro çalışmalara dayanmaktadır. İnsan katılımcı içeren klinik çalışmalar yalnızca % 3,2 oranındadır. Farmakolojik/kimyasal müdahale içeren çalışmalar % 62,9 ile baskındır. Egzersiz temelli çalışmalar %27,4 oranındadır. Translasyonel düzey açısından bildirilerin % 96,8'i temel/deneysel kategoride yer almakta, klinik doğrulama içeren çalışmalar % 3,2 ile sınırlı kalmaktadır. Kronofizyoloji temelli yalnızca bir çalışma % 1,6 bulunmuş; yapay zekâ veya ileri veri analitiği içeren herhangi bir sunuma rastlanmamıştır. Sonuç: Ulusal Fizyoloji Kongresi sözlü bildirileri, deneysel ve moleküler fizyolojinin güçlü bir şekilde temsil edildiğini göstermektedir. Bununla birlikte, klinik translasyon, kronofizyoloji ve yapay zekâ destekli

analiz alanlarının oldukça sınırlı olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular, temel araştırma çıktılarının klinik uygulamaya aktarımını hızlandıracak translasyonel yaklaşımların ve veri bilimi temelli yöntemlerin fizyoloji araştırmalarına entegrasyonunun güçlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fizyoloji, Translasyonel Analiz, İçerik Analizi, Araştırma Boşlukları, Kongre Bildirileri

Analysis of Translational and Methodological Gaps in National Physiology Research: the Case of the 50th Congress

Abstract

Introduction and Aim: Scientific congresses are important academic platforms that reflect current research directions within a discipline. Systematic evaluation of congress abstracts enables the identification of research intensity areas as well as potential gaps. The present study aimed to analyze the oral presentations delivered at the 50th National Physiology Congress, organized by the Turkish Physiological Sciences Society in 2025, in terms of thematic and methodological characteristics and to reveal prevailing research trends. **Methods:** A total of 62 oral presentations that were officially delivered at the congress were examined using content analysis. Each abstract was classified according to model type (cell/in vitro, animal model, human/clinical), intervention approach (pharmacological/chemical, exercise, genetic), translational level (basic/experimental vs. clinical), presence of chronophysiology, and use of artificial intelligence/advanced data analytics. Data were evaluated using frequency and percentage distributions. **Results:** Of the presentations, 59.7% were based on experimental animal models, while 37.1% involved cell/in vitro studies. Human participant-based clinical studies accounted for only 3.2%. Pharmacological/chemical interventions were predominant 62.9%, whereas exercise-based studies constituted 27.4%. In terms of translational level, 96.8% of the studies were categorized as basic/experimental, with only 3.2% including clinical validation. Only one study (1.6%) addressed chronophysiological aspects, and no presentations involved artificial intelligence or advanced data analytics. **Conclusion:** The oral presentations at the National Physiology Congress demonstrate a strong emphasis on experimental and molecular physiology. However, clinical translation, chronophysiology, and AI-supported analytical approaches remain underrepresented. These findings suggest the need to strengthen translational bridges and integrate data science methodologies to enhance the clinical impact of national physiology research.

Keywords: Physiology, Translational Analysis, Content Analysis, Research Gaps, Congress Abstracts